

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey

İNSAN TİCARETİ İLE MÜCADELEDE SİVİL TOPLUMUN GÜCÜ PROJESİ

Türkiye’de, Almanya’da ve Yunanistan’da İnsan Ticareti Mağdurlarıyla Doğrudan Çalışan ya da Dezavantajlı Gruplarla Çalışan Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcilerinin İnsan Ticareti Konusundaki Değerlendirmeleri

KAPASİTE ANALİZ RAPORU

THE POWER OF CIVIL SOCIETY TO COMBAT HUMAN TRAFFICKING PROJECT

Assessments of the Representatives of Non-Governmental Organizations That Work Directly on Human Trafficking Victims or on Disadvantaged Groups in Turkey, Germany and Greece About the Issue of Human Trafficking

CAPACITY ANALYSIS REPORT

DAS PROJEKT DER ZIVILGESELLSCHAFTSKRAFT BEI DER BEKÄMPFUNG DES MENSCHENHANDELS

Die Bewertung der Vertreter von Nichtregierungsorganisationen bezüglich des Menschenhandels, die direkt mit den Opfern der Menschenhandel oder den benachteiligten Gruppen der Gesellschaft in der Türkei, Deutschland und Griechenland arbeiten

KAPAZİTÄNANALYSEBERICHT

ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Οι Αξιολογήσεις των Αντιπροσώπων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων Περί της Εμπορίας Ανθρώπων που Εργαζούνται Άμεσα με τα Θύματα της Εμπορίας Ανθρώπων ή με τις Μειονεκτικές Ομάδες στην Τουρκία, την Γερμανία και την Ελλάδα

ΠΟΡΙΣΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

İNSAN TİCARETİ İLE MÜCADELEDE SİVİL TOPLUMUN GÜCÜ PROJESİ

Türkiye’de, Almanya’da ve Yunanistan’da İnsan Ticareti Mağdurlarıyla Doğrudan Çalışan ya da Dezavantajlı Gruplarla Çalışan Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcilerinin İnsan Ticareti Konusundaki Değerlendirmeleri

KAPASİTE ANALİZ RAPORU

HAZIRLAYANLAR

YUSUF ERDEMİR PROJE UZMANI
GÜNGÖR ÇABUK PROJE UZMANI

OCAK 2017-ANTALYA

SİVİL TOPLUM DİYALOGU
İNSAN TİCARETİ İLE MÜCADELEDE SİVİL TOPLUMUN GÜCÜ PROJESİ

Sözleşme No: TR2011/0135.15-04/03

Projenin Süresi: 15 Şubat 2016- 14 Şubat 2017

ISBN: 978-605-64947-4-1

“Bu kitap Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti’nin mali desteğiyle üretilmiştir. Bu kitabın içeriğinden sadece Aile Danışmanları Derneği sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti veya Avrupa Birliği Bakanlığı’nın görüşlerini yansıttığı şeklinde yorumlanamaz.”

İnsan Ticareti ile Mücadelede Sivil Toplumun Gücü Projesi, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından ortak finanse edilen Sivil Toplum Diyaloğu Programı çerçevesinde gerçekleştiriliyor. Program, Türkiye ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerden sivil toplum kuruluşlarının, ortak bir konu etrafında bir araya gelerek, toplumların birbirini tanımaları, karşılıklı bilgi alışverişi ve kalıcı diyalog kurmalarını sağlayan bir platform olarak geliştirildi. Programın teknik uygulamasından Avrupa Birliği Bakanlığı sorumlu olup, Merkezi Finans ve İhale Birimi ise Programın sözleşme makamıdır.

Grafik Tasarım

Zeynep Aslan - m.zeynepaslan@gmail.com

Baskı

Pozitif Matbaa

Anadolu Bulvarı 145. Sokak No: 10/19 Yenimahalle - ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

pozitif@pozitifmatbaa.com

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
------------	---

1. BÖLÜM

İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELEDE TÜRKİYE, ALMANYA VE YUNANİSTAN	11
--	-----------

1. İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELEDE TÜRKİYE-AİLELER.....	11
2. İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELEDE ALMANYA- KOK	18
3. İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELEDE YUNANİSTAN – ARSİS	25

2. BÖLÜM

İNSAN TİCARETİ İLE MÜCADELEDE SİVİL TOPLUMUN GÜCÜ PROJESİ KAPASİTE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	31
---	-----------

I. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE AMAÇ.....	31
1. Projenin ve Araştırmanın Kapsamı	31
2. Projenin Amacı	31
3. Araştırmanın Amacı	31
4. Araştırmanın Planlaması.....	32
II. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	32
1. Verilerin Toplanması.....	32
2. Verilerin Analizi.....	33
3. Verilerin Sınırlılıklar	33
III. ARAŞTIRMANIN BULGULARI	33
A. ANKET SORULARININ ANALİZİ	33
1. Türkiye’deki STK’ların Yasal Statüsü	33
2. Türkiye’deki STK’ların Çalışma Alanları	34

3. Türkiye'deki STK'ların Faaliyet Yürüttüğü İller	34
4. Türkiye'deki STK'ların İşbirliği Yaptığı Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar	34
5. Araştırmaya Katılanların Özellikleri	34
B. İNSAN TİCARETİ KONUSUNDA DOĞRUDAN ÇALIŞMAYAN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINA AİT BULGULAR.....	35
1. Türkiye'de Gerçekleştirilen Odak Grup Çalışmasının Bulguları	35
2. Türkiye'de Gerçekleştirilen Derinlemesine Görüşme Çalışmasının Bulguları.....	45
C. İNSAN TİCARETİ KONUSUNDA DOĞRUDAN ÇALIŞAN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINA AİT BULGULAR.....	50
1. Almanya'da Yapılan Odak Grup Çalışmasının Bulguları.....	50
2. Yunanistan'da Yapılan Odak Grup Çalışmasının Bulguları	54
3. Türkiye'deki Sivil Toplum Kuruluşlarıyla Yapılan Derinlemesine Görüşmenin Bulguları.....	59
IV. ARAŞTIRMANIN SONUÇLARI.....	62

ÖNSÖZ

İnsan ticareti, insanlığa ve insan haklarına karşı işlenen bir suç olup, mağdurun insanlık onurunun ağır zarar gördüğü, günlük işlevlerini yerine getiremediği, bu nedenle çok yönlü destek ve tedaviye ihtiyacı olduğu bilinmektedir. Mağdur gerekli ve yeterli desteği almadığında yaşam boyu olayların etkisinde kalmakta, kendisiyle ilgili sağlıklı kararlar verememekte daha da önemlisi suçun sürekli mağduru olmaya devam etmekte ya da suçun faili olabilmektedir.

İnsan tacirleri, insan ticareti eylemini gerçekleştirirken büyük kazançlar elde ettiklerinden, suçu gizlemek üzere ciddi önlemler almakta ve böylece mağdurlara ve kendilerine ulaşılmasını engellemek üzere yeni yöntemler kullanmaktadırlar. Bu nedenle, küresel sorun olan insan ticareti, ulaşılması ve anlaşılması zor olgu özelliğini korumaktadır.

Aile Danışmanları Derneğinde, mağdurlara 2009 yılından bu yana, tespit edilme aşamasında ve sığınma evinde çeşitli destekler verilmektedir. Edinilen deneyimler göstermiştir ki, mağdurlar yaşamsal tehdit altındayken istemedikleri eylemlere ve sömürüye maruz kalmakta, beden ve ruh sağlıkları bozulmakta, güven kaybı yaşamakta ve dolayısıyla kendilerini ifade etmemekte ya da edememektedirler.

Günümüzde, sivil toplum kuruluşları toplumun ihtiyaçlarına önemli katkılar sağlamakta ve tüm alanlarda etkili olabilmektedirler.

Sivil Toplum Diyalogu IV. Programı kapsamında, Türkiye ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerin, sivil toplum kuruluşları arasında bilgi ve deneyim paylaşımını sağlayarak, işbirliğini güçlendirmek ve insan ticareti konusunda ortak çalışmalar gerçekleştirebilmeleri amacıyla, **İnsan Ticareti ile Mücadelede Sivil Toplumun Gücü Projesi** yürütülmektedir.

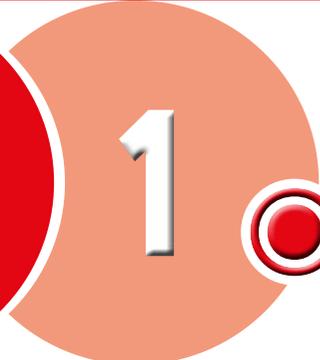
Projenin planlanması aşamasında, yararlanıcılara verilecek eğitimlerin içeriğini oluşturmak ve sivil toplum kuruluşlarının insan ticareti alanında yapabileceklerini değerlendirebilmek için mevcut kapasitelerinin analiz edilmesine karar verilmiş ve Almanya, Yunanistan ve Türkiye’den 70 sivil toplum kuruluşu temsilcisiyle görüşmeler yapılmıştır. Yapılan araştırmada insan ticaretinin yeni formları, mağdurun psikolojik, sosyal ve ekonomik durumuyla ilgili önemli değerlendirmeler yapılmış; tacirin eylemi ve özellikleri hakkında bilgiler öğrenilmiş; sorunun çözümüne yönelik sivil toplum kuruluşlarının neler yapabilecekleriyle ilgili temsilcilerin görüşleri alınmıştır.

Kapasite analiz çalışması sırasında, sivil toplum kuruluşlarına ulaşabilmezde çaba harcayan yürütme kurulu üyeleri ile diğer gönüllülere, analiz çalışmasına katılarak değerli bilgilerini bizlerle paylaşan sivil toplum kuruluşu temsilcilerine, odak grup toplantıları için kurumlarında yer gösteren yetkililere, analiz aşamasında büyük desteği olan akademisyenlere, hazırlanan raporu İngilizce, Almanca, Yunanca ’ya çevirenlere ve tüm emeği geçenlere sonsuz teşekkür ederim.

Güngör ÇABUK

Aile Danışmanları Derneği Başkanı

TÜRKÇE

1

BÖLÜM

İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELEDE TÜRKİYE, ALMANYA VE YUNANİSTAN

1. İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELEDE TÜRKİYE-AİLEDER

Güngör ÇABUK- AİLEDER Temsilcisi

Birleşmiş Milletler “İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Ek Protokolü”, 12 Aralık 2000 Tarihinde, İtalya’nın Palermo şehrinde imzaya açmış; Türkiye sözleşmeyi 13 Aralık 2000 Tarihinde imzalamış ve 04 Şubat 2003 Tarihinde Resmi Gazetede yayımlayarak iç hukuka dahil etmiştir. Türkiye’de insan ticaretinin önlenmesi ve mağdurların desteklenmesi ile ilgili çalışmalara, 2000 yılında Palermo Protokolü süreciyle başlanmış ve devam etmiştir. Bu kapsamda, insan ticaretinin önlenmesi, mağdurların korunması, tacirlerin yargılanması alanlarında hukuksal ve idari düzenlemeler yapılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Ağustos 2002’de, Türk Ceza Kanununda, insan ticareti ve kaçakçılığını suç olarak tanımlayan iki değişikliği kabul etmiştir. 09 Ağustos 2002 tarih ve 24841 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, “4771 Sayılı Kanun” ile TCK’ya eklenen 201/b maddesi ile insan ticareti suçu tanımlanarak bu suçu işleyenlere ağır yaptırımlar öngörülmüştür. 01 Haziran 2005 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 5237 sayılı yeni TCK’nın 80. maddesi ile insan ticareti suçu yeniden ele alınmıştır. 19 Aralık 2006 tarihinde yapılan son düzenleme ile tanıma eklemeler yapılmış ve böylece “insan ticareti” suçu, BM Palermo Sözleşmesine tam uyumlu hale getirilmiştir. Buna göre ilgili kanun maddesi tacirlerin 8 yıldan 12 yıla kadar hapis, onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılmasını içermektedir.

Palermo Protokolü süreci devam ederken, Ekim 2002’de Dışişleri Bakanlığı Ulusal Koordinatör olarak görevlendirilmiş ve Ulusal Görev Gücü (UGG) kurulmuştur. İnsan ticaretiyle mücadele alanında görevi bulunan kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kuruluşlar Ulusal Görev Gücünde yer almıştır. UGG, Türkiye’de insan ticaretinin önlenmesi, mağdurların tespit edilmesi ile korunması ve insan tacirlerinin cezalandırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesinde önemli rol oynamıştır. Buna göre

UGG kapsamında, birinci ve ikinci “İnsan Ticareti ile Mücadele Ulusal Eylem Planı” hazırlanmış ve uygulanmıştır. Birinci Ulusal Eylem Planı 6 Mart 2003’te yürürlüğe girmiş ve 25 Mart 2005’de eklemeler yapılmış; ikinci eylem planı ise 18 Haziran 2009 tarihinde Başbakanlık onayıyla yürürlüğe girmiştir.

Ulusal Görev Gücü kapsamında Ulusal Yönlendirme Mekanizması oluşturulmuştur. Ulusal Yönlendirme Mekanizması insan ticareti mağdurlarına ulaştığı ilk andan itibaren, mağdurların ülkesine gönderilmesine kadar, mağdurla ilgili çalışmaları doğrudan yürüten kurumlar ile bu kurumların çalışma sistematiklerini kapsamaktadır.

Uluslararası Göç Örgütü, insan ticareti konusundaki çalışmalara teknik destek sağlamanın yanı sıra, mağdurların ülkelerine güvenli geri dönüşleriyle ilgili önemli çalışmalar yürütmüştür. 23 Mayıs 2005 tarihinde, İnsan ticaretine maruz kalanlar için yardım talep etmek üzere 7/24 açık olan; Türkçe, İngilizce, Rusça ve Romence’nin yanı sıra diğer kaynak ülke dillerinden de hizmet veren 157 acil yardım hattı faaliyete geçmiştir. Cep telefonları dâhil Türkiye’nin her yerinden ulaşılabilen 157 telefon hattı, Nisan 2007’den itibaren uluslararası erişime (+90.312.1571122) de açılmıştır. Sadece insan ticareti mağdurlarına yönelik kurulan yardım hattı, zaman içerisinde yabancıların ihtiyaç duydukları diğer konularda da bilgi ihtiyaçlarını karşılamıştır. Günümüzde Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bünyesinde hizmet vermekte olan 157 yardım hattının hizmet kapsamı genişletilerek Yabancı İletişim Merkezi (YİMER) adıyla hizmetini sürdürmektedir.

İnsan ticareti ile mücadelede uluslararası çalışmalarda olduğu gibi Türkiye’de de mağdurlara yönelik sığınma evi hizmeti sivil toplum kuruluşlarınca yürütülmektedir. İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı 23 Ağustos 2004 Tarihinde İstanbul’da; Kadın Dayanışma Vakfı 01 Kasım 2005 Tarihinde Ankara’da, Aile Danışmanları Derneği de 01 Kasım 2009 tarihinde Antalya’da hizmet vermeye başlamış ve sürdürmektedir.

İnsan ticareti ile ilgili önemli düzenlemeleri içeren “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, 11 Nisan 2013’de Resmi Gazetede yayımlanmış, Kanuna bağlı olarak Göç İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuş ve uygulamalara 11 Nisan 2014 Tarihinde geçilmiştir. Söz konusu kanuna bağlı olarak insan ticareti mağdurlarına verilen hizmetlerle ilgili ayrıntılı düzenlemeyi içeren ikincil mevzuat “İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması

Hakkında Yönetmelik” 17 Mart 2016 Tarihinde yayımlanmıştır. Dolayısıyla Ulusal Yönlendirme Mekanizmasında önemli değişiklikler olmuştur.

Ayrıca; Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, 30 Ocak 2016 tarihinde 6667 sayılı kanunla kabul edilmiş ve 01 Eylül 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

11 Nisan 2014 tarihine kadar insan ticareti mağdurlarının tanımlanması (mağdur statüsünün verilmesi) Emniyet Genel Müdürlüğü Yabancılar Hudut ve İltica Dairesi Başkanlığınca verilirken; bu tarihten sonra Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, İl Göç Müdürlükleri tarafından verilmektedir. Türkiye’de insan ticareti mağdurlarına yönelik hizmetleri yürütmek ve koordine etmekle yetkili kurum Göç İdaresi Genel Müdürlüğüdür. Mevcut Ulusal Yönlendirme Mekanizması yabancı ve Türk Vatandaşlarına yöneliktir. Mağdurlara daha kaliteli ve çok yönlü hizmet vermek üzere daha çok kurum ve kuruluşun mekanizmaya dâhil edilmesi ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir.

Ulusal Yönlendirme Mekanizması / Mağdur Yönlendirme Sistemi	
Başlangıç Aşaması İhbar ve Bilgilendirme (Mağdura İlk Ulaşma)	İhbar: 155 Polis acil yardım hattı, 156 Jandarma acil yardım hattı, 157 Yabancı iletişim merkezi, 158 Sahil Güvenlik ihbar hattı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, İl Göç Müdürlükleri, Sivil Toplum Kuruluşları, Cumhuriyet Savcılıkları, Valilikler, Kaymakamlıklar, Ve Diğerleri..
Değerlendirme /Adli Prosedür/ Operasyon	Kolluk
Mağdur Tanımlama	İl Göç Müdürlükleri
Soruşturma ve Kovuşturma	Cumhuriyet Savcılığı – Kolluk Birimleri
Adli Süreç	Mahkemeler
Siğınma evi / Rehabilitasyon	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Sivil Toplum Kuruluşları
Gönüllü ve Güvenli Geri Dönüş	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Uluslararası Göç Örgütü, Sivil Toplum Kuruluşları, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı

Tespit edilmiş olan insan ticareti mağdurlarının sayılarına bakıldığında; 11 Nisan 2014 tarihine kadar olanlar Emniyet Genel Müdürlüğü Yabancılar Hudut ve İltica Dairesi Başkanlığınca, sonrasındakiler de Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne tespit edilmiştir. Buna göre; 2004 yılında 239, 2005 yılında 256, 2006 yılında 246, 2007 yılında 148, 2008 yılında 120, 2009 yılında 102, 2010 yılında 58, 2011 yılında 82, 2012 yılında 55, 2013 yılında 21, 2014 yılında 50, 2015 yılında 108 ve 2016 yılında (1 Ekim 2016 tarihine kadar) 135 mağdur tespit edilmiştir. Resmi kayıtlara göre tespit edilen mağdurların geldikleri kaynak ülkelere bakıldığında, en çok mağdurun Moldova'dan olduğu, bunu sırasıyla Rusya, Ukrayna, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan'ın izlediği anlaşılmıştır. Yıllar içerisinde Moldova, Rusya, Ukrayna'dan tespit edilenlerin sayısında azalma; Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan'dan gelenlerin sayısında artış olduğu bilinmektedir.

Aile Danışmanları Derneğinin Çalışmaları

Aile Danışmanları Derneğinin kuruluş amacı; aile danışmanlığı hizmetinin gelişmesine ve yaygınlaştırılmasına katkı sağlamak, toplumu güçlendirmek amacıyla ailelere yönelik güçlendirme, bilinçlendirme, destekleme ve eğitim faaliyetleri planlamak ve uygulamak; psiko-sosyal alanda hizmet veren meslek elamanlarının gelişimine destek vermektir. Dernek 2008 yılında kurulmuş ve 2009 yılında insan ticareti ile mücadele sürecine dâhil olmuştur.

Aile Danışmanları Derneğince insan ticareti konusunda yürütülen çalışmalar:

- Mağdur tespiti,
- İstasyon tipi sığınma evi hizmeti,
- Proje çalışmaları,
- Bilgilendirme ve savunu çalışmaları
- Ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılara bildirilerle katılım.

İnsan ticaretinin önlenmesi ve mağdur destek programı kapsamında mağdurların ağır travmaya maruz kaldığı bilinmekte ve bu nedenle çalışmalar multidisipliner anlayışla yürütülmektedir. Çalışma ekibinde mağdur tespit mülakatlarına ve mağdur destek programına katkı sağlamak, aynı zamanda vaka yönetimi sistemini yürütmek üzere sosyal hizmet uzmanı, mağdurun hukuki durumunu değerlendirmek için derneğe ve mağdura danışmanlık vermek üzere avukat, mağdurun psikolojik durumuna destek sağlamak

üzere psikiyatrist ve psikolog ile Rusça bilen sığınma evi personeli bulunmaktadır.

Mağdur tespit çalışmaları kapsamında; 584 kadınla mülakat yapılmış olup görüşme yapılanların tamamına yakını seks işçisi olarak çalışan kadınlardır. Yapılan mülakatlarda 66 kişi mağdur olarak tanımlanmıştır. Mağdurlardan 2 si erkek, 5'i de çocuktur.

Yıllar İtibarıyla Dernek Tarafından Antalya'da Doğrudan Destek Verilen Mağdurların Ülkelerine Göre Dağılımları									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOPLAM
Kırgızistan	1	2	2	2	3	7	4	7	28
Özbekistan	1	2	2				1	1	7
Türkmenistan		-	2		3		1		6
Ukrayna		2		1					3
Fas		2				2	2	5	11
Romanya					2				2
Moldova				1			2		3
Rusya						1	1		2
Dağıstan				1					1
Suriye							1		1
İran							1		1
Afganistan								1	1
Toplam	2	8	6	5	8	10	13	14	66

Türkiye genelinde 2004-2016 (01 Ekim 2016) yılları arasında tespit edilen mağdur sayısı (yabancı uyruklu) 1610, aynı tarihler arasında Antalya'da tespit edilen mağdur sayısı da 301 kişi olmuştur. Antalya'da tespit edilen mağdurların, Türkiye'de tespit edilenler içerisinde ki oranı %18.70 ile oldukça yüksek olmuştur. Antalya'nın bir turizm şehri olması ve Türkiye'ye gelen turistlerin yaklaşık %28'nin Antalya'ya gelmesi, yerleşik yaşayan yabancıların yaklaşık %25'nin Antalya'da yaşıyor olması, diğer yandan Antalya'da insan ticareti ile mücadele eden görevlilerin deneyimli ve konuyu biliyor olması, Antalya'da mağdur sayılarının çok olmasının nedenlerindedir.

İstasyon tipi sığınma evinde, yüksek olasılıkla mağdur olanlar ile mağdur olarak tanımlanan kişiler kalabilmekte olup, vaka yönetimi prensibiyle verilen hizmetler şunlardır;

- Barınma ve güvenlik hizmeti,
- Temel sağlık hizmeti,
- Sosyal hizmet,
- Psiko-sosyal değerlendirme ve danışmanlık,
- Her aşamada bilgilendirme, prosedürlerin mağdurların ana diline açıklanması,
- Hukuki danışmanlık, yasal tavsiye ve destek
- Sosyal etkinlik ve hobi çalışmaları,
- Entegrasyon danışmanlığı,
- Tüm süreçlerde mağdura refakat edilmesi,
- Güvenli geri dönüş desteği.

İnsan ticaretinin önlenmesi, mağdurlarının tespit edilmesi, doğru anlaşılabilmesi ve desteklenebilmesi için yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli projeler yürütülmüş ve diğer projelere ortak olunmuştur. Yürütülen projelere örnek: İnsan ticareti mağduru olma potansiyeli taşıyan ve Antalya Emniyet Müdürlüğüne bağlı yabancılar misafirhanesinde kalan yabancıların bilgilendirilmesine yönelik proje. İnsan ticareti ile ilgili haberlerini yaparken mağdurların ikincil travma yaşamalarını önlemek, ayrıca toplumu doğru bilgilendirmek için gazetecilerin bilgilendirmesine yönelik proje. Dezavantajlı gruplarla doğrudan çalışan sosyal hizmet öğrencileri, uzmanları ve akademisyenlerine yönelik 21 ilde 38 farklı gruba yönelik bilgilendirme seminerlerini içeren projeler.

Bilgilendirme ve savunuculuk çalışmaları kapsamında hukuksal düzenlemelerle ilgili çalışmalara destek verilmiş, bilimsel toplantılara bildiri ve atölye çalışmaları ile katkı sağlanmış, Uluslararası Göç Örgütü ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün organizasyonu ile hakimlere, savcılara, kolluk personeline, iş müfettişlerine, sosyal güvenlik denetmenlerine, Aile ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı görevlilerine, sivil toplum örgütlerine ve toplumun diğer ilgililerine bilgi ve deneyim aktarımları yapılmış, yeni bilgiler edinilmiştir.

İnsan ticareti sorununun akademik ortamda tartışılmasına fırsat yaratmak, sorunun çeşitli boyutlarının görünür kılınmasını sağlamak amacıyla, Türkiye'de düzenlenen ulusal ve uluslararası sempozyum ve kongreler ile Yurt dışında düzenlenen sempozyum, kongre ve konferanslara, bildiri, konuşma ve atölye çalışmalarıyla katılım sağlanmıştır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Aile Danışmanları Derneği (2014), “İnsan Ticareti Mağdurlarıyla Sosyal Hizmet”
- Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün resmi web sayfası: http://www.goc.gov.tr/icerik6/turkiyenin-insan-ticaretiyle-mucadelesi_409_561_563_icerik
- 2007 Yılı Türkiye İnsan Ticareti İle Mücadele Raporu. Ulusal Görev Gücü (Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarına Komutanlığı, Uluslararası Göç Örgütü, İnsan kaynağını geliştirme Vakfı, kadın dayanışma vakfı), Uluslararası Göç Örgütü,
- İnsan Ticareti İle Mücadelede Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi “Ulusal Eylem Planı” Haziran 2009. AB Phare Eşleştirme Projesi TR03-JH- 03

2. İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELEDE ALMANYA- KOK

Eva Küblbeck, KOK Temsilcisi

Almanya’da ki Yasal ve Kurumsal Yapı

Birçok ülkede olduğu gibi Almanya’da da insan ticareti önemli bir sorun. Almanya hedef ülke konumunda olup, hem üçüncü dünya ülke vatandaşları, hem de Almanya ve Avrupa Birliği ülkelerinin vatandaşları bu sorundan etkilenmektedir. Geçmişte daha çok cinsel sömürüye odaklanıp, cinsel istismar mağdurları tespit edilirken; günümüzde emek sömürüsü ile ilgili farkındalık arttığı için emek sömürüsüne maruz kalanlar da tespit edilmektedir. Almanya’daki insan ticareti mağdurlarının sayısına ilişkin güvenilir veriler bulunmamaktadır.

Hukuki Çerçeve¹

Almanya’da, cinsel istismar amacıyla yapılan insan ticareti 1973 yılından bu yana; iş gücü istismarı amacıyla yapılan insan ticareti ise 2005’den bu yana suç olarak kabul edilmiştir. Zorla dilendirme, suça zorlama ve organ ticareti gibi sömürü çeşitleri de 2016’da Alman Ceza Hukuku’na eklenmiştir. Buna göre, insan ticareti girişiminde bulunmak, süreçte yer almak ya da bu suça yardım etmek de cezaya tabidir. Reşit olmayan bireylerin ticaretinin yapılması ise ağırlaştırıcı unsur olarak işlem görmektedir.

Almanya’da ki ikamet yasasına göre; Avrupa Birliğine üye olmayan diğer ülke vatandaşları, insan ticareti mağduru olduklarında, yaşadıkları sömürüden dolayı olumsuz etkilenebildiklerinden, yargı mensuplarıyla iş birliği yapıp yapmayacaklarına karar verinceye kadar, iyileşme ve düşünme süresi tanımlanmıştır.² Bu iyileşme süresi hakkı, mağdurun 3 ay boyunca Almanya’da ikamet edebildiği ve maddi olarak desteklendiği bir dönem olarak tanımlanmaktadır. Eğer bir insan ticareti mağduru mahkemede tanıklık

1 Kurumsal çerçeve ile ilgili aşağıdakiler ve bir sonraki bölüm şuraya göre uyarlanmıştır: Küblbeck, E. (2016) Alman İnsan Hakları Enstitüsü baskısı *Almanya’da İnsan Hakları ve Demokrasi Üzerine Seçilmiş AGİT Taahhütlerinin Uygulanması - Alman AGİT Başkanlığı’na dair Bağımsız Değerlendirme Raporu 2016*, say. 64 ff. www.institut-fuer-menschenrechte.de/fileadmin/user_upload/Publikationen/Weitere_Publikationen/Implementation_of_Selected_OSCE_Commitments_on_Human_Rights_and_Democracy_in_Germany_09_2016.pdf.

2 Böl. 59(7) İkamet Yasası (Aufenthaltsgesetz) 20 Ekim 2015 versiyonu.

etmeye karar verirse, özel ikamet izni alabilmektedir.³ Sözü edilen bu izin hakkı, 2015'den bu yana, mahkemenin bittiği tarihe kadar uzatılabilmektedir. Azınlıklar için verilen ikamet izni, yasal sürece bağlanabilmektedir. Almanya'nın resmi bir tanımlama ya da sevk mekanizması bulunmamaktadır. İnsan ticareti konusunda doğrudan hizmet veren Danışma Merkezlerinden destek talep etmek için, mağdurların devlet otoriteleri tarafından tanımlama yapılmış olmasına ihtiyaç duyulmamaktadır. Sonrasında sosyal yardım ya da ikamet izni alma gibi konularda genellikle mahkemenin kişiyi insan ticareti mağduru olarak tanımlaması gerekmektedir.

İnsan ticareti mağdurları, maddi destek hakkına sahiplerdir. Burada, mağdurlara sağlanan maddi destek, iyileşme süreci ve yasal süreç konularında da olduğu gibi, Avrupa Birliğine üye olan ve olmayan ülke vatandaşları arasında farklılıklar göstermektedir. Üye olmayan ülke vatandaşlarına, iyileşme süreci boyunca Sığınmacı Hakları Yasası (*Asylbewerberleistungsgesetz*)⁴ uyarınca maddi imkân sağlanır ki bu sağlık hizmetlerinin acil yardımla sınırlı kalması anlamına gelmektedir. Yasal süreç boyunca ise Sosyal Yasalara göre (*Sozialgesetzbuch*) mağdurlara maddi destek sağlanır, bu Avrupa Birliğine üye ülke vatandaşları için de geçerlidir.⁵ İnsan ticareti kurbanları kaybettikleri paraları ve/ya da tazminat talep etme hakkına da sahiplerdir. Ancak uygulamada bunu başarmak nispeten zordur.

Kurumsal Yapı

Almanya'nın federal yapısı (16 federal eyalet) gereği, insan ticaretiyle mücadele ve mağdurların desteklenmesiyle ilgili çalışmalar ulusal ve eyaletler düzeyinde yapılmıştır. Federal Aile İşleri, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı (BMFSFJ) bu hizmetlere liderlik etmektedir. Ulusal platformdaki çeşitli aktörler arasında iş birliğini geliştirmek üzere 1997 yılında, insan ticareti mağduru kadınlar konusunda Federal Eyalet Çalışma Kurulu kurulmuştur. 2012 yılında bu kurulun adı İnsan Ticareti Federal Eyalet Çalışma Kurulu olarak değiştirilmiştir.⁶ Federal Çalışma Kurulu yılda iki kez

3 Böl. 25(4a) İkamet Yasası

4 Sığınmacı Hakları Yasası (AsylbLG) 11 Mart 2016 versiyonu.

5 Sosyal Yasa (*Sozialgesetzbuch*, SGB II), ikinci cilt, İşsizlik gelirleri, 15 Nisan 2015 versiyonu ya da Sosyal Yasa, 12. Cilt (SGB XII) sosyal yardımlar, 21 Aralık 2015 versiyonu.

6 www.bmfsfj.de/bmfsfj/themen/gleichstellung/frauen-vor-gewalt-schuetzen/menschenhandel/bekaempfung-des-menschenhandels-auf-nationaler-ebene/bekaempfung-des-menschenhandels-auf-nationaler-ebene/80604?view=DEFAULT

toplanmaktadır. Kurul üyesi bakanlık temsilcileri (Federal Aile İşleri, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı, Federal İçişleri Bakanlığı, Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı, Federal Dışişleri Bakanlığı, Federal Adalet Bakanlığı, Federal Ekonomik İş Birliği ve Gelişme Bakanlığı.), göç, mülteci ve entegrasyondan sorumlu Federal Mülteciler Yüksek Komiserliği, Federal Adli Polis Departmanı, söz konusu eyaletlerin her birinin içişleri, adalet, sosyal işler ve eşitlik bakanlıklarından birer üyesi, Sivil Toplum Kuruluşları KOK ve SOLWODI, Federal Sivil Gelir Birliği ve Alman İnsan Hakları Kurulu'dur.⁷

Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı (BMAS) emek sömürsüyle ilgilenen ana kuruluştur. 2015 yılında, emek sömürsü amacıyla yapılan ve insan ticaretini odağına alarak çalışan bir Federal-Eyalet Çalışma Kurulu kurulmuş; 2016 yılının sonuna kadar emek sömürsünde insan ticaretiyle mücadele çalışmalarını tanımlamayı hedeflemiştir.⁸

Almanya, insan ticareti alanında faaliyet gösteren çeşitli aktörlerin çalışmalarını koordine eden ulusal yönetim mekanizmasına sahip değildir. Ayrıca bu aşamada insan ticaretiyle mücadelede ulusal eylem planı da bulunmamaktadır.

İnsan ticareti mağdurlarıyla ilgili kurumların kurulmasından ve bunlara maddi destek sağlanmasından Eyaletler sorumludur. Neredeyse tüm Eyaletlerde, kadınlarla ilgili çalışmalar daha gelişmiş durumdadır. İnsan ticareti mağdurlarına danışma hizmeti veren, en az bir tane uzmanlaşmış merkez bulunmaktadır.⁹ Bu merkezlerde, mağdurların ikamet durumuna bakılmaksızın konaklama ve danışma hizmetleri verilmektedir. Danışma merkezlerinin birçoğu, Almanya'da insan ticaretine karşı mücadele ağı olan KOK içerisinde organize edilmektedir. İnsan ticareti konusunda uzmanlaşmış danışma merkezlerinin yanı sıra, göçmenlere yönelik hizmet veren diğer danışma merkezleri de mevcut olup sayıları artmaktadır.

7 GRETA'nın Almanya Raporu (2015), https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/greta_report_on_germany_2015_en.pdf, say. 15.

8 www.bmas.de/DE/Themen/Soziales-Europa-und-Internationales/International/menschenhandel-arbeitsausbeutung-bekaempfen.html;jsessionid=5CD7707EC39920AFB368D349880050F9.

9 www.kok-gegen-menschenhandel.de/en/member-organisations-counselling-centres/

İnsan Ticareti Mağdurları İçin Uzmanlaşmış Danışma Merkezleri ve İnsan Ticaretine Karşı Alman Stk Ağı – KOK¹⁰

KOK e.V.* Almanya’da insan ticaretiyle mücadele eden Sivil Toplum Kuruluşlarının Ağı olup; insan ticaretini tamamıyla bitirmek ve göçmen haklarını öne çıkarmak için çalışmaktadır. Almanya’daki insan ticareti mağdurlarına hizmet veren uzman danışma merkezlerinin çalışmalarını destekleyerek koordine etmektedir. İnsan ticareti mağdurlarını desteklemek üzere, Sosyal hizmet uzmanları/sosyal çalışmacılar tarafından 1987 yılında kurulmuş ve 1999 yılında kar amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşu olarak tescil edilmiştir. Şu anda Almanya’nın değişik bölgelerinde 37 üye kuruluşu bulunmaktadır. Bunlar insan ticareti mağdurları için danışma merkezleri, göçmen hakları örgütlenmeleri, kadın sığınma evleri, hayat kadınları danışma hizmetleri ve kadın hakları lobi kuruluşlarıdır. Organizasyonun genel amacı, insan ticaretini önlemeye yönelik çalışmalar yapmak, etkili savunuculuk yapmak, kadınlara yönelik yapılan insan hakları ihlallerini engellemek ve bu suç mağdurlarının haklarını güçlendirmektir. KOK e.V. Almanya’da ve bütün Avrupa’da bu konuya odaklanan tek kuruluştur.

Bu çalışma ağı içerisinde, insan ticareti sömürsüyle ilgili çalışmalar uzun yıllardır devam ettiği için önemli deneyimler edinilmiştir. Özellikle de insan ticareti mağdurlarının nasıl desteklenebileceği konusunda değerli tecrübeler biriktirilmiştir. Ağın uzmanlaşması, üye kurumların kendi alanlarında uzmanlaşmasıyla sağlandığından, sahada edinilen deneyimler ciddi bir şekilde desteklenmektedir.

Almanya’da ki danışma merkezleri, insan ticareti konusunda ağırlıklı olarak 1980’li yıllarda uzmanlaşmışlardır. Zira bu dönemde Güneydoğu Asya’ya yapılan “seks turizmi”, “evlendirme amaçlı gelinlerin” Almanya’ya gönderilmesi ve göçmen kadınların düşük ücretlere veya zorla çalıştırılması gibi konular sosyal birer sorun olarak görülmeye başlanmış ve süreç içerisinde yeni paydaşlarla çeşitli yapılar da geliştirilmiştir.

10 Bu bölüm temel olarak şu çalışmadan uyarlanmıştır: Richter, T. (2015) KOK (bas.) *İnsan Ticareti – Uygulama açısından genel bir bakış*; ve KOK (2014) *KOK’un GRETA’ya raporu*: www.kok-gegen-menschenhandel.de/fileadmin/user_upload/medien/stellungnahmen/KOK_Report_to_GRETA_Germany_2014_with_Annexes.pdf.

* çevirmen notu: “e.V.” “kar amacı gütmeyen kurum” anlamına gelen Almanca kısaltma. Ünvan olduğu için çevrilmemiştir.

Almanya, insan ticaretiyle mücadelede uzmanlaşmış danışma merkezleri arasında sağlam, köklü ve etkili bir ağ yapısına sahip olmaktan dolayı gururlanmaktadır. Diğer kuruluşlarla beraber yaklaşık 50 danışma merkezi bu alanda hizmet vermektedir. Bu merkezlerin büyük çoğunluğu cinsel ya da zorla çalıştırma amacıyla sömürülen mağdurlara danışmanlık vermekte ve desteklemektedir. Kuruluş amaçları gereği, çoğu öncelikle kadınlara hizmet vermektedir. Bazıları sadece kadınlara yönelik hizmet verirken, bazıları da kadınlar kadar çocuk ve yetişkin erkekleri de desteklemektedir.

Danışma merkezleri aşağıda belirtilen kapsamlı hizmetleri vermektedir:

- Kriz desteği;
- Sürekli psiko-sosyal danışmanlık;
- Oturma hakları ve sosyal refah ile ilgili hukuki konuları netleştirmek ve geçimini sürdüreceği kaynaklara ulaşmasını sağlamak,
- Güvenli konaklama, tıbbi ve terapötik destek, eğitim/öğretim olanakları ve boş zaman etkinliklerini sağlamak ve/veya organize etmek,
- Yetkili makamlarla yapılan görüşmelerde mağdura eşlik etmek,
- Soruşturma ve cezai işlemler sırasında desteklemek;
- Duruşmaya ve mahkemeye hazırlanmasını desteklemek,
- Avukatlara yönlendirmek,
- Almanya'da kaldığı süre içerisinde gelişimine destek olmak, (Almanca dersleri, yerleştirme, iş bulma vs.),
- Temel ihtiyaçlarında kullanacağı ücret veya tazminat talebinde bulunması için desteklemek,
- Mağdurun ülkesine güvenli geri dönenebilmesi için gerekli desteği sağlamak, gideceği ülkede yardım verebilecek kurum ve kuruluşlarla ilgili mağdurun onayını alarak yönlendirmek.

Ağın Kurumsal Yapısı

Genel Merkezi Berlin'de olan KOK'un 37 üye kuruluşu ile yönetim kurulu bulunmaktadır. Yönetim kurulu 3 ila 5 kadın üyeden oluşmakta ve 2 yıllık görev süresi için seçilmektedir. Kurul üyeleri, kurum dışı işlerde KOK'u temsil etmekte ve bu çalışmalarını gönüllü olarak yürütmektedirler. Yönetim kurulu üyeleri aynı zamanda KOK'un Genel Merkezindeki idari görevlilerle yakinen çalışmakta ve Genel Kurul tarafından desteklenmektedirler. Bu

sistem danışma merkezlerinde çalışan kadınların pratik deneyiminin direkt olarak genel merkezin çalışmalarına yansıtılmasını sağlamaktadır.

KOK'un Berlin'deki Genel Merkezinde, bir tam zamanlı, dört yarı zamanlı çalışan bulunmaktadır. Gerekli bütçe üye aidatları, bağışlar ve Alman Federal Aile İşleri, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı (BMFSFJ) tarafından sağlanmaktadır.

KOK, Genel Merkezinde, üyelerine özel yılda iki kez toplantı düzenlenmektedir; bunun yanı sıra yılda bir kez de üye olmayan kurumların katılımına açık, bir örgütlenme toplantısı düzenlenmektedir. Bu toplantılar da tecrübeler derinlemesine paylaşılmakta, güncel konular ile sorunlar tartışılmaktadır. Üyelerle yapılan toplantılarda, genel merkezin üzerinde çalışacağı konular belirlemektedir. KOK Genel Merkezinde, üyelerin deneyimleri doğrultusunda oluşan talepler siyasi önerilere dönüştürülmekte ve üye kuruluşlar adına ilgili yerlere ulaştırılmaktadır.

KOK'un ağ oluşturma çabaları, sadece üye kurumları ve benzer çalışmaları olan organizasyonları bir araya getirmekle sınırlı olmayıp, aynı zamanda birçok ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde,¹¹ ulusal düzeyde çeşitli çalışma gruplarında ve komitelerde de temsil edilmektedir. KOK, ayrıca uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları ve insan hakları örgütleriyle de işbirliği içerisinde aktif rol oynamaktadır. Örneğin: GATTW, La Strada Uluslararası STK Platformu, İnsan Ticaretine Karşı AB Sivil Toplum Platformu ve AB Temel Haklar Platformu'nun da üyesidir.

Genel merkezde, göçmen kadınlara yönelik şiddet ve insan ticareti konularında güncel bilgiler toplanmakta, değerlendirilmekte ve soruna özel pratik yardımları da içeren haftalık bültenler hazırlanarak üye kurumlara gönderilerek sahada çalışanlara ulaştırılmaktadır.

KOK sürekli olarak, medya çalışmaları, yayınlar, uzman konferanslar düzenlemekte, bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapmak için seminerler

11 İşbirliği ortakları: Federal düzeyde siyasal merciler; Federal bakanlıklar, örn. Federal Aile İşleri, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı (BMFSFJ), Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı (BMAS), Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ), Federal İçişleri Bakanlığı (BMI), Federal Adalet ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı (BMJV); Federal Ceza Dairesi; Ulusal ve uluslararası düzeyde insan hakları örgütleri; sendikalar; bilimsel kurumlar ve bağımsız bilim insanları; diğer STK'ler; ve medya.

ve konferanslar gerçekleştirmekte; çeşitli toplantı ve panel tartışmalarına katılarak insan ticareti konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapmaktadır.

KOK'un temel aktiviteleri aşağıdaki gibidir:

Aktif önlemler olarak kendi üye kuruluşları ve diğer paydaşlar arasındaki ağın teşvik edilmesini (düzenli olarak etkinlikler organize etmek, kurul/ko-mitelere katılmak vs.) sağlamak,

- Çeşitli yazılar ve dokümanlar hazırlayarak halkla ilişkiler ve lobi faaliyetlerine katılmak; politika geliştirmek ve tavsiyelerde bulunma; sempozyum düzenlemek vs.
- Taslak kanunlar hazırlayarak, yasa yapıcılarına göndermek,
- Paydaşlarına, kolluk kuvvetlerine, sivil toplum kuruluşlarına vb. yönelik eğitimler düzenlemek,
- Eğitim amaçlı projeler yürütülmek, dolayısıyla bilgi aktarımını sağlamak; yayınlar yapmak, uzman raporlarını ve makaleleri hazırlamak; görüşmeler düzenlemek ve kapsamlı web bilgi platformuna sahip olmak;
- Küresel ortaklıklarla uluslararası işbirliğini teşvik etmek; paralel raporları yayınlamak.

3. İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELEDE YUNANİSTAN – ARSİS

Vasiliki KOKKINIDOU, ARSİS Temsilcisi

ARSİS: Çocuk, genç ve kadınları desteklemek ve onların haklarını korumak için 1992’den bu yana faaliyet gösteren bir sivil toplum kuruluşudur. ARSİS’in kuruluş amacı Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin uygulanmasını sağlamak, sosyal dezavantajlara sahip sosyal dışlanma ve marjinalleşme tehlikesi bulunanlara koruma sağlamaktır. ARSİS, zor koşullarda yaşamını sürdüren (örneğin, aileden yeteri kadar destek alamama, ihmal, istismar, sömürü, okuldan atılma, göç, mültecilik, evsizlik, işsizlik, suç, kurumlarda ya da hapiste yaşama vs.) çocukların kişisel gelişimine katkı sağlamak ve sosyal yardımlara ulaşmasını desteklemektedir. Ayrıca, ARSİS savunmasız grupların (evsizler, göçmenler, mülteciler, sığınmacılar, fakirler, Romenler vs.) entegrasyonunu ve insan haklarının savunulmasını sağlayacak hizmetleri de geliştirmektedir

ARSİS’in geliri, Avrupa Birliği programları, sosyal sorumluluk kuruluşlarının sponsorlukları, gönüllü kişi ve gruplar ile hayır kurumlarının mali desteğinden oluşmaktadır. ARSİS, Yunanistan ve Avrupa’daki kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmaktadır. Bu bağlamda 15’den fazla ağın üyesi olmaktan dolayı önemli kazanımlara sahiptir. Sunulan her bir hizmette, ulusal ve uluslararası deneyimi içeren disiplinler arası bilimsel model kullanmaktadır.

ARSİS’in hizmetlerini içeren söz konusunun model aşağıdaki gibidir:

- Bireyin gelişimini engelleyen sorunları ortadan kaldıran sosyal çalışmaları üretmek,
- Sosyal marjinalleştirmenin mağduru olan ya da olma riski taşıyan gençleri desteklemek
- Çocuk haklarını korumak,
- Bilgilendirme ve sosyal farkındalığı geliştirmek,
- Ulusal, ulus ötesi düzeyde sosyal hizmetler, kamu ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği ve iletişim ağı içerisinde olmak.

- Dezavantajlı konumda olan savunmasız gruplar için doğrudan müdahale ve yardımları içeren yeni sistemleri geliştirmek (savunmasız gruplar: yoksulluk sınırında ya da altında yaşayan aileler, göçmenler, mülteciler, sığınmacılar, evsizler, cezaevlerindeki tutsaklar, Romenler vb.),
- İhmal, istismar, insan ticaretine maruz kalma riski bulunan ya da maruz kalan çocuklara barınma hizmetini sağlamak ve çocuğa çok yönlü destek vermektir.

ARSIS, 23 yıllık çalışma süresi içerisinde, Yunanistan'ın Atina, Selanik, Volos, Karditsa, Larissa, Kozani, Dedeoğaç şehirlerinde çeşitli faaliyetler gerçekleştirmiştir. Bugün ARSIS'in, Atina, Selanik, Volos, Kozani ve Dedeoğaç'da çeşitli hizmet merkezleri bulunmaktadır.

Atina, Selanik ve Kozani'deki Gençlik Destek Merkezleri: Gençlik Destek Merkezleri, 5-18 yaş aralığındaki çocukları ve gençleri ele almakta ve desteklemektedir. Alınan önlemler, mağduriyet ve sosyal dışlanma olasılığını en aza indirmek amacıyla çocukların ihtiyaç ve isteklerine göre şekillenmiş eksiksiz olarak desteklemek planının parçasıdır. Bu plan sokakta yaşayan ve/veya çalışan çocuklara ulaşma ve onları destekleme yolunda yapılan sosyal hizmetleri kapsamaktadır.

Volos, Selanik ve Dedeoğaç'taki Refakatsiz Çocukları, Sığınmacıları Karşılama ve Ağırhama Üzere Barınaklar / Pansiyonlar: ARSIS, Makrinitisa-Volos, Oreokastro-Selanik ve Dedeoğaç'ta Sosyal Güvenlik ve Dayanışma Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın sağladığı fon ile METIKOS programı kapsamında, sığınma talebinde bulunan Refakatsiz Çocuklar için üç tane Ağırhama Barınağı bulunmaktadır.

Selanik ve Dedeoğaç'ta Refakatsiz Çocuklar İçin Geçici Barınma Merkezleri: ARSIS, 10 yıllık tecrübesiyle refakatsiz çocuklar için iki tane geçici barınma merkezinde hizmet verilmektedir.

Güvenli Bölgeler, Refakatsiz çocuklar için Diviata kampı ve Kalochori (Selanik) kampı: ARSIS, Diavata ve Kalochori kampında "Save the Children International" örgütünün finansman desteğiyle reşit olmayanlara koruma desteği sağlamaktadır. Reşit olmayan bireyler tespit edildikten ve kamplara getirildikten sonra, korumalı bir alana sevk edilmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Günümüzde ARSIS'in sosyal müdahale timleri ve diğer birimlerinin çabalarıyla tespit edilen ve barındırma hizmeti alamayan çok sayıda çocuk bulun-

maktadır. Bu çocukların bir kısmı konaklama sorunları çözülmüncye kadar polis karakollarında kalmaktalar, (çocuklar suçta bulaştıklarında yetişkin erkeklerle aynı yerde tutulduklarına dair örnekler bile vardır).

Sığınmacı Aileler İçin Karşılama ve Konaklama Birimi: Bu birimde 12 yaşından küçük çocuğu olan ailelere, 6 aylık ücretsiz konaklama hizmeti sunulmaktadır.

Ağırlama Birimi, Selanik – Sığınmacılar ve Aileler için Misafirhane: Aileler ve Sığınmacılar için Misafir Ağırlama Birimi (Misafirperverlik Birimi) Selanik'te olup, ARSIS bu programı Selanik Belediyesi ve Mülteciler Yüksek Komiserliğiyle işbirliği içerisinde sürdürmektedir. Yunanistan'da uluslararası koruma talebinde bulunanlara, özellikle de reşit olmayan çocukları bulunan çekirdek ailelere, en az bir reşit olmayan çocuğu bulunan yalnız ebeveynlere ve yetişkin hamile kadınlara yönelik hizmet veren bir uygulamadır.

“ARSIS Evi”- Çocuklar ve Gençler için Geçici Konaklama Barınağı, Oreokastro, Selanik: “ARSIS Evi” çocuk ve gençlere hizmet vermekte olup, ihmal ve istismar edilmiş çocuk ticaretine maruz kalmış ya da ailevi veya sosyal ekonomik koşullar nedeniyle risk altında olan çocuklara geçici konaklama sağlayan yerdir.

Kriz Durumunda Olanların İhtiyaçlarının Giderilmesi: ARSIS, insanların günlük gereksinimleri olan giyim ve ayakkabı, bebek bakımı malzemeleri, oyuncaklar, kitaplar, ev eşyaları, mobilya, gıda gibi temel malzemeleri toplayıp düzenlemekte ve bunları sığınma evlerinde, hapisanelerde ve diğer kurumlarda yaşayan ihtiyaç sahibi ailelere ve kişilere dağıtmaktadır.

Sokakta Çalıştırılan ve İnsan Ticareti Mağduru Olan Çocukların Korunması İçin Yapılan Faaliyetler: ARSIS, yürütmekte olduğu çalışmalar sırasında; Gezici Sosyal Müdahale Ekibinin uygulamalarında, bilgilendirme eğitimlerinde, atölye ve boş zaman etkinliklerinde veya diğer hizmetlerini gerçekleştirdikleri sırada çocuk ticareti mağdurlarına ulaşmaktadır. Çocukların ticaret mağduru olarak tanımlanmasının ardından; barınma merkezlerine getirilen çocuklar, reşit oluncaya kadar yaşadıkları travmanın etkisini de ortadan kaldıracak şekilde, her bir çocuk için geliştirilmiş bireyselleştirilmiş program uygulanmaktadır.

Sokakta yapılan sosyal çalışmalar (sokak çalışması) sayesinde, çocuk istismarı olayları tespit edilerek; içerisinde buldukları kriz durumu dikkate

alınarak mağdura ve ailesine gerekli destek sağlamaktadır. ARSİS sahip olduğu, gençlik destek merkezleri ve ARSİS Evi sayesinde çocuk ticareti mağdurlarının desteklenmesinde kilit bir rol oynamaktadır.

ARSİS'in "Gezici Okul" programı Selanik'te bulunmaktadır. Bu programdan dezavantajlı konumda olan ve günün birçok saatini kamuya açık alanlarda (meydanlar, caddeler vs.) geçiren çocuklar yararlanmaktadır. Eğitim ve eğlence faaliyetlerini içeren Gezici Okul programı, PRAKSİS adındaki sivil toplum kuruluşuyla ortak yürütülmekte özellikle sokakta yaşayan/çalışan çocukların yoğunlukta olduğu bölgelerde uygulanmaktadır.

ARSİS'in bir diğer faaliyeti Selanik'te bulunan Gezici Sosyal Müdahale Birimidir (sokak çalışması /mobil ekip). Bu çalışmayla sokakta çalışan çocuklar, evsizler ve diğer dışlanmış gruplara, yaşadıkları ortamlarda ulaşılmakta ve bağlantı kurulmakta; dolayısıyla onların yaşam şartlarının değiştirilmesine destek sağlanmakta, psikolojik olarak güçlendirilmesine, ihtiyaç düzeyine göre farklı bir yere nakledilmesine katkı verilmektedir.

Özetle ARSİS, hedef kitlesi çocuk ve gençlere yönelik danışmanlık sağlamakta, eğitim ve bilgilendirme etkinlikleri düzenlemekte, rekreasyon ve atölye çalışmaları yapmakta, hizmet verdiği grubun diğer sosyal, idari ve tıbbi hizmetlere erişimlerine destek olmakta ve diğer organizasyonlarla bağlantı kurmalarını sağlamaktadır. Ayrıca mobil ünite aracılığıyla bireylere ve ailelere giyim, kuru gıda, ev eşyası gibi ihtiyaç malzemeleri ulaştırmaktadır. En önemli faaliyeti ise barınma merkezlerinde bulunan çocukların gelişimine yönelik bireyselleştirilmiş programlarla tüm hizmetleri sağlamaktadır.

2

BÖLÜM

İNSAN TİCARETİ İLE MÜCADELEDE SİVİL TOPLUMUN GÜCÜ PROJESİ KAPASİTE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

I. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE AMAÇ

Bu çalışma, Aile Danışmanları Derneğinin, Sivil Toplum Diyalogu IV Programı, Adalet, Özgürlük ve Güvenlik kategorisinde yürüttüğü “İnsan Ticareti İle Mücadelede Sivil Toplumun Gücü” Projesi kapsamında yapılmıştır. Projenin eş yararlanıcıları Almanya Berlin’den Sivil Toplum Kuruluşu “Network against Trafficking in Human Beings- KOK e.V.” ve Yunanistan Selanik’ten Sivil Toplum Kuruluşu “ARSIS- Association for the Social Support of Youth”dur.

1. Projenin ve Araştırmanın Kapsamı: Türkiye, Almanya ve Yunanistan’daki sivil toplum kuruluşlarıdır. Araştırma, 15 Nisan – 15 Ağustos 2016 tarihleri arasında uygulanmış ve raporlanmıştır.

2. Projenin Amacı: Türkiye ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerin, sivil toplum kuruluşları arasında bilgi ve deneyim paylaşımını sağlayarak, işbirliğini güçlendirmek ve insan ticareti ile mücadele etmektir. Özel amacı ise; alanda çalışan sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerini değerlendirmek ve analiz etmek; insan ticareti sorununu anlamak, sivil toplum kuruluşlarının insan ticareti konusundaki bilgi ve farkındalıklarını artırmak; işbirliği içerisinde sorunlara çözüm üretmek; uzmanlık kapasitelerini geliştirmek; dolayısıyla sivil toplum kuruluşlarının sayısını artırarak ve ağ oluşturarak mağdurları desteklemektir.

3. Araştırmanın Amacı: Almanya, Yunanistan ve Türkiye’de insan ticareti konusunda doğrudan faaliyet yürüten; Türkiye’de insan ticareti mağdurlarıyla çalışma olasılığı bulunan ve aynı zamanda dezavantajlı gruplarla çalışan sivil toplum kuruluşlarının, insan ticareti konusundaki kapasitelerini değerlendirmek üzere odak grup çalışmaları ve derinlemesine görüşmeler yapmak ve verilerini analiz etmektir. Araştırmanın özel amacı ise; Sivil toplum kuruluşlarının insan ticareti konusunda bilgi düzeylerini, ihtiyaçlarını, farkındalık ve savunuculuk kapasitelerini anlamak; insan ticareti alanında önleme ve koruma hizmetlerinin boşluklarını belirlemek; araştırma sonuçlarına göre projenin eğitim içeriğini oluşturmaktır.

4. Araştırmanın Planlaması: Türkiye’de insan ticareti konusunda doğrudan çalışmayan sivil toplum kuruluşlarının bilgi ve farkındalık düzeylerini anlamak; Almanya ve Yunanistan ile Türkiye’deki insan ticareti konusunda çalışan iki sivil toplum kuruluşunun rol ve sorumlulukları ile hangi çalışmaları nasıl yürüttükleri, ihtiyaç ve önerilerinin neler olduğunu belirlemek amaçlanmış ve kullanılan sorular sivil toplum kuruluşlarının özelliklerine göre düzenlenmiştir.

II. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

1. Verilerin Toplanması: Araştırmanın verileri, odak grup çalışması ve derinlemesine görüşme olmak üzere iki ayrı nitel araştırma yöntemi ile toplanmıştır. Araştırmada kullanılan sorular sivil toplum kuruluşunun insan ticareti konusunda çalışıp çalışmadığına ve sivil toplum kuruluşlarının özeliğine göre farklı hazırlanmış: Almanya ve Yunanistan’da kendi dillerine çevrilerek kullanılmıştır. Araştırmanın örnekleme maksimum çeşitlilik yöntemine göre belirlenmiştir.

Türkiye’de gerçekleştirilen derinlemesine görüşmeler ile odak grup çalışmalarına, dezavantajlı gruplarla aktif olarak faaliyet yürüten, insan ticaretinin farklı sömürü alanlarında çalışma olasılığı bulunan ve farklı şehirlerde şubeleri olan, ulusal ve uluslararası çalışmaları bulunan sivil toplum kuruluşlarının davet edilmesine özen gösterilmiştir.

Odak grup çalışmasına, Türkiye’de Hatay’da 4 STK adına 4 temsilci, Mersin’de 7 STK adına 12 temsilci, İzmir’de 7 STK adına 7 temsilci, İstanbul’da (iki grup) 11 STK adına 11 temsilci, Ankara’da 6 STK adına 7 temsilci; Almanya-Berlin’de 8 STK adına 10 temsilci ve Yunanistan- Selanik’te 4 STK adına 8 temsilci olmak üzere, toplam 8 odak grup toplantısı gerçekleştirilmiş ve 47 Sivil toplum kuruluşu adına 59 temsilci katılmıştır. Odak grup çalışmasında, önce katılımcılardan kendileri ve temsil ettikleri STK’lara ilişkin 15 soruluk bir anket formu doldurmaları istenmiş; ardından bir moderatör başkanlığında, önceden hazırlanmış sorular çerçevesinde yürütülmüştür.

Araştırmanın derinlemesine görüşme çalışmasında da, odak grup çalışmasında kullanılan sorular kullanılmıştır. Türkiye’de, faaliyet alanı doğrudan “İnsan Ticareti” olmayan 9 STK temsilcisi (Ankara’dan 3, Gaziantep’ten 2, Van, Nevşehir, Diyarbakır ve Bursa illerinden birer olmak üzere) ve faaliyet alanı doğrudan “İnsan Ticareti” olan ve aynı zamanda projenin yürütme

kurulu üyesi Ankara'dan Kadın Dayanışma Vakfı Temsilcisi ve İstanbul'dan İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı Temsilcisi ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırma, 58 sivil toplum kuruluşu ve 70 temsilci ile gerçekleştirilmiştir. Bunlardan; Almanya ve Yunanistan'daki tüm STK'lar ile Türkiye'de ki iki STK insan ticareti konusunda faaliyet yürütmekte; Geriye kalan 44 STK (Türkiye'dekiler) insan ticareti konusunda faaliyet yürütmemektedir.

2. Verilerin Analizi: Veriler analiz edilmeden önce anketler, odak grup ve derinlemesine görüşme verileri, katılımcılar esas alınarak tek tek kodlanmıştır. Anket verileri IBM/SPSS 21 paket programı ile değerlendirilmiştir. Odak grup ve derinlemesine görüşme verileri önce yazılı hale getirilmiş, ardından analiz edilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak üzere bulgular nitel analiz konusunda uzman olan ikinci bir araştırmacının desteğiyle karşılaştırmalı olarak incelenmiş ve gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra raporu yazılmıştır.

Araştırmada, analiz tekniklerinden betimsel analiz uygulanmıştır. Betimsel analiz içerisinde yer alan frekans analizi ile çözümlenmeler yapılmıştır. Görüşülen STK üyelerinin verdiği yanıtlar sınıflandırılmaya çalışılmıştır. Bulgular bu sınıflamaya bağlı olarak, katılımcılardan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

3. Verilerin Sınırlılıklar: Almanya'da insan ticareti konusunda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşu sayısı oldukça fazla; ancak araştırmaya katılan sivil toplum kuruluşu sayısı sınırlı olmuş; bu nedenle Almanya'da insan ticareti alanında oldukça kapsamlı yürütülen faaliyetler ve uygulamalar; araştırmanın sonuçlarına yeterince yansımamıştır. Ayrıca Almanya ve Yunanistan'da gerçekleştirilen odak grup çalışmaları kendi dillerinde yapılmış; ses deşifreleri yapılırken küçük bilgi kayıpları olmuştur.

III. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

A. ANKET SORULARININ ANALİZİ

1. Türkiye'deki STK'ların Yasal Statüsü: Odak grup çalışmasının bazılarında aynı STK'dan birden çok kişi katılmış ve her bir STK adına tek anket formu doldurulmuştur. Buna göre 46 sivil toplum kuruluşunun yasal durumu: 28'i dernek, 3'ü meslek odası, 4'ü meslek örgütü (dernek), 4'ü vakıf, 3'ü Türki-

ye genelinde ağ, 2'si yerel ağ (kent konseyi), 1'i sendika ve 1'i kooperatif statüsündedir. Almanya ve Yunanistan'daki STK'larla ilgili yasal statü bilgisi alınmamıştır.

2. Türkiye'deki STK'ların Çalışma Alanları: Araştırmaya katılan ve faaliyet alanı insan ticareti olmayan STK'ların çalışma alanları: 12'si insanı ilgilendiren toplumsal sorunlar, 8'i kadınlar (kadına şiddet, taciz, tecavüz, kadın hakları vs.), 6'sı çocuklar (çocuk işçiliği, sokakta çalışan/yaşayan çocuklar, çocuk ticareti, çocuk pornosu vb.), 6'sı göçmenler/ mülteciler, 2'si kamu emekçilerinin yasal ve sosyal hakları, 5'i insan hakları, 3'ü LGBT bireyler, 3'ü engelli bireyler, 1'i madde bağımlısı bireylerdir.

3. Türkiye'deki STK'ların Faaliyet Yürüttüğü İller: STK'ların 13'ü Türkiye genelindeki tüm illerde faaliyet yürütmekte olup, bazı STK'lar birden çok şehirde, bazıları da sadece bir şehirde faaliyet yürütmektedir. Buna göre birden çok şehirde ya da tek şehirde faaliyet yürütülen iller: Ankara, İzmir, İstanbul, Bursa, Gaziantep, Denizli, Muğla, Adana, Edirne, Aydın, Çanakkale, Şırnak, Trabzon, Diyarbakır, Van, Mersin, Eskişehir, Hatay ve Urfa'dır.

4. Türkiye'deki STK'ların İşbirliği Yaptığı Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar: Katılımcıdan 28'i temsil ettikleri STK'nın ulusal ve uluslararası düzeyde bir çalışma ve işbirliği içerisinde olduğunu belirtmiştir.

5. Araştırmaya Katılanların Özellikleri: Katılımcıların, eğitimleri, meslekleri, çalıştıkları STK dışında görevlerinin olup olmadığı, insan ticareti konusunda bir eğitim alıp almadığı gibi bilgiler bu başlık altında değerlendirilmiştir.

Katılımcıların temsil ettikleri STK'daki pozisyonları: Odak grup çalışması ve derinlemesine görüşmelere katılan 70 kişinin yaklaşık %27'si temsil ettiği STK'da üye olduğunu, %25,4'ü yönetici (başkan veya yönetim kurulu üyesi), %14'ü proje koordinatörü, geriye kalanların stajyer ya da diğer gönüllüler olduğu belirtilmiştir.

70 katılımcıdan %95'i yükseköğretim mezunu olduğunu, geriye kalan %5'i de ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olduğunu belirtmiş; bunlardan %59,3'ü de temsil ettiği STK dışında başka işinin olduğunu söylemiştir.

İnsan ticareti konusunda çalışmayan 56 STK temsilcisinin %40'ı insan ticareti konusunda projeler yapmayan bir STK'da çalışmakta olduğunu, bu nedenle konu hakkında bilgisi olmadığını ifade ederken, bu katılımcılardan %55,8'i bir insan ticareti mağduruyla hiç karşılaşmadığını belirtmiştir.

İnsan ticareti konusunda çalışmayan 56 STK temsilcisinden, %33.9'u insan ticareti konusunda herhangi bir eğitime katılmadığını, bu nedenle insan ticaretine ilişkin mevzuat, kanun, ulusal ve uluslararası sözleşmeler hakkında bilgi sahibi olmadığını ve bunları öğrenmek istediğini belirtmiştir.

İnsan ticareti konusunda çalışmayan 56 STK temsilciden, %48.5'inin Türkiye'de insan ticareti mağdurları için kullanılan 157 acil yardım hattını bildiği anlaşılmıştır. Ancak, 157 yardım hattının içeriği sorulduğunda bunların sadece %34.9'u, 157'yi "insan ticareti mağdurlarına yönelik acil yardım hattı" olduğunu söylemiştir. Yaklaşık %55'i ise soruyu cevapsız bırakmıştır.

Türkiye'de insan ticareti konusunda çalışan STK olup olmadığı varsa hangileri olduğu sorulmuş; yanıt veren 44 katılımcıdan 15'i bilgisinin olmadığını, 5'i STK'nın var olduğunu ancak isimlerini bilmediğini, 2'i ise bu konuda çalışan STK olmadığını söylemiştir. İnsan Ticareti alanında çalışan STK'ların isimlerini belirtenler: AİLEDER (6 kişi), İKGV (4 kişi), Göçmen Dayanışma Derneği (3 kişi), AİLEDER ve ASAM (4 kişi), AİLEDER ve İKGV (2 kişi) ve KDV (3 kişi) olarak ifade etmiştir. Türkiye'de İnsan Ticareti konusunda çalışan STK'lar AİLEDER, İKGV ve KDV olup, bu yanıtlara bakıldığında katılımcıların büyük çoğunluğunun insan ticareti konusunda çalışan STK'lardan haberdar olmadığı sonucu çıkmaktadır.

İnsan ticaretinin Türkiye'de yaygın olup olmadığı, eğer yaygın ise hangi illere olduğu sorulmuş; 44 STK temsilcisinden 10'u Türkiye'de insan ticaretinin yaygın olmadığını düşündüğünü, 10'u da konunun yaygın, ancak görünür olmadığı görüşünde olduğunu belirtmiştir. Diğer katılımcılar ise insan ticaretinin daha çok sınır illerinde yaygın olduğunu ifade etmişlerdir. Suriye, Irak gibi ülkelerden sınır yoluyla kaçak veya mülteci olarak giren kişilerin insan ticareti mağduru potansiyeli oluşturduğunu; keza, İstanbul, Antalya, İzmir ve Karadeniz Bölgesi'ndeki bazı illerde insan ticaretinin yaygın olarak gerçekleştiği belirtilmiştir.

B. İNSAN TİCARETİ KONUSUNDA DOĞRUDAN ÇALIŞMAYAN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINA AİT BULGULAR

1. Türkiye'de Gerçekleştirilen Odak Grup Çalışmasının Bulguları

Bu bölümde, Türkiye'de yapılan 6 ayrı odak grup çalışmasının bulgularına yer verilmiştir. Odak grup çalışmasına 35 sivil toplum kuruluşundan 41 temsilci katılmıştır. Veriler analiz edilirken her soru ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

rilmiştir. Odak grup çalışmasına katılanların görüşleri her soru başlığının altında analiz edilmiş ve bulguları aşağıda verilmiştir.

İnsan Ticareti Nedir?

Odak grup çalışması sırasında ortaya çıkan farklı insan ticareti tanımlarından birbirine benzer olan tanımlar aynı tanım altında toplanmıştır. Buna göre frekansı en yüksek olan insan ticareti tanımı şöyle olmuştur:

“Ticari amaçlarla, kişilerin özgürlüklerinin kısıtlanarak ya da kısıtlanmayarak, rızaları dışında ya da farkında bir şekilde, emeklerinin ve vücut bütünlüğünün ihlal edilerek sömürülmesidir.”

Odak grup çalışması sırasında insan ticaretinin tanımına ilişkin öne çıkan temalar:

1. İnsan hakkı ihlalinin olması,
2. Özgürlüklerin engellemesi,
3. Yasadışı olması,
4. Kişinin sömürülmesi,
5. Kişinin isteği dışında zorla olması,
6. Zarar vermesi,
7. Kişinin kandırılması.

Ankara’daki odak grup çalışmasına katılan bir katılımcının “insan ticareti konusundaki düşüncesi şu şekildedir:

“Bir kere illegaldir [...] insanın sahip olduğu özelliklerinin en önemlisi karar verme yetisi. Bunun yanında da insanın yapıp edebilmeleri bir çerçeve oluşturuyor. Bu yapıp edebilmelerine dair karar verme yetisini elinden alıyorsunuz bir kere. Bunu yaparken de insanı edilgen hale getirip ticari bir metaya dönüştürüyorsunuz. Yani burada emek, organ, çocuk dilendirmek ya da seks işçiliğine yönlendirme olabilir ya da illegal yollardan sınırları aşmak için yapılan bir düzenleme de olabilir.”

Odak grup çalışmasına katılan katılımcıların bu aşamada tartıştıkları bir konu da “insan ticareti” ve “insan kaçakçılığı” kavramları arasındaki farktır. İzmir’den odak grup çalışmasına katılan katılımcıların bu konudaki görüşleri şöyledir:

“İnsan ticaretinde emekler sömürülürken kaçakçılıkta umutlar sömürülüyor aslında [...] Bence insan ticaretinde biraz da kişilerin rızası dışında olması söz konusu. Kaçakçılıkta daha çok zor durumda olmaktan kaynaklı rıza durumu var.” “İnsan ticaretinde kişilerin metalaşması söz konusu.[...] bir kişiyi kandırarak çalışmak ama-

ciyla bir başka ülkeye, bir başka bölgeye götürülüp onları suistimal ederek çalıştırarak paralarını vermemek. Aynı şekilde kadınların fuhuşa sürüklenmesi gibi örnekler verilir. Kaçakçılık daha aracı bir kavram.” “Biri zorla yapılan biri gönüllü yapılan iş [...] kaçakçılıkta bir gönül rızası var, ticarete gönül rızası olmuyor. “

İnsan Ticareti Alanında Ne Tür Sömürür Biçimleri Vardır?

Ne tür sömürü biçimleri vardır, sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar: en yüksek oranda cinsel sömürü (12 kişi), sonra sırasıyla emek sömürüsü (8 kişi), küçük yaşta evlendirme (6 kişi), organ ticareti (4 kişi), çocuk ticareti (2 kişi), yasa dışı evlat edinme (2 kişi), ev işçiliği (2 kişi), dilendirilme (2), psikolojik sömürü (2 kişi) ve umut sömürüsü (1 kişi) olmuştur.

Emek sömürüsü için katılımcılar farklı örnekler vermişlerdir. Bu konuda öne çıkan görüşler:

“[...] Suriyeliler örneğinde bir Türk vatandaşının 10 liraya yaptığı işi Suriyelilerin daha çok ihtiyacı var düşüncesiyle o adama 2 liraya yaptırıyor. Paraysa bu da legal bir emek sömürüsüne giriyor.(Ankara’daki bir katılımcı).” “ [...] işgücü sömürüsü de yapılıyor bizim ilimizde. Ucuz işgücü Suriyelilerden sağlanıyor. O da bir mağduriyet yaratıyor. Özellikle çocuk çalışanlar çok fazla daha önce görmediğimiz kadar. Sigortasız çalışan, ucuz çalışan, güvencesiz çalışan çok fazla Suriyeli işçi var benim bildiğim kadarıyla. Emek sömürüsü de insan ticareti konusunun önemli bir sömürüsü. (Hatay’daki bir katılımcı).”

“Göç ile olan kısmı insan ticareti olabilir. Bir insanı kandırarak bir başka yere götürüp vaatlerde bulunarak o vaatleri yerine getirmeden çok düşük ücretlerle çalıştırmak. Bu insan ticareti olabiliyor. Emeğin sömürülmesi bunun içine giriyor yani onun için önemsiyorum. Kazanç meta ve kar kavramları bunun içinde vardır. Kar giriyorsa da emek sömürüsü de vardır.”(İzmir’deki bir katılımcı).”

Hatay’daki odak grup çalışmasına katılan bir katılımcının küçük yaşta evlendirme ile ilgili görüşü:

“Reyhanlı Hatay’a sınır bir ilçemiz. Şu anda Reyhanlı’da ve Altınözü’nde resmi evlilikle yaşamaya mecbur olduğu eşini dışarı atıyor. Suriyeli daha genç hatta çocuk yaşta birini parayla alıyor onunla imam nikâhlı olarak yaşamaya başlıyor. Bu da bir insan ticareti değil midir? Bu durum çocuk için bir mağduriyet.”

İnsan Ticaretine Maruz Kalan Savunmasız Gruplar Hangileridir?

Odak grup çalışmasına katılanlara göre insan ticaretine maruz kalan savunmasız grupların başında çocuklar (22 kişi) gelmektedir, bunu sırasıyla kadınlar (12), engelliler (9 kişi), savaş mağdurları/vatansızlar/göçmenler (9 kişi), LGBT bireyleri (8 kişi), yaşlılar (4 kişi), yoksullar (4 kişi), savunmasız kişiler (3 kişi), erkekler (3) takip etmektedir. Çocuklar-

İlgili olarak özellikle, ailesinin yanında yaşamayan, ailesi olmayan ya da kurum bakımında büyümüş çocuklar, küçük yaşta evlendirilen, akli dengesi yerinde olmayan, ailesinden uzakta işçi olarak çalışan çocukların insan ticareti için en önemli hedef grup olduğu ifade edilmiştir. İstanbul'daki odak gruba katılan bir katılımcının çocukların istismarına ilişkin görüşü şöyledir:

"[...] Koruyucu aile sisteminin parayla bakılıyor olması da örnek verilir. Mağduriyetin aslında çocuk tarafından yaşanıyor olmasına rağmen kişilerin bu parayı elde etmek için çocuğu araç olarak kullanması bu ticaretin içine giriyor. Kendimiz ne kadar denetlesek de bizim dışımızda olan bu koruyucu aile sisteminin mesela bir köyde anne babası ölmüş oluyor çocuğun, çocuğun üzerine miras veya mal kalmışsa onu alabilmek için o köydeki kişiler o çocuğu sömürüyor[...]"

İzmir'den odak grup çalışmasına katılanların bu konudaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

"İnsan ticaretinin konusu herkes olabilir. Irk, cinsiyet, dil, din ayırt etmez. Kadın da olabilir, erkek de olabilir [...] Bizim dezavantajlı kişiler dediğimiz grup bu konuda istismara daha açıktır. Hem herhangi bir himayeden yoksun olanlar ya da sosyo-ekonomik açıdan ihtiyaç duyanlar. Ortak nokta zor durumdan yararlanılması zaten ne şekilde olursa olsun." "Dezavantajlı gruplar olarak da nitelendirilen çocuklar, kadınlar, savaştan kaçıp gelenler, teninin rengi farklı olanlar, açlıktan, yoksulluktan kaçıp başka bir ülkeye gitmeye çalışanlar bunlar insan ticaretinin hedef kitlesi."

Mersin'deki bir katılımcının insan ticaretine maruz kalmış kadınlara ilişkin yorumu şöyledir:

"Fuhuş sektöründe gönüllü çalışıyor gibi görünen birçok kadın çocukluklarındaki birçok travmadan kurtulamadığı için, tedavi görmediği için o döngüden kurtulamıyor ve yaşı erişkinliğine ulaştığında da uzak kalıyor [...] Suriyeli aileleri düşünelim. Birçoğu çocuğunu küçük yaşta evlendirdi. Evlendirirken bir insan ticareti durumu mu var gönüllü mü yapmış. Bence insan ticareti geniş bir kavram."

Mersin'deki bir katılımcının engellilerin insan ticaretine maruz kalma riskiyle ilgili görüşü şöyledir:

"Biliyorsunuz kadın en temel insan ticareti mağdurlarından bir tanesi. [...] Engelli kadınların aile problemleri var. Yani kadın ve çocuk diye bir başlık açarsak engelli kadın olmak da başka bir şey". (Mersin odak grup katılımcısı)

İstanbul'daki bir katılımcı erişkin erkeklerin de savunmasız gruplar içinde olduğuyla ilgili görüşü:

"Gruplar halinde genç, eğitimsiz, işsiz, geniş ailelerde yaşayan vs. erkekler getiriliyor. Bu insanlar son derece zor koşullarda çalışıyorlar. Çoğu çalıştıkları fabrikada yatırıyor, kalacak yer verilmiyor, 10 kişi 20 kişi bir arada kalıyor, 15 günde"

bir hamama götürülüyor falan [...] Benim birebir bildiğim... bölgesinde fabrika sahibi insanlar yapıyor. Bunda da yine bu transferi sağlayan hem o bölgeyi bilen hem orayı bilen insanlar var o için sirkülasyonunu sağlayan. Bu da aslında bir insan ticareti bana göre.” “Görünmez olanlar, sokakta çalışanlar, ötekileştirilmiş, dışlanmış gruplar, LGBT bireyler örnek verilebilir.”

İnsan Ticaretine Konu Olan Bireylerin Profili Nasıldır?

Odak grup çalışmasına katılanlar, ilk sırada sosyo-ekonomik durumları düşük olanlar (12 kişi), şeklinde ifade etmiş, sonra sırasıyla, işsizler (10 kişi), toplumsal dirençleri ve kendini koruma potansiyelleri düşük olanlar (5 kişi), çaresiz ve bir şeye inanma ihtiyacında olan kişiler (4 kişi) şeklinde belirtmişlerdir. Odak grup katılımcılarının insan ticaretine maruz kalan bireylerin profili konusundaki görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Desteksiz olma bir ortak özellik olabilir. Destek mekanizmalarına ulaşmayan, erişemeyen, bilmeyen, hakikaten savaş ortamı ve göçmenlik çok büyük bir risk oluşturuyor. Çünkü yabancı bir yerde bir şey bilmiyor, güvensiz ortam, bu tür durumlar ortak bir özellik belki birçoğunda.” (Ankara odak grubu katılımcısı)
“Kadınlarla çalışırken hepsinin en büyük ortak özelliği izolasyondur [...]” (Ankara odak grubu katılımcısı). *“Çaresizlik, ne yapacağını bilememe aslında bir yaşam mücadelesi içindeler [...] onun dışında ekonomik sorunlar, işsizlik [...] işsizliğin de kesinlikle insan ticaretinin nedenlerinin içerisinde yer aldığını düşünüyorum. Hatta en önemli nedenlerinden biri de olabilir.” (Hatay odak grubu katılımcısı).*
“Trauma geçirmiş, sağlıklı karar alabilecek mekanizmalarını kullanabilecek becerisi körelmiş, bir takım psikiyatrik durumlar da göstermiş olabilir. Bizim açımızdan mantıksız gelen bir şeyi çok doğru bir şeymiş gibi inanabiliyor”. (İzmir odak grubu katılımcısı). *Hayal kırıklığının ötesinde güven olayını tamamen kaybedebilir ve bunun getirdiği ağır bir kişilik ezilmesine de maruz kalabilir, bir köle psikolojisi içine de girebilir. Çaresizliğin en alt düzeyini yaşayabilir... İçe kapanma, bunun yanı sıra kurtulduktan sonra daha değişik davranışlar gösterme durumu olabilir. Vakanın biricikliği önemli. İntihardan tutun da ileriye dönük kaygıları çok yönlü. Karşılaştığımız vakalar da oluyor. (İzmir odak grubu katılımcısı)*

İnsan Tacirleri Kimlerdir? Yöntemleri Nelerdir?

Katılımcılar farklı tacir tanımları yapmışlardır. Katılımcılara göre tacirler kötü insanlardır, yasadışı yöntemler kullanabilmektedirler. Katılımcıların insan tacirine ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir.

“[...] erkek orada bir sembol bence. Gücü elinde bulunduran kişi, karşı tarafa göre üst pozisyonda olan kişi. Mağdura göre güçlü olan mağdurun belki de mevcut yoksunluklarının farkında olan kişi. Onları da farklı kullanabilecek kişi.” (İstanbul odak grup katılımcısı) *“Temel noktası erk zihniyeti taşımış olmalıdır. O zihniyetin gereğiymiş gibi düşünüyorum bu tacir konusunda özellikle. ‘erkeksin, erksin, iktidar kurarsan kişi üzerinden para kazanabilirsin, kazanç sağlayabilirsin.’ (Ankara odak grubu katılımcısı), “[...] belki kişiler üzerinden değil, sis-*

tematik ve kurumsal çalışan bir gruptan bahsedilebilir. [...] Baya işi gücü olan insanlardır bir kere. Toplumda aslında görünür olanı yeri olan, statüleri olan, insanlar bunlar ve organizeidir. [...] (Ankara odak grup katılımcısı). “Tacir dediğimizde ben daha çok ezen-ezilen ilişkisinden bakıyorum. Mesela bunu birinci elden yapan evet tacirdir ama onun yaptığını bilip göz yuman da bana göre bir tacirdir. Mesela annesi kocasının kızını sattığını biliyor ama buna sessiz kalıyor. Bu durum da anneyi tacir yapar. Göz yumanlar da bir tacirdir.” (Ankara odak grup katılımcısı). “En başta güven kazanıyorlar, güven kazandıktan sonra bu işi yapıyorlar. Diğer tarafta ekonomik gücünü hangi kişiler sağlayacağını düşünerek de bu işi yapıyor olabilir. Etrafındaki hangi kişilerin olabileceğini, kimlerin bu noktada ticarete dahil edilebileceğini çok iyi araştıran biri bilir [...]” (İstanbul odak grup katılımcısı)

Ülkemizde İnsan Ticareti Ne Kadar Öncelikli Bir Sorundur?

Bu soruya katılımcılar farklı yanıtlar vermişlerdir. Bir grup katılımcı konunun görünür olmadığını savunurken, diğer bir grup katılımcı da çocuk istismarı, çocuk gelinler ve LGBT bireyler gibi konularda çok fazla kampanya olduğunu ileri sürerek, olayın görünür olduğunu ifade etmiştir. İnsan ticareti konusunun ülkemizde görünür olmadığını söyleyen bir katılımcının sözleri şu şekildedir:

“Aslında önemli bir gündem konusuyken sadece göçle gündeme gelen, daha insan kaçakçılığı ve ceza sömürüsü üzerinden gündeme gelen o da çoğunlukla örtbas edilen, yok sayılmaya çalışılan ya da meşrulaştırılmaya çalışılan bir mesele aslında.” (İstanbul odak grup katılımcısı)

Odak gruba katılan katılımcıların büyük bir kısmı insan ticareti konusunun ülkemiz için çok öncelikli olduğunu (7 kişi) ifade etmektedir. Bununla birlikte öncelikli bir sorun olduğunu ancak yeterince öncelikli olarak görmediği (6 kişi), öncelikli ancak görünür olmadığını (4 kişi) belirtilmiştir. Bir grup da öncelikli bir sorun olmadığını (4 kişi) belirtmiştir. Bu konuda katılımcıların görüşleri şöyledir:

“İnsanın onuruyla ilgili olduğu için çözülmesi gereken öncelikli ve çok önemli bir sorundur. Oradan başlamak zorundayız bir yerden başlayacaksak. Ama ülkemizde öncelikli olmadığını görüyoruz. Gerek devlet politikaları açısından gerekse toplumsal ilgi açısından öncelikli olmadığını görüyoruz. Özellikle bizim ülkemiz bu konunun yaygın bir şekilde işlendiği ülkelerden bir tanesi.” (İzmir odak grup katılımcısı).

İnsan ticaretinin öncelikli bir sorun olmadığını söyleyenler, aslında sorunun ülke sorunları arasında sıralama yapıldığında öncelikli olmadığını düşünenlerdir. Katılımcıların çoğu konunun önemli olduğunu, ancak Devletin bu konuyu yeterince öncelikli olarak görmediği görüşündedir.

Bir Mağdur ile Karşılaştığınızda Neler Yapacağınızı Biliyor musunuz? ve İnsan Ticareti Mağduruyla Karşılaştınız mı?

Türkiye’de yapılan odak grup çalışmalarına katılanların çoğu mağdurla karşılaştıklarında yapılması gereken işin öncelikle polis, savcı, jandarma gibi kolluk kuvvetlerini bildirmek ve 155 polis hattı aramak olduğunu söylemişlerdir (8 kişi). Ayrıca katılımcılardan 4’ü 157 acil yardım hattının aranması gerektiğini, 4’ü ilgili STK’lara başvurulabileceğini, 2’si baroya haber verilebileceğini ve biri de 183 hattının aranabileceğini belirtmişlerdir. Bu konuda katılımcıların görüşleri şöyledir:

“Mesela şiddete uğrayan ya da yardım almak zorunda kalan mağdurlara yardım edilebilecek bir hat var. Şu an hatırlayamıyorum maalesef. Yönlendirilebilecek kuruluşlar var. 157 var. Hiçbir şey yapılamıyorsa 155 polis var.” (Ankara odak grup katılımcısı). “Ben de öncelikle STK’lara başvururum muhtemelen. 157’yi daha yeni öğrendim.” (Ankara odak grup katılımcısı). “Ben 157’nin varlığından haberdar değildim az önce formdan öğrendim.” (Mersin odak grup katılımcısı). “Ben özel hayatımda da çok karşılaştım... çocuk bakan, yaşlı bakan vs. için yurtdışından gelen birçok insan var ülkemizde. Aileler onların pasaportlarını alıyorlar, izinsiz yasadışı çalışıyorlar. Rıza var bir yerde ama hiç bir şekilde dinlenme hakları yok, tatilleri yok, tüm dokümanlar tutuluyor vs.” (Ankara odak grup katılımcısı)

Aşağıdaki görüş, katılımcının olayları ne ölçüde bildiği konusunda ayrıntılı bilgi vermektedir:

Ben bu konuda biraz daha şanslıyım. Sosyal hizmet uzmanlığından dolayı aile bakanlığında çalıştığım için. [...] Genelde yapılan işlem şu; ben incelemeye giderim bir ihbar geldiği zaman. Emniyete asla gitmem ben. Yabancıysa konsolosluk aranır. İkincisi ICC’yi ararım. Üçüncüsü giriş işlemlerini öğrenirim. Dördüncüsü eğer travma yaşadıysa gerekli yere başvuruyorum. Eğer Türkiyelise bununla ilgili yaptığım işlem de konsolosluk yerine daha o kişinin kaldığı yerden alınması ile ilgili eğer bir sıkıntı varsa, genelde yaptığımız işlem süresince mağdur edilenle mağdur eden aynı evde kalıyor. O tür durumlarda biz sonraki dönemde içerisinde neler yapabiliriz ona odaklı oluyoruz. Tehlikeli olabileceğini düşündüğümüz andan itibaren ben savcılığa direk olarak yazıyorum.” (İstanbul odak grup katılımcısı)

İnsan Ticareti Sorununu Önlemek İçin Neler Yapılmalı?

Katılımcıların büyük bir kısmı farkındalık yaratılmalı ve toplum bilinçlendirilmeli (16 kişi) yanıtını vermiştir. Daha sonra sırasıyla mevcut politikaların değişmesi ve gerekli kanunların çıkarılması (4 kişi), STK’ların dava takibi yapması gerektiği (2 kişi), STK’ların devlet mekanizmaları arasında yer alarak işbirliği yapması gerektiği (2 kişi) belirtilmiştir. Katılımcıların insan ticareti konusunda toplumun her kesimini bilinçlendirmek ve farkındalık yaratmak için yapılması gerekenler konusundaki şu şekilde görüş bildirmişlerdir:

“Bilinç meselesi bu aslında. Farkındalık kazandırmak ve mümkün olduğu kadar problemleri meşru hale getirmek. Sanırım kadınlarla dayanışmak iyi olabilir. Özellikle insan ticaretiyle maruz kalan kadınları sürece dahil etmek olabilir.” (Ankara odak grup katılımcısı) “Okullardaki rehber öğretmenlerin bu alanda etkili olduğunu düşünüyorum. Meslek elemanlarının bilinçlenmesi, emniyet güçlerinin de aslında böyle bir çalışma yapılması gerekiyor farkındalık kazanmaları için.” (İstanbul odak grup katılımcısı)

Bir katılımcının STK’ların sürece dâhil edilmesiyle ilgili görüşü şu şekildedir.

“Aslında bir alanda çalışan STK’ların bir araya gelerek bir görev bölümü yapması olabilir. Örneğin eğer bu insan ticaretiyle ilgili bir konuya insan ticareti mağdurunun rehabilite kısmını bir STK’nın üstlenmesi, hukuksal mücadelenin verilmesi için başka bir STK’nın devreye girmesi ama bunlar arasında bir iletişim ve koordinasyonun bir işbirliğinin olması çok önemli. Dolayısıyla STK’nın görevinin ne olması konusunda herkesin her STK’nın farklı görevlere sahip olması ve çıkar çatışması gibi şeylerin olamaması gerekir.” (İstanbul odak grup katılımcısı)

STK’ların İnsan Ticareti Konusundaki Rolü Ne Olmalı?

Bu soruya verilen çok sayıda farklı yanıtlardan öne çıkanlar aşağıda özetlenmiştir.

1. STK’lar sahadaki mevcut durumu daha yakından görme şansına sahiptirler. Sahadaki mevcut durumu daha yakından gördükleri ve farkında oldukları için. STK’lar bu konuda yol gösterici olabilir. Bilinçlendirme ve eğitim çalışmalarına çok fazla destek ve katkı sağlayabilirler, duyulur hale gelmesi için çaba gösterebilirler.
2. STK’lar mesela Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği’nin konuyla ilgili bir çalışma programı olmalı.
3. STK’lar, devletin her türlü mekanizmasından çok daha fazla etkilidir. Konu hakkında bireylerin de STK’larda çalışanların da yeterli bilgisi yok. Uzun vadeli ortak çalışmalar yürütülmelidir.
3. Bu alanda çalışan STK’ların bir araya gelerek bir görev bölümü yapması gerekir.
5. STK’ların **farkındalık yaratma gücü çok** fazla ama **yaptırım güçleri çok az**.
6. STK’lar toplum mühendisleridir. STK’larda sosyal hizmet uzmanı, sosyologlar, psikologlar, hukukçular vb. gibi her meslekten kişiler yer almaktadır.

Katılımcılardan biri STK’ların üstlenmesi gereken görevlerle ilgili görüşünü şöyle ifade etmiştir:

“İnsan ticareti ciddi bir meseledir. Devlet bir kenara çekilsin tüm işi STK’lar yapsın diye düşünmüyorum ben, öyle olmamalı. Bir STK bence gerçekten izlemeli. Bağımsız bir şekilde izlenilmeli. İnsan ticareti konusundaki en büyük rolü bu olmalı. Dolayısıyla rolü önemli ama bağımsız bir biçimde izleyecek ve görünür kılacak, destekleyecek, savunacak bir STK olmalı.” (Ankara odak grup katılımcısı)

Katılımcılara göre STK’lara çok fazla iş düşmektedir. Ancak katılımcılar STK’ların birçok sorunu olduğunu da dile getirmişlerdir. Bunlardan biri şöyledir:

“Devletin yapması gerekenleri de biz yapıyormuşuz gibi geliyor bazen. Hatta bizimle ilgili konularda devlet karar alırken hiç bizlere danışmadan karar alıyor. Biraz daha destekleyici ve güçlendirici roller olabilir.” “[...] Bunun için bir de ezberi bozabilir STK üzerinde. Bunun içinde tabii yaratıcılık ve farklı yöntemler de geliştirilmeli. Çünkü inanılmaz bir duvar var orada. Yani ben temel hizmeti sunmaya çalışmaktan alternatif bir şey düşünemiyorum bir STK olarak. Dolayısıyla ben yaratıcı olmuyorum, gözlemlemek istiyorum, izlemek istiyorum, yapamıyorum. Ben oturup yasa çalışmak istiyorum ama yapamıyorum[...] Ama Türkiye’de mevzuat problemi var. STK olarak mevzuatın güçlendirilmesi ve mevzuat oluşturulması konusunda bir baskı grubu oluşturmak mümkün olabilir.”

Kendi Adınıza veya Kurumunuz Adına İnsan Ticareti Alanında Çalışmak İster misiniz?

Odak grup çalışmasına katılanların büyük bir kısmı, hem kendi hem de katıldığı kurum adına insan ticareti konusunda çalışmak istediğini belirtmişti (13 kişi). 4 temsilci sadece insan ticaretinin kendilerini ilgilendiren kısmında çalışmak istediğini ifade etmiş, 3 kurum temsilcisi hâlihazırda çalıştığını, 3 kurum temsilcisi de kendi işinin yoğunluğu nedeniyle insan ticareti konusunda çalışmaya vaktinin olmadığını söylemiştir.

Kuruluşunuzun İnsan Ticareti Konusunda Ne Tür Güçlendirme Çalışmasına İhtiyacı Olduğunu Düşünüyorsunuz?

Odak grup çalışmasına katılanlar öncelikli olarak kendileri ve hizmet ettikleri STK adına insan ticareti konusunda ayrıntılı bilgilendirilmeye ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir (11 kişi). Bu konuda Ankara’daki odak grubuna katılan katılımcıların görüşleri şöyledir:

“Yani bilgi eksik bu alanda. ASAM’da benim çalıştığım STK oldukça saha ofisi olan ve çok fazla sayıda sığınmacı, göçmenler ve mültecilerle çalışan ama bu konuda da ciddi bilgi eksikliği olan bir STK. O yüzden kesinlikle bilgilendirme gerekli. İnsan ticareti nedir ne değildir anlamında da. Bunun yanında farkındalık oluşturmak her türlü farkındalık. Türkiye’deki yasal konumu nedir, kimler maruz kalabilir, neler yapılabilir biraz önce konuştuğumuz görüşme tekniklerine kadar bir bilgilendirme yapılmalıdır. Meslek elemanlarına sosyal çalışmacı arkadaşlara çok iyi olur. Bunu

yaparken de bir parça mülteci konusuyla bunu birleştirerek yapılmalı.” “Her derneğin çalışanlarının hepsinin birer birer bilgilendirilmesi veya hangi gelen vakanın nereye ait olduğunu bilmesi ve ona göre bir sistem içerisinde bir yerlere yönlendirilmesi en gerekli şeylerden bir tanesidir.”

Katılımcılar bilgilendirme ve farkındalık ihtiyacının yanında, mevzuata hakim olabilme, STK’ların finansal destek ve uzman personel ihtiyacı, deneyim paylaşımı, güncel gelişmelerin takip edilebilmesi, kimlerin hangi işleri yaptığının bilinmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca konu hakkında donanımlı ve **süpervizörlük yapacak bir uzmanlar grubuna** ihtiyaç olduğunu da belirtmişlerdir. Katılımcıların bazı görüşleri de şöyledir.

“Bir de mağdurlarla çalışan uzmanlara destek verecek bir ekip olması gerekiyor. Böyle bir eğitim olmuş olsaydı ben yer almak isterdim. Süpervizörlük gibi. Çünkü ihtiyacımız var.” (İstanbul odak grup katılımcısı). “[...] konuşuyoruz ama kurumlar arasında işbirliği yapmak çok zor[...]. Bir kurumun ya da bir STK’nın çatı olması gerekiyor. Asıl sorumlu kurumun kim olacağını belirlenmesi gerekiyor ki diğerleriyle de koordinasyonu o sağlasın.” (İstanbul odak grup katılımcısı). “Bana göre hemen her kurumu ilgilendiren bir mesele, ama özellikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını, Emniyeti, Sağlığı pek çok aslında kurumu ilgilendiriyor ve bu işbirlikleri hem eğitim, hem rehabilitasyon, hem de koruyucu önleyici ve hem de sonrası hizmetlerle de ilgili olmalı [...] STK ayağı olmalı diye düşünüyorum kendi adıma ve bunlar stratejik planlara da dâhil edilmeli.” (İstanbul odak grup katılımcısı)

Sorunun Çözümünde Kurumlar arası İşbirliği Gerekli midir? Ne Tür İşbirliğine İhtiyaç Vardır?

Katılımcılar işbirliği yapılabilecek kurum ve kuruluşları sayarken bu kurumlar arasındaki bütüncül bir koordinasyonu vurgulamışlardır. Buna göre ilk sırada insan ticareti ile ilişkili olabilecek STK’ları belirtmişlerdir. Bu STK’larla ilgili olarak da sosyal hizmet alanında faaliyet gösteren dernekler, tabipler odası, barolar, kadın ve çocuklarla ilgili kuruluşları ifade etmişlerdir. Daha sonra sırasıyla Kamu kurumlarını belirterek Valilik, Emniyet, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı kuruluşlar, Göç İdaresi, Üniversiteler, Yerel yönetimleri, fon sağlayan kuruluşlar şeklinde sıralamışlardır. Hatay’daki odak grup çalışmasına katılan STK temsilcilerinden biri bu konuda kendi alanından bir örneği verirken şu ifadeleri kullanmıştır.

“Örnek veriyorum, ŞÖNİM’e geldiği zaman meslek edindirmeden tutun, hukuki destek, psiko-sosyal destek vs. bütün STK’lar, üniversiteler de dahil olmak üzere bir ekip çalışması gerekiyor. Vakanın ihtiyacına göre mesela gerektiğinde halk sağlığı, gerektiğinde milli eğitim (çocuğu varsa gizlilik kararı gerekiyorsa) hepsi ŞÖNİM de var. Ben yıllardır mesela barodan destek alırım, tabip odasından destek alırım. Vakada işin içinden çıkamadığım durumlarda diğer mesleklerden de

destek alırım. Mevzuatlara hakim olması gerekiyor. Türk Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Çocuk Koruma Kanununu vs. bilmesi lazım.”

Medya ile ilgili görüş belirten bir katılımcı şunları söylemiştir:

“Belki politika yapılması ve mevcut olanın değişmesi gerekebilir. Ya da medyayla iş birliği içinde olunabilir. Günün belli saatinde kadın ve çocuk için zorunlu olan kamu spotlarına bunlar da eklenebilir [...]” (Ankara odak grup katılımcısı)

İnsan Ticareti Konusunda Çalışmak İçin Önünüzde Ne Gibi Engeller Olabilir?

Bu soruya katılımcıların verdiği yanıtlar aşağıda sıralanmıştır:

1. Kamu kurumlarının yardım konusunda isteksiz olmaları,
2. Kamunun STK'lara soru işareti ile bakması,
3. İlgili kurumlar arası koordinasyonun olmaması,
4. Politikaların yetersiz olması,
5. STK'larda çalışanların aynı zamanda kamu çalışanı olmaları nedeniyle özgür olmamaları ve zaman sıkıntılarının olması,
6. Yönlendirme mekanizmasındaki insanların bilinçli olmaması,
7. Mağdura ulaşılamaması / sistemden faydalanmak konusunda mağdurun isteksiz olması,
8. Hiçbir engel yok.

2. Türkiye’de Gerçekleştirilen Derinlemesine Görüşme Çalışmasının Bulguları

Türkiye’de, Faaliyet Alanı Doğrudan İnsan Ticareti Olmayan 9 kişi ile insan ticareti konusunda yapılan derinlemesine görüşme çalışmasının verileri analiz edilirken her soru ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Derinlemesine görüşmelere katılan STK temsilcilerinin insan ticareti konusundaki görüşleri, kendi kodlarıyla her soru başlığının altında analiz edilmiş ve bulguları aşağıda verilmiştir.

İnsan Ticareti nedir?

İnsan ticareti tanımlamaları birbirinden farklı olsa da tanımda öne çıkan temalar şunlardır: zorlama ve kaba kuvvet (5 kişi), yasadışılık (4 kişi), sömürülme (5 kişi), çaresizlikten faydalanma (3 kişi), hak ihlali (3 kişi), kandırma, özgürlüğün engellenmesi (3 kişi) ve maddi kazanç gütmeye (4 kişi).

İnsan ticaretini daha geniş bir perspektiften değerlendiren A48'in bu konudaki görüşü şöyledir:

“İnsan ticareti genel olarak kadınların, erkeklerin ve çocukların sömürü amacıyla zorla alıkonulması, özgürlüklerinin kısıtlanarak istismar edilmeleri anlamını taşımaktadır [...] Bazı ülkelerde meydana gelen ekonomik krizlerin yarattığı yoksulluk, daha iyi yaşama isteği ve yaşanan çaresizlikler, insanların kötü niyetli tacirlerin vaatlerine kolayca inanmalarını sağlamakta, daha sonra gelen baskı ve şiddet onları köleleştirmektedir.”

İnsan Ticareti Alanında Ne Tür Sömürür Biçimleri Vardır?

Katılımcılara göre en önemli insan ticareti sömürü tipi cinsel sömürü (9 kişi) ve emek sömürüsüdür (8 kişi). Bunu sırasıyla organ ticareti (4 kişi), esaret, kölelik (3 kişi), fiziksel şiddet (3 kişi), zorla evlendirme (2 kişi) izlemektedir. Derinlemesine görüşmelere katılan V44'ün bu konudaki görüşü:

“Emek sömürüsü en başta gelmektedir. Ucuz işgücü gözüyle bakıldığında yaşam hakları bile hiçe sayılmaktadır. Öte yandan cinsel istismar, psikolojik ve fiziksel şiddet de mağdurların karşılaştığı sorunlardır.”

İnsan Ticaretine Maruz Kalan Savunmasız Gruplar Hangileridir?

Katılımcılara göre insan ticaretine karşı savunmasız grupların başında çocuklar/ebeveynsiz çocuklar (8 kişi), kadınlar (7 kişi), savaş mağdurları, sığınmacı ve göçmenler (6 kişi) ile yoksullar (3 kişi) gelmektedir. Ayrıca evden kaçan gençler, evsiz insanlar ve yaşlılar da diğer savunmasız gruplar olarak sıralanmıştır. B47'ye göre savunmasız gruplar şunlardır:

“[...]jiç göçe maruz kalan (farklı şehirlere), farklı ülkelere göç eden (zorunlu göç olmayabilir), dezavantajlı gruplar, ekonomik durumu düşük yani ekonomik ihtiyacı olanlar.”

İnsan Ticaretine Konu Olan Bireylerin Profili Nasıldır?

Derinlemesine görüşmelere katılanların, insan ticaretine maruz kalanların özelliklerine ilişkin görüşleri

“Erkekler de çalışma yaşamında mağdur olabilirler, ancak insan ticaretinde “yüksek kar” getiren kadın ve çocuklar [...] Zaten korunmasız olduğu için birincil mağdurlar kadın ve çocuklardır.” (A60). “Ekonomik/psikolojik olarak yoksulluklar içindedirler. Sosyal yardım ve destek mekanizmalarından faydalanamamakta, haklarını savunamamaktadırlar. Tehdit, baskı ve çeşitli şiddet biçimlerine maruz kalmaktadırlar.” (A48). “İnsan ticaretine maruz kalan bireyler, daha iyi bir hayat uğruna sahte iş ilanlarından kandırılmış olabilir, evden kaçmış gençler olabilir, yabancı bir ülkede manipüle edilmiş veya evsiz kişiler ola-

bilir. İnsan ticareti mağdurları kesin böyledir diye bir tanım yapılamaz, kadın, erkek, genç, çocuk herkes olabilir.” (G43)

İnsan Ticareti Mağduru Nasıl Bir Psikolojik Durum İçerisindedir? Neler Yapılmalıdır?

Katılımcılar, insan ticaretine maruz kalan kişilerin korku içinde ve geleceğinden kaygılı olduğunu (6 kişi), çaresiz ve bir şeye inanma ihtiyacı içerisinde olduğunu (4 kişi), utanç duygusu yaşadıklarını (3 kişi), yasaları bilmediklerini (1 kişi), tarvma geçirmiş olduklarını (1 kişi) belirtmişlerdir. Ayrıca bazı katılımcılar da şunları ifade etmişlerdir.

“Psikolojik boyutu ile mutlaka desteklemek gerekmektedir. Ayrımcılığa uğramış, yıllarca sürebilecek travma durumu yaşamaktadırlar.” (B47). “Çoğu zaman büyük bir travma geçirmiştir ve bu travma birçok katmandan olabilir. Cinsel ve psikolojik şiddetin getirdiği travma, utanç, kaçmanın korkusu, beyin yıkanmışlığı olabilir. Panik atak, depresyon, madde kullanımı, yeme bozuklukları bundan dolayı olabilir. (G43)

İnsan Tacirleri Kimlerdir?

Katılımcılara göre insan tacirleri: Çeteler, mafya (4 kişi), ulusal ve uluslararası suç örgütleri (3 kişi), çıkar sağlamayı amaç edinen herkes (2 kişi), ebeveynler ve akrabalarıdır (2 kişi). Bir katılımcının insan taciri tanımı şu şekildedir:

“İnsan tacirleri çok farklı insanlar ve mesleklerden olabilir. Bunun içinde, genelev ve sahte masaj salonları sahipleri, evde çalışanların sahipleri, çeteler ve suç örgütleri, sahte mankenlik ajansı sahipleri, aile bireyleri, akrabalar, fabrika sahipleri, şirket sahipleri, küçük işletme sahipleri. (G43)

İnsan Tacirlerinin Eylem Yöntemleri Nelerdir?

Katılımcılara göre tacirlerin kullandıkları yöntemlerin başında zorla çalıştırma (6 kişi), kandırma (5 kişi), alıkoyma (3 kişi), şantaj, tehdit (2 kişi) ve muhtaç bırakma (1 kişi) gelmektedir. Bir katılımcının bu konudaki düşüncesi şöyledir:

“Kadınların, kızların ve genç erkeklerin yanlış bilgilendirilerek evlerinden ve yaşadıkları yerlerden kaçırılmasını sağlar, zorla insan kaçırrı, şiddetle korkutarak mağdurları sindirir ve çalıştırır.” (V45).

Ülkemizde İnsan Ticareti Ne Kadar Öncelikli Bir Sorundur?

Katılımcılardan üçü insan ticaretinin ülkemizde öncelikli bir sorun olduğunu, üçü kendisinin bu sorunu öncelikli bulduğunu, ancak Devletin konuyu

yeterince öncelikli olarak görmediğini, diğer iki katılımcı insan ticaretinin bundan sonra öncelikli sorun olmaya başlayacağını söylemiş, bir katılımcı da yanıt vermemiştir. Bir katılımcının konuya bakışları şöyledir:

“Bence çok önemli bir sorundur. İnsan tacirlerini bu işi yapmaya cezbeden iki neden, çok yüksek paralar kazanmak ve riski az bir iş olması. Bunun karşısına çıkılmazsa, o zaman bu insan ticareti hiç bitmez.” (G43).

Bir Mağdur ile Karşılaştığınızda Neler Yapacağınızı Biliyor musunuz?

Katılımcılardan beşi, mağdurlarla karşılaştıklarında öncelikle polis, savcı, jandarma gibi kolluk kuvvetlerine başvuracaklarını veya 157 ve 155’i arayacaklarını, Üçü ilgili STK’ya gideceğini söylerken diğer üçü de temsil ettikleri kurumun zaten mağdurlarla çalıştığını ifade etmiştir. Bir katılımcı yapacaklarını şöyle anlatmıştır:

“İlk olarak sağlığı bakımından acil müdahale gerekli olup olmadığını sağlım. Güvenliğinden emin olurum. Gerekli psikolojik desteği sağlım, nasıl bir yol izlemek istediğini sorarım. Yasal yollara kendisi başvurmak istiyorsa başvururum. [...]157 hattını ararım.” (G43)

İnsan Ticareti Sorununu Önlemek İçin Neler Yapılmalı?

Katılımcılardan 8’i insan ticareti sorununu önlemek için öncelikle, konu hakkında her kesimi bilinçlendirme, farkındalık yaratmak ve bu şekilde sorunu görünür hale getirmek gerektiğini belirtmiştir. Üç katılımcı ilgili STK’ların sayısının artırılması gerektiğini, üç katılımcı STK’ların kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapması gerektiğini, iki katılımcı da uluslararası işbirliği yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Ankara’dan derinlemesine görüşmelere katılanlardan ikisinin konuya ilişkin önerileri şöyledir:

“[...] Uluslararası yasal çerçeve, son yüzyılda insan ticaretinin önlenmesi ve maruz kalanların korunması konusunda son derece önemli bir çerçeve sunmaktadır. Devletlerin insan ticaretiyle mücadele etmelerinde politik kararlılığı gereklidir. Ayrıca, kamuoyu dahil ilgili tüm paydaşların farkındalığı ve işbirlikleri insan ticaretine karşı mücadelede anahtardır. İnsan ticaretinin farklı alanlarla örtüşüyor olması, insan ticaretine karşı yürütülecek mücadelede oluşturulacak koordinasyon mekanizmalarının içinde ilgili tüm paydaşların, özellikle kolluk ve adli makamların oluşturduğu mekanizmalar, sağlık sistemi, sivil toplum örgütleri, belediyeler, meslek odaları gibi kuruluşların da yer aldığı işbirlikleri ve ortak çalışma sistemleri kurulmalıdır. Özellikle mağdurların tespit edilmesi ve korunmasının yanı sıra, düzenli bilgi ve deneyim paylaşımı, ortak eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi işbirliklerinin işlevselliğini sağlamak ve organize bir suç olan insan ticaretiyle etkin mücadele açısından önem taşımaktadır. Sınır aşan niteliği açısından; kaynak, geçiş ve hedef ülkelerin kolluk

kuvvetleri ile sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliği de kaçınılmazdır. Bu işbirliğinin çerçevesinin oluşturulması ve yaşadığımız çağdaki teknolojik gelişmeleri de dikkate alan etkin araçlarla düzenli olarak tesis edilmesi, gerek mağdurların korunması ve güçlendirilmeleri gerekse suçluların cezalandırılmaları açısından önemlidir. Ayrıca sadece profesyonel kimliklerimizle değil, birey olarak da insan ticaretiyle mücadelede katkı sağlayabiliriz. Bunun için farkındalığımızın artması, 157 Acil yardım hattını kullanmak ve tanıtmak son derece önemlidir.” (A48)

STK’ların İnsan Ticareti Konusundaki Rolü Ne Olmalı?

STK’ların insan ticareti konusunda mücadele edebilecek en önemli kurumlar olduğunu ve en önemli işlevinin de lobicilik faaliyetleri ile veya baskı grupları kurarak, toplumda konuya ilişkin farkındalık yaratmak olduğu görüşündeler (6 kişi). STK’lara yüklenen diğer roller ise kurumlarla işbirliği yapmak (3 kişi), önleyici, koruyucu, mücadelecı bir rol üstlenmek (2 kişi) ve izlemek yapmak (1 kişi) olarak sıralanmıştır.

İnsan Ticareti konusunda çalışmak ister misiniz?

Tüm katılımcılar insan ticareti konusunda çalışmak istediklerini söylemişlerdir. Bir katılımcı *“kadın ve kız çocukları konusunda çalışmak isterim”* şeklinde ifade etmiştir (V44).

Kuruluşunuzun İnsan Ticareti Konusunda Ne Tür Güçlendirme Çalışmasına İhtiyacı Vardır?

Katılımcıların bireysel ve kurum olarak insan ticareti konusunda en çok ihtiyaç duydukları konular: insan ticaretinin ne olduğunu anlamaya yönelik bilgiye ihtiyaç (6 kişi), tüm ulusal ve uluslararası sözleşme ve yasalarla ilgili bilgi ihtiyaç (5 kişi) ve güncel gelişmelere, ulusal ve uluslararası düzeyde deneyim paylaşmaya, iyi örnekler, mevcut durum hakkındaki bilgiye olan ihtiyacı (5 kişi) vurgulamışlardır. Bazı katılımcıların insan ticareti konusunda bilmek istediği konular şöyledir:

“İnsan ticaretinin tanımı, kimlerin mağdur olabileceği, Suriyeli ve çeşitli mülteci grupların bu durumdan nasıl etkilenebileceği [...] sığınmacı ve göçmen alanında çalışanların özellikle Suriyeli ve Iraklıların, bu durum karşısında neler yapılabileceğini öğrenmeleri [...]”(G42). “İnsan ticaretinde Türkiye ve Dünyanın durumu, [...]Türkiye ve Dünyada önleme hedefli iyi uygulama ve projeler, insan ticaretine maruz kalan kişilere dair yapılabilecekler nelerdir. Ve neler yapılıyor? Neler yapılabilir?” (B47)

Kurumlar Arası İşbirliği Gerekli midir? Ne Tür İşbirliğine İhtiyacı Vardır?

Katılımcılardan biri hariç, insan ticareti konusunda işbirliği yapılacak kuruluşların STK’lar olduğunu ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra emniyet, valilik,

göç idaresi gibi kamu kurumları ve yerel yönetimlerle işbirliği yapılması gerektiği belirtilmiştir. Bir katılımcının konuya ilişkin görüşü:

“Özellikle Emniyet Müdürlükleri, sivil toplum örgütleri, çeşitli devlet kuruluşları ile işbirliği içinde çalışmak gerektiğini düşünüyorum. (Sağlık, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet, Göç İdaresi, İnsan Hakları Kurumu, AFAD, İçişleri Bakanlığı)” G42

C. İNSAN TİCARETİ KONUSUNDA DOĞRUDAN ÇALIŞAN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINA AİT BULGULAR

Bu bölümde, Almanya ve Yunanistan’da yapılan birer odak grup araştırmasının verileri analiz edilerek bulguları verilmektedir. Türkiye’deki odak grup çalışmasında olduğu gibi her soru ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Odak grup çalışmasına katılan katılımcıların görüşleri her soru başlığının altında analiz edilmiş ve bulguları aşağıda verilmiştir. Almanya’daki Odak grup çalışması sırasında, zamanı verimli kullanmak ve tekrarları önlemek için, katılımcılar aynı fikirde oldukları konularda tekrar etmek yerine, yeni bilgileri paylaşma prensibini benimsemişlerdir. Bu nedenle her bir soru başlığı altında katılımcıların sayıları sınırlı yansımıştır.

1. Almanya’da Yapılan Odak Grup Çalışmasının Bulguları

İnsan Ticareti ve İnsan Kaçakçılığı Kavramları Arasındaki Nasıl Bir İlişki Vardır?

Almanya’da yapılan odak grup çalışmasına katılan bir katılımcı, İnsan ticareti ve insan kaçakçılığı kavramlarının birbiriyle karıştırıldığını söyleyerek, bu konudaki düşüncesini şöyle ifade etmiştir:

İnsan kaçakçılığı ve ticaretinin özellikle medyada birbiri ile karıştırıldığı izlenimini ediniyorum. Birisi sömürü içerirken, diğeri bir sınır ihlalidir. Evet, belki ben bunları birbirinden ayrı olarak değerlendiriyorum. Ama medyada ve kamuoyu tartışmalarında sıkça karıştırılıyor bu kavramlar. Sınırı ihlal edenler daha sonra insan ticaretine maruz kalabiliyorlar.

Almanya’da İnsan Ticareti Alanında Ne Tür Sömürür Biçimleri Vardır?

Almanya Berlin’deki odak grup çalışmasına katılanlar, insan ticaretinin türlerini en çok emek sömürüsü (4 kişi), cinsel sömürü (3 kişi), çocuk ticareti (1 kişi), yasa dışı evlat edinme (1 kişi) ve organ ticareti (1 kişi) olarak sıralamışlardır.

İnsan Ticaretine Maruz Kalan Savunmasız Gruplar Hangileridir?

Katılımcılar, insan ticaretine karşı en savunmasız grupların başında kadınların (2 kişi) olduğunu belirterek daha sonra sırasıyla korunmasız kişiler (ailesi olmayanlar, mülteciler, yoksullar, vb.) (1 kişi), LGBT bireyler (1 kişi), yaşı küçük olanlar (1 kişi) ve ülkelerinden dışlanan gruplar (1 kişi) şeklinde belirtmişlerdir. Odak grup çalışmasına katılan iki katılımcı düşüncelerini şu sözlerle ifade etmişlerdir:

“[...] burada Dortmund’da kurbanlar genellikle Bulgaristan ve Romanya’dan gelen kadınlar ve transseksüellerden oluşmaktadır. Yetişkinlerin yanı sıra yaşı küçük olanlar da var”. “Tahminlerimize göre özellikle insan tacirlerinin ya da suç ortaklarının faili olduğu kadınların durumu zor. Sıkça bu tür failer, güvenilen insanlar, aile fertleri, köylerde ve şehirlerde iyi bir pozisyonda olan ve kadınların bu durumundan faydalanmaya çalışan insanlardır. Çünkü çevrelerinde kendilerini güvende hissetmeyen ve yardım alamayan kadınlar mağdur olmaktadır.”

Mağdur Nasıl Psikolojik Durum İçerisindedir? Karşılanması Gereken İhtiyaçları Nelerdir?

Odak grup katılımcıları, mağdurların karşılanması gereken ihtiyaçlarına ağırlık vermişlerdir. Mağdurların yaşadıkları travmalardan ve mağduru gündelik hayata döndürmek için kullandıkları yöntemlerden bahsetmişlerdir. Katılımcılar mağdurların travma yaşadıkları konusunda hemfikirlerdir (4 kişi). Katılımcıların büyük bir kısmı mağdurlara verilecek travma tedavisinin yanı sıra, özgüven kazandırma (4 kişi), barınma ihtiyacını karşılama (1 kişi), tıbbi yardım (1 kişi), beslenme (1 kişi) ve giyim desteği (1 kişi) sağlamanın önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bir katılımcının görüşü şöyledir:

“[...] edindiğimiz tecrübelerle göre, eğer mağdurlar güvenli bölgelere nakledilirse ve kendilerini emniyette hissedilirse rahatlayabiliyorlar. Sonra psikolojik durumları da nispeten hızlı bir şekilde düzelmektedir [...] kendilerini gerçekten güvende hissettiklerinde “Evet, şimdi güvendeyim.” dedikleri anda çok şeyler oluyor.”

İki katılımcı, mağduru iyileştirmek için farklı terapi yöntemleri kullandıklarını şöyle anlatmıştır:

“dans ve müzik ile onlara bir uğraşı kazandırabilecek sanatsal terapi çalışmaları yürütüyoruz.” “Gündelik hayatta nasıl davranmam gerekiyor? Gündelik hayata nasıl adapte olabilirim? Yaşadığım kabusların geri gelmemesi için hangi yöntemler uygulanmalı? Terapistler bu uygulamayı her biri farklı yöntemlerle yapmaktadır.”

Siz ya da kurumunuz insan ticareti konusunda hangi işlerde daha güçlüsünüz?

Odak grup toplantısına katılan STK uzmanları, kurumlarının özveri ile uzun saatlerde çalışıp, pes etmeden, her şeyin farkında olarak danışmanlık hizmeti verdiklerini ve danışma merkezlerinin önemli potansiyele sahip olduğunu (nicel ve nitel anlamda), fuhuşu önlemeye yönelik çok yönlü ve etkili eğitimler verdiklerini belirtmişlerdir. Bu konuda iki katılımcının konuya ilişkin görüşleri şöyledir:

“Her şey sürekli olarak değişiyor ve son büyük değişim ise Almanya’ya gelen mülteciler ile oldu. Bu değişimler elbette danışmanlık merkezlerine de büyük sorumluluklar ve görevler yükledi. Ama bu durumda bile zor ekonomik şartlara rağmen yine de bunu başarabiliyoruz.” “[...] ‘yapılan işte taraflı olarak çalışmaları’ temasına şöyle bir açıklık getirmektedir: “[...] yani devletten çok kadının yanında durmamızdır. Hatta zaman zaman devletin çıkarlarından çok kadınların çıkarları, faydaları için çalışmamızdır.”

İnsan Tacirleri Kimlerdir? Yöntemleri Nelerdir?

Katılımcılar, tacirlerin genellikle erkek olduğunu, ayrıca donanımlı, becerikli ve kaba kuvvete başvurmayan ya da kaba kuvvete başvuran kişiler olduğunu; ancak son yıllarda özellikle Nijeryalı kadın faillerin de görüldüğünü, Romanya’dan ve Bulgaristan’dan kendileri insan ticareti kurbanı olmuş, sonrasında bundan iyi para kazanıldığını fark etmiş kadınların da tacirler arasında olduğunu söylemişlerdir. İki katılımcı konuya ilişkin görüşlerini şu şekilde açıklamıştır:

“[...] Özelliklerine dair bir şey söyleyemem, çünkü çok çeşitli. “Senin için iyi bir işim var” demiş olabilirler. Böyle bir şey mümkün. Çocuk bakıcılığı, ev işleri, ticaret, bakım ya da başka şeylerde, ya da gerçekten fahişe olarak Almanya’da çalışırsan daha fazla para kazanabilirsin de demiş olabilirler. Ama ne tür koşullar altında çalışacaklarına dair bir fikirleri yok.” “Çok hareketliler, çok donanımlılar, parayı nasıl kullanacaklarını biliyorlar. Çok pahalı avukatlar tutabilirler demektir bu. Eğer bir ihbar söz konusu olursa hızlıca kendilerine karşı muhtemel davanın nasıl yürüyebileceğini tahmin edebiliyorlar ve ona göre hareket ediyorlar. Mahkemede kendilerine yük getirecek kaba şiddete başvurmuyorlar.”

Almanya’da STK’ların İnsan Ticareti ile Mücadeledeki Rolü Nedir?

Katılımcılar STK’ların insan ticaretindeki rolünü, sorumluluk üstlenmek, konuyu sürekli hükümetin gündemine taşımak, farkındalık yaratmak ve mağdur kadınlar için güvenilir partnerler olmak şeklinde özetlemişlerdir. STK’ların öne çıkan diğer görevleri ise, işbirliği ağları oluşturmak, kamuoyunu bilgilendirme çalışmaları yapmak ve danışmanlık vermektir.

Almanya’da, İnsan Ticaretiyle Mücadelede Hangi Konularda Güçlendirilmeye İhtiyaç Vardır?

Katılımcılar, Almanya’da tüm sömürü türleri için desteğin geliştirilmesi gerektiğini (3 kişi), tehlike ve imkânlar hakkında bilgilendirmeler yapılması (2 kişi), bazı bölgelerde danışma merkezlerinin sayısının artırılması (1 kişi), mağdurlara yönelik gerçekçi koruma tedbirlerin alınması (1 kişi), diğer kuruluşlarla iletişim kurulması (1 kişi) ve önleyici çalışmalar için mağdurların ülkelerine bilgi aktarılması (1kişi) gerektiğini belirtmişlerdir. Üzerinde durdukları diğer bir konu da henüz suça bulaşmadan kişilerin karşılaşacakları sorunlar hakkında bilgilendirilmeleridir.

İnsanların insan ticaretine maruz kalmalarının en önemli nedenlerinden birinin yoksulluk olduğunu, Bulgaristan ve Romanya gibi AB ülkelerinden iş bulmak amacıyla Almanya’ya gelen ve iş bulamayan gruplar konusunda endişeli olduğunu belirten iki katılımcının düşünceleri şöyledir:

“Bizim avantajlarımız var. Bu yüzden zengin ülkeler olarak bunu başarabiliriz” demek. Sonra, düzenleme üstüne düzenleme yapıp bu insanların dönebileceklerini ummak. Böylelikle yeni bir insan grubu, yoksulluk yaratıyoruz, hem de bilmediğimiz ve tanımadığımız. Bu beni çok endişelendiriyor. Çünkü başlangıçta pozisyonumuz, eğer bu insanlara hayatta kalmaları için yardım etmezsek geri dönerler idi. Biz bunu tolere edemeyiz. Böylece artan sosyal problemler ve artan bir suç işleme eğilimi edindik.” “[...] bu konu küresel bir konu ve esasen kendi ülkelerini terk edip göç eden insanların ülkelerinde bu riske girmeden önce desteklenmeleri ve bilgilendirilmeleri önemli olacaktır”

Çocuk Ticareti İle İlgili Neler Söylersiniz?

Çocukları 18 yaş altı olarak tanımlayan katılımcılar, Almanya’da çocuk ticareti formunun daha çok “cinsel sömürü” olduğunu, daha sonra sırasıyla dilencilik ve suça zorlamanın geldiğini belirtmişlerdir. Çocukların cinsel sömürü amaçlı çocuk ticaretinde faillerin genellikle aile fertlerinin olduğunu ifade eden bir katılımcının konuya ilişkin görüşü şöyledir.

“[...] bazen ebeveynler, bazen amca ve teyzeler [...] özellikle Bulgaristan ve Romanya’da”

Katılımcılara göre, çocuklar aynı zamanda bankamatik soygunculuğu, hırsızlık, yaşlı insanlara saldırmak gibi suçlara da zorlanmaktadır. Çocukların durumlarının ele alınmasının kolay olmadığını söyleyen üç katılımcının bu konuya ilişkin görüşü şöyledir:

“Yanlarındaki kişiler aileleri mi yoksa beraber geldikleri şahıslar mı, belli değil. Kim bunlar? Aileleri mi? Ne bir evrak ne de doğum belgesi var.” “[...]polis olayın

sadece suç teşkil eden boyutuna bakıyor, sömürü boyutuna değil. Eğer bu çocuklar bir kere suçlu damgası yerlerse onlara bir daha istediğimiz şekilde yardımcı olamayız.” “Bizim buraya fuhuş sektöründe çalıştırılmak üzere getirilen gözetimsiz küçük yaşta mültecilerimiz de var. Bunlar genelde genç kadınlar ama Afrika ülkelerinden genç oğlanlar da var. 11 yaşından itibaren bildiğimiz oğlanlar var. Kısmen internet üzerinden istihdam ediliyorlar. İnternet aracılığıyla iletişim kuruyor. Çok önemli bir gelişme.”

2. Yunanistan’da Yapılan Odak Grup Çalışmasının Bulguları

İnsan ticareti nedir? Uygulamalar sırasında insan ticaretinin tanımı konusunda tereddüt yaşıyor musunuz?

Odak grup çalışması sırasında insan ticareti tanımıyla ilgili öne çıkan unsurlar şunlar: insan hakkı ve özgürlüğünün ihlali, kişinin mağdur edilmesi (ekonomik, cinsel ve iş mağduriyeti), bir mobilizasyon sürecinin olması, lüks hayat vaat ederek, yalan söyleyerek kandırılması ve tuzağa düşürülmesidir. Yunanistan odak grup çalışmasına katılanlardan ikisi insan ticareti kavramını şu şekilde tanımlamıştır

“[...] şahsen tanımın benim için ne ifade ettiğini söyleyeceğim. İnsanların bir mobilizasyon süreci içinde bir coğrafi yerden başka bir yere hareket etmeleridir. Amaç olarak da bu insanları başka kişiler tarafından ticari istismara uğratmaktır. Ben insan ticaretin tanımıyla ilgili sorun yaşamıyorum. Benim için nettir.” (A-1) . “[...] insan ticareti veya iş ticareti mağduruyla ilgili konularda amaçları bu insanlara lüks hayat vaat ederek, yalan söyleyerek kandırma ve tuzağa düşürmektir. Bazı durumlarda bu insanları tehdit ederek, şiddet kullanarak onların bu durumlardan kaçmalarını önlemektir.” (A-2)

Yunanistan’da İnsan Ticareti Alanında, Ne Tür Sömürür Biçimleri Vardır?

Katılımcıların dile getirdiği sömürü tipleri sırasıyla: Emek sömürüsü, düşük ücretle çalıştırma (2 kişi), başka ülkelerden getirilerek dilendirme (2 kişi), vatandaşlık ve oturma izni almak için Yunan erkekleriyle evlendirme (1 kişi), seks ticareti (2 kişi), Balkan ülkelerinden getirilerek Yunanistan’da doğan bebeklerin Yunan ailelere yasadışı yollarla evlat olarak verilmesidir. İki katılımcı sömürü tipleriyle ilgili şunları söylemiştir:

“Yunanistan’da bütün kategorilerden insan ihlalleri vardır. Mesela, insan ticaretine maruz kalan insanlar, yollarda dilenen çocuklar, refakatsiz çocuklar mevcuttur. Şunu vurgulamak isterim, seks mağduru kişiler büyük oranda kadın ve çocuklardan oluşuyor. Fakat iş mağduru erkeklerden de oluşuyor.” (A-3). “Yunanistan’da seks ve iş ticareti ile her gün karşı karşıya geliyoruz. Erkek seks ticareti de artık yaygın olmaya başladı fakat bu insanları bulmak ve kuşku duymak kadınlara nazaran daha zordur.” (P-1)

Sivil toplum kuruluşunuz hangi sömürü biçimiyle çalışıyor?

Odak grup çalışmasına katılan üç katılımcı STK'nın amaçlarını şöyle anlatmıştır:

“Arnavutluk’tan, Bulgaristan’dan ve Romanya’dan (refakatsin olan veya olmayan) çocuklar birileri tarafından getirilmekte ve onlardan maddi yönden yararlanılmaktadır. Yunanistan’ın başka illerinden de Selanik’e yönlendirilen, getirilen çocuk mağdurları vardır. Bizim kurum bunlarla çalışmaktadır.” (A-1). “[...] mağdur duruma düşen kadın ve genç kızların tedavi ve rehabilitasyon kısmı ile ilgileniyor ve o yönde çalışmalar yapıyoruz [...]” (H-1). “Kurumumuz, mağdur kalan kişiler, mülteci topluluğuna karşı verdiği hizmetlerden oluşuyor. Bu topluluk çocuk, genç kızlardan ve 2035 yaşlarda olan kişilerden oluşmaktadır. Kendileri iş ve seks mağdurdurlar.” (P-1)

İnsan Ticaretine Maruz Kalan Savunmasız Gruplar Hangileridir? Mağdurları Genel Özellikleri Hakkında Neler Söyleyebilirsiniz?

Katılımcılar, Yunanistan’da insan ticaretine en fazla maruz kalan grupları: Yoksullar (5 kişi), eğitim düzeyi düşük (2 kişi), özgüven eksikliği olanlar (1 kişi), ekonomik güçlük çekenler (1kişi), yaşam standardı düşük, aileleri ve çevrelerinden destek alamayanlar (2 kişi), dışlanmış, ötekileştirilmiş kişiler (1 kişi) olarak belirtmişlerdir. Katılanların konuya ilişkin dikkat çekici ifadeleri şöyledir:

“Anneler, babalar, üvey babalar, ayrılmış aileler kendi ekonomik sorunlarını karşılayabilmeleri için çocuklarını özellikle kız çocuklarını mağdur duruma düşürmekten çekinmezler [...] en büyük etkenlerden fakirlik, ekonomik sorunlar, kötü hayat şartları ve özgüven eksikliği yalnızca bunlardan bir kaç tanesidir. Vakaların tümü yabancı uyruklu ve dışarıdan gelen kişilerdir. Yunan ailelerindeki olaylar sadece aile içi şiddetle ilgili vakalardır” (H-1). “Praksis kurumunda insan ticareti konusuyla ilgili yapılmış olan bir araştırmaya göre, insan ticareti mağdurlarının düşük eğitim seviyesine ait oldukları tespit edilmiştir. Örneğin, 80 kişi arasında yapılan bir araştırmada %80’in ilkokul mezunu olduğu ve geri kalanın da ortaokul mezunu olduğu tespit edilmiştir”.

Mağdur Nasıl Bir Psikolojik Durum İçerisindedir? Karşılanması Gereken İhtiyaçları Nelerdir?

Yunanistan’da odak grup çalışmalarına katılanlar mağdurları özgüveni düşük, duygu durumları bozuk, utanç duyan, onun için her bakımdan desteğe ihtiyacı olan kişiler olarak tanımlamışlardır. Katılımcılardan biri mağdurun psikolojik sorunlarının bir tane olmadığını, her kişi için farklı olduğunu söylemiş ve yapılması gereken işlerin başında öncelikle mağdurun tacirin çevresinden uzaklaştırılıp psikolojik destek verilerek koruma altına alınması gerektiği vurgulanmış ve ardından sırasıyla şunlar belirtilmiştir:

“Önleyici ve koruyucu programlar düzenlemek; sosyalleşmesine yardımcı olmak, yardım aldığı kuruma güven duymasını sağlamak, bir yere ait olma duygusu yaratmak, ekonomik yardımdan faydalanmasını sağlamak, iş edindirmek, yönlendirme konusunda diğer kurumlarla işbirliği yapmak.”

Katılımcıların belirttiği diğer bir husus, mağdurların maruz kaldığı işlemin süresidir. Mağdurlar ne kadar çok zaman bu işin içindelerse, kurtulmaları o kadar da zor olmaktadır. Bir katılımcı konuya ilişkin görüşlerini aşağıdaki şekilde dile getirmektedir.

“[...] kişilikleri tamamen değişmiş ve çökmüştür. Kadını mı, çocuğu mu, erkeği mi fark etmiyor. Dolayısıyla zaman en büyük faktörlerden birisi haline geliyor. Bundan sonra bizim kurumun neler sunabileceği, mağduru nasıl kurtaracağı ellerindeki imkânlarla bağlı. Bizim taraftan da zaman önemlidir. Ne kadar erken müdahale edersek o kadar iyi olur.” (A-1)

İnsan Ticareti Mağdurlarına hizmet verirken kurumlar arasındaki görev ve sorumluluk paylaşımı nasıl yapılıyor?

Yunanistan’daki odak grup çalışmasına katılanların anlattıklarına bakıldığında, kurumların mağdura ulaşma ve sonra izledikleri sürecin çok farklı olmadığı anlaşılmıştır. Katılımcılar, mağdura ulaştıkları andan itibaren mağdura verilen her türlü desteği kendi kurumları vasıtasıyla yürüttüklerini ifade etmişlerdir. Yapılması gereken çok iş olmasına rağmen katılımcıların öncelikli konusu “mağdur kişinin güven altında olmasıdır.” Sonradan hukuki işler, sağlık sorunlarının giderilmesi gelmektedir. Süreçte karşılaşılan güçlüklerden en önemlisi, STK personelinin uzmanlık alanındaki eksiklikler ve sayıca az olmalarıdır. Katılımcılar süreci anlatırken

“[...] kurum olarak mağdurları kendimiz tespit etmiyoruz. Polis tespit edip bize yönlendiriyor. Polis bizle temasa geçiyor ve mağduru konuk edebilmemiz için talepte bulunuyor[...].” (H-1). “[...] mağdur kişiye ulaşmak ve ona yardım edebilmek için kurum olarak hareket ediyoruz. Polis vs. güçleri bulaştırmıyoruz. Mağduru bulduktan sonra ulusal yönlendirme yetkililerine bilgi veriyoruz. [...]” (A-1).

İnsan Ticareti Konusunda Hangi İşlerde Daha Güçlünüz?

Yunanistan’daki bir kurum temsilcisi 16-18 yaş arası gençlere önleyici ve koruyucu bilgilendirme yapmayı, güçlü yanı olarak belirtirken, diğer bir temsilci kurumun tecrübesi nedeniyle sadece insan ticaretinde değil, diğer alanlarda da hizmet verdiklerini, sokak çalışması yaptıkları için mağdur çocuklar ve gençlere ulaşma olanaklarının yüksek olduğunu belirtmektedir. Üçüncü bir katılımcı da mağdurların sağlık sorunlarıyla ilgilenmek, ilaç yardımında bulunmak, Mobil istasyon araçlarıyla HIV, Hepatit, mağdurların

sağlık sorunlarıyla ilgileniyor olmak, yerel ve ulusal STK'larla güçlü iletişim ve işbirliği içerisinde olmak, fuhuş konusunda araştırmalar yapmak.. gibi özelliklerini güçlü yönleri olarak belirtmiştir. Bir temsilci sokak çalışması yöntemi hakkında şunları söylemiştir:

"[...] sokak çalışması yöntemi bize çok yardımcı oluyor... Bizde onların dilini konuşan, dilencilik nasıl yapılır hakkında bilgi sahibi olan araştırma grubumuz mevcuttur[...] 2011'den 2016'ya kadar sokak çalışması yapıyorum ve gelişen olaylar, değişen çok şeyler oldu. Eskiden o kadar çok yabancı ülkelerden özellikle Bulgaristan'dan ve Romanya'dan kişilere rastlanmazdı. Ama günümüzde insan ticareti yoğunlaşmış bir durumda maalesef. Sonuç olarak, ne kadar fakirlik artarsa o kadar dilencilik, insan ticareti ve fuhuş olayları artacaktır. (P-2)

İnsan Tacirleri Kimlerdir? Yöntemleri Nelerdir?

Katılımcılar tacirlerin özellikleri ve kullandıkları yöntemlerin farklı olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılara göre; tacirlerin eğitim seviyesinin düşük olduğunu, daha çok savunmasız ve her yönden ihtiyacı olan kişilerin peşinden koştuklarını, çeşitli vaatlerle insanları kandırdıklarını, insanlar üzerinde baskı yarattıklarını, ulusal ve uluslararası geniş iletişim ağlarının olduğunu ve illegal yöntemler kullandıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıya göre tacirler:

"[...]genellikle ailelerdir, akrabalarıdır, aile dostlarıdır". "Tacirler, savunmasız ve her yönden ihtiyacı olan kişilerin peşinden koşarlar. Her fırsattan yararlanmaya bakarlar. Mesela bir ailenin barınak yeri yoksa yemeği yoksa bu zayıf noktaların üstünde dururlar. İnsanların ihtiyaçlarını kendi menfaatleri için kullanırlar. (P-1)

Yunanistan'da STK'ların İnsan Ticareti İle Mücadeledeki Rolü Nedir?

Yunanistan'ın son yıllarda insan ticareti konusunda büyük adımlar attığını ve yasanın bütün ayrıcalıklarıyla kapsayıcı bir yasaya sahip olduklarını ifade eden katılımcılar, kanunların, tacirlerin çok sert ceza almasından yana olduğunu belirtmişlerdir. Bir katılımcı STK'ların rolü açısından görüşlerini şöyle ifade etmiştir:

"Personel hizmetlerin daha iyi organize edilmesi ve bir adım daha ileriye gitmesi gerekiyor. Merkezlerin açılması çok önemli olduğu gibi personelin de eğitilmesi, organize edilmesi ayrıca çok önemlidir. Bu durumda yerel ve uluslararası çalışmalarımıza da katkıda bulunmuş olacaktır." (A-3)

İnsan Ticaretiyle Mücadelede Hangi Konularda Güçlendirilmeye İhtiyaç Vardır?

Katılımcılar, Yunanistan'da insan ticareti konusundaki yasaların iyi olmasına rağmen, bazı konularda eksikliğin olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların önerdiği güçlendirmeler şöyledir: İnsan ticaretiyle mücadele eden kurum-

ların araç, bilgi ve uzman personel yönünden güçlendirilmesi(3 kişi), organize suçlarla müdahale eden kurumların arttırılması (1 kişi), Polis teşkilatının görevini daha iyi yapması, özellikle STK'ları bilgilendirilmesi konusunda daha duyarlı davranması (1 kişi), STK personeline, devlet memuruna, polise, savcıya ve hâkime insan ticareti konusunda eğitimler verilmesi. Bir katılımcı Yunanistan'daki durumdan çok Avrupa'daki durum hakkında görüşlerini şöyle belirtmiştir:

“Palermo protokolü insan ticaretine karşı kuşkusuz en iyi protokollerden biri olarak kabul edilebilir. Fakat içeriğinde mağdurların güvenliği için açık bir pencere bırakmaktadır. Soruşturma esnasında çok zaman sarf edilip mağdura güvence sağlanmıyor. Mesela, insan ticareti alanında çalışan Avrupa teşkilat kurumları genellikle, tacirle ilgili bilgi edinme mekanizmasında mağduru yararlanmaya çalışıyorlar. Fakat mağdurun güvenliği için gereken önlemleri almadan[...]” (A-2).

Medyada bu konulardan fazla bahsedilmediğini söyleyen bir konuşmacı, toplumsal duyarlılığın arttırılması gerektiğini vurgulayarak sözlerini şu şekilde devam ettirmektedir:

“Bizler bu durumlara karşı tolerans göstermemeliyiz. Dilenen bir çocuğu görüyoruz “boş ver, ver beş kuruş” deriz. Ne yapacağı bizi ilgilendirmez. Sonuçta bir dilencidir. Bir kadının fuhuş yaptığını görüyoruz. “Bu kadın bir fahişedir zaten” diye düşünüyoruz. Çocuğunu döven bir baba için “yorgundur, psikolojik sorunları vardır” deriz. Kimse şiddet kullananı şikâyet etmezse ve durumlara karşı tolerans gösterirsek bu durum öyle kalır, çözüme varamaz. Yunanistan bu tolerans fenomenine karşı mücadele etmezse bunun gibi vakalar artacaktır.” (A-1)

İnsan Ticareti Sorununu Önlemek İçin STK'lar Olarak Neler Yapıyorsunuz?

Odak grup çalışmasına katılanlar, daha çok mağdurlara ve diğer insanlara insan ticareti konusunda bilgi verilmesi gerektiğini belirterek (4 kişi) ardından sırasıyla, kurumlar arası işbirliği yapmak (2 kişi), mağdurlara psikolojik ve hukuksal destek vermek (2 kişi), daha iyi sosyal politika geliştirmek, baskı oluşturmak konularında çalışmalara önem verdikleri anlaşılmıştır. STK'ların işinin sadece mağduru sığdırmak, tedavi ettirmek olmadığını; bu konuda insanları bilgilendirmenin de çok önemli olduğunu vurgulayan katılımcılar, aynı zamanda tacirlerin mutlaka cezalandırılması gerektiğini de ifade etmişlerdir. İnsan ticaretini gerçekleştirenlerin daha çok Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya'dan olduğunu anlatan bir katılımcı, bu nedenle Balkan ülkeleriyle işbirliği sağlamanın, konsolosluklarla ve büyükelçiliklerle sıkı bağ kurmanın gerektiğini söylemiştir.

Konuşmacılardan biri kendi kurumunun yaptığı işleri aşağıdaki gibi anlatmaktadır:

"[...] dünya insan ticareti günlerinde halkı bilgilendirmek ve duyarlılık kazandırmak için yollara çıkıyoruz. Bu etkinlikler bazen sadece bizim kurumla bazen de başka kurumların katılımı ve işbirliğiyle oluyor. Bilgilendirmeye çok önem veriyoruz çünkü bu şekilde insan ticareti ve diğer olayların azalması veya ortadan kalkmasında neden olabilir. Eğitim ve bilgilendirme okullarda, ailelerin içinde, iş yerlerinde gerçekleşmektedir [...] bölgelerinde düzenlenen kampları ziyaret ediyoruz. Bu kamplarda sunduğumuz hizmetlerden birkaç tanesi, ilaca ihtiyacı olan kişilere ilaç vermek, açışlık programını düzenlemek gibi. Ayrıca insan ticareti araştırmalarına devam etmek." (P-1)

3. Türkiye'deki Sivil Toplum Kuruluşlarıyla Yapılan Derinlemesine Görüşmenin Bulguları

Aile Danışmanları Derneği (AİLEDER) ile birlikte Türkiye'de insan ticareti konusunda çalışan iki STK daha vardır. Bunlar İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı (İKGV) ve Kadın Dayanışma Vakfı'dır (KDV). Bu iki STK üyesi ile insan ticareti konusunda yapılan derinlemesine görüşmenin verileri analiz edilmiş ve bulguları temsil edilen STK'nın kısa adıyla aşağıda belirtilmiştir.

İnsan Ticareti Nedir? Uygulamalar Sırasında İnsan Ticaretinin Tanımı Konusunda Tereddüt Yaşıyor Musunuz?

İKGV ve KDV temsilcisinin insan ticaretinin tanımı konusundaki görüşü şöyledir:

"Türkiye'de insan ticareti tanımı olarak Palermo Protokolü'nde belirtilen tanım kullanılmaktadır. İKGV olarak insan ticareti mağduru tespitlerine dahil değiliz. Ancak mağdur tanımlaması yapılırken tereddütlü alanlar olduğunu düşünüyoruz. Örneğin, zorla fuhuş formunda görülen insan ticareti vakalarının bazılarının rızaya dayalı fuhuş ile karıştırılabildiğini tahmin etmekteyiz. Bu da hukuki süreçte TCK Md 80 (insan ticareti) ile TCK Md. 227 (fuhuş) arasında karışıklığa sebebiyet verilebilmektedir. Öte taraftan zorla çalıştırmanın diğer formlarının da işgücü sömürüsü amaçlı insan ticareti mi yoksa emek sömürüsü mü olduğunun ayırt edilmesine dair tereddütler olduğunu düşünüyoruz. Bu tereddütlerin mağdur tanımlamasına yansımalarını da ileri sürebiliriz". "İnsan ticaretinin yasadaki karşılığını buraya yazmak istemiyorum. Bize gelen mağdurlar zaten insan ticareti mağduru tanımlaması yapılmış kadınlar olduğu için biz tanımlama sürecinde bulunmuyoruz."

Türkiye'de İnsan Ticareti Alanında Ne Tür Sömürür Biçimleri Vardır? Sivil Toplum Kuruluşunuz Hangi Sömürü Biçimiyle Çalışıyorsunuz?

İKGV ve KDV temsilcilerinin istismar biçimleri ile ilgili görüşleri şöyledir:

"Bugüne kadar tespit edilmiş insan ticareti vakalarının hemen hemen tümü zorla fuhuş amaçlı insan ticareti şeklindedir. İşgücü sömürüsü amaçlı insan ticareti tespiti sayıları çok düşüktür. İKGV olarak, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından

tespiti yapılarak bize yönlendirilen mağdurlarla çalışmaktayız. Bunların hemen hemen tümü fuhuş amaçlı insan ticareti mağdurlarıdır” (İKGV). “Türkiye’de seks işçisi, kuma olma, kız çocuklarının evlendirilmesi, zorla evlilik (her yaşta), çocuk işçiliği, fabrika ve tarımda çalıştırılma, yaşlı, hasta ve çocuk bakımında çalıştırılma. Cinsel, ekonomik, fiziksel, psikolojik, dijital sömürü var. Bizim sığınma evine yönlendirilen mağdurlar kadın ve hemen hepsi de seks işçisi olarak çalışan/çalıştırılan kadınlar” (KDV).

İnsan Ticaretine Karşı Savunmasız Gruplar Hangileridir? Mağdurların Genel Özellikleri Hakkında Neler Söyleyebilirsiniz?

İKGV ve KDV temsilcilerinin savunmasız gruplarla ilgili görüşleri şöyledir:

“Kadın göçmen içiler, sığınmacı/mülteciler, refakatsiz çocuklar, kurum bakımındaki çocuklar, azınlık grupları savunmasız gruplar arasında sayabiliriz. İKGV programından yararlanmış olan insan ticareti mağdurları genel olarak Orta Asya ülkeleri kökenli, genç kadınlar, ayrılmış, boşanmış yalnız anneler, geçim yükümlülüğü bulunan kadınlardır” (İKGV). “Çocuklar ve kadınlar öncelikle savunmasız gruplar oluyorlar. Bunlar bir de mülteci, sığınmacı durumunda ise mağduriyetleri daha fazla oluyor” (KDV).

Mağdur Nasıl Bir Psikolojik Durum İçerisindedir? Karşılanması Gereken İhtiyaçları Nelerdir?

İKGV ve KDV temsilcilerinin mağdurun psikolojik durumuyla ilgili değerlendirmeleri şöyledir:

“Mağdurların çoğunluğunda Travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir. Nadediren daha ciddi psikolojik bozukluklara rastlanmaktadır. Mağdurun kısa vadede güveninin sağlanması, konaklamasının ayarlanması, sağlık ihtiyacının karşılanması, tercüman temin edilmesi, travma müdahalesi yapılması gerekmektedir. Uzun vadede psikolojik desteğin sürmesi, sosyal ve ekonomik destek alması, bulunduğu ülkede kalmak istiyorsa entegrasyon planı yapılması, işe yerleştirilmesi; ülkesine dönmek istiyorsa güvenli geri dönüşünün sağlanması ve bu destekleri ülkesinde almaya devam etmesi gerekmektedir” (İKGV). “Öncelikle kendilerini değersiz hissediyorlar, çok korkuyorlar, diğer insanlara karşı güven duygularını yitirmiş durumdadır. Kısa vadede karşılanması gereken ihtiyaçları: Barınma, temizlik, sağlık, beslenme, giyim. Uzun vadede, güven, psikolojik rehabilitasyon, iş bulma gibi ihtiyaçları karşılanabilsin ki, ülkesine dönme ya da Türkiye’de kalabilme tercihi yapabilmesi için kendini rahat hissetsin” (KDV).

İnsan Ticareti Mağdurlarına Hizmet Verirken Kurumlar Arasındaki Görev ve Sorumluluk Paylaşımı Nasıl Yapılıyor?

İKGV temsilcisi, bir mağdurlarla ilgili yapılması gereken işlem sırasını şöyle özetlemiştir:

“157’ye gelen ihbarlar 155 veya 156’ya bildiriliyor, Kolluk kuvvetleri (operasyon), Tespit (GİGM), destek (STK’lar), sağlık hizmetleri (devlet hastaneleri) ve Geri dönüş (IOM ve GİGM)’dür.”

KDV temsilcisi, mağdurla karşılaşıldığında yapılması gereken işleri ayrıntılı olarak aşağıdaki şekilde sıralamıştır:

Mağdurlar direkt olarak polise gidiyor. Polis sorgulamayı yapıp (İnsan Ticareti konusunda bilgisi varsa) GİGM’e(Göç İdaresi Genel Müdürlüğü) yönlendirebiliyor. Jandarma / Polis (İhbar olarak baskın yapıyor) sorgulamayı yapıp (İnsan Ticareti konusunda bilgisi varsa) GİGM’e yönlendirebiliyor. GİGM mülakat yaparak insan ticareti mağduru tanımlaması yapıyor. Eğer mağdur STK’ya yönlendirilecek ise 30 günlük geçici koruma ikamet izni belgesi verilerek ilgili STK görevlileriyle (bizlerle) görüşülerek mağdur hakkında bilgilendirme yapılıyor. Biz Göç İdaresi İl Müdürlüğüne giderek mağdur/mağdurları teslim alıyor ve sığınmağa naklediyoruz. STK’lar mağdurun öncelikle temel ihtiyaçlarını karşılıyor. Sığınakta kaldığı sürede meslek edinme, dil öğrenme, hobi, spor yapma gibi istekleri varsa karşılanıyor.(Düşünme sürecinde ya da daha sonra kendi isteği ile sığınaktan ayrılmak isterse ayrılıyor, bu durum IOM ve GİGM’e bildiriliyor mağdur insan ticareti mağduru mağdur koruma destek programından çıkarılıyor.)Yine kendi isteği ile ülkesine güvenli dönüş yapmak isterse IOM ve GİGM bilgilendiriliyor. Pasaportu yoksa ilgili büyükelçilikten seyahat belgesi çıkarılıyor. Sağlık raporu tamamlanıyor. IOM (Uluslararası Göç Örgütü) mağdurun dilediği yere uçak/havaalanı transfer hizmetini sağlıyor. IOM tarafınca istenen mağdur formları ilgili STK tarafından doldurularak ve seyahat belgesi, travel declaration formu, sağlık belgesi gibi belgeler IOM’e gönderiliyor. Eğer mağdurların ülkelerine dönüşte (karşılama, sığınak, sağlık, eğitim ve iş gibi talepleri var ise) kendi ülkelerindeki IOM ile irtibatlandırıldıktan sonra mağdurun ülkesine güvenli geri dönüşü sağlanıyor. Seyahat sırasında IOM asistan hizmeti desteği veriliyor. GİGM bu esnada Valilik, havaalanı, STK'lara ilgili mağdurun seyahati hakkında bilgilendirme yaparak Türkiye’den güvenle ayrılması için gereken önlemleri alıyor. Mağdur ülkesine yolcu edildikten sonra STK GİGM’e yazı yazılıyor ve GİGM mağdur koruma destek programından çıkarılıyor. Sağlık Bakanlığı tüm bu süreçte mağdurların devlet hastanelerinden her türlü hizmeti STK tarafından hasta sevk kâğıdı doldurularak almasını sağlıyor.

İnsan Ticareti Konusunda Hangi İşlerde Daha Güçlünüz?

İKGV ve KDV temsilcilerinin güçlü yönleri ile ilgili değerlendirmeleri şöyledir:

“Mağdur destek, göçmen kadınlara yönelik bilgilendirme seminerlerimiz ve yayınlarımız;” İKGV. “11 yıldır sığınmaevi işlettiğimiz için deneyimliyiz. Sığınmaevi, farkındalık yaratma çalışmalarını aynı anda yapabiliyoruz” KDV.

İnsan Tacirleri Kimlerdir? Yöntemleri Nelerdir?

İKGV ve KDV temsilcilerinin tacirlerle ilgili değerlendirmeleri şöyledir:

“Tacirlerin bazıları organize suç çetelerinin üyeleri/liderlerinden oluştuğu gibi; münferit tacirler de vardır. Tacirler çoğunlukla bir ağ içerisinde mağdurları angaje etmektedir. Bu ağın içinde mağdurların güvenini tesis edebilmek için tanıdıkları,

hatta akrabaları da olabilmektedir. Bu kişiler para karşılığında mağdurların ikna edilmesinde, başka bir işte çalışacaklarına inanmasında ve tacirlere tesliminde rol almaktadır. Tacirler genellikle mağdurlara başka bir iş vaadinde bulunarak kandırmakta, Türkiye'ye getirdikten sonra fuhuşa zorlamaktadır. Psikolojik, fiziksel ve cinsel şiddet, borçlandırma, pasaporta el koyma, aile üyelerinin tehdit edilmesi gibi yöntemlerle mağdurları süreç içinde tutabilmektedirler. Fuhuşu kabul etmeyen ya da ayrılmak isteyen mağdurları sınır dışı ettirme tehdidinde bulunabilmektedir. Yahut kaçacağını anladıkları mağduru başka bir tacire satarak yeniden borçlandırabilmektedir” (İKGV) “ Tacirlerin belli bir tipi, kimliği, mesleği yok” (KDV)

Türkiye’de STK’ların İnsan Ticareti ile Mücadeledeki Rolü Nedir?

İKGV ve KDV temsilcisinin STK’ların rolleri konusundaki yorumu şöyledir:

“STK’ların mağdur tespiti konusundaki rollerinin “çok az” olduğunu, mağdur destek konusunda sadece 3 STK’nın bulunduğunu söyleyerek, STK’ların daha çok insan ticaretiyle ilgili farkındalık faaliyetleri, devlet ve sivil toplum çalışanlarına yönelik eğitimler ve savunuculuk rollerinin olduğunu belirtmektedir” (İKGV). “İnsan Ticareti çalışan STK’lar sığınmaevleriyle birlikte farkındalık çalışmalarını yürütüyorlar ayrıca sığınmacı ve mültecilerle çalışan bazı STK’larda çalışan bazı personel insan ticaretini biliyor ise GİGM’e yönlendirme yapıyorlar” (KDV).

Türkiye’de İnsan Ticaretiyle Mücadelede Hangi Konularda Güçlendirilmeye İhtiyaç Vardır?

İKGV ve KDV temsilcisine göre insan ticareti ile mücadelede güçlendirilmesi gerekli konular:

“Mağdur tespiti, uzun dönemli mağdur desteği, mağdur hakları savunuculuğu, toplumsal farkındalık artırma, kurumlar arası şeffaf işbirliği, uluslararası sözleşmelerin uygulanması, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifi” (İKGV). “Öncelikle toplumsal etiğin güçlendirilmesi gerekli” (KDV).

İnsan Ticareti Sorununu Önlemek İçin Ne Yapmalı?

İKGV ve KDV temsilcisinin İnsan ticareti sorununu önlemek için yorumu şöyledir:

“Eğitimler, Bilgilendirme/Eğitim materyalleri geliştirme ve dağıtma, farkındalık artırma aktiviteleri” (İKGV). “Biz STK olarak farkındalık çalışmaları yapıyoruz” (KDV).

IV. ARAŞTIRMANIN SONUÇLARI

Araştırmanın sonuçları, kapasite değerlendirme çalışması kapsamında, Türkiye’nin değişik şehirlerinde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ile Almanya’nın Berlin şehrinde ve Yunanistan’ın Selanik şehrindeki sivil top-

lum kuruluşları ile yapılan odak grup çalışması, derinlemesine görüşmeler ve gözlemler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Buna göre;

1. İnsan ticaretinin ne olduğu ile ilgili tanım yapılırken; insan ticareti alanında çalışan STK temsilcileri BM Palermo Protokolündeki tanımı esas alarak yapmışlar; insan ticareti alanında doğrudan çalışmayan STK temsilcileri ise insan ticaretindeki bazı unsurları da içerecek şekilde, daha çok şiddetin tanımını yapmışlardır.
2. Tüm katılımcılar, insan ticareti ile ilgili bütün konularda bilgilendirme ihtiyacı içerisinde olduklarını belirtmişlerdir. İnsan ticareti alanında çalışan ve çalışmayan STK'ların bilgilendirilmek istedikleri konular farklılık göstermektedir.
3. Türkiye'de insan ticareti alanında çalışmayan STK temsilcileri, insan ticareti mağduruyla karşılaştıklarında sistemi ve hangi kurumlarla işbirliği yapılması gerektiğini bilmemektedirler.
4. Katılımcılar kendilerine yöneltilen soruları cevaplandırırken; İnsan ticareti alanında çalışan STK temsilcileri daha çok mağduru ihtiyaçlarının giderilmesi ve güçlendirilmesi, sistemin mağdur odaklı iyileştirilmesi ve uzmanlaşmanın önemine odaklanırken; İnsan ticareti alanında çalışmayan STK temsilcileri de daha çok insan ticareti kavramının ne olduğu ile mağduru ihtiyaçlarının ve özelliklerinin neler olduğunu anlamaya, ulusal ve uluslararası uygulamaları ve hukuksal düzenlemeleri öğrenmeye odaklanmışlardır.
5. İnsan ticareti alanında çalışan STK temsilcileri, insan ticaretiyle mücadelede sadece cinsel istismara göre değil sömürünün tüm çeşitlerine göre sistemin yeniden düzenlenmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.
6. Tüm katılımcılar çok yönlü ve çok sektörlü iletişim ve işbirliği içerisinde olunması gerektiğini belirtmişlerdir.
7. Türkiye'deki katılımcılar, insan ticareti konusunda daha çok STK'nın sürece katılmasını, tüm kurumlar arasında güvene dayalı işbirliği ve iş bölümünün olması gerektiğini belirtmişlerdir.
8. Türkiye'deki katılımcılar, STK'ların rol ve işlevleriyle ilgili olarak "STK'ların farkındalık yaratma gücü çok, ancak yaptırım gücü az" olarak değerlendirmişlerdir. İnsan ticareti konusunda STK'ların rolünü ise: devletin mekanizmaları içerisinde aktif ve etkili bir şekilde yer almak, mağdurlara çok yönlü destek vermek üzere görev dağılımını yapmak ve

- buna bağlı olarak uzmanlaşmak; güven ilişkisi içerisinde karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmak; maddi ve manevi olarak bağımsız olmak, savunu ve izleme çalışmaları yapmak, politika geliştirmek ve sorunu görünür kılmak vb. olarak belirtmişlerdir.
9. Almanyada'ki insan ticareti alanında çalışan STK temsilcileri önleme çalışmaları kapsamında mağdurun ülkesiyle etkili iletişim ve işbirliği yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.
 10. İnsan ticaretiyle mücadele eden, failerle savaşılan kurumların artırılması, araç, bilgi ve uzman personel yönünden güçlendirilmesi belirtilmiştir.

THE POWER OF CIVIL SOCIETY TO COMBAT HUMAN TRAFFICKING PROJECT

Assessments of the Representatives of Non-Governmental Organizations
That Work Directly on Human Trafficking Victims or on Disadvantaged
Groups in Turkey, Germany and Greece About the Issue of Human Trafficking

CAPACITY ANALYSIS REPORT

PREPARED BY

YUSUF ERDEMİR PROJECT SPECIALIST
GÜNGÖR ÇABUK PROJECT SPECIALIST

TRANSLATION

HALİT KUTLU

JANUARY 2017-ANTALYA

CIVIL SOCIETY DIALOGUE
THE POWER OF CIVIL SOCIETY TO COMBAT HUMAN TRAFFICKING PROJECT

Contract No: TR2011/0135.15-04/03

Duration of the Project: 15 February 2016 – 14 February 2017

ISBN: 978-605-64947-4-1

“This report is produced with financial support of the European Union and the Republic of Turkey. Family Counsellors Association is responsible for the content of this report and can in no way be interpreted as the opinion of the European Union and / or the Republic of Turkey.”

The Power of Civil Society to Combat Human Trafficking Project is supported under Civil Society Dialogue Programme. The Programme aims to bring together civil society organisations from Turkey and the EU around common topics, to exchange knowledge and experience, and to build a sustained conversation between them. The Ministry for European Union Affairs is the responsible institution for the technical implementation of the programme, while the Central Finance and Contracts Unit is the Contracting Authority of the Programme.

Graphic Design

Zeynep Aslan - m.zeynepaslan@gmail.com

Printing Press

Pozitif Matbaa

Anadolu Bulvarı 145. Sokak No: 10/19 Yenimahalle - ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

pozitif@pozitifmatbaa.com

CONTENTS

PREFACE	69
----------------------	-----------

1. CHAPTER

TURKEY, GERMANY AND GREECE ON COMBAT AGAINST HUMAN TRAFFICKING	75
---	-----------

1. TURKEY ON COMBAT AGAINST HUMAN TRAFFICKING –AİLEDER	75
2. GERMANY ON COMBAT AGAINST HUMAN TRAFFICKING -KOK.....	82
3. GREECE ON COMBAT AGAINST HUMAN TRAFFICKING – ARSIS	89

2. CHAPTER

THE POWER OF CIVIL SOCIETY TO COMBAT HUMAN TRAFFICKING PROJECT CAPACITY ASSESSMENT STUDY.....	95
--	-----------

I. THE EXTENT OF THE STUDY AND AIM	95
1. Extent of the project and the study.....	95
2. The aim of the project.....	95
3. The aim of the study	95
4. Planning of the study	96
II. RESEARCH METHOD	96
1. Collecting Data	96
2. Analysing the Data.....	97
3. Limitations	97
III. FINDINGS	97
A. ANALYSIS OF THE SURVEY QUESTIONS.....	97
1. Juridical Status of NGOs in Turkey	97
2. The Study Fields of the NGOs in Turkey.....	98

3. The Cities in Turkey where NGOs carry out activities	98
4. The international and national studies which NGOs in Turkey participated in	98
5. The Characteristics of the Participants	98
B. FINDINGS ON NGOS WHICH DO NOT PARTICIPATE DIRECTLY TO THE HUMAN TRAFFICKING	100
1. Findings in the Focus Group Studies That Have Been Held in Turkey	100
2. Findings that Have Been Gathered During the in Depth Meetings that Have Been Held in Turkey.....	110
C. FINDINGS TOWARDS THE NGOs THAT WORK ON THE ISSUE OF HUMAN TRAFFICKING	115
1. Findings of the focus group that was held in Germany	115
2. Findings of focus groups held in Greece	119
3. Findings in the in depth meetings that were held with the attendance of NGOs in Turkey	124
IV. THE RESULTS OF THE RESEARCH.....	127

PREFACE

Human trafficking, which is a crime against human rights and humanity itself, is known as a crime in which the victim's human dignity is damaged, the victim is not able to carry out daily capabilities, hence needs multidimensional support and treatment. When the victim can't receive proper and enough support, he or she is unable to shake off the events and to perform healthy decision, and more importantly, continues being a victim or even becomes a perpetrator.

Since human traffickers profit greatly by performing the crime, they take serious precautions to cover up the crime and so that they use new methods to prevent to be disclosed. Therefore, human trafficking, which is a global issue, maintains its characteristics of being difficult to reach and understand.

Within Family Counsellors Association, victims have been provided various supporting services during the process of being identified and in the shelters since 2009. The experience that has been gathered has shown that victims are exposed to exploitation and unwanted acts with their life being threatened, their physical and mental health is damaged, they experience trust issues and therefore they don't/can't express themselves.

Today, NGOs can make important contributions for public needs and be effective in every field.

In the frame of IV Civil Society Dialogue Program, **The Power of Civil Society to Combat Human Trafficking Project** has been carried out in order to strengthen the cooperation of Turkey and EU member countries, and for them to be able to perform collaborative work on the issue of human trafficking, by providing a platform for NGOs to share information and experience.

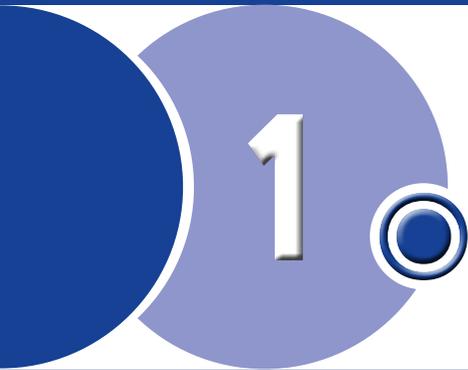
On the stage of planning the project, it is decided that NGOs' current capacities to be analyzed in order to create an index of the education that is to be provided for beneficiaries and to evaluate their capabilities in the field of human trafficking; 70 NGO representatives from Germany, Greece and Turkey have negotiated. Through the research conducted, significant assessments have been made about the new forms of human trafficking and the mental, social and economical status of the victim; information has been acquired on course of action and characteristics of perpetrator; representatives' opinion on what NGOs could do for the solution of the problem was asked.

I would like to thank to executive committee members and other volunteers who have given their efforts to reach NGOs during the capacity analysis process, to representatives who have shared their valuable knowledge by participating the analysis study, to superintendents who have welcomed us in their institutions for focus group meetings, to academicians who have supported us greatly during the analysis process, to translators who have translated the data gathered to English, German and Greek and to those who have contributed.

Güngör ÇABUK

President of Family Counsellors Association

ENGLISH

A decorative graphic consisting of three overlapping circles. The leftmost circle is dark blue. The middle circle is a lighter blue and contains the number '1' in white. The rightmost circle is a very light blue and contains a small dark blue circle with a white outline.

1

CHAPTER

TURKEY, GERMANY AND GREECE ON COMBAT AGAINST HUMAN TRAFFICKING

1. TURKEY ON COMBAT AGAINST HUMAN TRAFFICKING –AİLEDER

Güngör ÇABUK-AİLEDER

UN proposed “Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children” in 12 December 2000 in Palermo, Italy; Turkey signed the treaty on 13 December 2000 and included it into domestic law by publishing it on official gazette. Studies to prevent human trafficking and to support victims started along with the process of Palermo Protocol in 2000 and have continued since. In this context, legal and administrative regulations have been made on the issues of prevention of human trafficking, protection of the victim and perpetrators being tried.

Grand National Assembly of Turkey have acceded two regulations which defines smuggling and trafficking human beings as a crime in Turkish Criminal Law (TCL). The crime of trafficking human beings was defined by the 201/b clause that has been added to TCL with the enactment 4771 that has gone in effect by being published 24841st Official Gazette on 09 August 2002, and heavy sanctions have been set forth. With the new 80th clause of TCL no. 5237 that has been effective from 1 June 2005 on, the crime of trafficking in human beings was addressed again. With the latest regulation that was made on 19 December 2006, some additions were made to the definition, and hence “human trafficking” crime has been fully accorded to UN’s Palermo Protocol. According to this, related law includes perpetrators being imprisoned for from 8 to 12 years, and being imposed punitive fine up to ten thousand days.

While the process of Palermo Protocol was continuing, The Ministry of Foreign Affairs was tasked as coordinator and National Task Force (NTF) was established. Public institutions, NGOs and international bodies that had a duty in the struggle against trafficking in human beings were

included into NTF. NTF has played an important role for prevention of trafficking in human beings in Turkey, identification and protection of the victims, and developing policies to punish the perpetrators of the crime. As a part of NTF's studies, first and second "National Course of Action for the Fight against Human Trafficking" were prepared and carried out. The First National Course of Action went into effect on 6 March 2003 and was regulated on 25 March 2005; the second one went into effect on 18 June 2009 with prime-ministerial approval.

As a part of NTF, National Referral Mechanism was established. National Referral Mechanism involves institutions, and working systematic of those institutions, that directly carry out the studies related with the victim from the moment that victim is reached until the moment the victim is sent back to his/her home nation.

International Organisation for Migration has carried out important works for victims to turn back to their countries safely as well as providing technical support for studies on human trafficking. 157 emergency hotline that is available 24/7 in order to provide assistance to human trafficking victims, and is able to provide service in Turkish, English, Russian, Romanian as well as in the other source languages has been operational since 23 May 2005. 157 emergency hotline which can be reached from everywhere in Turkey including cell phones has been available for international calls (through the number: +90.312.1571122) since April 2007. The hotline that provides services exclusive to victims of human trafficking has fulfilled needs of other foreigners on other issues in time. Today, scope of service of the 157 emergency hotline that provides services within Directorate General for Migration Management has been enlarged and continues providing service under the name of Foreign Communication Center (YİMER).

As it is in international efforts to combat human trafficking, in Turkey sheltering service for victims is provided by NGOs. Human Resource Development Foundation, on 23 August 2004 in Istanbul, The Foundation for Women's Solidarity, on 1 November 2005 in Ankara and Family Counsellors Association, on 1 November 2009 in Antalya, have started providing services.

"Law on Foreigners and International Protection" that contains important regulations on human trafficking has published on Official Gazette, and according to this Law, Directorate General for Migration Management has

founded and has come into effect on 11 April 2014. Based on the respective law, the second legislation of “Regulation on Combat against Trafficking in Human Beings and Protection of Victims” which provides detailed arrangement on the services provided to the victims was published on 17 March 2016. Therefore, dramatic changes have taken place in National Referral Mechanism.

Moreover, Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings was ratified by Grand National Assembly of Turkey with the law no. 6667, and the law came into effect on 1 September 2016.

While identifying a victim of human trafficking (giving the victim the legal status) had been carried out by Department of Foreigners, Borders and Asylum under the Directorate of General Security until 11 April 2014, since then, it has been done by Directorate General for Migration Management and Directorates Provincial for Migration Management. In Turkey, the authorised body to carry on and coordinate the services for victims of human trafficking is the Directorate General for Migration Management. Current National Referral Mechanism is aimed at foreigners and Turkish Citizens. In order to provide a multidimensional service with higher quality, efforts are being given to include more institutions and organizations into the mechanism.

National Referral Mechanism / Victim Referral System	
Beginning Stage Denouncement and Briefing (First contact with the victim)	Denouncement: 155 Police Emergency Hotline, 156 Gendarmerie Emergency Hotline, 157 Foreigner Communications Center, 158 Coast Guard Hotline, Directorate General for Migration Management, Directorates Provincial for Migration Management NGOs, Public Prosecution Offices Governorates, District Governorates And others...
Evaluation / Due Process / Operation	Law-Enforcement Forces
Identifying the victim	Directorates Provincial for Migration Management

Investigation And Prosecution	Public Prosecution Office – Law-Enforcement Forces
Judicial Process	Courts
Shelters / Rehabilitation	Directorate General for Migration Management, Ministry of Family and Social Policies, NGOs
Voluntary and Safe Return	Directorate General for Migration Management, International Organisation for Migration, NGOs, Ministry of Interior, Ministry of Foreign Affairs.

When we look at the number of identified victims of human trafficking, we see that victims had been identified Department of Foreigners, Borders and Asylum under the Directorate of General Security until 11 April 2014 while Directorate General for Migration Management have been identifying victims since then. According to this data; 239 victims in 2004, 256 victims in 2005, 246 victims in 2006, 148 victims in 2007, 120 victims in 2008, 102 victims in 2009, 58 victims in 2010, 82 victims in 2011, 55 victims in 2012, 21 victims in 2013, 50 victims in 2014, 108 victims in 2015 and 135 victims in 2016 (until 1 September) have been identified. According to the official records, when we look at the country of origin of these victims, it is seen that the most of these victims are from Moldova, and it is respectively followed by Russia, Ukraine, Kirghizstan, Uzbekistan and Turkmenistan. Over the years, the number of victims coming from Moldova Russia and Ukraine has decreased while the number of victims from Kirghizstan, Uzbekistan and Turkmenistan has increased.

Activities of Family Counsellors Association

The main aim of foundation of Family Counsellors Association is to contribute to popularization and development of family consultancy service; to plan and perform activities of strengthening towards families, awareness rising, supporting and training; to support the development of workers who provide services in the psychosocial field. It has founded in 2008 and been involved to combat human trafficking since 2009.

Activities carried out on human trafficking by Family Counsellors Association:

- Identification of the victim,

- Station type shelter service,
- Project works,
- Briefing and advocacy,
- Participation to national and international scientific meetings.

It is known that victims have been exposed to heavy trauma, and hence, as a part of prevention human trafficking and victim support program, activities have been carried on from a multidisciplinary perspective. This working team contains a social expert to contribute to the identification process of the victim as well as the case management process, a lawyer to evaluate legal status of the victim and to provide him/her legal consultancy service, a psychologist and a psychiatrist to support victim psychologically, and an employee who is a Russian speaker.

As a part of victim identification process; 584 women were interviewed (almost all of the women who were interviewed had been working as sexual worker), and 66 of these were identified as victims. 2 of those victims were male and 5 of them were children.

Distribution by Countries of the Victims That Have Been Directly Supported in Antalya by Our Association Throughout the Years									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAL
Kyrgyzstan	1	2	2	2	3	7	4	7	28
Uzbekistan	1	2	2				1	1	7
Turkmenistan		-	2		3		1		6
Ukraine		2		1					3
Morocco		2				2	2	5	11
Romania					2				2
Moldova				1			2		3
Russia						1	1		2
Dagestan				1					1
Syria							1		1
Iran							1		1
Afghanistan								1	1
Total	2	8	6	5	8	10	13	14	66

Between the years of 2004 and 2016 (1 September), 1610 victims (foreign) have been identified across Turkey, and 301 victims have been identified

in Antalya. Ratio of the victims that have been identified in Antalya to the victims that have been identified across Turkey is 18.7 %, which is a quite high number. The reasons why the number is so high are that Antalya is a touristic city and 28 % of the tourists coming to Turkey come to Antalya, and 25 % of foreigners who have settled in Turkey have settled in Antalya. On the other hand, authorities who work on human trafficking being experienced and well-trained is another reason that explains this high percentage of identified victims of human trafficking.

In station type shelters, those who have been identified as victims and those who have high probability to be a victim can stay, and the services provided with the principle of case management are;

- Sheltering and safety services,
- Basic health services,
- Social services,
- Psychosocial evaluation and consultancy,
- Briefing and explaining victims in their native language at each stage of procedures,
- Legal consultancy, recommendations and support,
- Social activities and trainings on hobbies,
- Integration consultancy,
- Accompanying the victim at each stage,
- Safe return support.

Various projects have been carried on regional, national and international level in order human trafficking to be prevented, victims to be identified, understood and supported. And other projects have been participated. Examples for these projects are;

The briefing foreigners who have the risk of being a human trafficking victim and stay in the guesthouse for foreigners, which is a subsidiary of Antalya Police Department project,

- The briefing reporters about the ways of making news about human trafficking in order to prevent secondary trauma and to make them inform the public better project,

- The projects that contain briefing seminars for 38 different groups in 21 different city aimed at social service students, experts and academicians who directly work with disadvantaged groups.

As a part of briefing and advocacy activities, the studies about legal regulations have been supported, scientific meetings have been contributed with proclamations and workshops, knowledge and experience have been shared with Directorate General for Migration Management, International Organisation for Migration, judges, district attorneys, law-enforcement officers, labour inspectors, social security inspectors, Ministry of Family and Social Policies officers, NGOs, and other related parts of the society.

In order to create an opportunity for human trafficking to be discussed academically, to make the various dimensions of the issue visible, briefings, presentations and workshops have been participated by attending the national and international symposiums and congresses held in Turkey, and symposiums, congresses and conferences held in other countries.

SOURCES

- Family Counsellors Association (2014) “Social Services with the Victims of Human Trafficking”
- Directorate General for Migration Management official web page: http://www.goc.gov.tr/icerik6/turkiyenin-insan-ticaretiyle-mucadelesi_409_561_563_icerik
- The Turkey Fight against Human Trafficking Report of the Year 2007. National Task Force (Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Justice, Ministry of Interior, Directorate General of Security, Gendarmerie Command, International Organisation for Migration, Human Resource Development Foundation, Foundation of Women’s Solidarity) International Organisation for Migration
- Strengthening Institutions in the Fight against Human Trafficking “National Action Plan” June 2009. EU Phare Twinning Project TR03-JH – 03

2. GERMANY ON COMBAT AGAINST HUMAN TRAFFICKING -KOK

Eva Küblbeck, KOK

Germany: Legal and Institutional Framework and The Kok

As in many countries, trafficking in human beings is also a problem in Germany. Germany is mainly a country of destination and those affected are both German citizens as well as EU and third-country nationals. The main focus in the past used to be on sexual exploitation and mostly these victims that are identified; however, awareness for the problem of trafficking in human beings for labour exploitation is also increasing. Reliable figures for the actual rates of trafficking in human beings are not available for Germany.

Legal framework¹

Trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation has been illegal in Germany since 1973, trafficking for the purpose of labour exploitation since 2005. Since 2016 other forms of exploitation, such as forced begging, forced criminality and organ removal are also incorporated into German Criminal Law. The attempt of trafficking well as participation and supporting actions are also punishable. Trafficking of under-aged persons and children is listed as an aggravating circumstance in all relevant sections.

Because citizens of other states are often, although not always, affected by trafficking in human beings, German residency law allows for a period of recovery and reflection for non-EU citizens, in order to decide whether or not to co-operate with the prosecution authorities.² This recovery period

1 The following as well as the next section on institutional framework is based on: Küblbeck, E. (2016) in German Institute for Human Rights (ed.) *Implementation of Selected OSCE Commitments on Human Rights and Democracy in Germany - Independent Evaluation Report on the occasion of the German OSCE Chairmanship 2016*, p. 64 ff. www.institut-fuer-menschenrechte.de/fileadmin/user_upload/Publikationen/Weitere_Publikationen/Implementation_of_Selected_OSCE_Commitments_on_Human_Rights_and_Democracy_in_Germany_09_2016.pdf.

2 Sec. 59(7) Residence Act (Aufenthaltsgesetz) in the version from 20 October 2015.

is granted as a waiver of the obligation to leave Germany for at least three months, during which the victims have access to financial support. If victims of trafficking in human beings decide to testify in court, then they can receive a special residence permit.³ Since 2015, this permit can be extended beyond the end of the criminal proceedings. A residency permit is linked to criminal proceedings for minors, as well.

Germany does not have a formal identification or referral mechanism. In order to obtain initial support by counseling centers, no formal identification by state authorities is needed; for further processes, such as obtaining a residence permit or social benefits, usually the formal identification as victims of trafficking in human being by the prosecution is necessary.

Victims of trafficking in human beings are eligible for financial support. Here there are some differences regarding the benefits they receive both between victims from third states and EU states as well as between the recovery time and time during criminal proceedings. For third-state citizens, during the recovery time benefits are paid according to the Asylum Seekers' Benefits Act (*Asylbewerberleistungsgesetz*)⁴ which also means medical benefits are limited to acute care. For the duration of the criminal proceedings, benefits according to the Social Code (*Sozialgesetzbuch*) are paid – this also applies to EU citizens.⁵

Victims of trafficking in human beings have the right to claim their lost wages and/or compensation. In practice, however, this is still rather difficult to achieve.

Institutional Framework

Due to Germany's federal structure (16 federal states), the responsibilities for combating trafficking in human beings and supporting victims are divided between the national and *Länder* levels. The Federal Ministry of Family Affairs, senior Citizens, Women and Youth (BMFSFJ) is the leading agency. To improve co-operation among the various actors at the national

3 Sec. 25(4a) Residence Act.

4 Asylum Seekers' Benefits Act (*AsylbLG*) in the version from 11 March 2016.

5 Social Code (*Sozialgesetzbuch*, SGB II), second Volume, basic income for job seekers, in the version from 15 April 2015 or the social Code, twelfth Volume (SGB XII) social assistance, in the version from 21 December 2015.

level, in 1997 the Federal-*Länder* Working Group on trafficking in Women was set up (in 2012 it was renamed as the Federal-*Länder* Working Group on trafficking in Human Beings).⁶ The Federal Working Group meets at least twice a year. It is composed of representatives of relevant ministries (Federal Ministry for Family Affairs, Senior Citizens, Women and Youth, Federal Ministry of the Interior, Federal Ministry for Labour and Social Affairs, Federal Foreign Office, Federal Ministry of Justice, Federal Ministry for Economic Cooperation and Development), the Federal Government Commissioner for Migration, Refugees and Integration, the Federal Criminal Police Office, one representative each from the technical conferences of *Länder* ministries of the interior, justice, social affairs and equality, the NGOs KOK and SOLWODI, the Federal Association of Non-statutory Welfare, and the German Institute for Human Rights.⁷

The Federal Ministry of Labour and Social Affairs (BMAS) is the head agency for the area of labour and thus also for labour exploitation. In 2015, a Federal-*Länder* Working Group was established in this area as well with a focus on trafficking in human beings for labour exploitation and has set the objective of creating a concept for combating trafficking in human beings by the end of 2016.⁸

Currently, Germany does not have a national coordination office, which would coordinate the efforts of the various actors comprehensively. Also at this stage, no national action plan to combat trafficking in human beings exists.

The *Länder* are responsible for establishing and funding the support structures for victims of trafficking in human beings. These structures are relatively well-developed for female victims, and in almost all *Länder* there is at least one specialized counselling centre for victims of trafficking in human beings.⁹ They offer counselling, accommodation, etc., regardless of the victim's residency status. Most of these counselling centres are

6 www.bmfsfj.de/bmfsfj/themen/gleichstellung/frauen-vor-gewalt-schuetzen/menschenhandel/bekaempfung-des-menschenhandels-auf-nationaler-ebene/bekaempfung-des-menschenhandels-auf-nationaler-ebene/80604?view=DEFAULT

7 GRETA Report on Germany (2015), https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/greta_report_on_germany_2015_en.pdf, p. 15.

8 www.bmas.de/DE/Themen/Soziales-Europa-und-Internationales/International/menschenhandel-arbeitsausbeutung-bekaempfen.html?jsessionid=5CD7707EC39920AFB368D349880050F9.

9 www.kok-gegen-menschenhandel.de/en/member-organisations-counselling-centres/

organised in the German Network against trafficking, KOK. Besides the specialized counselling centres for trafficking in human beings, there is an increasing number of union counselling centres that advise migrants who are/were employed under precarious working conditions.

Specialised Counseling Centres for Victims of Trafficking and the German NGO Network Against Trafficking in Human Beings –KOK ¹⁰

KOK e.V. - the German NGO Network against Trafficking in Human Beings is working to eradicate trafficking in human beings and to promote and assert the rights of migrants. It coordinates and supports the efforts of the specialised counseling centres for victims of trafficking in Germany. Established by social workers in 1987 to support victims of trafficking, the NGO became an officially registered, not-for-profit organisation in 1999. It now has 37 member organisations located in most parts of Germany. The organisations include: counseling centers for victims of trafficking, migrants rights self-organisations, safe houses for women, counseling services for prostitutes as well as womens' rights lobby organisations. The overarching goal of the organisation is to advocate effective, progressive measures to fight trafficking, to tackle human rights violations against women and to strengthen the rights of victims of these crimes. The KOK e.V. is the only network in Germany and across Europe focusing on this specific issue.

The network and its coordination office draws on many years of extensive experience in the field of human trafficking and exploitation, and, in particular, on how to support persons affected by trafficking. Its expertise is guaranteed by the specialised knowledge of its member organisations, and is therefore informed by their practical experience.

Counselling centres specialised in trafficking in human beings appeared in Germany in the 1980s when “sex tourism” to Southeast Asia, “mail-order brides” being sent to Germany and the exploitation of migrant women in underpaid or even forced employment were increasingly recognised as social problems. Over time, they have set up structures that have encouraged cooperation among the various stakeholders.

¹⁰ This section is mainly based on Richter, T. (2015) in KOK (ed.) *Trafficking in Human Beings – An overview from a practical standpoint*; and KOK (2014) *KOK Report to GRETA: www.kok-gegen-menschenhandel.de/fileadmin/user_upload/medienn/stellungnahmen/KOK_Report_to_GRETA_Germany_2014_with_Annexes.pdf*.

Germany now boasts a firmly rooted support structure with effective networks among specialised anti-trafficking counselling centres. Along with other organisations, around 50 of these centres offer support and counselling to affected clients. Most of the centres counsel and support persons trafficked for the purposes of sexual and labour exploitation. In view of their origins, many of them essentially offer their services to women. Some of them work exclusively with women, while others support men and minors as well as women.

The counselling centres provide comprehensive services, including:

- Crisis support;
- Continuous psychosocial counselling;
- Help to clarify legal issues related to residence rights and social welfare and ensure means of subsistence;
- Provision/organisation of secure accommodation, medical and therapeutic care, education/training opportunities and leisure activities;
- Accompaniment to appointments with authorities;
- Support during investigations and criminal proceedings;
- Help with trial preparation and personal support during the trial;
- Referral to lawyers;
- Help developing future prospects in Germany (German lessons, housing and employment, etc.);
- Support to claim outstanding wages or compensation
- Organisation of and assisting with return to home countries, and offer of referral to organisations/institutions in the home country able to provide help.

Organisational structure of the network

The KOK consists of currently 37 member organisations, an executive board and a head office, based in Berlin. The executive board consists of 3 to 5 women and is voted for over a period of two years. The board represents the KOK externally and works on a voluntarily basis. The executive board works closely together with, and is supported by the head office of KOK.

This ensures that the practical experience of the women working directly in counseling centres is directly fed back into the head office's work.

The KOK head office in Berlin has currently one fulltime director and four part-time staff. It is funded by membership fees, donations and funds by the German Federal Ministry for Families, Senior Citizens, Women and Youth (BMFSFJ).

KOK head office organises two annual meetings for its members as well as one additional networking meeting a year which is open also to non-member organisations. These meetings allow for in-depth exchange of experience and discussion of current issues and problems. The members meetings determine the working goals and topics the coordination office works and focuses on. The KOK office translates the experiences on the grass-root level into political demands and proposals and acts as voice for its member organisations.

The KOK networking efforts are not limited to bringing together member organisations and like-minded organisations but it also collaborates with many other relevant stakeholders¹¹ and is represented in various working groups and committees on the national level. KOK is also active in public relations and networking with international NGOs and human rights organisations and is a member of for example: GATTW, La Strada International NGO Platform, EU Civil Society Platform against trafficking in human beings and the EU Fundamental Rights Platform.

The head office also collects up-to-date information on human trafficking and violence against migrant women and forwards this information to those working in the field, e.g. via weekly newsletters emailed to its member organisations and practical ad-hoc assistance with specific questions.

KOK works continually to raise awareness of human trafficking through public relations efforts such as media work, publications, organising

11 Cooperation partners include: political spheres at the federal level; federal ministries, e.g. the Federal Ministry of Family, Senior Citizens, Women and Youth (BMFSFJ), the Federal Ministry of Labour and Social Affairs (BMAS), the Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ), the Federal Ministry of the Interior (BMI), the Federal Ministry of Justice and Consumer Protection (BMJV); the Federal Criminal Police Office; human rights organisations at the national and international level; trade unions; scientific institutions and individual scientists; other NGOs; and the media.

specialist conventions, information events, seminars, conferences and training events for multipliers, carrying out training and participating itself in conventions and panel discussions.

KOK's main activities include:

Encouraging networking among its own member organisations and with other stakeholders by taking active measures (organising regular events, taking part in boards/committees, etc.);

- Engaging in PR and lobbying work by drafting position papers; offering policy advice; organising symposia, etc.;
- Submitting legal statements on draft laws
- Carrying out training of stakeholders, e.g. law enforcement agencies, NGOs, etc.;
- Carrying out educational projects and ensuring knowledge transfer by carrying out studies; drafting publications, expert reports and papers; holding talks and maintaining an extensive web-based knowledge platform;
- Promoting international collaboration through global partnerships; publishing parallel reports.

3. GREECE ON COMBAT AGAINST HUMAN TRAFFICKING – ARSIS

Vasiliki KOKKINIDOU, ARSIS

What is ARSIS? ARSIS is a social non-governmental organization working since 1992 to support children and young people and to defend their rights. ARSIS's main goal is the implementation of the International Convention on the Rights of the Child, the social protection of those they are socially disadvantaged and are threatened by social exclusion and marginalization. ARSIS supports minors experiencing hard living conditions (eg inadequate support from family, neglect, abuse, exploitation, rejection from the education system, immigration, refugees, homelessness, unemployment, conflict with the law, living in institutions or prisons, etc.) that inhibit their personal development and their access to social goods. Moreover, ARSIS develops services to facilitate the integration of vulnerable social groups (homeless, immigrants, refugees, asylum seekers, poor, Roma etc) and the defense of human rights.

ARSIS work is supported by national, European and other sponsored programs, a large network of volunteers and sponsor-ships from socially responsible enterprises, institutions and charitable foundations. ARSIS collaborate with public agencies and non-governmental organizations in Greece and Europe. It uses a large interdisciplinary scientific model in each offered service reclaiming European and international experience and knowledge (participation in more than 15 networks; collaboration with public services, NGOs, social foundations). Here is an interdisciplinary support model to each service offering, leveraging the European & International experience and knowledge through more than 15 networks in which it participates and the cooperation that has developed with public or non-governmental organizations and social institutions.

Through the implementation of programs, national and European, is seeking:

- the production of social work lifting the blockade conditions
- the support of youth risking to be or already are, socially marginalized

- the protection of children's rights
- the information and public awareness
- the cooperation and networking with social services, public and non-governmental associations, in national, transnational, European and international level.
- creating services for direct intervention, assistance and hospitality, creating new support structures for socially disadvantaged and other vulnerable social groups (families living at or below the poverty line, migrants, refugees, asylum seekers, homeless people, prisoners in prisons, Roma). ARSIS' goal is to improve their living conditions and facilitate the social integration.
- the implementation of operations and short-term accommodation of children at risk or suffering from neglect, abuse, trafficking.

In 23 years of operation, ARSIS has developed actions in Athens, Thessaloniki, Volos, Karditsa, Larissa, Kozani, Alexandroupoli and other cities of Greece. Today, ARSIS operates centers in Athens, Thessaloniki, Volos, Kozani and Alexandroupolis:

Youth Support Centers in Athens, Thessaloniki and Kozani: The Youth Support Centers (KYN) are addressed and support children and adolescents aged 5 to 18. The actions taken are part of a complete plan to support shaped according to the needs and wishes of children with a view to minimizing the likelihood of victimization and social exclusion. Alongside social work carried out on the way to reach and support children living and / or working on the street.

Shelters/ hostels for reception and hospitality for unaccompanied minors, asylum seekers - Volos, Thessaloniki, Alexandroupolis: ARSIS operates three Host and Hospitality Shelters for Unaccompanied Children Seeking Asylum, under METIKOS (ΜΕΤΟΙΚΟΣ) program in cooperation and funds of the Ministry of Labour, of the Ministry of Social Security and Solidarity, in Makrinitza-Volos, Oreokastro-Thessaloniki and Alexandroupolis.

Transitional Host Centers for unaccompanied minors – Thessaloniki, Alexandroupolis: ARSIS, drawing on ten years of experience, has created two structures for Transitional accommodation for unaccompanied minors.

Safe Spaces – temporary hospitality for unaccompanied minors, camp of Diavata and camp of Kalochori: In the camp of Diavata and Lagadikia, ARSIS, with the support and funding of international organization *Save the Children International*, has created a space for the protective custody of minors. After locating and bringing minors, they require transportation in a protective environment. Today, with Shelters operated by ARSIS and other bodies to be filled, there is a large number of juvenile asylum seekers traced by social intervention teams, that can't be accommodated. Those children are transferred to "protective custody" in police stations, where they remain until they find a solution for their hospitality (there are cases where children have been placed in police station cells even with adult men accused of criminal offenses). These structures act as temporary protection sites.

"Hestia for refugees" – Reception and Hospitality Unit for families seeking asylum: This Unit provides free temporary hosting, lasting six months, to families with minor children under 12 years old.

Hospitality Unit – Filoxenion, for families, asylum seekers, Thessaloniki: The Hospitality Unit-Filoxenion for Families Asylum Seekers works in collaboration with the Municipality of Thessaloniki, ARSIS and the Greek Council for Refugees. It aimed at applicants for international protection in Greece and particularly in nuclear families with at least one minor child, single-parent families with at least one minor child and adult women in pregnancy.

"The House of ARSIS"- Temporary Hospitality Shelter for children and adolescents, Oreokastro – Thessaloniki: The "House of ARSIS "provides temporary accommodation for children and adolescents, victims of neglect, abuse or trafficking and children who are at risk due to family or social – economic conditions.

CO-OPERATION, COLLECTION and Distribution Bank of Emergency Species: ARSIS has a special storage area where are collected basic necessities and objects for daily use, clothing and footwear, infantile – childcare articles, games, books, household appliances, furniture, food etc. These species are distributed to individuals and families living in poverty, in institutions, prisons and other institutions

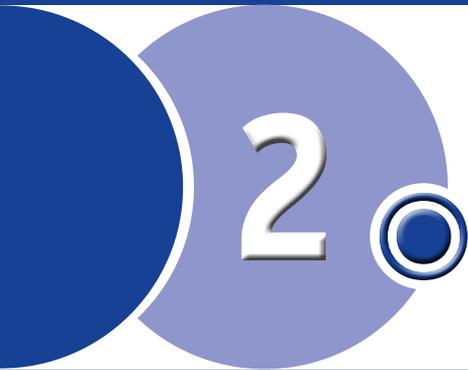
Activities for The Protection of Children Who Work on the Streets and Are Victims Trafficking:

ARSIS firmly undertakes programs aimed at lifting the phenomenon of trafficking in minors through organizing training, leisure activities, information and direct assistance in emergency situations and by supporting activities designed for each child separately based on the identified needs. Through its social work on the street (street work), ARSIS record incidents of children exploitation and supports with emergency items the victims and their families. The structures of ARSIS (Youth Support Centers and Shelter of “House ARSIS”) play a key role in support of children- victims of trafficking.

Through the program “Mobile School” implemented in Thessaloniki, they are touched children who are disadvantaged socially and spend many hours of the day in public places (squares, streets, etc.). At the same time, there is an organization of educational and recreational activities. The mobile school is implemented in collaboration with ARSIS and the NGOs PRAKSIS and is applied in areas frequented by children they living and / or working on the street.

Through mobile social intervention unit operating in Thessaloniki ARSIS approaches and supports individuals socially disadvantaged (children working on the street, homeless and other socially marginalized groups) in the real environment in which they live and move in order to change the living conditions them and their psychosocial empowerment.

It provides information and counseling and help people to be connect with other social, administrative and medical services. It carries out educational and information activities, workshops and recreational activities for children and adolescents. Additionally, through the mobile unit, ARSIS can respond directly to material assistance requests by distributing relief items, including clothing, dry food, household equipment, bedding to individuals and families

2

CHAPTER

THE POWER OF CIVIL SOCIETY TO COMBAT HUMAN TRAFFICKING PROJECT CAPACITY ASSESSMENT STUDY

I. THE EXTENT OF THE STUDY AND AIM

This study has been carried out within the extent of “Power of Civil Society to Combat Human Trafficking” project which is run by Family Counsellors Association in the NGO Dialogue IV program and under the category of Justice, Freedom and Security. The peer beneficiaries of the study are “Network against Trafficking in Human Beings- KOK e.V.” which is a NGO from Berlin, Germany and “ARSIS- Association for the Social Support of Youth” which is a NGO from Salonica, Greece.

1. Extent of the project and the study: It is the NGOs in Turkey, Germany and Greece. The study was carried out and reported between 15th April and 15th August 2016.

2. The aim of the project: The aim of the project is to enforce the collaboration between Turkey and European Union and to fight against human trafficking by providing information and experience share between NGOs. Exclusive aim is to assess and to analyse the capacity of the NGOs studying on this field, to understand the problem of human trafficking, to increase the awareness and knowledge about human trafficking; to provide solutions to the problems by collaborating; to increase the level of expertise, so that increase the number of NGOs and support the victims by constructing a web.

3. The aim of the study: The aim of the study is to arrange meetings and focus groups in order to assess the capacity of the NGOs and to analyse the place of NGOs which are directly involved human trafficking in Germany, Turkey and Greece; have the probability to work with human trafficking victims in Turkey and, at the same time, work with disadvantaged groups. The exclusive aim of the study is to understand the level of knowledge, needs, awareness and advocacy capacity of NGOs; to detect gaps in the preventive measures and protecting services in the field of human trafficking; to constitute an index of education according to the research results.

4. Planning of the study: In this study, understanding knowledge and awareness level of NGOs which do not work on human trafficking in Turkey, determining what and how the two NGOs in Turkey which work on the human trafficking issue in cooperation with the ones in Germany and Greece carry on their studies, their roles and responsibilities, what they need and suggest were aimed, and the questions used were organized according to the characteristics of the NGOs.

II. RESEARCH METHOD

1. Collecting Data: The data of the study has been collected through two qualitative research method which are focus group study and in-depth meetings. The questions used in the study were organized according to whether or not the NGO works on human trafficking and characteristics of the NGO, and the questions were also used in Germany and Greece having translated into the local language. The paradigm of the study has been determined according to maximum variety method.

In the studies of in-depth meetings and focus groups which were held in Turkey, at most attention was given to the issue of inviting the NGOs which carry out studies about disadvantaged groups actively, have the opportunity to work on various fields of human trafficking exploitation and have branches in multiple cities, and have studies both national and international.

Totally 8 focus group research have been performed with the participation of 4 representatives for 4 NGO in Hatay, 12 representatives for 7 NGO in Mersin, 7 representatives for 7 NGO in İzmir, 11 representatives for 11 NGO in İstanbul (2 groups), 7 representatives for 6 NGO in Ankara, 10 representatives for 8 NGO in Berlin, Germany and 8 representatives for 4 NGO in Salonica, Greece, and 59 representatives participated for 47 NGO in total. In the focus group study, firstly participants were asked to fill out the form which contains 15 questions about themselves and the NGO they represented and then focus group study was carried out by a moderator within the frame that had been drawn by pre-determined questions.

In the part of in-depth meeting of the study, the questions that had been used in the focus groups stage were used. This stage was carried out with 9 representatives (3 from Ankara, 2 from Gaziantep, one each from Van, Nevşehir, Diyarbakır and Bursa) whose primary field of work is not "Human

Trafficking” and a representative of Foundation of Women’s Solidarity from Ankara and a representative of Human Resource Development Foundation from İstanbul both of whom are members of executive council of the project and work primarily on “Human Trafficking”.

The study was carried out with 70 representatives from 58 NGOs. From those NGOs, all of the NGOs in Germany and Greece, and two of the NGOs in Turkey work on human trafficking while the rest 44 NGOs don’t carry out projects on human trafficking.

2. Analysing the Data: Before they were analysed, survey forms had been coded according to their place of focus group and in-depth meeting and participants. Survey data was evaluated via IBM SPSS 21 packaged software. The focus groups and in-depth meeting data first was written, then was analysed. To provide liability to the study, findings were examined with the help of a second researcher who is an expert on qualitative analysis, and report of findings was written after the necessary corrections was made.

The descriptive analysis method was used in this study. Analysis was made with frequency analysis which is a part of descriptive analysis method. The classification of the answers given by representatives was tried to be made. Findings were supported by direct quotations from representatives in attached to this classification.

3. Limitations: The number of the NGOs which work on human trafficking is very high, however, the number of the NGOs which participated to the project was low, therefore, the wide range of activities and applications concerning human trafficking cannot be shown in the study. Moreover, Focus groups held in Germany and Greece were held in the local languages, so minor data loss has occurred.

III. FINDINGS

A. ANALYSIS OF THE SURVEY QUESTIONS

1. Juridical Status of NGOs in Turkey: In the some of the focus groups, more than one representative participated and only one survey form was filled for each NGO. According to this, the juridical status of 46 NGO Turkey is; 28 of them are associations, 3 of them are trade associations, 4 of them

are trade bodies (association), 4 of them are foundations, 3 of them are webs across Turkey, 2 of them are local webs (city councils), 1 of them is union, and 1 of them is cooperative. No data has been gathered in regards to the juridical status of NGOs in Germany and Greece.

2. The Study Fields of the NGOs in Turkey: The study fields of the NGOs which participated to the study and do not primarily work on human trafficking are; 12 of them are social problems associated with people, 8 of them are women (violence to women, abuse, rape, women's rights etc.), 6 of them are children (child labour, children who live/work on streets, child trafficking, child porn etc.), 6 of them are immigrants/refugees, 2 of them are social and legal rights of civil servants, 5 of them are human rights, 3 of them are LGBTs 3 of them are handicapped people and 1 of them is drug addicts.

3. The Cities in Turkey where NGOs carry out activities: 13 of the NGOs carry out activities every city in Turkey while some of them carry out a couple of cities and some of them only carry out in one city. According to this, the cities in which activities carried out in either multiple or single city are: Ankara, İzmir, İstanbul, Bursa, Gaziantep, Denizli, Muğla, Adana, Edirne, Aydın, **Çanakkale, Şırnak**, Trabzon, Diyarbakır, Van, Mersin, Eskişehir, Hatay and Urfa.

4. The international and national studies which NGOs in Turkey participated in: 28 of the participants have stated that the NGOs they represent participate in national and international studies.

5. The Characteristics of the Participants: The information such as the education level and profession of the participants, whether or not they have occupation apart from their duties in the NGO they represent and whether or not they have had an education on human trafficking has been listed under this title.

The positions of the participants in the NGO they represented are: about 27% of the 70 representatives who participated to focus groups and in depth meetings are members of the NGOs, 25.4 % of them are managers (chief or member of the board), 14 % of them are project coordinator, the rest are interns or volunteers.

Of 70 represents who participated, 95 % of them stated that they were higher education graduate and the rest 5% stated that they were primary

school, secondary school or high school graduates, and 59.3 % of the participants said that they had other occupations apart from the NGO duties they represented.

Of 56 NGO participants whose NGOs do not study on human trafficking, 40% of them stated that they had no prior knowledge about human trafficking since their NGO do not study on the issue while 58% of them stated that they had never met a victim of human trafficking.

Of 56 NGO participants who had never worked on human trafficking, 33.9 % of them stated that they had never attended an educational course about the issue therefore they had no knowledge about the legislations, laws, national and international conventions, and they would like to learn these.

Of 56 NGO participants who had never worked on human trafficking, 48.5 % of them knew about the 157 hot line which is used for victims of human trafficking. However, when asked about the content of the hot line, only 34.9 % of them correctly stated that it was an hot line that is used for human trafficking. About 55 % of them left the question unmarked.

Having asked if there were any NGOs that study on human trafficking – and to name them if there was –, of 44 participants who answered the question, 15 of them stated that they had no idea, 5 of them stated that they knew there are but they did not know the names of them, and 2 of them stated that there was no NGO which study on human trafficking. The ones who stated the names of the NGOs that study on the issue stated the names of; AİLEDER (6 people), İKGV (4 people), Migrant Solidarity Association (3 people), AİLEDER and ASAM (4 people), AİLEDER and İKGV (2 people) and KDV (3 people). In Turkey, AİLEDER, İKGV and KDV studies on human trafficking. In the light of this information, it can be said that participants have very little –if not none – knowledge about the NGOs which study on human trafficking.

Having asked whether human trafficking in Turkey is common and, if it is, in which cities, of 44 NGO representatives, 10 of them stated that it was common, yet unnoticeable. The other representatives stated that it was common in the border towns. It was also uttered that the people who enter the country either legally or illegally from the countries as Syria and Iraq constituted potential victims of human trafficking, likewise, it was very common in some cities such as İstanbul, Antalya, İzmir and others in Black Sea region.

B. FINDINGS ON NGOS WHICH DO NOT PARTICIPATE DIRECTLY TO THE HUMAN TRAFFICKING

1. Findings in the Focus Group Studies That Have Been Held in Turkey

In this section, findings of the 6 different focus group have been stated. 41 represents from 31 NGOs participated to the focus group study. Each question have been evaluated one by one while analysing the data. The point of views of the participants who participated the focus group study have been analysed under each question and findings have been given.

What is Human Trafficking?

The similar definitions that have been concluded out of the answers which were different from each other have been gathered in the same definition. According to this, human trafficking definition which has the highest frequency is:

“Human trafficking is to take advantage of people willingly or unwillingly by limiting or not limiting their freedom, and by violating their endeavour and physical integrity for financial purposes.”

The themes that was out forward during the focus groups studies:

1. Violation of human rights
2. Preventing freedom,
3. Being illegal,
4. Taking advantage of the victim,
5. Being against one’s will,
6. Causing harm,
7. Fooling the person.

Here is a thought on human trafficking from a participant in the focus group in Ankara:

“First of all, it is illegal [...] The most important characteristic a person has is ability to decide. Besides the things s/he can or cannot do constitutes a frame. You take away the ability of decision about those things. While doing that you turn him/her into a profitable item by turning the person into a passive being. So, here, they may be forced to involve illegal labour, organ trafficking, child bagging or sex worker, or it may be an arrangement for passing other borders illegally.”

Another topic which was discussed during the focus groups is the difference between “human trade” and “human trafficking”. The opinion of the participants who attended the focus group from İzmir is:

“In fact, labour is taken advantage of in human trade while hopes are taken advantage of in human trafficking [...]I think in human trade there is the fact of “unwillingness”. In human trafficking on the other hand, the victim willingly does that because of the harsh conditions s/he is in.” “In human trafficking there is the issue of people being itemized.[...]and the issue of taking a person to another country or another region to make them work by fooling them and taking advantage of them by not paying them in return of their labour. Likewise, examples as forcing women into prostitution are given. Trafficking is more of an intermediary concept.” “In one of them victims are forced while in the other there is a factor of willingness [...] in trafficking there is issue of willingness, in trade there is not. “

What Kind of Exploitation are there in Human Trafficking?

The answers that have been given by the participants to the question of what kind of exploitations there are: the answer that has the highest rate is sexual exploitation (12 people), then, respectively labour exploitation (8 people), under-aged marriage (6 people), organ trade (4 people), child trade (2 people), illegal adoption (2 people), house worker (2 people), forcing to bag (2), psychological exploitation (2 people) and hope exploitation (1 person).

For labour exploitation, participants have given different examples. The prominent ideas on the topic are:

“[...]In the example of Syrians, a work that is done a Turkish worker for 10 Turkish Liras is done by a Syrian worker for 2 Turkish Liras with the thought that Syrian worker needs the job more. Therefore this makes it the legal labour exploitation. (A participant in Ankara).” “ [...] labour exploitation also occurs in our town. Cheap labour force is provided by Syrians. And this causes an unjust treatment. Especially in the case of child workers, it is higher than we have ever witnessed. As much as I know, there are lots of Syrian workers who work without insurance or assurance or for a little money. Labour exploitation is also an important subject of human trafficking (A participant in Hatay).”

“The part which occurs by immigration can be considered as human trafficking. To take a person to another place by making him/her a promise and to make them work for very little money without fulfilling that promise can be human trafficking. Labour exploitation includes this and that is why I care. This incident contains the concepts as income, merchandise and profit. If there is profit, there is also labour exploitation. (A participant in İzmir).”

The point of view of a participant in the focus group in Hatay about under-aged marriages:

“Hatay, Reyhanlı is a border town. At this moment, a man in Reyhanlı or Altnözü kicks the woman he has to live with because of the marriage. He takes a younger – even a child – woman in return of some money, and starts living with her after he holds an imam marriage ceremony. Isn’t that human trafficking? It causes an unjust treatment for the child.”

Which Vulnerable Groups Are Exposed to Human Trafficking?

According to the ones who participated to focus groups, the most exposed vulnerable group is children (22 people). There goes, respectively, women (12), handicapped (9) victims of war/refugees/stateless people (9), members of LGBT (8), elderly (4), the poor (4), vulnerable people (3) men (3). Especially about children, it was stated that the children who don’t live with their parents, don’t have a family or are raised in child welfare systems, who are forced to marry, who don’t have mental stability, and who are forced to work away from their family are the most important target group.

A point of view of a participant in İstanbul about child abuse is:

“ [...] It has been mentioned as an example that protective custody is being performed for money. Although, in fact, the unjust treatment is received by the child in these kind of cases, the fact that people use this situation as a profitable opportunity makes this case human trafficking. No matter how much we inspect the system, protective custody is often used to take advantage of, for example, a child who has inherited a big amount money and people in the village exploits the child[...].”

Point of view of the participants in İzmir about the issue are:

“The subject of human trafficking can be anyone. Your race, gender, language or religion doesn’t matter. It can be both man and woman. [...] The group which we call disadvantaged are more vulnerable against exploitation, the ones who both are lacking guardianship and are in need in the means of social and economic status. The common point here is to be taken advantage of in which means necessary.” “ Children, women, people who have escaped from a war, people who have different skin colour, people who have run away from famine and poverty – which are also called as disadvantaged groups – are the target group of human trafficking..”

A point of view of a participant in Mersin who has been exposed to human trafficking is:

“A lot of women who seem to work as prostitute cannot break free from that limbo since they cannot break free from a trauma which they have experienced when they were children, and they cannot receive proper treatment for that

trauma, and they cannot stay away when they get older [...] take Syrian families. A lot of them have had their children marry when they were children. Were these marriages occurrence of human trafficking or were there a case of willingness? I think human trafficking is a wide concept."

A point of view of a participant in Mersin about the risk of handicapped people being exposed to human trafficking is:

"As you know, women are one of the fundamental subject of human trafficking. [...] Handicapped women have domestic problems. If we branch the issue as women and children, being a handicapped woman is a whole other thing." (Mersin focus group participant)

A point of view from a participant in Istanbul who claims that adult men are also in the group of vulnerable groups is:

"The men who are young, uneducated, unemployed and who have been living in large families etc. are being brought as groups. They work under very harsh conditions. A lot of them is not given a place to stay and forced to sleep in the place they work. They stay with 10 or 20 other people and they are taken to bathhouses one in 15 days. [...] I personally witnessed that it was done by businessmen in ... region. People who know both the region and the people in that region well provide the circulation for the traffic. This is, in my opinion, also human trafficking." "The ones who are invisible, who work on the street, who have been alienated and members of LGBT can also be given as examples."

What is the Profile of the People who are the Subject of Human Trafficking?

The participants in the focus groups have claimed that it was the ones with low socioeconomic status at the highest rate (12 people). Then, it goes respectively as, unemployed people (10) the ones with the low potential to fend themselves (5) the ones who are helpless and in need of believing in something (4). Some of the opinions about the profile of the victims, which have been given by the participants are:

"The common feature can be lacking a support. The ones who cannot reach or don't even know about the support mechanisms constitute the high risk profile. Because they are in an environment that is alien to them, it is an insecure situation, conditions like these are the common feature in them." (A participant of the focus group in Ankara) "Isolation is the most common feature of the victims who are women [...]" (A participant of the focus group in Ankara). "Desperation, and the state of not knowing what to do, in fact they are in a struggle for their lives [...] apart from those the financial problems and unemployment [...] I think unemployment is also one of the reason for human trafficking. It may even be the most important one." (A participant of the focus group in Hatay) "The victim may have experienced a trauma or may have a rusty mechanism of decision or may have even showed psychiatric behaviour. They may believe in a thing that

is illogical from our point of view as it is the truth.” (A participant of the focus group in Izmir). “They may have trust issues beyond disappointment, and they may experience heavy personality disorders that has been brought by it. They may see themselves as slaves. They may experience the worst of desperation. They may show symptoms like introversion and different behaviours even after they are saved. Uniqueness of the case is important. It has wide range from committing suicide to anxiety. The cases we have encountered are like this.” (A participant of the focus group in Izmir).

Who are the human traffickers? What are their methods?

The participants have described the traffickers differently. According to the participants, the traffickers are bad people and they can use illegal methods. Some points of views of the participants about traffickers are:

“[...]man is a symbol there. He is the person who has power and is at a higher situation comparing to the other. Comparing to the victim he is the one who is more powerful and is aware of the deprivation of the victim. And he is also the one who can use them differently.” (A participant of the focus group in İstanbul). “His fundamental feature is to have the mind of being powerful. I think it is especially the necessity of the mentality. You are the man, you are the power, you form absolute potency on others and make money from them and profit.” (A participant of the focus group in Ankara). “[...] maybe a group of people who work as a corporation according to a system rather than individuals can be mentioned. [...] They are the people who have a lot of work force. They are the people who have visible status in the society and they are organized. [...]” (A participant of the focus group in Ankara). “When trafficker is mentioned, I view the situation from the point of oppressor-oppressed relationship. For example, the person who do the traffic personally is a trafficker but the one who knows what the trafficker has been doing and looks the other way is also a trafficker, in my opinion. For example, a mother knows her husband sells his daughter and does nothing. This makes the mother a trafficker. The ones who looks the other way are also human traffickers.”(A participant of the focus group in Ankara). “They gain the trust of the victims firstly. Then they do that business. They may be doing that in the thought of from whom they could sustain their financial status on the other side. Only a person who has done some research could know who can be in their environment and who he can include to the trade at that point. [...]” (A participant of the focus group in İstanbul).

How Much of a Primary Issue is the Human Trafficking in Our Country?

The participants have answered this question differently. A group of the participant said that it was not a visible issue while another group claimed that it was visible as there were a lot of campaigns going on the issues such as child abuse, child brides and members of LGBT. The point of view of a participant who claimed that it was not a visible issue in our country is:

“In fact, it is an issue that only makes to the headlines with immigration while it is an important agenda topic, that makes to the headlines over human smuggling and punishment exploitation – which is mostly covered – and an issue that is ignored or tried to be justified.” (A participant of the focus group in Istanbul)

The majority of the participants who participated to the focus groups have claimed that human trafficking is one of the primary issues in our country (7 people). Beside this, they have also claimed that our government hadn't been seeing the issue as a priority as much as it is (6 people) and the issue was primary but not visible (4 people). In this group 4 people also claimed that it was not a primary issue. The participants' opinions on the issue are:

“Since it is an issue related with the human dignity, it is an issue which is primary problem to solve and very important. If we are to start from a point, we should start from there. But we see that it is not a primary issue in our country. Both from the point of government's policies and from point of social awareness, we see that it is not a primary issue. Our country is especially one of the countries that this crime is committed commonly.” (A participant of the focus group in İzmir)

The participants who claimed that it was not a primary issue, actually the ones who think that it is not primary when the problems are put into an order. Most of these participants are the ones who think that this issue is important but the government doesn't see it as a primary issue as much as it is supposed to.

Do You Know What to Do When You Encounter with a Victim? And Have You Ever Encountered with a Victim?

Within the focus group studies that have been carried out in Turkey, most of the participants have stated that the thing to do is to let law enforcers like police, district attorney, gendarmerie know and to call 155 police hotline (8 people). Besides, 4 of the participants stated that 157 hotline could be called, 4 of the participants stated that related NGOs could be applied, 2 of them stated that law society could be applied and one of them stated that 183 hotline could be called. The participants' opinions about the issue are:

“For example, there is an organization which can help the people who have been exposed to violence or the people who are in need. Unfortunately, I cannot remember the name of it. There are organizations to be directed. There is 157 hotline. There is 155 police hotline if none of these can be done.” (A participant of the focus group in Ankara) “I probably consult to a NGO first. I have just found out about the 157 hotline.” (A participant of the focus group in Ankara) “I was unaware of the existence of 157 hotline, I have just found out while filling the form.” (A participant of the focus group in Mersin) “I have encountered a lot of times in my private life... there are a lot of people who has come to our country

for childcare or eldercare. Families take their passport from them and make them work illegally. They agree to it in a certain extent but they don't have a right to rest, a right to vacate and all of their documents are held etc.” (A participant of the focus group in Ankara)

The following opinion gives a detailed idea about how much of the issue the participants know:

“I am a little lucky on that issue, since I have an expertise on social services and I work in ministry of family and social policies. [...] the standard procedure is; I go to investigate when there is a denunciation. I never go to the police. I call the consulate if the subject is a foreigner. Secondly, I call the ICC. Thirdly, I find out the ways of entrance. Fourthly, I consult the related organizations if the subject has experienced a trauma. If the subject is Turkish, the process is about the person being taken rather than calling the consulate. If there is a problem, it is often the fact that the mistreated and mistreating people stay in the same house during the process. In these kinds of cases we stay focused on what we can do in the next terms. As soon as we see a potential threat to any of the parties, I, personally, write to office of the attorney.” (A participant of the focus group in Istanbul).

What should be done in order to prevent the problem of human trafficking?

The participants have given the answer that awareness should be created and raised. (16 people) The other answers are, respectively, that current policies should be changed and necessary regulations should be done (4 people), that NGOs should watch the litigation process (2 people), NGOs should cooperate by being in the governmental mechanisms (2 people). Participants stated their opinion about what needs to be done to create and raise awareness among public:

“In fact, it is about awareness. Raising awareness and revealing the problems as much as possible... I guess it would be beneficial to act with solidarity with women. Especially women who have suffered from human trafficking may be included to the process.” (A participant of the focus group in Ankara) “School counsellors have an effect on this issue, I think. Law forces should carry out similar counsellor service to profession groups in order to raise awareness.” (A participant of the focus group in Istanbul)

An opinion of a participant about including NGOs to the process is:

“In fact, a division of tasks could be made among the NGOs who have already been studying on the issue. For example, if there is a victim of human trafficking, rehabilitation of the subject should be undertaken by one NGO while the legal struggle should be undertaken by another, but it is vital that these two NGOs should be in touch and coordinated. Therefore, each NGO and each individual should have different task to do and things like conflict of interest between NGOs should not be an issue.” (A participant of the focus group in Istanbul)

What Should Be the Role of NGOs in the Issue of Human Trafficking?

The prominent answers among the different answers that have been given by participants have been summarised as:

1. NGOs have the opportunity to see the current situation in the field up close. NGOs can be pathfinders since they can obtain a closer look to the current situation. In the effort of raising awareness, they can be supportive and contributing, they can make an effort to make the issue more visible.
2. NGOs, for example, should have a course of action about the issue with Social Service Specialists Association.
3. NGOs have more effect than any other government mechanism. Neither individuals nor the NGO workers have enough knowledge on the issue. Long term cooperation should be carried out.
4. NGOs should make a division of task by coming together.
5. NGOs have **a lot of power to raise awareness** but have **limited sanction power**.
6. NGOs are the engineers of a society. Within those NGOs there are a lot of people from each profession such as social service specialists, sociologist, psychologists, lawyers etc.

A participant stated the following statement about the duties that should be undertaken by NGOs:

“Human trade is a serious issue. I don’t think that government should take a step back and let the NGOs do all the work, that shouldn’t be the case. A NGO should watch, really. It should watch independently. This should be its biggest role in the issue of human trafficking. Therefore, its role is important but it should watch independently and make the issue visible for the general public, it should support and defend” (A participant of the focus group in Ankara)

According to the participants a lot of work should be done by NGOs. However, participants have also mentioned that NGOs have their own problems. One of them is:

“It sometimes seems as we are doing the things that should be done by the government. As the matter of fact, government give decisions that would eventually affect us without even consulting us. More supportive and enforcing roles may be mentioned.” “[...] It may break the routine on NGOs for this. In this, natural creativeness and different methods should be developed. Because there is a massive wall. I mean, as a NGO, I can’t think of anything else besides trying to

provide a fundamental service. Therefore, I can't be creative, I want to observe, I want to watch but I can't. I want to study on law but I can't. [...] But there is a problem in legislation in Turkey. As a NGO, it is possible to form a pressure group in order to make the current legislation enforced and a new one created."

Would you like to study on human trafficking in the name of yourself or the NGO that you work for?

A great majority of the participants stated that they would like to study on human trafficking in the name of both themselves and the NGOs they worked for. (13 people) 4 participants stated that they would like to study on the sides of human trafficking that are related to the field of their NGOs. 3 participants stated that they had already been studying on the issue while another 3 of them stated that they had no time to study on the issue due to their jobs.

What kind of enforcements do you think your organization needs on the issue of human trafficking?

Participants in the focus group stated that they and the NGO they work for needed a detailed briefing prominently. (11 people) For this issue, here is the opinion of a participant of the focus group in Ankara:

"I mean knowledge on the issue is limited. ASAM , which is the NGO that I work for, has a lot of field office, and has worked with a lot of asylum seekers, migrants and refugees, but the NGO also suffers a serious lack of knowledge. Therefore, briefing is really necessary, also about what human trafficking is and is not. It is also necessary raise awareness, every kind of awareness. What is the legal status of the issue, who can be exposed to it, what can be done, until the interviewing methods that we have talked about earlier, a briefing should be given. It would be beneficial for members of profession and social workers. It should be done by combining it with refugee issue." "To brief every single organization worker one by one or to know which coming case belongs where and to be sent to an organization according to a system is one of the most necessary things."

Participants stated that, in addition to the need for briefing and awareness, there was need for having a grasp of legislations, financial support and specialists in NGOs, experience share, the ability to follow the latest events, and having the knowledge which profession does what. Additionally, they also stated that there was a need for **well-equipped group of supervisors**. Some of the opinions of the participants are:

"There should be an additional team which support the specialists. If there was a training group such as this, I would like to join it, as supervisors, because we need

it” (A participant of the focus group in İstanbul) “[...] we are talking about it here but it is very difficult to cooperate between organizations [...]. An organization or a NGO should be the umbrella organization. It should determine who the responsible organization is going to be so that it can provide the coordination.” (A participant of the focus group in İstanbul) “In my opinion, it is an issue that concerns almost all of the organizations, but it especially concerns the Ministry of Family and Social Policies, law forces and health organizations – a lot of them in fact – and this cooperation should be on education, rehabilitation, protective and preventive measures and after-services. [...] There should be a NGO branch of the process and that should be included to the strategic planning.” (A participant of the focus group in İstanbul)

Is the cooperation between organizations necessary for the solution of the problem? What kind of cooperation is needed?

Participants stressed the totalitarian coordination between these organizations while naming the organizations that can cooperate. According to this, they primarily mentioned the NGOs that can be related to human trafficking. About these NGOs, they stated the organizations that study on social service fields, chamber of doctors, body of lawyers, and organizations that study the women and children rights. Then they mentioned, respectively, public establishments and office of the governor, the police, the organization that are connected to *the Ministry of Family and Social Policies, Immigration Authority, universities, local governments. In the focus group in Hatay, one of the participants gave the following statement while giving an example from his field of work.*

“As an example, for ŞÖNİM it is needed that professional trainings, legal supports, psycho-sociologic support should be provided in a team work including other NGOs and universities. According to the requirements of the case, ŞÖNİM has all the services like public health or national education – if there is a child involved and secrecy is required – whenever they are necessary. I have been receiving support from body of lawyers or chamber of doctors. In other cases that I can’t solve on my own, I get help from other groups of professions. An organization should have a grasp of legislation. Turkish Civil Code, Turkish Criminal Law, Child Protection Law etc. should be known.”

A participant who stated opinions about media said:

“Developing a new policy or changing the current policy may be necessary. Or media could be collaborated. At the certain hours of the day obligatory public service ads can be aired for women and children [...]” (Ankara focus group participant)

What kind of limitations could you face to work on the issue of human trafficking?

The answers of the participants have been given below in order:

1. Public institutions being unwilling to help,
2. Public doubting the NGOs,
3. Not having a cooperation between the related organizations,
4. Insufficient policies,
5. NGO workers not being available or not having enough time to work due to them being public officers at the same time,
6. People in the directing mechanisms having insufficient knowledge,
7. Not being able to reach the victim / unwillingness of the victim about benefiting the system,
8. There is no limitation.

2. Findings that Have Been Gathered During the in Depth Meetings that Have Been Held in Turkey

Every question has been evaluated separately during the analysis of the data gathered from the in depth meeting that was held in Turkey between the 9 people whose primary field of work is not human trafficking and the one who have been working on the issue. The opinions of the NGO representatives who participated in the meetings have been analyzed under their codes and given below:

What is Human Trafficking?

Here are the prominent themes although the definition given for human trafficking were different from each other: forcing and brute force (5 people), illegality (4 people), being exploited (5 people), taking advantage of desperation (3 people), violation of rights (3 people) fooling and limitation of freedom (3 people) and pursuing a financial cause (4 people).

The opinion of A48 who evaluated the human trafficking from a wider perspective is:

“Human trafficking, in its widest sense, is to deforce women, children and men for exploiting them, and taking advantage of them by limiting their freedom [...]

The desire to live in better conditions, desperation and poverty that is caused the economical crisis that occurs in some countries provides a basis for people to believing in ill-willed people' promises and the following pressure and violence enslaves the victims."

What kind of exploitations are there in the field of human trafficking?

According to the participants the most important kind of exploitation is sexual exploitation (9people) and labour exploitation (8people). Respectively organ trade (4 people), slavery (3 people), physical violence (3 people), forcing to marry (2 people) follow these. Opinion of A44 who participated to the in depth meetings on the issue is:

"Labour exploitation is in the lead. When we look from the point of cheap labour, even their right to live is ignored. On the other hand, sexual abuse psychological and physical violence are also the problems that victim face"

Which vulnerable groups are exposed to human trafficking?

According to the participants, children/children without parents are in the lead of the vulnerable groups that face with human trafficking (8 people). Other vulnerable groups were given respectively women (7 people), victims of war, asylum seekers and migrants (6 people) and the poor (3 people). Additionally, teenagers who run away from their homes, homeless people and elderly people were mentioned. According to B47, these are the vulnerable groups:

"[...]people who face with domestic immigration (from cities to cities), immigrants from foreign countries (it may not be an obligatory immigration), disadvantaged groups, people who are in low on finance, who are in need of financial support in other words."

What is the profile of the people who become the subject of human trafficking?

The opinions of the participants of in depth meetings about characteristics of the people who have become the subject of human trafficking:

"Men can also be the victim as labour force, but 'high profit' lies in the women and children in the field of human trafficking [...] As the matter of fact, primary victims are women and children since they are defenceless" (A60 "They are in poverty in respect to their economical/psychological status. They get help from social help and support mechanisms and they cannot defend their rights. They are exposed to threat, oppression, and various ways of violence." (A48) "People who become the victim of human trafficking may have been deceived with fake job opportunities in the name of a better

life, may have run away from their houses, may also be the ones who have been manipulated in a foreign country or left homeless. A definition which claims that they are certainly like something cannot be made; woman, man, teenager child, everybody can be a victim" (G43)

In what mental status may the victims of human traffic be in? What should be done?

Participants stated that people who are the victims of human trafficking are in fear and worried for their future (6 people), desperate and in need of believing in something (4 people), in shame (3 people) don't know the law (1 person), have experienced a trauma (1 person). Moreover, some participants gave the following statements:

"They must be supported in the psychological dimension. They experience a trauma effects of which will last for years, and they face with discrimination." (B47) "In most cases, the victim experiences a trauma and this trauma may have lots of layers. The trauma that is brought by sexual and physical violence, shame, fear of running, brainwashed may be the case. Panic attack, depression, drug addiction and eating disorders can be caused by this trauma." (G43)

Who are the human traffickers?

According to the participants, human traffickers are: gangs and mafia (4 people) national and international criminal enterprises (3 people), everybody who aims to profit from the situation (2 people) parents and relatives of the victims (2 people). The definition of a participant for the human traffickers is:

"Human traffickers can be from various groups of people and professions. These include owners of brothels or fake massage saloons, employers of house workers, gangs and criminal enterprises, fake casting agents, members of the family, relatives, industrialists or owner of small businesses." (G43)

What are the methods of action of human traffickers?

According to the participants, the methods that are used by human traffickers are: forcing to work (6 people) deception (5 people), detainment (3 people), blackmailing and threat (2 people) and pauperising (1 person). Opinion of a participant on the issue is:

"[Human trafficker] makes women, girls and young men kidnapped from the houses and places they live in by informing them wrongly, kidnaps people by using force, make the victims fear him/herself by using force and makes the victims work" (V45)

How much of a primary issue is the human trafficking in our country?

Three of the participants stated that it was a primary issue, three of them stated that it was a primary issue for them but government didn't see it as a primary issue, two of the participants stated that the issue would become a primary issue from then on. A participant left the question unanswered. The point of view of a participant is:

"I think it is a very important problem. There are two main reasons that attract the human traffickers to do this; one of them is its being highly profitable and the other is it having low risk. Unless it is stood against, then human trafficking cannot be put to an end." (G43)

Do you know what to do when you encounter a victim?

Five of the participants stated that they would call law enforcers as police, district attorney, gendarmerie or 155 and 157 hotlines, three of them stated that they would go to related NGO while three of them stated that they had already been working for a NGO that deals with human trafficking. A participant explained the situation as:

"First of all, I find out if the victim needs immediate health care. I make sure of his/her safety. I provide the psychological support that is needed and ask what kind of a path s/he would like to follow. If the victim wants to call on the authorities, I do it for them. [...] call 157 hotline." (G43)

What should be done to prevent human trafficking?

8 of the participants stated that the first thing to do is to raise awareness and make it visible by doing that. Three participants stated that the number of NGO which works on the issue should be increased. Three of them stated that NGOs should cooperate with public institutions. And 2 of them offered an international collaboration.

Opinions of two participants who join the in depth meetings from Ankara are:

"[...] International legal frame provides a very important frame for prevention of human trafficking in the past century and protection of the victims. Political determination is a necessity for states to struggle against human trafficking. Moreover, awareness of all the parties including the public and their cooperation is a key factor in the fight against human trafficking. Collaborations and systems to which all the related parties, especially the mechanisms that are founded by law enforcers and legal authorities, healthcare system, NGOs, city halls, professional chambers are included should be founded for the fight against human trafficking. Especially, in addition to the detection and protection of the victim,

providing regular share of knowledge and experience, joint training programs are very important in order to provide functionality of the collaborations and to fight effectively against human trafficking. Due to its feature of being beyond borders, collaboration between the law enforcers and NGOs of source, bridge and target countries is inevitable. The foundation of this frame of collaboration and establishment of it by taking the technological advancements of the age we live in into consideration are very important for both protection and recovery of the victims and punishment of the criminals. Besides, not only with our professional identity, as an individual, we may contribute to the fight against human trafficking. For this, it is vital to raise awareness, to use and familiarise the 157 hotline.” (A48)

What should be the role of NGOs in the issue of human trafficking?

Participants think that NGOs are the most important organisations to fight against human trafficking, and their best function is to raise awareness about the issue by founding pressure groups or by lobbying. (6 people) The other roles that are put into NGOs are; collaborating with other institutions, (3 people), playing the role of preventing, protecting and fighting force (2 people) and making observations (1 person).

Would you like to work on the issue of human trafficking?

All of the participants stated that they would like to work on the issue of human trafficking. One participant have stated *“I would like to work on the issue of women and children”* (V44).

What kind of enforcements does your organization need on the issue of human trafficking?

The most common needs that participants stated that they individually and their organisation needed to be enforced are: the information needed to understand what the human trafficking is (6people), information about all national and international laws (5 people), need for being informed about current affairs, sharing experience on national and international level, good examples and information about status quo (5 people). Here some topics that participants would like to know:

“Definition of human trafficking, who the victims can be, how Syrians and other groups of refugees may be affected by the situation [...] the ones who work on the issue to learn especially what Syrians and Iraqis can do in the face of the situation[...].”(G42). “The status of Turkey and World on the issue, [...]what are the preventive and protective practices and projects in Turkey and across the world and what can be done for the victims of human trafficking? What has been being done? What should be done?” (B47)

Is the collaboration among organizations necessary? What kind of a collaboration is necessary?

Except one of the participants, participants stated that the organizations to collaborate on the issue were NGOs. Beside this, a collaboration among public offices as law enforcements, office of attorneys, immigration authorities and local governments should be founded. Opinion of a participant on the issue is:

“I think especially police departments should collaborate with NGOs and various other government organizations. (Ministry of Health, Ministry of Family and Social Policies, Ministry of Justice, Human Rights Organizations, AFAD, Ministry of Interior)” G42

C. FINDINGS TOWARDS THE NGOs THAT WORK ON THE ISSUE OF HUMAN TRAFFICKING

In this section, findings of the focus groups that were help one each of Germany and Greece have been analyzed. As it has been done for the focus groups held in Turkey, every question has been analyzed separately. Opinions of the participants that attended to the focus groups have been given and findings have been analyzed below. During the focus group in Germany, in order to use the time efficiently and prevent repetitions, participants adopted the principal of sharing new opinions rather than giving the ones they all agreed upon. For this reason, a limited number of the participants under every question have been reflected under the branch of every question.

1. Findings of the focus group that was held in Germany

What kind of a connection between the concepts of human trafficking and human trade?

A participant who participated to the focus group held in Germany stated that the concepts of human trafficking and human trade have been confused and stated his/her opinion as:

I get the impression of a confusion between human trafficking and human trade especially in media. One contains exploitation while the other is a border violation. Yes, I may be evaluating them separately, but these two concepts get often confused in media and among general public. The ones who have violated the border may be exposed to human trafficking.

What kinds of exploitation are there on the field of human trafficking in Germany?

The ones who participated in the focus groups in Berlin, Germany stated the kinds of exploitations in human trafficking as: labour exploitation (4 people), sexual exploitation (3 people), child trade (1 person), illegal adoption (1 person).

What are the vulnerable groups that are exposed to human trafficking?

Participants stated that the most vulnerable groups against human trafficking was women (2 people), then they pointed out, respectively, the ones without protection (people without a family, refugees or the poor etc.) (1 person) members of LGBT (1 person), the ones who are under-aged (1 person) and the ones who have been excluded from their country (1 person). 2 participants of the focus group stated their opinions as:

"[...] here in Dortmund, victims often consist of women and transsexuals and women from Bulgaria and Romania. There are grown-ups as much as the under-aged ones". "According to our estimations, the condition of the women who are the subjects of human traffickers or their collaborator is very harsh. Often these perpetrators are people who are trusted, members of the family, sitting in a high status and try to take advantage of women in that situation. Because, women who don't feel safe in their environment and who can't get help are victimized."

What kind of a mental status is the victim in? What are their needs to fulfill?

Participants of the focus group gave priority to the needs of the victims. They mentioned their methods to save the victim from the trauma they had experienced and their methods to make them return to daily life. Participants agree on that victims experience a trauma (4 people). A great part of participants pointed out that it was important to help them rebuilt their confidence (4 people), to provide them shelter (1 person), to provide medical help (1 person), to provide food (1 person), and to provide clothes (1 person) besides the provision of post trauma rehabilitation (4 people). Opinion of a participant is:

"[...] according to the experience that we have acquired, if the victims are transferred to safe regions and when they feel safe, they can relax. Then, their psychological conditions improve relatively faster. [...] a lot happens when they feel safe and say 'yes, I am safe'"

Two participants explain their different methods that they use to rehabilitate the victims as:

“we have been carrying out rehabilitation sessions which can make them gain an occupation with dance and music.” “How should I act in daily life? How can I adapt to daily life? Which methods should be implemented for my nightmares not to come back? Each therapist carries out this implementation in their own method.”

On which fields of the fight against human trafficking are you or your organization strong?

NGO specialists who participated in the focus groups stated that organizations provided consultancy service by working long hours and by being aware of everything and without giving up, and that these consultancy service centres had an important potential (both in quality and quantity), and that they provided training that were multi-dimensional and effective. Opinions of two participants on the issue are:

“Everything changes constantly and the last one occurred when refugees arrived. These changes laid great responsibilities and duties to the consultancy service centres, of course. But, even in this harsh conditions, we manage to do our duty despite of the financial situation.” “[...] the theme of ‘working one sided in the job that is done’ is explained as:” “[...]it is that we stand together with the women rather than governments. As the matter of fact, it is that we work for the benefit and interests of the women rather than the interests of the government.”

Who are the human traffickers? What are their methods?

Participants stated that they were mostly men who did or did not use brute force, and who are capable and well-equipped; however, in recent years, some Nigerian women traffickers had been seen, or women who had once been victims themselves, yet having realized that the business was profitable, they became perpetrators of the crime were included the traffickers. Two participants stated their opinions as:

“[...] I can’t say anything about the features of them because there are various types of them. They may say that ‘I have a job for you’. It is possible. They may say that she could make more money in Germany by working as babysitters, in households, in trade, in healthcare or even as a prostitute. But victims have no idea about in which conditions they are going to work.” “They are mobile, well-equipped and they know how to make money. This means that they can hire expensive lawyers. If there is a denouncement about them, they can easily predict the possible lawsuit against them and act according to it. They don’t use brute force which will hurt them during the trials.”

What is the role of NGOs in human trafficking in Germany?

Participants summarized the role of NGOs as taking the responsibility, bringing up the issue to the agenda, raising awareness, being trust-worthy collaborators for victim women. The other prominent duties of NGOs are to built webs of collaboration, to mold public opinion, and to provide consultancy services.

What kinds of enforcements are needed in Germany in the fight against human trafficking?

Participants stated that support against all kinds of exploitation was needed to be improved (3 people), public should be informed about dangers and opportunities (2 people), solidarity centres should be developed in certain regions (1 person), realistic measure to protect the potential victims should be taken (1 person), organizations should be in touch with each other (1 person) and information should shared with the countries of the victims for prevention (1 person). One more thing they dwelled on was that potential victims should be informed about the problems they would face.

Opinions of the participants who think that the most common reason of people being exposed to human trafficking is poverty, and who are worried about the people who come to EU countries from Bulgaria and Romania in the hope of finding a decent job but cannot are:

“Saying that ‘we have an advantage, and that is why we can manage this as developed countries’... then hoping that these people could return their homes after making regulations one after another... in these ways we create a new group of people and a new way of poverty they neither we know nor we are familiar with. This worries me a lot. Because our starting point was that unless we helped these people to survive, they would come back. We cannot tolerate this. In this we have acquired increasing social problems and tendency towards crime.” “[...] This issue is global and, in core, it will be important that these people should be supported and informed in their country before they take the risk of leaving their countries.”

What can you say about child trafficking?

Participants who defined the people who are under the age of 18 stated that child trafficking in Germany usually occurs in the form of “sexual abuse”, then, respectively, bagging, and forcing to commit a crime. An opinion from participant who claimed that perpetrators of this crime were often family members is:

“[...] sometimes parents, sometimes uncles and aunts [...] especially in Bulgaria and Romania”

According to the participants, children are also forced to perform the crimes like robbing ATMs, theft, attacking elderly people. Opinions of three people who claimed that the case of the children was not easy to handle are:

“It is not clear whether people with them are their families or the people they have travelled with. Who are they? Their families? They have neither a paper nor certificate of birth.” “[...] police always sees the issue as a matter of crime, not a matter of exploitation. Once these children are labeled as criminals, it is not possible to help them from as we want to.” “We have unattended little refugees who have been brought here to be worked as prostitutes. They are usually young women but in African countries there are young boys too. We know that boys can be as young as 11. They have been hired online partially. They are communicated through internet. It is a very important development.”

2. Findings of focus groups held in Greece

What is human trafficking? Do you experience hesitations in the definition during your practices?

During the focus group, the prominent factors of the definition of human trafficking are: violation of human rights and freedom, victimization of the person (economical, sexual and labour exploitation) occurrence of a mobilization process, deceiving the victim by lying or promising them a luxury life and trapping them. Two of the participants in the focus group held in Greece defined human trafficking as:

“[...] I will state what the definition means to me personally. It is moving people from one place to another in the process of mobilization. As the matter of a goal, it is to take advantage of these travelling people. I have no problem with the definition of human trafficking. It is very clear for me.” (A-1) “[...] their aim on the issues about the human trade and labour trade is to trap people by promising them a luxury life and lying to them. In some cases victim's escape is prevented by the usage of threats and brute force.” (A-2)

What kinds of exploitation are there on the field of human trafficking in Greece?

The means of exploitation that was stated by participants are: labour exploitation and forcing to work for a low wage (2 people), being brought to a foreign country for beggary (2 people), making them marry to Greek men for citizenship (1 person), sex trade (2 people), being given as adoption to the Greek families. Two participants stated the following about exploitation types:

"In Greece, there are violations of human rights from every category. For example, there are people who have become a victim of human trafficking, unattended children who are forced to beg on streets. I would like to stress this; the majority of victims consist of women and children. But labour exploitation victims consist of men." (A-3) "In Greece, we encounter sex and labour trade on daily basis. Men sex workers also have started to become more common but finding and suspecting them is harder comparing to women."(P-1)

What kind of exploitation does your NGO work on?

Three participants of focus group explained their aim as:

"The children who have been brought with or without a companion from Albania, Bulgaria or Romania by somebody are exploited financially. There are children victims who have been directed and brought from other cities of Greece to Selonica. Our organization works on them." (A-1) "[...] we carry out rehabilitation and treatment for women and girls who have been victimized. [...]" (H-1) "Our organization consists of services provided for the communities of victims and refugees. These communities consist of children, teenagers and people who at the ages of 20-35. They are victims of sex trade and labour exploitation." (P-1)

What are the vulnerable groups who are exposed to human trafficking?

What can you tell about the general features of victims?

Participants stated that the groups of people who were exploited were: the poor (5 people), uneducated people (2 people), the ones who lacks confidence (1 person), the ones who have been experiencing economical problems (1 person) the ones with low living standards and the ones who cannot receive support from their families and relatives (2 people) outsiders and alienated people (1 person). Remarkable statements of the participants are:

"Mothers, fathers, foster parents, divorced parents do not hesitate to victimize their children in order to meet their own financial problems [...]poverty is the biggest factor, financial problems, bad living conditions and low self confidence are only a couple of the reasons. In all of the cases, victims are foreigners. The problems within the Greek families are limited with domestic violence." (H-1). "According to a research that was made on the issue in the organization of Praksis, victims of human trafficking are mostly uneducated people. For example, of 80 victims, 80% of them were primary school graduate while the rest was secondary school graduate."

In what kind of a mental status can the victim be in? What are the needs of the victims to be met?

The one who participated in the focus groups held in Greece defined the victims as the people who has low self confidence, are in unstable emotional

status, and for that, need every kind of assistance. One of the participants stressed that the mental problems that the victim experienced was not one, it differed from person to person, and that the victim should be protected by keeping him/her away from the trafficker's environment and by providing psychological support, then the participant listed the following things:

"To form preventive and protective programs; to help them to socialise, to provide trust, to create a feeling of belonging, to make them acquire a profession, to collaborate with other organizations about directing."

Another subject that has been mentioned by the participants is the time span of the process they are exposed to. The more time they spend in the trafficking system, the harder it becomes to free them. A participant stated the following about the issue as:

"[...] personality has altered completely and collapsed. It doesn't matter if the victim is woman, child or man. So, time becomes the most important essence. From now on, what services my organization can provide, or how a victim can be saved depends on the capabilities in hand. It is also important from our point of view. The sooner we intervene, the better it gets." (A-1)

How is the share of responsibilities and duties between organizations made while providing services for the victims of human trafficking?

When the things that was said by the participants in the focus group in Greece is looked, it is understood that the process of reaching and the process after reaching does not differ from the others. Participants stated that all the services were given by their organization by their organization once the victim was reached. Although there are a lot to do, the priority of the organization is "establishing the security of victim". Afterwards, legal process and elimination of health problems come. The most important hardship that is encountered in this process is deficiency of NGO workers on the expertise about their duties and them being low-numbered. Participants explained the process as:

"[...] as an organization we can't detect them on our own. Police detects them and directs to us. Police makes the first contact and requests accommodation for the victim.[...]" (H-1) "[...] we act as an organization in order to reach and help the victim. We don't get police etc. involved. Once we reach the victim, we let national authorities.[...]" (A-1).

In which fields of human trafficking are you stronger?

While a participant in Greece stated that briefing teenagers between the ages of 16-18 was their strong suit, another participant stated that they

were capable about reaching the young-child victims since they work not only on human trafficking but on the other fields. A third participant stated that their organisation had strong points such as providing medical care for the victim, providing medicine, taking care of the HIV, Hepatitis and other health problems of the victims by the help of mobile stations, collaborating with national and international NGOs and investigating on sex trade. A participant stated the following about the fieldwork:

"[...] field work helps us a lot... we have a research group which has deep knowledge about the languages victims speak or how they are forced to bag. [...] from 2011 to 2016, I have been working on the field, and there have been so many changing things. Victims from so many different countries, especially from Romania and Bulgaria, weren't used to be encountered. But today, human trafficking has become more intense, unfortunately. As a result, the higher the poverty rate gets, the more bagging, human trafficking or prostitution case occurs."(P-2)

Who are the human traffickers? What are their methods?

Participants stated that features and methods of the traffickers differed. According to the participants; they have low education level, they chase the ones who are helpless or in need, they deceive people with various promises, they oppress people, they have a web of communication in and out of their country, they use illegal methods. According to a participant, traffickers are:

"[...] usually from the family, a relative or a friend of the family." "Traffickers chase the ones who are defenceless and in need in every way. They try to use every opportunity. For example, if a family doesn't have a shelter of food, they base their methods on these needs. They use people's needs for their own interests.(P1)

What is the role of NGOs in Greece in the fight against human trafficking?

That, in recent years, Greece had taken big steps about human trafficking and the regulation at hand was inclusionary was mentioned by the participants. They also stated that they would like to see the traffickers punished heavily. A participant stated the following opinion on the issue:

"Personal services should be organized better and should be improved. It is important to organize centres as it is important to found them and to train their staff. In this case, our national and international studies may contribute." (A-3)

In which issues are there a need for enforcement in the fight against human trafficking?

Participants stated that the law against human trafficking is not enough although there were some good regulations. The enforcements that

were suggested by the participants are: enforcing the staff, knowledge and equipment of the organizations which fight against human trafficking (3 people), raising the number of the organizations that fight against human trafficking (1 person), the police organization to do its job more sufficiently, especially it acting more sensitive about informing NGOs (1 person), training staff of NGO, government, police, office of attorney and justice department about human trafficking. A participant stated following opinion about the situation in Europe rather than the situation in Greece:

“Palermo protocol can surely be considered as the best protocol against human trafficking. But there is an open window in it for the safety of the victims. Too much time is wasted on investigation process and the safety of the victim is not provided. For example, European organizations usually try to get help from the victim in the struggle of reaching the perpetrator. But they do so without taking necessary safety measures for the victim[...].” (A-2)

A participant who stressed that media had not been paying enough attention to the issue and public awareness should be raised continued the speech as:

“We shouldn’t tolerate these occasions. When we see a beggar we say things like “forget about it, give something”. We can’t be bothered by what s/he is going to do with it. In the end, it is a beggar. We see a prostitute. We think “the woman is already a prostitute”. For the man who beats his child up, we think “he may be tired or has psychological issues. If we don’t let the authorities know and tolerate the usage of brute force, the problem stays unsolved. If Greece doesn’t fight against this tolerance the number of the cases like this will increase.” (A-1)

What do you do as an NGO in order to prevent the problem of human trafficking?

Participants of the focus groups stated that they give priority to inform more people about human trafficking (4 people), to collaborate with other organizations (2 people) to support the victim psychologically and legally (2 people), to develop better policies and creating and oppression. They stated that NGOs job was not only treating and giving a shelter to the victim but was to inform people about the issue. Additionally, they stated that perpetrators should be punished. A participant who said that the ones who had committed human trafficking were from mostly Albania, Bulgaria, Romania stated that there should be a strong collaboration among Balkan states.

A participant explains the work that is done by his/her organization as:

“[...] we take trips to inform the public and raise awareness on International Human Trade days. These events are carried out sometimes by only our

organization, sometimes by collaboration of multiple organizations. We give priority to informing people because in this way we can put human trafficking into an end. Education and informing occur in schools, families or workplaces. [...] we visit camps in the areas. A couple of services that we provide to these camps are giving medications to the ones in need and organizing cooking programs, besides, continuing our research on human trafficking” (P-1)

3. Findings in the in depth meetings that were held with the attendance of NGOs in Turkey

With Family Counsellors Association (AİLEDER), there two other NGOs which work on the issue of human trafficking. These are Developing Human Resources Organization (İKGV) and Foundation of Women’s Solidarity (KDV). With the representatives of these two NGOs, the data from in depth was analyzed and the NGOs has been mentioned with their abbreviation below.

What is human trafficking? Do you experience hesitations in the definition during your practices?

The opinions of İKGV and KDV representatives about the definition of human trafficking are:

“The definition in the Palermo protocol has been used as the definition of human trafficking in Turkey. İKGV is not included to the detection of human trafficking victims. But, we think that there are blurry areas in the definition of a victim. For example, we estimate that the occurrences that seem to be forced prostitution may be consensual prostitution. This may cause a confusion between Turkish Criminal Law article 80 (human trafficking) and Turkish Criminal Law article 227(prostitution). On the other hand, we think that there are some hesitations in differentiating human trafficking from labour exploitation. We can claim that this hesitation is reflected by the hesitation in defining the human trafficking.” “I don’t want to write the confusion in the law here. We are not in the process of definition since the women who come to us have already been defined as human trafficking victims.”

What kind of exploitation are there in the field of human trafficking in Turkey? What kind of exploitation do your NGOs work on?

Here are the opinions of İKGV and KDV representatives about exploitation types:

“Almost all of the abuse cases that have been detected so far have been about prostitution. The detection rate of the labour exploitation is very low. İKGV works on the victims who have been identified and sent by Directorate General Migration Management. Almost all of these are victims of prostitution.” (İKGV). “Prostitution, being co-wife, forcing little girls to marry, forcing somebody to marry (at every

age), under-ages working, to be worked in factories or agriculture, to be worked in taking care of elderly, children or sick in Turkey... there are sexual, physical, psychological and digital exploitation. The women who have been directed to our women's shelter are mostly the ones who work/are worked as prostitutes." (KDV).

What are the most vulnerable groups against human trafficking? What can you say about the general features of victims?

Here are the opinions of the İKGV and KDV representatives about vulnerable groups:

"We can say that they are women immigrants, workers, refugees, children without companion, children who are under the protection of an organization, minorities. The victims who have benefitted İKGV programmes are mostly young women, divorced/single mothers and independent women who originated from Middle Asia. (İKGV) "Children and women are primarily vulnerable. If they are in the state of refugees, their victimization becomes more severe."(KDV)

What kind of a mental status is the victim in? What are their needs to fulfill?

Here are the opinions of İKGV and KDV representatives about the mental status of the victim:

"They mostly suffer from PTS. More severe psychological problems are hardly seen. It is necessary to provide victim's trust, a shelter for the victim, a translator, and rehabilitation in a short period of time. In the long term, it is necessary to provide psychological support, to be supported socially and economically, if the victim wants to stay, the victim's integration should be made, if s/he wants to go back, a secure path should be provided. And the victim should continue to receive the support that I have mentioned." (İKGV) "First of all they feel themselves worthless, they are in fear, and they have lost their trust to everything. The needs that should be fulfilled in the short term: shelter, cleaning, health, food, clothing. The needs like trust, psychological rehabilitation, and profession should be fulfilled so that they can feel relaxed enough to make the call of going back or to stay."(KDV).

How is the share of responsibilities and duties between organizations made while providing services for the victims of human trafficking?

İKGV represent summarized the order of process as:

"The denouncement that comes to 157 hotline is reported to 155 or 156, law enforcements (operation), detection (DGMM), support (NGOs), health services (state hospitals) and returning (DGMM or IOM)"

KDV representative listed the things to do when a victim encountered as:

"Victims go to the police directly. Police makes investigation and if s/he has knowledge on human trafficking victim is directed to DGMM. Gendarmerie/police (organizes a

raid) makes an investigation and –if they have knowledge of human trafficking – they direct the case to the DDMM. DDMM defines the victim by interviewing them. If the victim is to direct to NGO, victim and NGO gets informed with a temporary residence permit and protection. We go to DGMM and take the victim and transfer him/her to the shelter. NGOs fulfill the fundamental needs of the victims primarily. If victim wants to obtain a profession, language, a hobby or to do sports, it is provided within their time in the shelter. (The victim leaves if s/he wants to during the process of thinking and this is reported to IOM and DGMM and victim gets excluded from protection program.) Again, If the victim wants to return, it is reported to the IOM or DGMM. If the victim doesn't have passport travel documents are issued. Health report is completed. IOM provides transportation. All the forms that are asked by IOM are prepared and sent to IOM by related NGO. If victim has worries about returning (if s/he has requests like being welcomed, shelter, healthcare, education and job), after the IOM in their countries are communicated, a safe path to return is provided. During the journey, IOM assistant is provided. During this, DGMM provides a safe passage for the victim by informing the related organization. After the victim has been sent to his/her country, NGO writes to DGMM and the victim gets excluded from the DGMM protection program. Ministry of Health provides healthcare by filling a patient referral form

On which fields of the fight against human trafficking are you strong?

Here are the evaluations of İKGV and KDV representatives on the issue:

“Our informative seminars and publications towards victim supports and refugee women” İKGV. “ we are experienced since we currently run 11 shelter. We can carry out the study of raising awareness and shelters simultaneously.” KDV.

Who are the human traffickers? What are their methods?

Here are the evaluations of İKGV and KDV representatives on the issue:

“Some of the perpetrators are members of gangs while some of them work alone. They engage with the victims in a web mostly. In this web, there can also be the relatives of the victims in order to establish the trust. These people take roles on convincing the victims, making them believe in they will make money and deliverance of the victims to the traffickers in return of money. Traffickers mostly deceive victims by promising them job and they force the victim prostitution after they come to Turkey. Psychological, physical and sexual abuse, indebtedment, confiscating passport, threats against family members can be included to the process. They threat the victims who want to leave or decline prostitution with deportation. Or they may debit the victims who they suspect that they may run by selling them to another trafficker.” (İKGV) “There is not a certain type, identity of profession of the traffickers” (KDV)

What are the roles of NGOs in the issue of human trafficking?

Here are the opinions of İKGV and KDV representatives on the issue:

"It has to be mentioned that NGOs has very little role on detection of the victims, there are only 3 NGOs for the victim support, NGOs has the role of raising awareness activities, trainings for government and NGO officers and to defence." (İKGV) "NGOs which work on human trafficking work in the activities of raising awareness, besides some NGO workers direct victims to DGMM if they know how the process works." (KDV).

What kind of enforcements do you think are needed on the issue of human trafficking?

Here are the opinions of İKGV and KDV representatives on the issue:

"Identification of victims, long term victim support, defending victim rights, raising public awareness, transparent cooperation among organizations, application of international conventions and social gender equality perspective" (İKGV) "First of all public ethics should be enforced" (KDV).

What should be done to prevent Human trafficking?

Here are the opinions of the İKGV and KDV representatives on the issue:

"Training programs, developing and distributing materials for training, raising awareness activities." (İKGV). "We carry out raising awareness activities" (KDV).

IV. THE RESULTS OF THE RESEARCH

The results of the research have been prepared considering the observations that were made during the focus groups and in depth meetings in the various cities of Turkey, Berlin, Germany and Selonica, Greece, in the extent of capacity evaluation process. According to this:

1. While the definition of human trafficking was being made, NGO workers who have been working on the issue defined it basing on the EU Palermo Protocol; NGO workers who don't get involved the issue directly defined the issue by including certain aspects and mostly by defining violence instead.
2. All of the participants stated that people needed to be informed about the all the dimensions of issue. The subjects that participants who do or do not take part in the field of human trafficking would like to be informed about differ.
3. NGO workers in Turkey who do not work on the issue of human trafficking do not know which organization to collaborate when they encounter a victim.

4. While participants were answering the questions they had asked; NGO workers who work on human trafficking were focused on the issues like meeting the needs of the victims, improving the system for the benefit of the victim, and the importance of specialisation; while NGO workers who do not work on the issue were focused on the issues like understanding what human trafficking is, what victims need and what their characteristics are, and on leaning national and international regulations and implementation of these laws.
5. NGO representatives who work on the human trafficking issue stated that system should be regulated and enforced to fight not only sexual exploitation but every type of exploitation.
6. All of the participants stated that multi-dimensional and multi-sectorial communication and collaboration were needed.
7. Participants in Turkey stated that NGO should be included more to the process and there should be collaboration and division of labour among organizations which were based on trust.
8. Participants in Turkey evaluated the situation about the NGOs current functions and roles as “NGO have the power of raising awareness but are lacking the power of sanction.” The role of NGOs on the issue of human trafficking is: to be included to the mechanisms of government actively and effectively, delegate the duties in order to support the victims multi-dimensionally and so that specializing on a topic; to share information and experience in a relationship based on trust; to be independent financially and mentally; to observe the situation in hand, and to develop new policies and make the problem visible etc.
9. NGO representatives in Germany who work on the issue of human trafficking stated that a collaboration and effective communication between nations should be founded in the efforts of prevention.
10. It is also stated that the number of the organizations which fight against human trafficking and traffickers and these organizations should be enforced in the means of equipment, knowledge and specialist employees.

DAS PROJEKT DER ZIVILGESELLSCHAFTSKRAFT BEI DER BEKÄMPFUNG DES MENSCHENHANDELS

Die Bewertung der Vertreter von Nichtregierungsorganisationen bezüglich
des Menschenhandels, die direkt mit den Opfern der Menschenhandel oder
den benachteiligten Gruppen der Gesellschaft in der Türkei, Deutschland und
Griechenland arbeiten

KAPAZITÄTENANALYSEBERICHT

VORBEREITET VON

YUSUF ERDEMİR PROJECT SPECIALIST
GÜNGÖR ÇABUK PROJECT SPECIALIST

Übersetzer

Ferhat YILDIZ
Ünal ÖZDAL

JANUAR 2017-ANTALYA

**DIALOG DER ZIVILGESELLSCHAFT
DAS PROJEKT DER ZIVILGESELLSCHAFTSKRAFT BEI DER BEKÄMPFUNG DES
MENSCHENHANDELS**

Vertragsnummer: TR2011/0135.15-04/03

Dauer des Projektes: 15 Februar 2016- 14 Februar 2017

ISBN: 978-605-64947-4-1

“Dieses Buch wird mit finanzieller Unterstützung der Europäischen Union und der Republik Türkei erstellt. Nur das Verein für Familienberatung (AILEDER) ist für den Inhalt dieses Buchs verantwortlich und dieser Inhalt kann in keiner Weise als Meinung der Europäischen Union und / oder der Republik Türkei interpretiert werden.”

Das Projekt “ Kraft der Zivilgesellschaft im Kampf gegen Menschenhandel” wird von der Türkei und der Europäischen Union im Rahmen des Dialogprogramms der Zivilgesellschaft kofinanziert durchgeführt. Das Programm wurde als eine Plattform entwickelt, um einen dauerhaften Dialog, um ein gemeinsames Thema eine gegenseitige Anerkennung der Gemeinden und einen gegenseitigen Informationsaustausch zwischen den NGO’s aus der Türkei und den Mitgliedsländern der EU zu etablieren. Für die technische Umsetzung bleibt das Ministerium für Eu verantwortlich. Der Auftraggeber des Programms ist Zentralreferat für Finanzen und Vertragsabteilung.

Graphic Design

Zeynep Aslan - m.zeynepaslan@gmail.com

Druck und Bindung

Pozitif Matbaa

Anadolu Bulvarı 145. Sokak No: 10/19 Yenimahalle - ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

pozitif@pozitifmatbaa.com

INHALT

VORWORT	133
----------------------	------------

1. TEIL

DIE TÜRKEI, DEUTSCHLAND UND GRIECHENLAND IM KAMPF GEGEN MENSCHENHANDEL.....	139
--	------------

1. TÜRKEI: BEI DER BEKÄMPFUNG GEGEN DEN MENSCHENHANDEL - AILEDER	139
2. DEUTSCHLAND: BEI DER BEKÄMPFUNG GEGEN DEN MENSCHENHANDEL - KOK	146
3. ARSIS – GRIECHENLAND BEI DER BEKÄMPFUNG DES MENSCHENHANDELS.....	154

2. TEIL

DAS PROJEKT DER ZIVILGESELLSCHAFTSKRAFT BEI DER BEKÄMPFUNG DES MENSCHENHANDELS EINE STUDIE ÜBER DIE KAPAZITÄTBEWERTUNG	161
---	------------

I. UMFANG UND ZIELE DER FORSCHUNG	161
1. Umfang der Studie und des Projekts	161
2. Ziel des Projekts.....	161
3. Ziel der Studie	161
4. Planung der Studie.....	162
II. FORSCHUNGSMETHODE	162
1. Datensammlung	162
2. Datenanalyse	163
3. Datenbeschränkung	164

III. FORSCHUNGSERGEBNISSE	164
A. ANALYSE DER FRAGEN IN DER UMFRAGE	164
1. Rechtsstellung von NGOs in der Türkei.....	164
2. Arbeitsbereich von NGOs in der Türkei.....	164
3. Die von den NGOs Tätigkeiten ausgeführten Städte.....	165
4. Nationale und internationale Studien und Zusammenarbeit der NGOs in der Türkei.....	165
5. Merkmale der Teilnehmer:.....	165
B. SCHLUSSFOLGERUNGEN VON DEN ÜBER DEN MENSCHENHANDEL NICHT DIREKT ARBEITENDEN ORGANISATIONEN DER ZIVILGESELLSCHAFT.....	167
1. Die Ergebnisse der in der Türkei durchgeführten Studie der Fokusgruppe	167
2. Die Ergebnisse der in der Türkei ausführlich durchgeführten Studie.....	179
C. DIE ERGEBNISSE DER ORGANISATIONEN DER ZIVILGESELLSCHAFT, DIE DIREKT MIT BEZUG AUF DEN MENSCHENHANDEL ARBEITEN.....	184
1. Die Ergebnisse der in Deutschland durchgeführten Fokusgruppenarbeit	185
2. Die Ergebnisse der in Griechenland von der Fokusgruppe durchgeführten Studie.....	189
3. Die Ergebnisse der mit den Organisationen de Zivilgesellschaft durchgeführten Verhandlungen	195
IV. FORSCHUNGSERGEBNISSE	200

VORWORT

Menschenhandel ist ein Verbrechen gegen Menschenrechte bei dem die Ehre des Betroffenen stark beschädigt wird. Der Opfer ist nicht in der Lage, seine tägliche Funktionen zu führen. Daher es bekannt ist, dass er eine vielseitige Unterstützung und Behandlung benötigt. Wenn der Opfer notwendige und ausreichende Unterstützung nicht erhält, steht er lebenslang unter lebensbedrohlichen Ereignissen, trifft keine gesunden Entscheidungen, um auf seinen eigenen Füßen zu stehen, wichtiger ist, er wird weiterhin ein ständiges Opfer des Verbrechens oder der Täter des Verbrechens.

Da die Menschenhändler einen großen Gewinn von Menschenhandel erzielen, ergreifen sie ernsthafte Maßnahmen, um das Verbrechen zu verbergen und so setzen sie neue Methoden ein, um zu verhindern, dass sie nicht erreicht werden. Daher schützt das globale Problem Menschenhandel seine schwer zu erreichende und zu verstehende Eigenschaft noch.

Im Verein für Familienberater wird den Opfern seit 2009 schon beim Erfassensphase und im Schutz zahlreiche Subventionen gegeben.

Heute leisten Organisationen der Zivilgesellschaft einen wichtigen Beitrag zu Bedürfnissen der Gemeinde und sind allen Bereichen wirksam.

Dialog der Zivilgesellschaft bietet Umfang des IV. Programms eine Zusammenarbeit durch Wissens- und Erfahrungsaustausch zwischen der Türkei und den EU-Mitgliedsländern, um diese Zusammenarbeit zu stärken. Mit diesem Ziel wird das Projekt "Die Kraft der Zivilgesellschaft im Kampf gegen Menschenhandel" durchgeführt.

In der Planungsphase des Projekts, um den Inhalt der Ausbildung für die Nutzer zu schaffen, und die Fähigkeit von Organisationen der

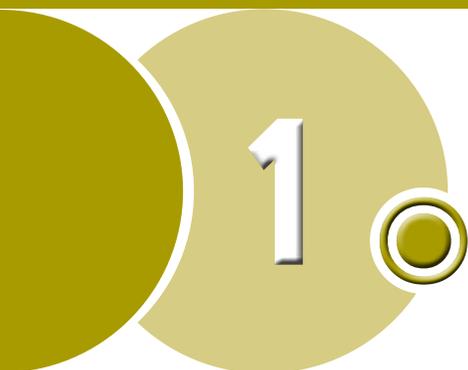
Zivilgesellschaft im Bereich des Menschenhandels zu bewerten, wird beschlossen; die bestehenden Kapazitäten zu analysieren. Mit 70 Vertretern aus Deutschland, Griechenland und der Türkei werden Besprechungen durchgeführt. In der Forschung wurden neue Formen von Menschenhandel festgestellt, in Bezug auf psychologische, soziale und wirtschaftliche Lage des Opfers wichtige Auswertungen/Beurteilungen gemacht, Informationen über die Aktion und die Eigenschaft des Opfers gesammelt.

Ich danke den Vorstandsmitgliedern, den anderen Freiwilligen, die uns während der Kapazitätsanalyse beim Erreichen Nichtregierungsorganisationen unterstützt haben und den NGO – Vertretern, die durch die Teilnahme an der Analysenarbeit ihre wertvolle Informationen mit uns ausgetauscht haben, den Zuständigen, die uns Platz für Fokusgruppenversammlungen zugewiesen haben, den Akademikern, die uns während der Analysephase unterstützt haben, den Übersetzern, die den Bericht ins Englische, Deutsche und Griechische übersetzt haben und denjenigen, die dazu beigetragen haben.

Güngör ÇABUK

Vorsitzender des Vereins für Familienberater (AILEDER)

DEUTSCH

A decorative graphic consisting of three overlapping circles. The leftmost circle is dark olive green. The middle circle is a lighter olive green and contains a large white number '1'. The rightmost circle is a very light olive green and contains a white circle with a dark olive green center.

1

TEIL

DIE TÜRKEI, DEUTSCHLAND UND GRIECHENLAND IM KAMPF GEGEN MENSCHENHANDEL

1. TÜRKEI: BEI DER BEKÄMPFUNG GEGEN DEN MENSCHENHANDEL - AILEDER

Güngör ÇABUK- Vertreterin von AILEDER

Die Vereinten Nationen legten das Zusatzprotokoll zur Prävention und Bestrafung von Menschenhandel, besonders Kinder- und Frauenhandel am 12. Dezember 2000 in der Stadt Palermo in Italien zur Unterzeichnung auf; Türkei hat das Protokoll am 13. Dezember unterzeichnet und es am 4. Februar 2003 im Amtsblatt veröffentlicht und in nationales Recht umgesetzt. Der Prozess zur Prävention von Menschenhandelsopfern begann in der Türkei schon im Jahr 2000 mit der Unterzeichnung des Protokolls in Palermo und hat sich fortgesetzt. In diesem Zusammenhang wurden Rechts- und Verwaltungsvorschriften in den Bereichen; Verhütung des Menschenhandels, Schutz der Opfer, und Verfolgung von Menschenhändlern geregelt.

Große Nationalversammlung der Türkei verabschiedete im August 2002 zwei Änderungen, die das Verbrechen des Menschenhandels und des Schmuggels definieren. Am 9. August 2002 wurden diese Änderungen im Amtsblatt nummeriert 24841 veröffentlicht und in Kraft gesetzt und mit dem Gesetz Nr. 4771 in Strafgesetzbuch hinzugefügten 201/b Artikel wurde der Straftat von Menschenhandel definiert und strenge Sanktionen gegen diese Straftäter vereinbart. Mit dem Artikel Nr. 80 des neuen Strafgesetzbuch Nr. 5237, der seit dem 1. Juni 2005 in Kraft getreten ist, wurde das Verbrechen des Menschenhandels neu überarbeitet. Am 19. Dezember 2006 wurde durch neueste Regelung eine Ergänzung zur Definierung getroffen und so wurde der Straftat "Menschenhandel" in voller Übereinstimmung mit der UN – Konvention von Palermo gebracht. Der einschlägige Gesetzartikel enthält, dass die Händler 8 bis 12 Jahre zur Haft verurteilt und bis zehntausend Tagen mit einer gerichtlichen Geldstrafe bestraft werden.

Während Prozess Palermo Protokoll wurde das Außenministerium im Oktober 2002 als Nationalen Koordinator ernannt und der National Task Force (UGG) eingerichtet. Die öffentliche Institutionen, die im Bereich Menschenhandel beauftragt worden sind, Nichtregierungsorganisationen und die internationalen Organisationen nahmen an der UGG teil. Prävention von Menschenhandel in der Türkei spielte eine wichtige Rolle bei der Entwicklung der Politik zur Identifizierung und Schutz von Opfern und der Bestrafung der Menschenhändler. Dementsprechend wurde im Umfang der UGG "National Aktionsplan gegen Menschenhandel" vorbereitet und umgesetzt. Der erste nationale Aktionsplan wurde am 6. März 2003 in Kraft getreten und am 25. März 2005 sind Ergänzungen gemacht; und der zweite Aktionsplan trat am 18. Juni 2009 mit Zustimmung des Premierministers in Kraft.

Nationaler Überweisungsmechanismus wurde im Rahmen des UGGs gegründet. Nationaler Überweisungsmechanismus umfasst die Institutionen, die die Arbeit auf das Opfer direkt durchführen und deren Systematik von Anfang, als er das Opfer erreichte, bis es in sein Land geschickt wird.

Internationale Organisation für Migration hat neben wichtige technische Unterstützung zu Studien über Menschenhandel auch über eine sichere Rückkehr der Opfer durchgeführt. Am 23. Mai 2005 nahm sie für Unterstützung der Opfer von Menschenhandel eine 24 Stunden am Tag geöffnete 157 Hotline, die den Dienst auf Türkisch, Englisch, Russisch und Rumänisch und auch auf Sprachen aus anderen Quellen leistet, in Betrieb. 157 Hotline kann überall in der Türkei auch auf Mobiltelefone erreicht werden und ist ab April 2007 zum internationalen Zugang (+90.312.1571122) geöffnet. Für Opfer von Menschenhandel gegründete Helpline hat in der Zeit die Fragen und Informationsbedürfnisse von Ausländischen erfüllt. Heute erweitert 157 Helpline ihre Dienstleistungen unter dem Namen Helpline Foreign Communication Center (LBC) in der Generaldirektion der Service- Abdeckung der Migrationsverwaltung.

Wie bei den internationalen Bemühungen des Menschenhandels werden die Obdachdienste für Opfer auch in der Türkei von Organisationen der Zivilgesellschaft durchgeführt. Human Resource Development Foundation (HRDF) begann am 23 August 2004 in Istanbul, die Stiftung für Solidarität der Frauen am 01 November 2005 in Ankara und der Verband der Familienberater am 01 November 2009 in Antalya mit der Dienstleistung und setzt es noch fort.

Das Ausländer- und Schutzgesetz, das wichtige Regelungen im Zusammenhang mit Menschenhandel enthält und nach dem die Generaldirektion der Migrationsverwaltung gegründet worden war, wurde im Amtsblatt vom 11. April 2013 veröffentlicht und mit Anwendungen wurde am 11 April 2014 gestartet. Die sekundäre Rechtsvorschrift, die abhängig von diesem Gesetz detaillierte Regelung zu den Dienstleistungen für Opfer des Menschenhandels enthält, wurde am 17 März 2016 veröffentlicht. Infolgedessen gab es im NUM signifikante Änderungen.

Außerdem; Übereinkommen des Europarats über Maßnahmen zur Bekämpfung gegen Menschenhandels wurde in der Nationalversammlung der Türkei durch das Gesetz Nr 6667 vom 30. September 2016 genehmigt und am 01 September 2016 in Kraft getreten.

Während die Identifizierung von Opfern des Menschenhandels (Gewährung von Opferstatus) bis zum 11. April 2014 (Gewährung von Opferstatus) vom Grenzen – und Asylabteilung der Generaldirektion für Sicherheit gegeben wurde, wird sie jetzt von Landesdirektion für Immigration der Generaldirektion der Migrationsverwaltung gegeben. Die zuständige Behörde in der Türkei ist die Generaldirektion der Migrationsverwaltung. Der vorhandene NUM ist für ausländische und türkische Bürger zur Verfügung. Die Studien auf die Einbeziehung von mehr Institutionen und

Mechanismen im Zusammenhang mit besserer Qualität und vielseitigen Dienstleistungen für die Opfer werden fortgesetzt.

National Referral Mechanism / Opfer Weisungssystem	
Anfangsphase Anzeige und Informationen (Das erste Opfer erreichen)	Anzeige: 155 Polizei Notfall-Hotline 156 Gendarm Notfall-Hotline 157 Foreign Contact Center 158 Küstenwache-Hotline Generaldirektion der Immigrationsverwaltung Landesdirektion für Immigration, Organisationen der Zivilgesellschaft Staatsanwaltschaften Gouverneursverwaltungsbezirke Und andere ..
Beurteilung / Gerichtsverfahren/ Operation	Strafverfolgung
Identifizierung des Opfers	Landesdirektion für Immigration

Ermittlung und Verfolgung	Staatsanwalt – Polizeieinheiten
Gerichtsverfahren	Gericht
Schutz und Rehabilitation	Generaldirektion der Immigrationsverwaltung Ministerium für Familie und Sozialpolitik Organisationen der Zivilgesellschaft
Freiwillige und sichere Rückkehr	Generaldirektion der Immigrationsverwaltung Internationale Organisation für Migration Organisationen der Zivilgesellschaft Innenministerium Außenministerium

Betrachtet man die Zahl der Opfer von Menschenhandel wurde die Zahl bis zum 11. April 2014 von Grenzen – und Asylabteilung, danach von der Generaldirektion der Imigrationsverwaltung identifiziert. Dementsprechend; im Jahr 2004 239, im Jahr 2005 256, im Jahr 2006 246, im Jahr 2007 148, im Jahr 2008 120, im Jahr 2009 102, im Jahr 2010 58, im Jahr 2011 82, im Jahr 2012 55, im Jahr 2013 21, im Jahr 2014 50, im Jahr 2015 108 und im Jahr 2016 (bis zum 01 Oktober 2016) 135 Opfer identifiziert. Betrachtet man nach offiziellen Identifizierungen die Ressourcenländer, aus denen die meisten Opfer kamen, ist zu verstehen, dass die meisten Opfer aus Moldawien, gefolgt aus Russland, der Ukraine, Kirgisien, Usbekistan und Turkmenistan kommen. Im Laufe der Jahre ist eine Verringerung der Zahl der Opfer aus Russland, Moldawien und der Ukraine und eine Erhöhung aus Kirgisien und Turkmenistan bekannt.

Leistungsumfang Des Vereins Für Familienberatung-Aileder

Ziel des Familien-Beratungsvereins (Aile Danışmanları Derneği) ist; Beitrag zur Erweiterung von Familienberatung zu leisten, mit dem Ziel die Gesellschaft zu stärken für die Familien Unterstützung und Aktivitäten z.B wie Workshops zu planen und sie durchzuführen, darüberhinaus die auf psychosoziale Ebene arbeitende Personen im Rahmen der beruflichen Tätigkeit zu fördern.

Der Verein wurde im Jahre 2008 gegründet und fing an, ab 2009 sich mit dem Thema 'Menschenhandel' zu beschäftigen.

Dienstleistungen des Vereins 'Familienberatung'-AILEDER zum Thema 'Menschenhandel'

- Die Feststellung von Opfern
- Dienstleistungen für Zufluchtswohnung-Stationstyp
- Projektarbeiten
- Informationsdienstleistungen
- Teilnahme an nationalen und internationalen wissenschaftlichen Versammlungen

Bei der Bekämpfung des Menschenhandels und bei den Opfer-Unterstützungsprogrammen ist zu sehen, dass die Opfer vom Menschenhandel oft sehr traumatisierte Personen sind.

Aus diesem Grund, werden alle Arbeiten multidisziplinär durchgeführt. Um durch Interviews die Opfer festzustellen und um den Opferunterstützungsprogrammen einen Beitrag zu leisten und die Opfer zu betreuen, arbeiten im Team vom Zufluchtshaus Sozialpädagogen. Um die Opfer und den Verein juristisch zu beraten ein Anwalt, um psychologische Hilfe zu leisten ein Psychiater(-in) und Psychologe(Psychologin) und eine Hilfskraft, die die russische Sprache beherrscht.

Unter den Opferidentifizierungsprogrammen wurde mit 584 Personen Interviews durchgeführt (davon waren fast alle Frauen, die in der Prostitution gearbeitet haben), und davon 66 Personen als Opfer identifiziert. Es waren unter ihnen 2 Männer und 5 Kinder.

Verteilung der von dem Verein in Antalya unterstützten Opfer nach den Ländern und Jahren									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	GESAMT
Kirgisistan	1	2	2	2	3	7	4	7	28
Usbekistan	1	2	2				1	1	7
Turkmenistan		-	2		3		1		6
Ukraine		2		1					3
Marokko		2				2	2	5	11
Rumänien					2				2
Moldawien				1			2		3
Russland						1	1		2
Dagestan				1					1
Syrien							1		1
Iran							1		1
Afghanistan								1	1
Gesamt	2	8	6	5	8	10	13	14	66

In der Türkei wurden zwischen den Jahren 2004-2016 (1. Oktober 2016) 1610 Opfer (ausländische) festgestellt; in dem gleichen Zeitraum ist die Zahl der festgestellten Opfer waren 301. Der Anteil der in Antalya identifizierten Opfer war im Verhältnis derjenigen, die innerhalb der Türkei identifiziert worden waren, mit 18% ziemlich hoch. Dass es in Antalya eine große Zahl von Opfern gibt, liegt es daran, dass Antalya eine touristische Stadt ist und circa 28% der Touristen nach Antalya kommen, ungefähr 25% der einsiedelten Ausländer in Antalya leben und die sich mit dem Menschenhandel befassten Bediensteten in diesem Bereich erfahren sind und sich gut auskennen.

In den Zufluchtshäusern, die dem Stationsmodell ähnlich sind, leben Opfer und als Opfer gekennzeichnete Personen. Die Dienste werden durch Fallmanagementsystem durchgeführt. Diese sind:

- Schutz und Sicherheitsdienste
- Gesundheitsdienste
- Soziale Dienste
- Psycho-soziale Bewertung und Beratung
- Beratung in jedem Stadium, Erklärung des Verfahrens in der Muttersprache des Opfers
- Rechtsberatung, Rechtsempfehlung und Unterstützung
- Gesellschaftliche Veranstaltungen und Freizeitaktivitäten
- Integrationsberatung
- Bei allen Verfahren die Opfer begleiten
- Unterstützung für den sicheren Rückkehr

Um den Menschenhande zu verhüten, die Opfer zu identifizieren, sie richtig zu verstehen, wurden auf nationaler und internationaler Ebene verschiedene Projekte durchgeführt und man wurde zum Partner anderer Projekte. Ein Beispiel für durchgeführte Projekte: ein Projekt über die Beratung und

Informierung der Ausländer, die sich in dem Gasthaus des Polizeidepartments von Antalya aufhalten und gegebenfalls zum Opfer des Menschenhandels werden können. Ein Projekt war über die Informierung der Journalisten, damit sie die Öffentlichkeit richtig informieren, wenn

sie über Menschenhandel berichten, um die zweite Trauma der Opfer vorzubeugen. Projekte von den Informationsveranstaltungen umfassen, die in 21 Städten für 38 unterschiedliche Gruppen stattgefunden haben, um Studenten, Experten und Akademiker der Sozialarbeit, die direkt mit benachteiligten Gruppen arbeiten, zu informieren.

Im Rahmen der Information und Unterstützung wurden die Tätigkeiten zur gesetzlichen Bestimmungen unterstützt, an den wissenschaftlichen Sitzungen werden durch Berichterstattung und Workshops Beiträge geleistet; durch Organisation der Generaldirektion und Verwaltung für Migration und Einwanderung wurden an die Richter, Staatsanwälte, Strafverfolgungsbehörden, Arbeitsinspektoren, Inspektoren für soziale Sicherheit, Mitarbeiter des Ministeriums für Familie und soziale Sicherheit, Nichtregierungsorganisationen Erkenntnisse und Erfahrungen vermittelt und wurde neue Erkenntnisse erhalten. Außerdem werden während dieses Verfahrens über die Studien der einschlägigen Verordnungen Unterstützungen zur Verfügung gestellt.

Durch Beteiligung an den nationalen und internationalen Symposien und Kongressen in der Türkei und im Ausland wurden die Teilnahme an der Berichterstattung, Redehaltung und Workshops verwirklicht, um Angelegenheiten zu schaffen, die Probleme des Menschenhandels in dem akademischen Kreis zu diskutieren, verschiedene Dimensionen des Problems sichtbar zu machen.

DIE QUELLEN

- Familienberatungsvereine (2014), "Soziale Arbeit mit Opfern von Menschenhandel"
- Offizielle Website der Generaldirektion für Einwanderungsverwaltung:: http://www.goc.gov.tr/icerik6/turkiyenin-insan-ticaretiyle-mucadelesi_409_561_563_icerik
- 2007 Türkei-Bericht über die Bekämpfung des Menschenhandels. Nationale Task Force (Ausßenministerium, Justizministerium, Innenministerium, Generaldirektorat für Sicherheit, Gendarmerie, Internationale Organisation für Migration, Stiftung für die Entwicklung von Humanressourcen, Stiftung für Frauensolidarität), die internationale Organisation für Migration
- Stärkung der institutionellen kapazität des Menschenhandels "Nationale Aktionsplan" im Juni 2009. Die EU Phare Twinning-Projekt TR03 – JH zur Bekämpfung von-03

2. DEUTSCHLAND: BEKÄMPFUNG VON MENSCHENHANDEL - KOK

Eva Küblbeck, Vertreterin des KOK

Rechtliche und institutionelle Rahmenbedingungen in Deutschland

Wie in vielen anderen Ländern ist Menschenhandel auch in Deutschland ein schwerwiegendes Problem. Deutschland ist in erster Linie als Zielland davon betroffen. Betroffen sind sowohl deutsche Staatsangehörige, als auch EU-Bürger*innen sowie Drittstaatsangehörige. In der Vergangenheit lag der Hauptfokus auf Menschenhandel zur sexuellen Ausbeutung und damit auch auf der Identifizierung Betroffener dieser Form des Menschenhandels. Inzwischen findet auch das Problem der Arbeitsausbeutung vermehrt Aufmerksamkeit. Bislang gibt es keine zuverlässigen Angaben über die Zahl der Betroffenen von Menschenhandel in Deutschland.

Der rechtliche Rahmen¹

In Deutschland ist Menschenhandel zum Zweck der sexuellen Ausbeutung seit 1973 strafbar; Menschenhandel zum Zweck der Arbeitsausbeutung seit 2005. Seit 2016 sind auch die weiteren Ausbeutungsformen erzwungene Bettelei, Ausbeutung strafbarer Handlungen und Organhandel in das Strafgesetzbuch aufgenommen. Demnach ist auch der versuchte Menschenhandel, die Beteiligung an der Tat und dessen Förderung strafbar. Der Handel mit Minderjährigen wird bei der Strafzumessung als strafverschärfender Aspekt gewertet. Häufig, wenn auch nicht ausschließlich, sind Staatsangehörige anderer Staaten in Deutschland von Menschenhandel betroffen. Gemäß dem Aufenthaltsgesetz wird Bürger*innen aus den Nicht-EU-Ländern eine Erholungs- und Bedenkzeit

1 Dieser und der darauffolgende Abschnitt basieren auf: Küblbeck, E. (2016) in Deutsches Institut für Menschenrechte (Hrsg.) *Die Umsetzung ausgewählter OSZE-Verpflichtungen zu Menschenrechten und Demokratie in Deutschland - Unabhängiger Evaluierungsbericht anlässlich des deutschen OSZE-Vorsitzes im Jahr 2016*, Seite 64 ff. www.institut-fuer-menschenrechte.de/fileadmin/user_upload/Publikationen/Weitere_Publikationen/Implementation_of_Selected_OSCE_Commitments_on_Human_Rights_and_Democracy_in_Germany_09_2016.pdf

gewährt, in der sie sich entscheiden können, ob sie mit den zuständigen Strafverfolgungsbehörden kooperieren möchten oder nicht.² Dieses bedeutet, dass die Ausreisepflicht drei Monate lang ausgesetzt wird und die Betroffenen in dieser Zeit Zugang zu Sozialleistungen erhalten. Entscheiden sich die Betroffenen daraufhin für eine Aussage, können sie einen speziellen Aufenthaltstitel für Betroffene von Menschenhandel erhalten.³ Dieser Aufenthaltstitel kann seit 2015 auch über den Abschluss des Gerichtsverfahrens hinaus verlängert werden. Auch für Minderjährige ist die Erteilung einer Aufenthaltserlaubnis an eine Kooperation im Strafverfahren gekoppelt. Deutschland verfügt über keine formellen Identifizierungs- oder Überweisungsmechanismen. Um die Unterstützung durch Fachberatungsstellen in Anspruch nehmen zu können, ist daher auch keine Identifizierung als Betroffene*r von Menschenhandel durch staatliche Akteure nötig. Um jedoch im weiteren Prozess eine Aufenthaltsgenehmigung oder Sozialleistungen zu erhalten, müssen die Betroffenen von Menschenhandel durch Strafverfolgungsbehörden als solche anerkannt werden.

Betroffene von Menschenhandel haben einen Anspruch auf finanzielle Unterstützung. Hierbei wird sowohl zwischen Betroffenen aus Drittstaaten und Betroffenen aus EU-Ländern unterschieden, als auch zwischen der Bedenkzeit und der Zeit während des Strafverfahrens. Drittstaatsangehörige erhalten während der Bedenkzeit Leistungen nach dem Asylbewerberleistungsgesetz⁴, das jedoch medizinische Leistungen auf Nothilfemaßnahmen beschränkt. Für die Dauer des Gerichtsverfahrens werden den Betroffenen hingegen Leistungen nach dem Sozialgesetzbuch gewährt, dies gilt sowohl für Drittstaatsangehörige als auch EU-Bürger*innen.⁵

Betroffene von Menschenhandel haben zudem einen Anspruch auf entgangenen Lohn und/oder Entschädigung. Dies ist in der Praxis jedoch nach wie vor schwierig durchzusetzen.

2 § 59(7) Aufenthaltsgesetz, Version vom 20. Oktober 2015.

3 § 25 (4a) Aufenthaltsgesetz.

4 Asylbewerberleistungsgesetz (AsylbLG) Version vom 11 März 2016.

5 Sozialgesetzbuch (SGB) Zweites Buch (II) Grundsicherung für Arbeitssuchende, in der Fassung vom 15.04.2015 oder dem Sozialgesetzbuch, Zwölftes Buch (SGB XII) Sozialhilfe, in der Fassung vom 21.12.2015.

Der institutionelle Rahmen

Aufgrund der föderalen Struktur Deutschlands sind die Zuständigkeiten zur Bekämpfung von Menschenhandel und zur Unterstützung der Betroffenen zwischen Bundes- und Länderebene aufgeteilt. Federführend auf Bundesebene ist dabei das Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMFSFJ). Um die Zusammenarbeit zwischen den verschiedenen Akteuren auf nationaler Ebene zu verbessern, wurde 1997 die Bund-Länder Arbeitsgruppe Frauenhandel (B-L AG) eingerichtet (2012 wurde sie in B-L AG Menschenhandel umbenannt).⁶ Die Bund-Länder Arbeitsgruppe kommt mindestens zweimal im Jahr zusammen und setzt sich aus Vertreter*innen relevanter Ministerien (Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend, BMFSFJ, Bundesinnenministerium (BMI), Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS), Auswärtiges Amt (AA), Bundesministerium für Justiz (BMJV), Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung (BMZ), Bundeswirtschaftsministerium (BMWi)), Vertreter*innen der Bundesbeauftragten für Migration, Flüchtlinge und Integration sowie des Bundeskriminalamtes, der Sozialministerkonferenz, der Innenministerkonferenz und der Justizministerkonferenz, sowie Vertreter*innen des Koordinierungskreises gegen Menschenhandel e.V. (KOK), SOLWODI e.V., der Bundesarbeitsgemeinschaft der Freien Wohlfahrtspflege und des Deutschen Institutes für Menschenrechte zusammen.⁷

Das Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS) ist beim Thema Arbeit und somit auch im Bereich der Ausbeutung der Arbeitskraft federführend. 2015 wurde auch hier eine Bund-Länder-Arbeitsgruppe eingerichtet, die sich mit Menschenhandel zum Zweck der Arbeitsausbeutung auseinandersetzt und sich zum Ziel gesetzt hat bis Ende 2016 ein Konzept zur Bekämpfung von Menschenhandel zu erarbeiten.⁸

6 www.bmfsfj.de/bmfsfj/themen/gleichstellung/frauen-vor-gewalt-schuetzen/menschenhandel/bekaempfung-des-menschenhandels-auf-nationaler-ebene/bekaempfung-des-menschenhandels-auf-nationaler-ebene/80604 (aufgerufen am 17.02.2017).

7 GRETA-Bericht zu Deutschland (2015) https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/greta_report_on_germany_2015_en.pdf, S. 15.

8 www.bmas.de/DE/Themen/Soziales-Europa-und-Internationales/International/menschenhandel-arbeitsausbeutung-bekaempfen.html;jsessionid=5CD7707EC39920AFB368D349880050F9 (aufgerufen am 17.02.2017)

Deutschland verfügt bisher über keine staatliche Koordinierungsstelle, die die Arbeit der verschiedenen Akteure umfassend aufeinander abstimmen würde. Auch gibt es zum jetzigen Zeitpunkt keinen nationalen Aktionsplan zur Bekämpfung von Menschenhandel.

Die einzelnen Bundesländer sind für die Einrichtung und Finanzierung entsprechender Unterstützungsstrukturen für Betroffene von Menschenhandel verantwortlich. Diese sind insbesondere zur Unterstützung weiblicher Betroffener relativ gut entwickelt und fast jedes Bundesland verfügt über mindestens eine spezialisierte Fachberatungsstelle für Betroffene von Menschenhandel (FBS).⁹

Diese bieten den Betroffenen Beratung, Unterbringung etc. unabhängig vom Aufenthaltsstatus der betroffenen Person an. Die meisten dieser Fachberatungsstellen sind im Bundesweiten Koordinierungskreis gegen Menschenhandel e.V. (KOK) organisiert. Neben den Fachberatungsstellen, die sich auf Menschenhandel spezialisiert haben, gibt es auch eine zunehmende Zahl gewerkschaftlicher Beratungsstellen, die Migrant*innen beraten, die unter prekären Arbeitsbedingungen beschäftigt wurden/ werden.

Fachberatungsstellen für Betroffene von Menschenhandel und der Bundesweite Koordinierungskreis gegen Menschenhandel e.V. (KOK)¹⁰

Der Bundesweite Koordinierungskreis gegen Menschenhandel e.V. (KOK) engagiert sich für die Bekämpfung von Menschenhandel und Ausbeutung sowie für die Durchsetzung der Rechte Betroffener und setzt sich für die Verwirklichung der Menschenrechte von Migrantinnen ein. Der KOK koordiniert und unterstützt die Belange der spezialisierten Fachberatungsstellen in Deutschland. Im Jahr 1987 von Sozialarbeiterinnen gegründet, wurde der KOK 1999 als eingetragener, gemeinnütziger Verein offiziell registriert. Der KOK vereint aktuell 37 Mitgliedsorganisationen aus fast allen Teilen Deutschlands. Darunter sind Fachberatungsstellen für Betroffene von Menschenhandel, Migrantinnen-

9 <http://www.kok-gegen-menschenhandel.de/en/member-organisations-counselling-centres/map-of-germany/>

10 Dieser Abschnitt basiert hauptsächlich auf Richter, T. (2015) in KOK (Hrsg.) *Menschenhandel in Deutschland - Eine Bestandsaufnahme aus Sicht der Praxis* und KOK (2014) KOK Bericht zu GRETA

Projekte, Frauenhäuser, Beratungsstellen für Prostituierte sowie Lobby- und Frauenrechtsorganisationen. Primär setzt sich der KOK dabei für effektive und menschenrechtsbasierte Maßnahmen zur Bekämpfung von Menschenhandel und zur Verhütung von Menschenrechtsverletzungen gegen Frauen sowie zur Stärkung der Rechte von Betroffenen ein. Der KOK ist damit bundes- und europaweit die einzige Koordinierungsstelle mit diesem Fokus. Das Netzwerk und die Geschäftsstelle des KOK können auf langjährige Erfahrung im Bereich Menschenhandel und der Ausbeutung, insbesondere hinsichtlich der Unterstützung von Betroffenen zurückgreifen. Die Expertise des KOK speist sich aus dem Fachwissen der Fachberatungsstellen und ihren praktischen Erfahrungen.

Die ersten Fachberatungsstellen für Menschenhandel gründeten sich in Deutschland in den 1980er Jahren, als Phänomene wie Sextourismus nach Südostasien, „Katalogbräuten“ und die Ausbeutung von Migrantinnen in schlecht bezahlten oder zwanghaften Arbeitsverhältnissen verstärkt als gesellschaftliche Probleme wahrgenommen wurden. Im Laufe der Zeit wurden zunehmend Strukturen entwickelt, die die Zusammenarbeit der verschiedenen Akteure förderten.

Deutschland zeichnet sich inzwischen durch fest verankerte Unterstützungsstrukturen und ein effektives Netzwerk zwischen den Fachberatungsstellen aus. Zusammen mit anderen Organisationen, bieten rund 50 Beratungsstellen Unterstützung und Beratung für Betroffene von Menschenhandel an. Die Mehrzahl dieser FBS richtet sich dabei an Betroffene von Menschenhandel zum Zweck der sexuellen Ausbeutung und Arbeitsausbeutung und berät auf Grund ihrer Gründungsgeschichte in erster Linie Frauen. Während manche Beratungsstellen ausschließlich Frauen beraten, arbeiten viele bei Bedarf auch mit Männern und Jugendlichen.

Die Fachberatungsstellen bieten folgende Leistungen an:

- Krisenintervention
- Psychosoziale Beratung
- Beratung bezüglich Fragen zum Aufenthalt, zum Sozialleistungsbezug und zur Sicherung des Lebensunterhalts

- Bereitstellung bzw. Vermittlung von sicheren Unterkünften, medizinischer bzw. therapeutischer Hilfe, Bildungs- und Ausbildungsangeboten sowie Freizeitaktivitäten
- Begleitung bei Behördengängen
- Unterstützung während Ermittlungen und dem Strafverfahren
- Unterstützung bei der Vorbereitung auf ein Gerichtsverfahren und individuelle Betreuung während des Gerichtsverfahrens
- Vermittlung an Anwalt*innen
- Unterstützung bei der Perspektivenentwicklung in Deutschland (Deutschkurse, Wohnungs- und Arbeitssuche, etc.)
- Unterstützung bei der Geltendmachung von Ansprüchen auf ausstehenden Lohn oder Schadensersatz
- Organisation und Hilfestellung bei der Rückkehr in das Herkunftsland; Vermittlung an Organisationen im Herkunftsland zur weiteren Unterstützung

Organisationsstruktur des Netzwerkes

Der KOK besteht aus aktuell 37 Mitgliederorganisationen, einem Vorstand sowie einer Geschäftsstelle mit Sitz in Berlin. Der Vorstand besteht aus mindestens drei und höchstens fünf Frauen und wird für einen Zeitraum von zwei Jahren gewählt. Er vertritt den KOK nach außen und ist ehrenamtlich tätig. Der Vorstand arbeitet eng mit der Geschäftsstelle des KOK zusammen und wird von ihr unterstützt. Diese enge Zusammenarbeit stellt sicher, dass die praktischen Erfahrungen der Beraterinnen vor Ort direkt in die Arbeit der Geschäftsstelle einfließen.

Die Geschäftsstelle des KOK beschäftigt derzeit eine hauptberufliche Geschäftsführerin und vier Mitarbeiterinnen in Teilzeit. Sie finanziert sich durch Mitgliedsbeiträge, Spenden und durch Fördermittel des Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMFSFJ).

Die Geschäftsstelle des KOK organisiert jährlich zwei Mitgliederversammlungen sowie ein Vernetzungstreffen, an dem auch Nicht-Mitgliedsorganisationen teilnehmen. Diese Treffen ermöglichen einen fachbezogenen Erfahrungsaustausch und bieten eine Plattform zur Diskussion von aktuellen Themen und Problemlagen. Auf den Mitgliederversammlungen werden die nächsten Schritte und Ziele

festgelegt und die zu bearbeitenden Themengebiete der Geschäftsstelle bestimmt. Die Geschäftsstelle fungiert als Schnittstelle zwischen der Praxisebene und der Ebene der Politik und Öffentlichkeit. Sie bündelt die praktischen Erfahrungen zu politischen Forderungen und Vorschläge und fungiert so als Sprachrohr für die Mitgliederorganisationen.

Der KOK vernetzt jedoch nicht nur seine Mitgliedsorganisationen und weitere gleichgesinnte Organisationen, sondern arbeitet auch mit anderen relevanten Stakeholdern zusammen. Der KOK ist in diversen Arbeitsgruppen und Ausschüssen auf Bundesebene vertreten. Öffentlichkeitsarbeit und die Zusammenarbeit mit internationalen NGOs und Menschenrechtsorganisationen zählen ebenfalls zu den Aufgaben des KOK. Er ist beispielsweise Mitglied bei der Global Alliance against trafficking in Women (GAATW), der La Strada International NGO Platform, der EU Civil Society Platform against Trafficking und der EU Fundamental Rights Platform.

Die Geschäftsstelle fasst aktuelle Informationen zu Menschenhandel und Gewalt gegen Migrantinnen für die Mitgliedsorganisationen zusammen und leitet diese z.B. in Form einer wöchentlichen Informationsmail an die Praxis weiter. Auch unterstützt die Geschäftsstelle die Mitglieder bei speziellen Anfragen.

Eine weitere wichtige Aufgabe des KOK e.V. ist kontinuierliche Sensibilisierungsarbeit. Dies wird z. Bsp. erreicht durch: Öffentlichkeitsarbeit wie z. B. Medienarbeit, Veröffentlichungen, Organisation von Fachtagungen und Konferenzen, Informations- und Bildungsveranstaltungen für Multiplikator*innen, die Durchführung von Schulungen und die eigene Teilnahme an Tagungen und Podiumsdiskussionen

Die Hauptaufgaben des KOK beinhalten:

- Aktive bundesweite Vernetzung der Mitgliedsorganisationen untereinander und mit anderen Akteuren, z.B. durch die Organisation regelmäßiger Treffen/ Veranstaltungen, die Mitarbeit in Ausschüssen und Arbeitsgruppen etc.
- Öffentlichkeits- und Lobbyarbeit, z.B. durch das Verfassen von Positionspapieren, das Entwickeln von Empfehlungen für die Politik, das Organisieren von Symposien, etc.
- Verfassen von Stellungnahmen zu Gesetzesentwürfen

- Durchführung von Schulungen für Stakeholder, wie z.B. Strafverfolgungsbehörden, NGOs, etc.
- Bildungsarbeit und Wissenstransfer, z.B. durch das Verfassen von Studien, Publikationen, Fachberichten und Beiträgen in Fachliteratur, Vorträge und Austausch und einer umfassenden webbasierten Wissensplattform.
- Unterstützung der internationale Zusammenarbeit z.B. durch globale Partnerschaften oder das Veröffentlichen von Parallel- und Schattenberichte.

3. ARSIS – GRIECHENLAND BEI DER BEKÄMPFUNG DES MENSCHENHANDELS

Vasiliki KOKKINIDOU, Vertreterin von ARSIS

ARSIS: Das ist eine Organisation der Zivilgesellschaft, die seit 1992 Tätigkeiten ausführt, um die Frauen, Jugendliche und Kinder zu unterstützen und ihre Rechte zu verteidigen. Das Gründungsziel von ARSIS ist es, die Umsetzung des internationalen Abkommens über Kinderrechte zu ermöglichen, und die sozial Benachteiligten und von der sozialen Ausgrenzung und Marginalität Bedrohten unter Schutz zu stellen. ARSIS leistet den unter schweren Bedingungen lebenden Kindern bei ihrer persönlichen Entwicklung einen Beitrag und unterstützt sie beim Herankommen an die Sozialhilfe. (schlechte Bedingungen sind zum Beispiel: ohne ausreichende Unterstützung der Familie, Vernachlässigung, Missbrauch, Ausbeutung, Vertreibung aus der Schule, Migration, Obdachlosigkeit, Arbeitslosigkeit, Kriminalität, in den Heimen oder Gefängnissen leben usw.) Darüber hinaus entwickelt ARSIS auch Dienstleistungen für die gefährdete Gruppen (Obdachlosen, Immigranten, Flüchtlinge, Asylbewerber, die Armen, Roma usw.), und dessen Integration und Verteidigung der Menschenrechte.

ARSIS wird durch die Programme der Europäischen Union, das Sponsoring der unternehmerischen Sozialverantwortung, die Mittel der Wohltätigkeitsorganisationen, die finanzielle Unterstützung der freiwilligen Personen und Gruppen finanziert. ARSIS leistet Zusammenarbeit mit den Organisationen der Zivilgesellschaft und den öffentlichen Einrichtungen in Griechenland und in Europa. In diesem Zusammenhang verfügt er über wichtige Errungenschaften wegen der Mitgliedschaft in den mehr als 15 Netzwerken. In jeder dargebotenen Dienstleistung wird ein interdisziplinäres und wissenschaftliches Modell mit nationaler und internationaler Erfahrung verwendet.

Das oben genannte und das die Aufgaben von ARSIS beinhaltende Modell ist wie folgt:

- Neue Arbeitsmethoden für die Beseitigung der Probleme entwickeln, die die Personen an ihrer individuellen Entwicklung hindern

- Die Jugendlichen, die bereits Opfer der sozialen Marginalität sind oder die davon bedroht sind, unterstützen
- Kinderrechte schützen
- Die Information und das soziale Bewusstsein verbessern
- Sich mit den sozialen Diensten, öffentlichen und den zivilgesellschaftlichen Organisationen auf nationaler und übernationaler Ebene in einer Zusammenarbeit und Vernetzung befinden
- Für die benachteiligten oder hilflosen Gruppen neue Systeme mit direktem Eingriff und der Hilfe entwickeln (die hilflosen Gruppen sind: Familien, die an der oder unter der Armutsgrenze leben, Einwanderer, Flüchtlinge, Asylbewerber, Obdachlose, Gefangene in den Gefängnissen, Roma usw.)
- Für die Kinder, die schon dem Menschenhandel, Missbrauch oder der Vernachlässigung ausgesetzt sind oder unter diesem Risiko stehen, Unterkünfte leisten und diesen Kindern vielfältige Unterstützung bieten

ARSIS hat seit seiner 23-jährigen Dienstzeit in den Städten von Griechenland, in Athen, Thessaloniki, Volos, Karditsa, Larissa, Kozani, Alexandroupolis verschiedene Aktivitäten durchgeführt. Heute hat ARSIS in Athen, Thessaloniki, Volos, Kozani und in Dedeagac mehrere Dienststellen.

Die Unterstützungszentren für Jugendliche in Athen, Thessaloniki und Kozani: Die Jugend-Unterstützungszentren setzen sich mit den Kindern und Jugendlichen im Alter von 5 bis 18 Jahre auseinander und unterstützen sie. Die Maßnahmen wurden nach den Bedürfnissen und Anliegen der Kinder getroffen, um die Möglichkeit der Verletzung und sozialer Ausgrenzung zu minimieren und die vollständige Unterstützung ist ein Teil des Plans. Dieser Plan umfasst die sozialen Dienste, um auf den Straßen lebende und/oder arbeitende Kinder zu erreichen und sie zu unterstützen.

Hostels und Pensionen in Volos, Thessaloniki und Alexandroupolis sind für die Kinder ohne Begleitung und Flüchtlinge, um sie aufzunehmen und unterzubringen: Für die Kinder ohne Begleitung und zugleich Asylsuchenden bietet ARSIS drei Unterkünfte in Makrinista-Volos, Oreokastro-Thessaloniki und Alexandroupolis, welche durch die Mitteln

von dem Ministerium für soziale Sicherheit und Solidarität und dem Ministerium für Arbeit und soziale Sicherheit finanziert werden.

Vorübergehende Zentren für Notunterkünfte für die Kinder in Thessaloniki und Alexandroupolis: ARSIS leistet mit seiner 10 jährigen Erfahrung Dienste in zwei Notunterkünfte für unbegleitete Kinder.

Sichere Zonen, Lager in Diviata und in Kalochori (Thessaloniki) für unbegleitete Minderjährige: ARSIS stellt in den Lagern von Diviata und Kalochori durch die finanzielle Unterstützung der Organisation von "Save the Children International" Unterstützung für den Schutz der Minderjährigen zur Verfügung.

Wenn die Minderjährigen identifiziert und in den Lager gebracht worden sind, besteht ein Bedarf, sie an einen geschützten Ort zu überbringen. Heute gibt es viele Kinder, die durch Bemühungen der sozialen Interventionsteam von ARSIS identifiziert werden, aber keine Unterkunftsdienste erhalten können. Einige von diesen Kindern bleiben in der Polizeistation, bis ihre Unterkunftsprobleme gelöst werden. (Es gibt sogar Fälle, wo die Kinder mit den erwachsenen Männern in gleicher Zelle aufgehalten werden, wenn sie als Straftatverdächtige hinter Gitter kommen müssen.)

Aufnahme- und Unterbringungsabteilung für Flüchtlingsfamilien: "Unterkünfte für Flüchtlinge". In dieser Abteilung werden den Familien mit kleinen Kindern unter 12 Jahren 6- monatige Unterkunftsdienst angeboten.

Unterbringung, Thessaloniki – Hostel für Flüchtlinge und Familien: Abteilung der Gäste-Unterbringung für Familien und Flüchtlinge (Abteilung für Gastfreundschaft) befindet sich in Thessaloniki und und ARSIST setzt dieses Programm in Zusammenarbeit mit dem hohen Flüchtlingskommissar fort. Diese Dienste werden für diejenigen angeboten, die internationalen Schutz in Griechenland suchen, vor allem die Kernfamilien, die minderjährige Kinder haben und für Alleinerziehende, die mindestens ein minderjähriges Kind haben und für erwachsene, schwangere Frauen.

"ARSIS-Haus" – Kinderheim und vorübergehende Unterkunft für junge Leute, Oreokastro, Thessaloniki: "ARSIS"- Haus dient Kindern und Jugendlichen und das ist ein Platz, wo für die Kinder, die wegen Vernachlässigung ausgebeutet und dem Menschenhandel ausgesetzt sind

oder aus familiärer und sozio-ökonomischen Gründen unter dem Risiko stehen, vorübergehende Unterkunft angeboten wird.

Befriedigung der Bedürfnisse in Krisenfällen: ARSIS sammelt die Grundversorgung des täglichen Bedarfs wie Nahrung, Bekleidung und Schuhe, Säuglingspflege, Spielzeug, Bücher, Hausgalltsgegenstände, Möbel. Dann verteilt er sie an die bedürftige Familien und Personen, die in Notunterkünften, Gefängnissen und anderen Institutionen leben.

Die Aktivitäten für den Schutz der auf den Straßen lebenden und vom Menschenhandel betroffenen Kinder: ARSIS gelangt während der ausgeführten Studien, der mobilen Sozialdienste des Einsatzteams, der Aufklärungsbildung und der Atelier- und Freizeitaktivitäten oder anderer Dienste an die Opfer des Kinderhandels. Nach der Identifizierung der Kinder als Opfer des Menschenhandels werden sie in den Schutzzentren gebracht. Hier werden für jedes einzelne Kind ein individuelles Programm entwickelt und in die Praxis umgesetzt, um bis zu ihrer Volljährigkeit die Auswirkungen des erlebten Traumas völlig zu beseitigen.

Durch Sozialarbeit auf der Straße (Feldarbeit) werden die Vorfälle des Kindesmissbrauchs festgestellt und durch Berücksichtigung der Krisensituation, in der sie sich befinden, werden für die Betroffenen und ihrer Familie Unterstützung gewährt.

ARSIS spielt aufgrund ihres Besitzes wie das Jugendzentrum und ARSIS-Haus eine wichtige Rolle bei der Unterstützung der Opfer von Kinderhandel.

Das Programm von ARSIS "Schule auf Rädern" wird in Thessaloniki angewandt. Dieses Programm nutzen die Kinder, die sich in benachteiligter Situation befinden und viele Stunden des Tages auf den öffentlichen Plätzen verbringen (Plätze, Straßen, usw.) Das Programm "Schule auf Rädern", das Bildungs- und Freizeitaktivitäten umfasst, wird in Zusammenarbeit mit einer als PRAKSIS genannten Nichtregierungsorganisation geführt. Das Programm wird insbesondere in den Gebieten eingesetzt, in denen die Kinder mit hoher Intensität auf den Straßen leben.

Eine weitere Aktivität von ARSIS ist die mobile Sozial- Interventionseinheit in Thessaloniki (Straßensozialarbeit/ mobile Teams). Durch diese Tätigkeit werden die auf den Straßen arbeitende Kinder, Obdachlose und andere Randgruppen in ihrer Umgebung erreicht und wird mit ihnen Verbindung hergestellt. Somit werden sie bei der Änderung ihrer Lebensbedingungen,

ihre psychischen Stärkung und der Überführung an einen anderen Ort je nach Bedarf unterstützt.

Zusammengefasst: ARSIS bietet Beratungsdienste für seine Zielgruppe Kinder und Jugendliche, organisiert Bildungs- und Informationstätigkeiten, führt Entspannungsarbeit und Workshops, unterstützt seine betreute Gruppe beim Zugang zu den anderen sozialen, medizinischen und bürokratischen Institutionen und stellt zwischen ihnen und anderen Organisationen Verbindungen her. Darüber hinaus liefert er an die Personen und Familien durch mobile Einheit Mittel an Grundbedarf wie Lebensmittel, Kleidung, Trockennahrung und Haushaltswaren. Seine wichtigste Aufgabe ist es, für die Kinder in den Schutzzentren alle Dienste mit den individualisierten Programmen für ihre Entwicklung zur Verfügung zu stellen.

The image features a solid olive green background. A horizontal white band runs across the middle. On the left side of this band, there are two overlapping circles. The front circle is a lighter shade of olive green and contains a large white number '2'. The back circle is a darker shade of olive green. To the right of the '2' is a small white circle with a dark outline. Further to the right, the word 'TEIL' is written in a bold, dark olive green, sans-serif font.

2

TEIL

DAS PROJEKT DER ZIVILGESELLSCHAFTSKRAFT BEI DER BEKÄMPFUNG DES MENSCHENHANDELS EINE STUDIE ÜBER DIE KAPAZITÄTSBEWERTUNG

I. UMFANG UND ZIELE DER FORSCHUNG

Diese Studie wurde im Rahmen des Projekts “Macht der Zivilgesellschaft im Kampf gegen den Menschenhandel” von dem Familienberatungsverein in der Kategorie vom IV. Programm des Zivilgesellschaftsdialogs, der Justiz, Freiheit und Sicherheit durchgeführt. Mitorganisatoren des Projekts sind die Zivilgesellschaftsorganisationen “Network against Trafficking in Human Beings – KOK e.V.” aus Berlin, Deutschland und “ARSIS – Associatoin for the Social Support of Youth” aus Thessaloniki, Griechenland.

1. Umfang der Studie und des Projekts: Das sind die Zivilgesellschaftsorganisationen (NGOs) in der Türkei, Deutschland und Griechenland. Diese Studie wurde zwischen 15. April – 15. August 2016 durchgeführt.

2. Ziel des Projekts: Dass die Türkei und die EU-Mitgliedsländer die Informations- und Erfahrungsaustausch zwischen den zivilgesellschaftlichen Organisationen gewährleisten, ist das Ziel des Projekts, um die Zusammenarbeit zu stärken und den Menschenhandel zu bekämpfen. Und das spezifische Ziel ist, die Kapazität der in diesem Bereich tätigen Organisationen der Zivilgesellschaft zu bewerten und zu analysieren; das Problem des Menschenhandels zu verstehen, das Wissen und Bewusstsein der zivilgesellschaftlichen Organisationen über den Menschenhandel zu erhöhen; um die Probleme in Zusammenarbeit zu lösen; ihre berufliche Fähigkeiten zu verbessern; daraufhin die Zahl der Nicht-Regierungsorganisationen zu erhöhen und ein Support-Netzwerk für die Opfer zu schaffen.

3. Ziel der Studie: Das Ziel der Studie ist konzentrierte Gruppenarbeiten und ausführliche Besprechungen durchzuführen und anschließend die Auswertung der Daten zu beurteilen, um die Kapazitäten der zivilgesellschaftlichen Organisationen, die in Deutschland, Griechenland und der Türkei direkte Tätigkeiten über den Menschenhandel ausführen

und die Möglichkeiten haben, mit den Opfern von Menschenhandel und gleichzeitig mit benachteiligten Gruppen zu arbeiten, in Bezug auf Menschenhandel zu bewerten. Das spezifische Ziel der Studie ist, das Niveau der Kenntnisse der Organisationen der Zivilgesellschaft über den Menschenhandel, ihre Sensibilität und ihre Kapazität für die Vertretung zu verstehen; Lücken im Bereich der Prävention von Menschenhandel und Schutzdienstleistungen zu identifizieren; laut der Studienergebnisse die Ausbildungsinhalte des Projekts zu erstellen.

4. Planung der Studie: Das Niveau der Kenntnisse und des Bewusstseins der NGOs in der Türkei verstehen, die keine direkten Leistungen im Bereich des Menschenhandels erbringen. Bezweckt wurde dabei, wie die zwei gesellschaftlichen Organisationen, die über den Menschenhandel in Deutschland Griechenland und der Türkei arbeiten, durch ihre Rollen und Verantwortlichkeiten, welche Arbeiten wie sie durchgeführt haben, wie ihre Bedürfnisse und Vorschläge bestimmt werden. Und die aufgestellten Fragen wurden gemäß den Eigenschaften der zivilgesellschaftlichen Organisationen (NGOs) vorbereitet.

II. FORSCHUNGSMETHODE

1. Datensammlung: Forschungsdaten, einschließlich Fokusgruppenarbeiten und Tiefeninterviews wurden mit zwei getrennten qualitativen Forschungsmethoden gesammelt. Die Fragen in der Studie wurden je nach der Tätigkeit und der Eigenschaft der jeweiligen Organisation der Zivilgesellschaft unterschiedlich konzipiert. Die Fragen wurden in Deutschland und in Griechenland gleichzeitig angewandt, in dem sie die Fragen in ihre Sprachen übersetzt haben. Die Untersuchung basiert auf der maximalen Variationsabtastrverfahren.

Besondere Acht wurde auf die Fokusgruppenarbeiten und ausführlichen Interviews gegeben, die in der Türkei durchgeführt werden, auch auf die Einladung derjenigen zivilgesellschaftlichen Organisationen, die nationale und internationale Studien durchführen, Tätigkeiten mit benachteiligten Gruppen ausführen, Arbeitsmöglichkeiten in verschiedenen Ausbeutungsbereichen des Menschenhandels haben und in verschiedenen Städten Zweigstellen haben.

Mit Fokusgruppen wurden insgesamt acht Sitzungen durchgeführt. Daran wurden 59 Vertreter im Auftrag von 47 Organisationen der Zivilgesellschaft teilgenommen. Beteiligt waren an den Fokusgruppenstudien in der Türkei-Hatay vier Vertreter im Namen von vier Organisationen der Zivilgesellschaft (NGO), in Mersin 12 Vertreter im Namen von sieben NGO, in Istanbul (zwei Gruppen) 11 Vertreter im Namen von 11 NGO, in Ankara sieben Vertreter im Namen von sechs NGO; in Berlin-Deutschland zehn Vertreter im Namen von acht NGO und in Thessaloniki- Griechenland acht Vertreter im Namen von vier NGO. Bei der Fokusgruppenarbeit wurden zunächst von den Beteiligten gebeten, einen Fragebogen mit 15 Fragen über sie selbst und NGO, die sie vertreten, zu beantworten. Anschließend wurde die Arbeit unter der Leitung eines Moderators und im Rahmen der vorbereiteten Fragen fortgesetzt.

Auch bei der ausführlichen Besprechung der Forschungsarbeiten wurden die gleichen Fragen wie bei der Fokusgruppenarbeit vorgenommen. Durchgeführt wurde die Sitzung mit dem Vertreter der Stiftung für Resource Development Foundation aus Istanbul und dem Vertreter für die solidarische Stiftung der Frauen aus Ankara, der zugleich Projektvorstandsmitglied der Stiftung ist und dessen Tätigkeitsbereich unmittelbar im Menschenhandel liegt; mit 9 Vertretern von NGO (drei aus Ankara, zwei aus Gaziantep und jeweils eins aus Van, Nevşehir, Diyarbakir und Bursa), deren Tätigkeitsbereich nicht direkt mit Menschenhandel zu tun hat.

Die Forschung wurde mit 58 Organisationen der Zivilgesellschaft und den 70 Vertretern durchgeführt. Unter ihnen führen alle NGOs in Deutschland und in Griechenland und zwei in der Türkei Tätigkeiten über Menschenhandel; die übrigen NGOs (die in der Türkei sind) führen keine Tätigkeiten im Bereich des Menschenhandels.

2. Datenanalyse: Bevor die Umfragedaten analysiert wurden, wurden die Umfragen auf der Grundlage der einzelnen Teilnehmer, der Fokusgruppen und der eingehenden Interviewdaten verschlüsselt. Die Umfragedaten wurden mit einem Software-Paket IBM/SPSS 21 bewertet. Zunächst wurden die Daten von den Fokusgruppen und den ausführlichen Interviews schriftlich verfasst, und dann analysiert. Um die Forschung sicherzustellen, wurden die Ergebnisse der Studie mit der Unterstützung eines zweiten Forschers, die sich auf der qualitativen Analyse spezialisiert

hat, vergleichend untersucht und nach den nötigen Korrekturen wurde der Bericht verfasst.

In der Studie wurde unter den Analysetechniken die beschreibende Analyse angewandt. Mit der Frequenzanalyse, die sich innerhalb der deskriptiven Analyse befindet, wurden Analysen durchgeführt. Es wurde versucht, die Antworten der befragten NGO-Mitglieder einzustufen. Die Ergebnisse, die auf dieser Klassifizierung basieren, wurden durch direkte Zitate von Teilnehmern unterstützt.

3. Datenbeschränkung: Die Zahl der Organisationen der Zivilgesellschaft, die sich in Deutschland betätigen, ist ziemlich hoch; aber die Zahl der Nicht-Regierungsorganisationen, die an der Studie teilgenommen waren, war begrenzt. Deshalb reflektieren die Aktivitäten und Praktiken, die im Bereich der Menschenhandel in Deutschland ausgiebig betrieben wurden, die Ergebnisse der Forschung nicht genügend.

Darüber hinaus wurden die Studien der Fokusgruppen in Deutschland und Griechenland in deren Sprachen durchgeführt; aber während der Audio-Entschlüsselungen gingen kleine Informationen verloren.

III. FORSCHUNGSERGEBNISSE

A. ANALYSE DER FRAGEN IN DER UMFRAGE

1. Rechtsstellung von NGOs in der Türkei: An einigen Arbeiten der Fokusgruppe waren mehr als eine Person von NGO beteiligt und es war nur ein einziger Fragebogen im Namen jedes einzelnen NGO ausgefüllt. Demnach lässt sich der rechtliche Status von der Organisation der Zivilgesellschaft folgendermaßen beschreiben: 28 Verbände, davon sind die drei im Status von Berufskammern, die vier im Status der professionellen Organisation (Verein), die vier sind Stiftungen; davon die drei haben ein Netzwerk landesweit und die zwei haben ein lokales Netzwerk (Stadtrat), einer ist im Status einer Gewerkschaft und einer hat einen Genossenschaftsstatus. Es wurden keine Informationen über den rechtlichen Status der NGOs in Deutschland und Griechenland erhalten.

2. Arbeitsbereich von NGOs in der Türkei: Arbeitsbereich von NGO, die an der Forschung beteiligt waren und dessen Tätigkeitsbereich den

Menschenhandel nicht betrifft: Davon die 12 beschäftigen sich mit sozialen Problemen, welche mit Menschen zu tun hat; die acht Organisationen befassen sich mit Frauenproblematik (Gewalt gegen Frauen, Belästigung, Vergewaltigung, Frauenrechte, etc.); die sechs Organisationen betätigen sich für Kinderproblematik (Kinderarbeit, auf den Straßen arbeitende / lebende Kinder, Kinderhandel, Kinderpornografie usw.); die sechs davon beschäftigen sich mit Einwanderer/Flüchtlinge, die zwei arbeiten über die rechtlich- sozialen Rechte der öffentlichen Arbeiter, die fünf über Menschenrechte, die drei über LGBT-Personen, die drei über die Menschen mit Behinderungen, die eine über die nach Rauschgift süchtigen Personen.

3. Die von den NGOs Tätigkeiten ausgeführten Städte: Während die 13 von den NGOs in allen Provinzen der Türkei Tätigkeiten ausführen, führen einige unter denen nur in einer Stadt Aktivitäten durch. Demnach werden in den folgenden Städten Tätigkeiten ausgeführt: Ankara, Izmir, Istanbul, Bursa, Gaziantep, Denizli, Mugla, Adana, Edirne, Aydin, Canakkale, Sirkak, Trabzon, Diyarbakir, Van, Mersin, Eskisehir, Hatay und Urfa.

4. Nationale und internationale Studien und Zusammenarbeit der NGOs in der Türkei: Die 28 von den Teilnehmern teilten mit, dass sich die von ihnen vertretene NGO auf nationaler und internationaler Ebene in einer Studie und Zusammenarbeit befinde.

5. Merkmale der Teilnehmer: Die Bildung der Teilnehmer, ihr Beruf, ob sie außerhalb der NGO einen Job haben, ob sie eine Ausbildung über den Menschenhandel erhalten haben, wurden unter dieser Unterschrift solche Auskünfte behandelt.

Die Positionen der Teilnehmer in der von ihnen vertretenen NGOs: Ungefähr 27% von den 70 Personen, die an der Fokusgruppen-Studien und den ausführlichen Interviews beteiligt waren, teilten mit, dass sie ein Mitglied in der von ihnen vertretenen NGO seien; 25,4% von ihnen seien Manager (Vorsitzender oder Vorstandsmitglied), 14% Koordinator des Projekts und der Rest ist entweder Auszubildende oder andere Freiwilligen.

95% von den 70 Teilnehmern teilten mit, dass sie Hochschulabsolventen sind und dass die restlichen 5% Grundschul-, Mittelschul- und High School-Absolventen sind; 59,3% von denen sagten, dass sie außer Vertretung der NGO einen anderen Job haben.

Während 40% von den 56 Vertretern der NGO, die über den Menschenhandel nicht arbeiten, sagten, dass sie in einer NGO arbeiten, die kein Projekt zum Thema Menschenhandel habe und deshalb hätten sie keine Ahnung über dieses Thema; 55.8 % von diesen Teilnehmern gaben an, dass sie noch nie einen Opfer der Menschenhandel getroffen haben.

33.9% von den 56 NGO-Vertretern, die über den Menschenhandel nicht arbeiten, sagten, dass sie an keiner Ausbildung teilgenommen haben und dass sie deshalb keine Kenntnisse über das Gesetz, Vorschriften, nationale und internationale Konventionen in Verbindung mit Menschenhandel hätten, aber sie hätten den Wunsch dies zu lernen.

Es wurde ersichtlich, dass 48.5% von den 56 NGO-Vertretern, die über den Menschenhandel nicht arbeiten, die für die Opfer des Menschenhandels verwendete Notfall-Hotline kannten. Als jedoch über den Inhalt dieser Hotline gefragt wurde, konnten nur 34.9% von ihnen sagen, dass 157 eine Notfall-Hotline für Opfer von Menschenhandel ist. Etwa 55% von ihnen ließen diese Frage unbeantwortet.

Es wurde gefragt, ob es in der Türkei über den Menschenhandel arbeitende NGO gibt und wenn es welche gibt, wurde nach deren Namen gefragt. 15 von den 44 Teilnehmern sagten, dass sie darüber keine Kenntnisse haben; 5 Teilnehmer wüssten von der Existenz der NGOs, aber sie wüssten nicht deren Namen; zwei Teilnehmer haben gesagt, dass es zu diesem Thema arbeitende NGO nicht gibt.

Die Namen der im Bereich der Menschenhandel arbeitenden NGO wurden von den folgenden Vereinen genannt: AILEDER (6 Personen), IKGV (4 Personen), Solidaritätsverein der Einwanderer (3 Personen), AILEDER und ASAM (4 Personen), AILEDER und IKGV (2 Personen) und KDV (3 Personen). In der Türkei an dem Menschenhandel arbeitende NGOs sind AILEDER, IKGV und KDV. Wenn man diese Antworten betrachtet, führen sie uns zu dem Schluss, dass die Mehrheit der Befragten von den an dem Thema Menschenhandel arbeitenden NGOs nichts wussten.

Es wurde gefragt, ob der Menschenhandel in der Türkei weit verbreitet ist, wenn er weit verbreitet ist, in welchen Städten wäre es; die 10 von den 44 NGO-Vertretern meinten, dass der Menschenhandel in der Türkei nicht weit verbreitet sei; die 10 von ihnen erklärten, dass dieses Thema weit verbreitet aber nicht sichtbar sei.

B. SCHLUSSFOLGERUNGEN VON DEN ÜBER DEN MENSCHENHANDEL NICHT DIREKT ARBEITENDEN ORGANISATIONEN DER ZIVILGESELLSCHAFT

1. Die Ergebnisse der in der Türkei durchgeführten Studie der Fokusgruppe

In diesem Abschnitt werden die in der Türkei durchgeführten Studien der sechs unterschiedlichen Fokusgruppen behandelt. An diesen Studien der Fokusgruppen nahmen 41 Vertreter von 35 Organisationen der Zivilgesellschaft teil. Während der Analyse der Angaben wurde jede Frage einzeln bewertet. Die Meinungen der an der Fokusgruppenarbeit beteiligten Teilnehmer wurden unter dem Titel jeder Frage analysiert und die Ergebnisse wurden unten angegeben.

Was ist Menschenhandel?

Die ähnlichen Definitionen von den unterschiedlichen Definitionen des Menschenhandels, die während der Fokusgruppenarbeit entstanden sind, wurden unter der gleichen Definition gruppiert. Dementsprechend wurde die häufigste Definition des Menschenhandels wie im Folgenden:

“Menschenhandel bedeutet die Ausbeutung der Arbeitskraft und der Verletzung der körperlichen Unverletzlichkeit für kommerzielle Zwecke oder durch Einschränkung oder Nicht-Einschränkung der Freiheit des Einzelnen.”

Die während der Fokusgruppenarbeit im Zusammenhang der Definition des Menschenhandels in den Vordergrund tretenden Themen:

1. Die Tatsache, dass es Verletzungen der Menschenrechte gibt
2. Blockierung der Freiheiten
3. Dass er als illegal gilt
4. Dass die Menschen ausgebeutet werden
5. Dass es gegen den Willen der Person durch Zwang geschieht
6. Dass es den Menschen schadet
7. Dass die Menschen getäuscht werden

Die Idee eines Teilnehmers, der an der Fokusgruppenarbeit in Ankara beteiligt war, ist über den Menschenhandel wie folgt:

“Es ist einmal illegal (...) die wichtigste Eigenschaft, die der Mensch besitzt, ist die Entscheidungsfähigkeit. Außerdem bildet die Fähigkeit der Menschen einen Rahmen dafür. Man entnimmt ihnen einmal die Fähigkeit die Entscheidungen zu treffen. Während man das tut, werden sie in eine passive Rolle gedrängt somit auch in eine Handelsware umgewandelt. Also hier kann es sich um eine Orientierung handeln, dass man sie arbeiten lässt, die Kinder betteln lässt oder sie zur Sexarbeit zwingt. Es kann auch eine Anweisung geben, um Grenzen auf illegale Weise zu überschreiten.”

Ein weiteres Thema war der Unterschied zwischen Menschenhandel und dem Menschenmuggel, worüber sich die Beteiligten der Fokusgruppenarbeit in diesem Stadium diskutiert haben. Die Ansichten der Teilnehmer aus Izmir über dieses Thema ist Folgendes:

“Während in dem Menschenhandel die Arbeitskraft ausgebeutet wird, werden in dem Menschenmuggel die Hoffnungen ausgebeutet (...). Ich denke, die Frage im Menschenhandel ist ein wenig so, dass es ohne Zustimmung der gehandelten Personen geschieht; beim Menschenmuggel geht es mehr um die zwangsläufigen Einwilligung.“Im Menschenhandel kommt es zu Kommodifizierung der Menschen. (...) eine Person wird dadurch betrogen, in dem man sie in ein anderes Land oder Gebiet bringt, sie arbeiten lässt ohne sie zu bezahlen. Auf die gleiche Weise wie die Beispiele von Frauen, in die Prostitution hineingezogen zu werden, gegeben. Schmuggel ist mehr ein Zwischenbegriff.“ Einer wird unter Zwang, der andere freiwillig getan (...) im Schmuggel gibt es Bereitwilligkeit, während es im Menschenhandel keine gibt.”

Welche Arten von Ausbeutungsformen auf dem Gebiet des Menschenhandels gibt es?

Die Antworten der Befragten auf die Frage “Welche Arten von Formen der Ausbeutung gibt es?": Die höchste Rate der sexuellen Ausbeutung (12 Personen), dann der Reihe nach die Ausbeutung der Arbeitskraft (8 Personen), Heirat im jungen Lebensjahr (6), Organhandel (4 Personen), Kinderhandel (2 Personen), illegale Adoption (2), Hausarbeit (2), betteln lassen (2), psychologische Ausbeutung (2) und Ausbeutung der Hoffnung (eine Person).

Für die Ausbeutung der Arbeitskraft gaben die Beteiligten verschiedene Beispiele. Dabei traten die folgenden Meinungen in den Vordergrund:

“(...) am Beispiel von Syrer lässt man die gleiche Arbeit, die von einem Türken für 10 TL gemacht werden, für 2 TL machen, weil sie noch mehr Geld benötigen. Das gehört zur legalen Ausbeutung der Arbeitskraft. (ein Teilnehmer in Ankara).“ (...) auch die Ausbeutung von Arbeitskräften wird in unserer Stadt geübt. Die Syrer sind für sie die billige Arbeitskraft. Das schafft einen Nachteil. Soweit ich weiß, gibt es vor allem zu viele arbeitende Kinder, nicht versicherte Arbeitnehmer,

billige Arbeitskräfte, prekäre syrische Arbeitskräfte, die wir bis jetzt in diesem Maße nicht gesehen hatten. Auch Arbeitsbeutung ist ein wichtiges Thema des Menschenhandels. (Ein Teilnehmer in Hatay)“

“Zuwanderung kann ein Teil des Menschenhandels sein. Es kann auch ein Menschenhandel sein, wenn man jemanden belügt und mit viel Versprechen an einen anderen Ort bringt, ihn gegen ganz wenig Lohn arbeiten lässt. Ausbeutung der Arbeit gehört auch zu diesem Bereich, deshalb lege ich Wert darauf. Erträge und Gewinne, Metakonzepte sind auch drin. Wenn Profit drin enthalten ist, gibt es auch Ausbeutung von Arbeitskräften.“ (Ein Teilnehmer in Izmir)

Die Meinung eines Teilnehmers aus Hatay über die Ehe in jungen Jahren:

Reyhanli ist eine Kreisstadt an der Grenze zu Hatay. Derzeit, in Reyhanli und Altinözü setzt er seine Frau aus, mit der er in offizieller Ehe leben musste. Eine Syrerin, die noch jünger, sogar im Kindesalter ist, kauft er sie gegen Entgelt und beginnt mit ihr unter Imam-Trauung zu leben. Ist das nicht ein Menschenhandel? Dieser Fall ist für ein Kind eine Schikanierung.

Welche Gruppen sind gefährdet und dem Menschenhandel ausgesetzt?

Nach Meinung der an der Fokusgruppenarbeit beteiligten Personen kommen unter diesen gefährdeten Gruppen die Kinder (22) an erster Stelle, die dem Menschenhandel ausgesetzt sind, dann gefolgt der Reihe nach von Frauen (12), Behinderten (9 Personen), Kriegsopfer/Staatslose/Einwanderer (9 Personen), LGBT (8 Personen), Senioren (4), die armen Leute (4 Personen), gefährdete Personen (3), Männer (3). Insbesondere sagte man im Hinblick auf die Kinder, die

nicht mit ihren Familien leben oder die, die keine Familien haben und deswegen in Pflegeeinrichtungen aufgewachsen sind, oder die psychisch labile, die als Arbeiter an einer anderen Ort, entfernt von ihrer Familie arbeitende Kinder seien die wichtigste Zielgruppe für den Menschenhandel. Die Meinung eines Fokusgruppenteilnehmers in Istanbul über die Ausbeutung der Kinder ist wie folgt:

“(…) Dass im Pflegefamiliensystem mit Geld betreut werden, wurde auch als Beispiel dargestellt. Obwohl diese Viktimisierung von dem Kind erlebt wird, werden die Kinder von den Menschen als ein Mittel benutzt an dieses Geld zu kommen, daher zählt es auch zum Menschenhandel. Auch wenn wir uns so sehr bemühen, außerhalb von uns zum Beispiel wenn in einem Dorf der Vater und die Mutter eines Pflegefamiliensystems gestorben ist und wenn das Kind Erbe oder Waren vererbt hat, nutzen die Menschen in diesem Dorf dieses Kind aus, um seine Erbe ihm zu entnehmen (...)”

Die Meinung der an dieser Fokusgruppenarbeit beteiligten Teilnehmer aus Izmir sind wie folgt:

“(...) Jeder kann das Thema des Menschenhandels werden. Es kommt dabei nicht auf die Rasse, Geschlecht, Sprache oder Religion an, sowohl Frauen als auch Männer können es sein (...). Diejenigen, die wir als benachteiligte Gruppe von Menschen nennen, sind für den Missbrauch noch anfälliger. Sie sind entweder frei von jeglicher Schirmherrschaft, oder diejenigen, die aus sozioökonomischer Sicht Hilfe benötigen. Der gemeinsame Punkt ist es, aus schwieriger Situation Nutzen zu ziehen, ohnehin unabhängig von der Art und Weise. “Kinder, die als benachteiligte Gruppe beschrieben worden sind, Frauen, die dem Krieg entflohenen, Menschen mit unterschiedlicher Hautfarbe Menschen, die versuchen wegen der Armut und Hunger in ein anderes Land zu gehen. Sie sind die Zielgruppe des Menschenhandels.”

Der Kommentar einer an der Fokusgruppenarbeit Beteiligten aus Mersin ist wie folgt:

“Weil viele Frauen, die von der vielen Traumata aus ihrer Kindheit nicht loskommen können, scheinen in der Prostitution freiwillig zu arbeiten. Weil sie sich nicht einer Behandlung unterziehen, können sie diesem Zyklus nicht entweichen und im Erwachsenenalter dieser Tätigkeit nicht fernbleiben. (...) Lassen Sie uns an syrische Familien denken. Viele von ihnen haben ihre Kinder in jungen Jahren heiraten lassen. Wurde die Heirat freiwillig vorgenommen oder handelt es sich um einen Fall des Menschenhandels. Ich denke, der Menschenhandel ist ein breites Konzept.”

Die Ansicht eines Beteiligten über Gefährdung eines Behinderten dem Menschenhandel ausgesetzt zu sein:

“Sie wissen, dass die Frau eines der grundlegendsten Opfer von Menschenhandel. (...) Behinderte Frauen haben Probleme in der Familie. Also wenn wir für Frauen und Kinder eine Überschrift finden, bedeutet sie für behinderte Frau etwas anderes.” (ein Teilnehmer der Fokusgruppe aus Mersin)

Die Meinung eines Teilnehmers aus Istanbul über die zu dieser gefährdeten Gruppe zählenden erwachsenen Männer:

“Es werden junge, ungebildete, in Großfamilien lebende Männer usw. gruppenweise gebracht. Diese Menschen arbeiten unter extrem schwierigen Bedingungen. Der größte Teil von ihnen schläft in der Fabrik, wo sie auch arbeiten; ihnen werden keine Unterkünfte zur Verfügung gestellt; 10 oder 20 Personen bleiben am gleichen Ort; sie werden alle 15 Tage zum Baden (nach Hamam) gebracht (...) Das tun die Fabrikbesitzer aus dem Gebiet von (...). Für diesen Fall gibt es Leute, die für die Beförderung dieser Menschen sorgen und sich in der Region gut auskennen. Und weil sie die Region gut kennen, sorgen auch für die Zirkulation dieser Arbeit. Meiner Meinung nach ist dies eigentlich auch

ein Menschenhandel. Die Unsichtbaren, die Straßenarbeiter, die Außenseiter, die ausgegrenzten Gruppen, LGBT Personen dienen zum Ziel dieser Menschen.“

Wie ist das Profil von dem Menschenhandel betroffenen Personen?

Die Teilnehmer der Fokusgruppenarbeit haben an erster Stelle die Menschen mit geringer sozioökonomischer Bedingungen (12 Personen) genannt, dann wiederum die Arbeitslosen (10 Personen), die Menschen mit niedrigem Potenzial am sozialen Widerstand und der Selbstverteidigung (5 Personen), die Verzweifelten und die unter Glaubensbedürfnis Leidenden. Einige Ansichten der an der Fokusgruppenarbeit Beteiligten über das Profil der Personen, die sich dem Menschenhandel ausgesetzt sind, wurden im Folgenden dargestellt:

“Dass man nicht unterstützt wird, kann ein gemeinsames Merkmal sein. Wenn sie keinen Zugriff auf den Unterstützungsmechanismus haben und nicht wissen, wie man es erreicht; Kriegssituation und Einwanderung bilden ein großes Risiko. Weil man an einem fremden Ort nichts weiß, ist das für sie ein unsicheres Umfeld. Diese Art von Situationen ist vielleicht ein gemeinsames Merkmal für viele.“ (ein Teilnehmer der Fokusgruppe aus Ankara) “Wenn man mit Frauen arbeitet, ist die Isolation allen ein gemeinsames Merkmal (...)“ (Fokusgruppenteilnehmer aus Ankara) Hoffnungslosigkeit; nicht wissen, was man tun soll; sie sind in einem tatsächlichen Überlebenskampf (...) außer dieser Probleme gibt es wirtschaftliche Probleme, Arbeitslosigkeit (...). Ich denke, dass die Arbeitslosigkeit eine von den Ursachen des Menschenhandels. Es kann sogar eine der wichtigsten Gründe sein.“ (ein Teilnehmer der Fokusgruppe aus Hatay) “Es kann sich um einige psychische Störungen handeln wie eine Trauma, die man schon überstanden hat oder dass die Fähigkeit verkümmert ist, gesunde Entscheidungen zu treffen. Etwas, was aus unserer Sicht als unvernünftig erscheint, ist es für die Zerstorbenen etwas Glaubhates.“ (ein Fokusgruppenteilnehmer aus Izmir) Über Frustration hinaus kann der Betroffene das Vertrauen völlig verlieren und damit zu einer starken Unterdrückung der Persönlichkeit unterworfen werden oder in eine Sklaven-Psychologie geraten, kann auf der untersten Ebene der Verzweiflung leben... Neben Isolation kann der Betroffene vielfältigeres Verhalten zeigen. Einzigartigkeit der Fälle ist wichtig. Wir treffen auch Fälle, die vom Selbstmord bis zum zukünftigen Bedenken sehr vielseitig sind. (Fokusgruppenteilnehmer aus Izmir)

Wer sind die Menschenhändler? Was sind ihre Methoden?

Die Teilnehmer machten unterschiedliche Definitionen von Händler. Den Teilnehmern zufolge sind Händler schlechte Menschen, sind in der Lage illegale Methoden zu verwenden. Einige Ansichten der Beteiligten über Menschenhändler sind wie folgt:

“(...) Ich denke, dass der Mann dort ein Symbol ist. Er hält die Macht in den Händen, und er ist der gegenüberliegenden Seite nach in der höheren Position. Im Vergleich

zum Opfer ist er der Mächtige, der sich vielleicht auch der Entbehrungen der Opfer bewusst ist; er ist derjenige, der sie anders nutzt.“ (Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul) “Der springende Punkt sollte die Mentalität der männlichen Kraft sein. Besonders über dieses Händlerthema denke ich so, als sei es eine Notwendigkeit dieser Mentalität. Du bist ein Mann und mächtig. Wenn du deine Macht aufbaust, kannst du über Menschen Geld verdienen und die Vorteile nutzen.“ (Fokusgruppenteilnehmer aus Ankara); “(...) Vielleicht spricht man nicht von den Menschen, doch aber von der systematischen und institutionellen Arbeitsgruppe. (...) Sie sind ziemlich viel beschäftigte Menschen. Sie haben in der Gesellschaft eine sichtbare Stellung, einen Status und sie sind organisiert. (Fokusgruppenteilnehmer aus Ankara) “Wenn es vom Händler die Rede ist, schaue ich aus der Perspektive der unterdrückten Beziehungen. Zum Beispiel, wenn jemand das aus erster Hand macht, ist er ein Händler; aber wenn jemand das sieht und ein Auge zudrückt, ist er für mich auch ein Händler. Zum Beispiel die Mutter des Mädchens weiß, dass ihr Mann sie verkauft, aber sie bleibt still. Diese Situation macht die Mutter auch zum Händler. Die Ignoranten sind auch Händler. (Fokusgruppenteilnehmer aus Ankara) “Zuerst gewinnen sie das Vertrauen, danach tun sie diese Arbeit. Auf der anderen Seite könnten sie diese Arbeit wegen der wirtschaftlichen Macht tun, in dem sie überlegen, welche Personen sie zu dieser Macht verhelfen könnten. Diejenigen, die sehr gut untersucht haben, wissen genau, welche Personen sie in ihrem Umfeld haben wollen und wen sie in diesem Punkt mit in den Handel einbeziehen würden (...)“ (Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul)

Welche Prioritäten hat das Problem mit dem Menschenhandel in unserem Land?

Die Teilnehmer gaben verschiedenen Antworten auf diese Frage. Während eine Gruppe von Teilnehmern die Meinung vertritt, dass dieses Problem öffentlich nicht bekannt ist, äußerte eine andere Gruppe, dass es über Kindermisshandlung, Braute im Kindesalter und LGBT Personen viele Kampagnen ausgeführt werden und dass daher dieses Thema doch öffentlich bekannt ist. Ein Teilnehmer sagte, dass dieses Problem des Menschenhandels in unserem Land nicht bekannt ist. Seine Worte sind im Folgenden zusammengefasst:

“Obwohl es in der Tat ein wichtiges Tagesthema ist, kommt es nur durch Auswanderungsproblematik, auch durch Menschenschmuggel und kriminelle Ausbeutung an die Tagesordnung und es wird meistens unter den Teppich gekehrt oder man versucht es zu ignorieren oder sie legalisieren. (Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul)

Eine Mehrheit der Teilnehmer äußerten zum Thema Menschenhandel, dass es eine sehr hohe Priorität für unser Land darstellt. (7 Personen) Somit wurde berichtet, dass es ein vorrangiges Problem sei aber dass es vom Staat nicht ausreichend Vorrang gegeben wird. (6 Personen), das Problem

ist vorrangig aber in der Öffentlichkeit nicht bekannt (4 Personen). Eine Gruppe hat angegeben, das es kein vorrangiges Problem ist. (4 Personen) Die Ansichten der Teilnehmer in dieser Hinsicht sind wie folgt:

“Weil es mit Menschenwürde zu tun ist, ist es ein sehr wichtiges und vorrangiges Problem, das gelöst werden muss. Wenn wir irgendwo anfangen möchten, müssen wir da anfangen. Aber wir sehen, dass es kein vorrangiges Problem in unserem Land ist. Wir sehen, dass es sowohl im Bezug auf die Regierungspolitik als auch auf die öffentliche Interesse keine Priorität hat. Insbesondere ist unser Land eines von den Ländern, in dem dieses Thema weit verbreitet behandelt wird.“ (Fokusgruppenteilnehmer aus Izmir)

Diejenigen, die sagen, dass der Menschenhandel nicht ein vorrangiges Problem ist, glauben eigentlich, wenn man die Probleme des Landes in die Reihenordnung bringt, dass es kein vorrangiges Problem ist. Die meisten Teilnehmer sind der Meinung, dass dieses Thema wichtig ist, aber der Staat sieht es nicht genügend im Vordergrund.

Wissen Sie, was Sie machen würden, wenn Sie einem Opfer gegenüber stehen würden?

Haben Sie schon einem Opfer des Menschenhandels begegnet?

Die meisten der Teilnehmer der Fokusgruppenstudie haben gesagt, dass sie erst bei der Polizei, den Staatsanwälten, bei den Strafverfolgungsbehörden, Gendarmen und der Polizei-Hotline 155 anrufen müssen, wenn sie einem Opfer begegnen würden. (8 Personen) Darüber hinaus sagten die 4 von den Teilnehmern, dass die Notfall-Leitung 157 angerufen werden kann, 4 Teilnehmer sagten, dass man sich an die NGO wenden kann, die 2 Beteiligten sagten, dass man die Anwaltskammer benachrichtigen kann und einer von ihnen sagte, dass man bei der Leitung 183 anrufen kann. Die Ansichten der Teilnehmer zu diesem Thema sind die Folgenden:

“Zum Beispiel, es gibt eine Hotline für die Opfer, die zur Gewalt ausgesetzt sind und dringend Hilfe benötigen. Ich kann mich jetzt leider daran nicht erinnern. Es gibt Organisationen. Die umgeleitet werden können. Es gibt 157. Wenn nichts anderes getan werden kann, gibt es die Polizei 155.“ (Fokusgruppenmitglied aus Ankara) “Ich würde mich wahrscheinlich an die NGOs wenden. Über die 157 habe ich neulich erfahren.“ (Fokusgruppenmitglied in Ankara) “Ich war über die Existenz von 157 nicht informiert. Vor Kurzem habe ich es aus dem Formblatt erfahren.“ (Fokusgruppenmitglied aus Mersin) “Ich war auch in meinem Privatleben oftmals konfrontiert ... Es gibt viele Menschen in unserem Land, die aus dem Ausland kommen, um Kinder oder ältere Personen zu pflegen. Die Familien entnehmen ihnen ihre Pässe, sie arbeiten illegal, ohne Erlaubnis. Einen Willen haben sie dazu

irgendwie, aber sie haben auf keinen Fall Rechte zum Ausruhen, keinen Urlaub; alle ihre Dokumente werden aufbewahrt usw.”(Fokusgruppenteilnehmer aus Ankara)

Die folgende Ansicht gibt eine ausführliche Informationen darüber, wie weit sich die Teilnehmer Kenntnisse über die Vorfälle verfügen:

Ich habe in diesem Bereich etwas mehr Glück, denn ich arbeite im Ministerium wegen familiärer Service-Kompetenz. (...) Im Allgemeinen sind die folgenden Transaktionen vorgenommen; Wenn ich einen Anruf erhalte, gehe ich zur Überprüfung. Ich gehe nie zur Sicherheit. Wenn es ein Ausländer ist, gehe ich zum Konsulat. Zweitens rufe ich bei ICC an. Drittens informiere ich mich nach dem Eintrag-Prozess. Viertens wende ich mich an die zuständige Stelle, falls der Betroffene eine Trauma erlitten hat. Wenn der Betroffene aus der Türkei ist, soll er anstatt beim Konsulat an seinem Wohnort abgeholt werden. Wenn es mit dem Abholen Probleme auftritt, bleiben im allgemeinen Misshandelnde und Missbehandelte in gleicher Wohnung. In solchen Fällen konzentrieren wir uns darauf, was wir in der nächsten Zeit tun können. Von dem Moment an, dass es gefährlich sein könnte, schreibe ich direkt an die Staatsanwaltschaft.” (Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul)

Was soll man tun, um die Probleme des Menschenhandels zu verhindern?

Die Mehrzahl der Teilnehmer sagten, dass in der Gesellschaft das Bewusstsein geschaffen werden soll und dass man sich dessen bewusst wird. (16 Personen)) Dann berichtete man der Reihe nach über die Änderung der jeweils bestehenden Politik und Verabschiedung nötiger Gesetze (4), dass die NGOs die gerichtlichen Prozesse verfolgen sollten (2), dass die NGOs zwischen die Regierung- Mechanismen stellen und Zusammenarbeit leisten sollten(2), dass die Teilnehmer in Bezug auf den Menschenhandel das Bewusstsein in allen Teilen der Gesellschaft schaffen sollten. Und auf welche Art und Weise das durchgeführt werden soll, wurden darüber die folgende Ansichten berichtet:

“Das ist eigentlich eine Frage des Bewusstseins. Ein Bewusstsein gewinnen lassen und die Probleme möglichst in legitime Lage bringen. Ich denke die Solidarität mit Frauen könnte gut sein. Insbesondere die Frauen, die dem Menschenhandel ausgesetzt werden, könnten an diesem Projekt beteiligt werden.” (Fokusgruppenteilnehmer in Ankara) “Ich denke, dass die Berufsberater in den Schulen in diesem Bereich wirksam werden. Eine solche Studie soll für die Professionalität des Personals und der Sicherheitskräfte durchgeführt werden.” (Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul)

Die Meinung eines Teilnehmers über die Einbeziehung von NGOs in den Prozess wie folgt:

Eigentlich können die im gleichen Bereich Arbeitenden zusammenkommen und unter sich eine Arbeitsteilung machen. Zum Beispiel, wenn es um die Bekämpfung des Menschenhandels geht, ist es wichtig, dass die NGO die Aufgabe für die Rehabilitation der Opfer übernimmt; der Auftrag für den Teil des rechtlichen Kampfs kann einer anderen NGO übergeben werden, aber eine gute Koordination zwischen ihnen ist auch sehr wichtig. Daher dürfte es, was die Mission der NGO betrifft, nicht vorkommen, dass so etwas wie jeder und jede NGO unterschiedliche Aufgaben haben kann und so dass es zu keinen Interessenkonflikten kommen darf.“ (Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul)

Was sollte die Rolle der NGO auf dem Gebiet des Menschenhandels sein?

Die wichtigsten aus den sehr vielen unterschiedlichen Antworten auf diese Frage sind im Folgenden zusammengefasst:

1. Die NGOs haben die Chance, die aktuelle Situation auf dem Feld näher zu sehen. Sie betrachten genauer die aktuelle Situation auf dem Gebiet, und sie sind sich dessen bewusst. Die NGOs können in dieser Hinsicht die Führung bieten. Zum Bewusstwerden und zur Ausbildung können sie eine Menge Unterstützung und einen hohen Beitrag leisten; sie können sich um ihre Veröffentlichung bemühen.
2. Die NGOs sollten für dieses Thema ein Arbeitsprogramm haben wie Expertenverein der Sozialarbeit.
3. Die NGOs sind viel effektiver als jede Art von Mechanismus der Staat. Über das Thema haben weder NGOs noch Personen genug Informationen. Langzeitstudien sollten gemeinsam ausgeführt werden.
4. Die in diesem Bereich arbeitenden NGOs sollten zusammenkommen und eine Arbeitsteilung machen.
5. Die NGOs haben zu viel Macht die Sensibilisierung zu schaffen, aber sie haben zu wenig Durchsetzungsbefugnisse.
6. Die NGOs sind Ingenieure der Gesellschaft. In den NGOs befinden sich Personen aus allen Berufen wie Soziologe, Psychologe, Anwälte usw.

Einer der Teilnehmer hat seine Meinung über die Pflicht der NGOs wie folgt festgelegt:

“Menschenhandel ist eine ernste Angelegenheit. Ich denke nicht, dass der Staat nichts tut und dass die ganze Arbeit von den NGOs gemacht werden, so soll es nicht sein. Ich glaube wirklich, dass eine NGO verfolgt werden soll. Sie sollte unabhängig verfolgt werden. Das sollte im Menschenhandel ihre größte Rolle sein. Daher sollte es eine NGO geben, die diese Rolle auf unabhängige Weise

*verwirklicht, das Problem sichtbar werden lässt, es unterstützt und vertritt.“
(Fokusgruppenteilnehmer aus Ankara)*

Nach Ansicht der Teilnehmer fällt eine Menge Arbeit auf NGOs. Aber die Teilnehmer brachten auch zum Ausdruck, dass die NGOs viele Probleme haben. Eines davon ist wie folgt:

“Manchmal kommt es so vor, dass man es tut, was eigentlich der Staat tun sollte. Sogar trifft der Staat die uns betreffenden Entscheidungen, ohne Rücksprache mit uns. Die Rollen können mehr unterstützend und stärkend sein.“ (...) Dafür können die herkömmlichen Methoden beiseite geschoben werden. Dann müsste natürlich die Kreativität und andere Methoden entwickelt werden, denn da gibt es eine unglaubliche Sperre. Also ich kann mir keine andere Alternative denken als es zu versuchen, von Seiten der NGO die grundlegenden Dienste zur Verfügung zu stellen. Deshalb kann ich nicht kreativ sein. Ich möchte es beobachten, will nur hinschauen, aber das kann ich nicht (...). Aber in der Türkei gibt es Probleme mit der Gesetzgebung. Durch NGO kann es möglich sein, für die Verschärfung der NGO-Gesetze und Vorschriften eine Druckgruppe zu bilden.“

Möchten Sie in Ihrem eigenen Namen oder im Namen Ihrer Behörde auf dem Gebiet des Menschenhandels arbeiten?

Die Mehrheit der Teilnehmer in den Fokusgruppen berichteten, dass sie sowohl in ihrem eigenen Namen als auch im Namen der Institutionen, wo sie arbeiten, an Menschenhandel zu arbeiten (13 Personen). Nur vier Vertreter sagten, dass sie in ihrem Interessenbereich arbeiten möchten, drei Betriebsvertreter sagten, dass sie daran bereits arbeiten, drei Betriebsvertreter sagten, dass sie wegen Intensität ihrer Arbeit keine Zeit haben an das Thema des Menschenhandels zu arbeiten.

Was denken Sie, dass Ihre Organisation was für eine Art von Stärkung für den Bereich des Menschenhandels vorsieht?

Die Teilnehmer der Fokusgruppen haben erklärt, dass sie vorrangig in ihrem eigenen Namen und dann im Namen ihrer Dienststelle NGO eine detaillierte Informationen über Menschenhandel bräuchten (11 Personen). Die Meinungen der Teilnehmer der Fokusgruppen in Ankara zu diesem Thema sind wie folgt:

“Also in diesem Bereich fehlt die Information. So wie ASAM auch meine Dienststelle NGO haben ziemlich viele Feldbüros und beschäftigen sich mit einer großen Zahl von Asylbewerbern, Flüchtlingen und Migranten, aber die NGO hat in diesem Bereich ein gravierender Mangel an Informationen. Deshalb ist die Information darüber absolut wichtig, auch im Sinne des Menschenhandels, damit man darüber Klarheiten schafft. Daneben ist es auch wichtig Bewusstsein,

sogar alle Arten von Bewusstsein zu schaffen. Wie ist dessen Rechtslage in der Türkei? Welche Personen können dem Menschenhandel ausgesetzt sein, was kann getan werden? Bis zu den Gesprächstechniken, die wir gerade besprochen haben, können informiert werden. Das kann für die Kollegen der Sozialarbeit und Personalien der anderen Berufsgruppen sehr vom Nutzen sein. Das sollte im Zusammenhang der Flüchtlingsfrage durchgeführt werden. Es ist eine der wichtigsten Dinge, dass die Mitarbeiter jedes Verbands einzeln informiert werden oder dass jedem klar ist, wo der neu eingetroffene Fall hingehört.“

Die Teilnehmer haben erklärt, dass man neben Wissens- und Bewusstseinsbedürfnis einen Überblick über die Gesetzgebung haben sollte, dass die NGOs finanzielle Unterstützung und Fachpersonal brauchen, dass man die Erfahrungen austauschen und die neuesten Entwicklungen verfolgen sollte; anschließend soll man wissen, wer welche Arbeit macht. Ausserdem haben sie festgestellt, dass eine gut ausgestattete Expertengruppe, die als Vorgesetzte arbeiten kann, benötigt wird. Einige Ansichten der Teilnehmer sind wie folgt:

“Man braucht noch ein Team, das die mit den Opfern arbeitenden Experten unterstützen. Wenn eine solche Ausbildung geben würde, könnte ich daran teilnehmen. Solche wie ein Vorgesetzter. Denn wir brauchen so etwas.“ Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul) *“(…) Wir sprechen darüber, aber eine Zusammenarbeit zwischen den Institutionen ist sehr schwierig (…). Es soll eine Institution oder ein NGO-Dach sein. Es soll bestimmt werden, welche Institution die verantwortliche ist, damit man die Koordination mit anderen gut ermöglichen kann“* (Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul). *“Meiner Meinung nach ist es ein Problem, das fast jede Organisation angeht, aber das geht vor allem das Ministerium für Familie und Sozialpolitik, Sicherheit und Gesundheit an, betrifft in der Tat viele Institutionen und die Zusammenarbeit sollte sowohl für Bildung als auch für die Rehabilitation, sowie schützende, präventive, auch für spätere Dienstleistungen sein(…). NGO soll auch mit dabei sein, und ich denke, sie sollten in den strategischen Plan aufgenommen werden.“* (Fokusgruppenteilnehmer aus Istanbul).

Ist für die Lösung der Probleme eine Zusammenarbeit zwischen den Institutionen notwendig? Was für eine Zusammenarbeit braucht man?

Die Teilnehmer betonten für die in Frage kommenden Institutionen und Organisationen eine ganzheitliche Koordination für die Zusammenarbeit zwischen den Institutionen und Organisationen. Dementsprechend haben sie zuerst von NGOs berichtet, die mit Menschenhandel in Verbindung gebracht werden können. Im Hinblick auf diese NGOs haben sie die im sozialen Dienstbereich aktive Vereine, Ärztekammer, Juristenverbände, soziale Einrichtungen für Frauen und Kinder genannt. Später nannten

sie der Reihe nach die öffentlichen Einrichtungen wie Verwaltungsamt, Sicherheit, die Institutionen im Rahmen des Ministeriums für Sozialpolitik und Familie, Migrarationsverwaltung, Universitäten, lokale Verwaltungen, Organisationen als Geldgeber. Als einer der Vertreter von Nichtregierungsorganisationen, der an der Fokusgruppenarbeit in Hatay teilnahm, das folgende Beispiel gab, verwendete er die folgenden Ausdrücke:

“Als Beispiel kann ich sagen, wenn man zu SÖNİM kommt, braucht man eine Teamarbeit in allen Bereichen wie Berufsausbildung, Rechtshilfe, psychosoziale Unterstützung etc., alle NGOs, einschliesslich der Hochschulen. Je nach Bedürfnis der Fälle gibt es bei SÖNİM alles wie öffentliche medizinische Versorgung und staatliche Bildung (wenn sie Kinder haben und Geheimhaltung nötig ist). Ich bekomme seit vielen Jahren solche Unterstützungen von Anwalts- und Ärztekammern. Wenn ich mich in einer auswegslosen Situation befinde, bekomme ich auch Unterstützung durch andere Institutionen. Man muss die Gesetzgebungen beherrschen. Turkish BGB, das türkische Strafgesetzbuch, das Kinderschutzgesetz, usw muss man kennen.

Ein Teilnehmer, der seine Meinung über die Medien zum Ausdruck gebracht hat, hat folgendes gesagt:

Es kann vielleicht notwendig werden, eine neue Strategie zu bestimmen und die existierende zu ändern. Oder man kann mit Medien in Zusammenarbeit sein. Den öffentlichen Werbespots, die zu bestimmten Tageszeiten gesendet werden, können diese auch hinzugefügt werden (...).“ (Fokusgruppenteilnehmer aus Ankara)

Was für Hindernisse können im Wege stehen, wenn wir an Menschenhandel arbeiten?

Die Antworten der Befragten auf diese Fragen lauten wie folgt:

1. Der Unwille der öffentlichen Institutionen bei der Unterstützung
2. Die Öffentlichkeit betrachtet die NGOs mit Fragezeichen
3. Der Mangel an Koordination zwischen den zuständigen Institutionen
4. Unzureichende Richtlinien
5. Weil die bei den NGOs arbeitenden gleichzeitig Angestellten des öffentlichen Dienstes sind, sind sie nicht frei und ihnen mangelt es an Zeit.
6. Dass sich die Personen der Routing-Mechanismus nicht bewusst sind
7. Dass man die Opfer nicht erreichen kann/ Unwilligkeit des Opfers aus dieser Gelegenheit zu profitieren
8. Es gibt keine Hindernisse

2. Die Ergebnisse der in der Türkei ausführlich durchgeführten Studie

Während der Analyse der Ergebnisse der tiefgreifenden Verhandlungsstudien, die über den Menschenhandel mit 9 Personen, deren Aktivitätenbereich nicht direkt mit dem Menschenhandel in der Türkei zu tun hat, durchgeführt worden ist, wurde jede Frage

getrennt bewertet. Die Meinungen der Vertreter der NGO, die an der tiefgreifenden Verhandlungen über Menschenhandel teilgenommen haben, wurden unter jeder Frage-Überschrift analysiert und ihre Ergebnisse sind unten mit ihren eigenen Coden angegeben.

Was ist Menschenhandel?

Auch wenn die Definitionen des Menschenhandels stark voneinander unterscheiden, treten bei der Definitionen folgende Themenbereiche in den Vordergrund: Zwang und Brutalität (5 Personen), Illegalität (4), Ausbeutung (5 Personen), aus der Hilflosigkeit profitieren (3 Personen), Rechtsverletzung (3) , Täuschung und Verhinderung der Freiheit (3 Personen), an eigene finanzielle Vorteile denken (4 Personen). Die Beurteilung des Menschenhandels aus einer breiter Perspektive von A48 lautet wie folgt:

“Der Menschenhandel bedeutet im Allgemeinen, dass die Männer, Frauen und Kinder zum Zweck der Ausbeutung gesperrt werden und dass sie durch die Einschränkung ihrer Freiheit ausgebeutet werden (...) Durch die Wirtschaftskrise verursachte Armut in manchen Ländern, Wünsche auf besseres Leben, die erlebten Verzweiflungen führen dazu, dass die Menschen sofort an die Versprechungen der Betrüger glauben und der darauf folgende Druck und die Gewalt lässt sie versklaven.“

Welche Arten von Ausbeutung gibt es auf dem Gebiet des Menschenhandels?

Die wichtigste Art der Verwertung des Menschenhandels ist die sexuelle Ausbeutung (9 Personen) und Ausbeutung der Arbeitskraft (8 Personen). Danach folgen der Organhandel (4 Personen), Geiselnahme und Sklaverei (3 Personen), physische Gewalt (3), Zwangsheirat (2 Personen). Die Ansichten von V44, der/die an den tiefgreifenden Interviews teilgenommen hat:

“Arbeitsausbeutung steht an erster Stelle. Wenn man sie aus der Sicht der billigen Arbeitskraft betrachtet, werden nicht mal ihre Rechte auf das Leben berücksichtigt. Auf der anderen Seite sind die Opfer auch den Problemen wie sexueller Missbrauch, psychologische und physische Gewalt ausgesetzt.“

Welche Gruppen sind gefährdet und dem Menschenhandel ausgeliefert?

Laut den Teilnehmern kommen an der Spitze der gefährdeten Gruppen der Reihe nach die folgenden Gruppen: die Kinder/ die Kinder ohne Eltern (8 Personen), Frauen (7 Personen), Kriegsopfer, Flüchtlinge und Migranten (6 Personen), und die armen Menschen (3 Personen). Darüber hinaus wurden die von zu Hause Geflüchteten, Obdachlosen und ältere Menschen als andere gefährdete Gruppe aufgeführt. Nach B4 sind die gefährdeten Gruppen:

“(...) der internen Migration Ausgesetzten (aus anderen Städten), Migranten aus verschiedenen Ländern (soll keine erzwungene Migration sein), benachteiligte Gruppen, Menschen mit wirtschaftlichen Nöten; also die, die in niedrigerer wirtschaftlicher Lage sind.”

Wie sind die Profile der vom Menschenhandel betroffenen Personen?

Die Meinungen der an der ausführlichen Interviews beteiligten Teilnehmer über die Eigenschaften der Personen, die dem Menschenhandel ausgesetzt sind, wie folgt:

“Männer können in ihrem Arbeitsleben auch Opfer sein, aber beim Menschenhandel bringen “die höchsten Gewinne” Frauen und Kinder (...). Weil sie unbeschützt sind, sind sie die ersten Opfer des Menschenhandels.” (A60). Sie sind psychisch und ökonomisch in schwieriger Lage. Sie können nicht aus Sozialhilfe und Unterstützungsmechanismen profitieren und ihre Rechte sind nicht vertreten. Sie sind den verschiedenen Arten von Gewalt wie Bedrohung und Druck ausgesetzt.” (A 48). Die Menschen, die dem Menschenhandel ausgeliefert sind, können die Personen sein, die im Interesse eines besseren Lebens durch falsche Stellenanzeigen getäuscht wurden, die Jugendlichen, die von zu Hause entflohen sind, oder die, die in einem fremden Land manipuliert worden sind und dann die Obdachlosen. Man kann keine endgültige Definition davon machen und sagen, dass die Opfer des Menschenhandels so sind aber jedermann wie Frauen, Männer, Kinder, Jugendlichen können alle vom Menschenhandel betroffen sein.” (G 43)

In was für einem psychologischen Zustand befindet sich der Betroffene des Menschenhandels? Was muss gemacht werden?

Die daran Beteiligten gaben an, dass sie beängstigt seien und sich Sorgen um ihre Zukunft machen würden (6), hoffnungslos und dass sie ein Bedürfnis hätten an etwas zu glauben (4 Personen), dass sie mit Schamgefühlen leben würden (3 Personen), dass sie die Gesetze nicht kennen würden (eine Person) dass sie eine Trauma hinter sich hätten (eine Person). Darüber hinaus haben einige Teilnehmer Folgendes angegeben:

“Es ist die absolute Notwendigkeit, die psychologische Dimension zu unterstützen. Sie sind jahrelang in die Diskriminierung geraten und können Trauma erleben, die über viele Jahre hinweg dauern können.”(B47). “In den meisten Fällen haben sie eine große Trauma erlebt und diese Trauma kann aus verschiedenen Phasen sein. Die Trauma kann durch sexuelle und psychische Gewalt, Schamgefühl, Angst vor der Flucht verursacht sein. Panikattacken, Depressionen, Drogenmissbrauch. Essstörungen können darauf beruhen. (G43).

Wer sind Menschenhändler?

Nach Ansicht der Teilnehmer sind die Händler die Folgenden: Gangster, Mafia (4 Personen), nationale und internationale kriminelle Organisationen (3 Personen), alle, die nur auf ihren Vorteil bedacht sind (2 Personen), Eltern und Verwandten (2 Personen). Die Definition eines Menschenhändlers von einem Teilnehmer lautet wie folgt:

“Menschenhändler können aus vielen verschiedenen Menschengruppen und Berufen sein. Darin sind enthalten Bordelle, Eigentümer der gefälschten Massagesalons, Besitzer der von zu Hause Arbeitenden, Banden und kriminelle Organisationen, Besitzer der gefälschten Modelagenturen, Familienmitglieder, Verwandten, Fabrikbesitzer, Unternehmer, Kleinunternehmer. (G43)

Was sind die Handlungsmethoden der Menschenhändler?

Laut den Teilnehmern stehen bei den angewandten Methoden der Händler an den ersten Stellen die Zwangsarbeit (6 Personen), Betrug (5 Personen), Retention (3), Erpressung, Drohungen (2 Personen) von sich abhängig machen (eine Person). Die Meinung eines Teilnehmers ist in dieser Hinsicht die Folgenden:

“Sie sorgen dafür, dass Frauen, Mädchen und junge Männer durch falsche Information aus ihren Häusern und dem Lebensort entführt werden; sie entführen die Menschen gewaltsam; sie machen die Opfer durch Angst fügsam und dann lassen sie arbeiten.” (V45).

Welche Prioritäten hat das Problem mit dem Menschenhandel in unserem Land?

Die Drei von den Teilnehmern sagten, dass der Menschenhandel ein wichtiges Thema in unserem Land ist; die drei Teilnehmer fänden es als ein vorrangiges Problem, aber meinten, dass der Staat es nicht genügend im Vordergrund sieht. Die anderen zwei Teilnehmer sagten, dass der Menschenhandel ab jetzt ein vorrangiges Problem sein wird; ein Teilnehmer gab überhaupt keine Antwort auf die Frage. Die Einstellung eines Teilnehmers zu diesem Thema ist wie folgt:

“Ich denke, es ist ein sehr wichtiges Thema. Zwei Gründe, warum diese Tätigkeit für den Händler so anziehend ist, sind, dass sie dadurch eine Menge Geld verdienen und dass der Job kein hohes Risiko stellt. Wenn man nicht harnäckig dagegen schreitet, nimmt dieser Menschenhandel nie ein Ende.” (G 43).

Wissen Sie, was Sie tun werden, wenn Sie einem Opfer gegenüber stehen?

Die Fünf von den Teilnehmern gaben an, dass sie sich erst an die Polizei, Staatsanwaltschaft, Strafverfolgungsbehörden wie die Gendarmerie wenden würden, oder bei 157 und 155 anrufen würden, wenn sie einem Opfer begegnen würden. Während die drei sagten, dass sie zur NGO gehen würden, erklärten die anderen drei, dass die Institution, die sie vertreten, bereits mit solchen Opfern arbeiten würden. Ein Teilnehmer berichtete darüber, was sie in so einem Fall machen würde, im folgenden:

“Als erstes würde ich feststellen, ob es in Bezug auf ihre Gesundheit ein ärztlicher Eingriff nötig ist. Ich überprüfe deren Sicherheit. Ich Sorge für die nötige psychologische Unterstützung und ich frage den/die Betroffenen, was für einen Weg er/ sie verfolgen möchte. Wenn er/ sie darauf eingehen möchte, verweise ich ihn/ sie rechtliche Schritte zu ergreifen. (...). Ich rufe die Linie 157 an.” (G43)

Was kann man tun um das Problem des Menschenhandels vorzubeugen?

Um dieses Problem des Menschenhandels vorzubeugen, haben acht Personen unter den Teilnehmern erklärt, dass es zunächst sehr notwendig ist, in jedem Bereich der Gesellschaft Sensibilität über dieses Thema zu schaffen, damit dieses Problem zum Verschwinden kommt. Drei Teilnehmer haben erklärt, dass man die Zahl der zuständigen NGOs erhöhen sollte; drei Teilnehmer sagten, dass die NGOs mit öffentlichen Institutionen und Organisationen zusammenarbeiten sollten; die weiteren zwei Teilnehmer gaben an, dass internationale Zusammenarbeit geleistet werden muss.

Die Vorschläge von zwei Teilnehmern, die an den eingehenden Verhandlungen teilgenommen haben, sind im Folgenden dargestellt:

“(…) Die internationalen Rechtsrahmen bietet im letzten Jahrhundert einen äußerst wichtigen Rahmen für Verhinderung des Menschenhandels und Schutz der Gefährdeten an. Politische Stabilität ist notwendig, damit die Staaten gegen den Menschenhandel kämpfen. Darüber hinaus ist das Bewusstsein und die Zusammenarbeit aller Beteiligten einschließlich der Öffentlichkeit ein Schlüssel im Kampf gegen den Menschenhandel. Dass der Menschenhandel mit verschiedenen Bereichen überdeckt ist, soll im Kampf gegen den Menschenhandel in den Koordinationsmechanismen alle Beteiligten, insbesondere die Einrichtungen wie die Mechanismen der Strafverfolgungs- und Justizbehörden, Gesundheitssystem, Organisationen der Zivilgesellschaft, Kommunen, Kammern untereinander eine

Zusammenarbeit und Collaboration-Systeme entwickeln. Der Kampf gegen den Menschenhandel, den man als organisierte Kriminalität bezeichnen kann, ist es sehr wichtig, insbesondere für die Identifizierung der Opfer und Prävention sowie für die regelmäßige Informationen und Erfahrungsaustausch, gemeinsame Schulungen zu organisieren, für die Funktionalität der Zusammenarbeit zu sorgen. In Bezug auf die grenzüberschreitende Natur ist eine Zusammenarbeit zwischen den Strafverfolgungsbehörden der Herkunfts-, Transit-, und Zielländern und den Organisationen der Zivilgesellschaft unvermeidlich. Dass der Rahmen für diese Zusammenarbeit gebildet wird und dass dabei die technologischen Entwicklungen unseres Zeitalters mitberücksichtigt werden und dass sie durch die wirksamsten Mitteln ordnungsmäßig aufgebaut wird, ist es sowohl für den Schutz und die Stärkung der Opfer als auch für die Bestrafung der Schuldigen von größter Bedeutung. Darüber hinaus können wir nicht nur mit unserer professionellen Identität, auch als Individuen für die Bekämpfung des Menschenhandels einen Beitrag leisten. –deshalb ist es äußerst wichtig, dass unser Bewusstsein erhöht wird und “dass die Hotline 157 vorgestellt und verwendet wird.” (A 48)

Was soll die Rolle der NGOs auf dem Gebiet des Menschenhandels sein?

Sie sind in der Ansicht, dass die NGOs die wichtigsten Einrichtungen sind, im Bereich des Menschenhandels zu kämpfen und deren wichtigste Funktion ist es durch Lobbying oder Druckgruppen in der Gesellschaft Bewusstsein zu diesem Thema zu schaffen (6 Personen). Die anderen Rollen, die auf die NGOs übertragen sind, lauten der Reihe nach: mit anderen Institutionen zusammenarbeiten (3 Personen), vorbeugende, schützende und eine kämpferische Rolle übernehmen (2 Personen), beobachten und eingreifen (1)

Möchten Sie im Bereich des Menschenhandels arbeiten?

Alle Teilnehmer sagten, dass sie im Bereich des Menschenhandels arbeiten wollen. Ein Teilnehmer sagte, *dass er mit Frauen und Mädchen arbeiten möchte (V44)*.

Was für Verstärkung braucht Ihre Institution im Bereich des Menschenhandels?

Die Punkte, die die Teilnehmer im Bereich des Menschenhandels sowohl individuell als auch institutionell benötigen: Sie betonten die Notwendigkeit der Informationen über den Menschenhandel (6 Personen), Informationsbedürfnis nach allen nationalen und internationalen Abkommen und Gesetze (5 Personen), und Informationen über aktuelle Entwicklungen, Erfahrungsaustausch auf der nationalen und internationalen Ebene, gute Vorbilder, Kenntnisse über die aktuelle

Situation (5 Personen). Das sind einige Punkte, über die die Teilnehmer gerne Informationen hätten:

“Die Definition vom Menschenhandel; wer zum Opfer fallen könnte; wie die Syrer und die verschiedenen Flüchtlingsgruppen davon beeinflusst werden können (...); dass die im Bereich von Asylbewerber und Migranten tätigen Mitarbeiter, vor allem mit Syrer und Iraker, erfahren, was man in so einem Fall getan werden kann (...).” (G42). Der letzte Stand der Welt und der Türkei im Fall des Menschenhandels, (...), gute Praktizierungen mit vorbeugenden Maßnahmen und Projekte, Was kann man für die Opfer des Menschenhandels tun? Was macht man zur Zeit ? Was kann noch alles getan werden?” (B47)

Ist eine innerbetriebliche Zusammenarbeit erforderlich? Welche Art von Zusammenarbeit braucht man?

Alle Teilnehmer bis auf einen haben erklärt, die NGOs seien die Organisationen, mit denen man über Menschenhandel kooperieren kann. Sie erklärten weiter, dass man daneben mit öffentliche Einrichtungen wie Einwanderungsbehörden, Sicherheitsbehörden und Stadtverwaltung Zusammenarbeit leisten solle. Die Meinung eines Teilnehmers über das Thema ist Folgendes:

“Ich denke, man sollte mit verschiedenen Regierungsbehörden, vor allem mit Polizeipräsidium und organisationen der Zivilgesellschaft in einer Kooperation arbeiten. (Ministerium für Gesundheit, Familie und Sozialpolitik, Justiz, Verwaltung der Immigration, Verwaltung des Menschenrechtsrats, AFAD, Innenministerium)” G42

C. DIE ERGEBNISSE DER ORGANISATIONEN DER ZIVILGESELLSCHAFT, DIE DIREKT MIT BEZUG AUF DEN MENSCHENHANDEL ARBEITEN

In diesem Kapitel werden analysierte Datenergebnisse einer in Deutschland und Griechenland durchgeführten Fokusgruppenstudie aufgeführt.

Wie jede Fokusgruppenarbeit in der Türkei werden die Fragen einzeln bewertet. Meinungen der Teilnehmer von Fokusgruppen wurden unter unter der Überschrift jeder Frage analysiert und ihre Ergebnisse sind unten angegeben. Während der Fokusgruppenstudie in Deutschland haben die Teilnehmer anstatt die Themen zu wiederholen, wo sie in gleicher Meinung sind, haben sie sich das Prizip angeeignet, sich über die neuen Themen auszutauschen, um die Zeit effektiver zu nutzen.

Aus diesem Grund erschien die Anzahl der Teilnehmer unter einzelnen Fragen nur begrenzt.

1. Die Ergebnisse der in Deutschland durchgeführten Fokusgruppenarbeit

Was für eine Beziehung gibt es zwischen den Begriffen von Menschenhandel und Menschen schmuggel?

Ein Teilnehmer, der an der Fokusgruppenarbeit in Deutschland beteiligt war, dass er die beiden Begriffe, Menschenhandel und Menschen schmuggel verwechseln würde und sagte daraufhin folgendes:

Ich habe den Eindruck, dass der Menschenhandel und der Menschen schmuggel besonders in den Medien miteinander verwechselt wird. Während einer Ausbeutung beinhaltet, stellt der andere Grenzverletzung dar. Ja, ich bewerte sie vielleicht voneinander getrennt, aber diese Begriffe werden in den Medien und der öffentlichen Diskussion häufig verwechselt. Die die Grenze Verletzende können dann später dem Menschenhandel ausgesetzt werden.

Was für Ausbeutungsformen gibt es im Bereich des Menschenhandels in Deutschland?

Die Beteiligten der Fokusgruppenarbeit in Berlin gaben als die häufigste Form des Menschenhandels der Reihe nach an: Arbeitsausbeutung (4 Personen), sexuelle Ausbeutung (3 Personen), Kinderhandel (1 Person), illegale Adaption (eine Person) und Organhandel (eine Person).

Welche Gruppen sind dem Menschenhandel hilflos ausgeliefert?

Die Teilnehmer nannten unter den schwachen Gruppen gegen den Menschenhandel an erster Stelle die Frauen (2 Personen), dann der Reihe nach die unbehüteten Menschen (ohne Familien, Flüchtlinge, die Armen etc.) (1 Person),

LGBT (1 Person), Minderjährigen (1 Person), aus ihrem Land Vertriebenen (1 Person). Die zwei an der Fokusgruppenarbeit beteiligten Teilnehmer haben Ihre Gedanken folgendermaßen dargelegt:

“(...) Hier in Dortmund bestehen die Gruppen aus Bulgarien und Rumänien kommenden Frauen und Transsexuellen. Neben Erwachsenen gibt es auch Personen im kleinen Lebensalter.“ Nach unseren Vermutungen ist besonders die Situation der Frauen sehr schwierig, die vor allem Straftäterin von Menschenhändler oder Alibi von Straftätern sind. Diese Arten von Straftätern sind häufig vertraute Menschen, die Familienmitglieder sein können oder die Menschen, die in guten Verhältnissen leben und in den Dörfern oder Städten

wohnhaft sind und versuchen diese Situation der Frauen zunutze zu machen. Weil sie sich in ihrer Umgebung nicht in Sicherheit fühlen und keine Hilfe bekommen können, werden sie zu Opfern.“

In was für einer psychischen Lage befindet sich das Opfer? Was sind die notwendigen und zu erfüllenden Voraussetzungen?

Die Fokusgruppenteilnehmer haben sich mehr auf die Bedürfnisse der Teilnehmer konzentriert. Sie haben davon erzählt, welche Traumata die Opfer schon erlebt haben und sprachen über die angewandten Methoden, damit die Opfer wieder in den Alltag zurückgekehren. Die Teilnehmer sind sich einig, dass die Opfer Trauma erlebt haben (4 Personen).

Ein großer Teil der Teilnehmer gab an, dass es sehr sehr wichtig ist, dass neben der ärztlichen Behandlung der Trauma auch das Selbstbewusstsein wieder hergestellt wird (4 Personen); dass eine Unterkunft angeboten wird (1 Person); medizinische Versorgung (1 Person), Ernährung (1 Person), Unterstützung bei der Bekleidung(1 Person). Die Meinung eines Teilnehmers ist wie folgt:

“Aus unserer Erfahrung können wir sagen, dass, wenn die Opfer in sichere Gebiete gebracht werden und sich sicher fühlen, sie sich dann entspannen und wohl fühlen können. Demzufolge verbessert sich ihre psychologische Situation relativ schnell (...) wenn sie sich wirklich sicher fühlen und sagen “Ja, ich bin jetzt in Sicherheit.“, dann passiert in diesem Moment viel los.“

Zwei Teilnehmer haben im Folgenden erzählt, dass sie unterschiedliche Methoden angewandt haben, um das Opfer zu heilen:

“Wir führen eine kunsttherapeutische Arbeit mit Tanz und Musik durch, die ihnen eine Herausforderung geben kann.“ Wie muss ich mich im Alltag verhalten? Wie kann ich mich an den Alltag anpassen? Welche Methoden sollen angewandt werden, damit die erlebten Alpträume nicht wieder zurückkehren. Die Therapeuten verwenden alle diese Methoden auf unterschiedliche Weise.“

In welchem Arbeitsbereich des Menschenhandels sind Sie noch stärker? Sie oder Ihre Institution?

Die NGO-Experten, die an der Fokusgruppenarbeit teilgenommen haben, haben gesagt, dass sie lange Arbeitszeiten haben und dass sie für die Organisation mit hohem Engagement arbeiten, ohne aufzugeben, dass sie mit Bewusstsein Beratungsdienste leisten und dass ihr Beratungszentrum ein erhebliches Potenzial darstellt (im qualitativen und quantitativen Sinne), dass sie für die Prävention der Prostitution vielseitige und effektive

Trainingsprogramme zur Verfügung gestellt haben. In dieser Hinsicht sind die Meinungen der beiden Teilnehmer wie folgt:

“Alles ändert sich ständig und die letzten Veränderungen kamen nach Deutschland mit der Ankunft der Flüchtlingen. Diese Veränderungen haben die Kursberatungsstellen unter große Verantwortungen und Aufgaben gestellt. Doch trotz der schwierigen wirtschaftlichen Rahmenbedingungen waren wir in der Lage dies zu schaffen” (...) *“bei der geleisteten Arbeit bestimmte Interessen vertreten”* *Über diesen Punkt kann man im folgenden Klarheit schaffen: “(...) nämlich, dass wir mehr hinter der Frau gestanden sind als dem Staat. Dass wir sogar von Zeit zu Zeit mehr für die Interessen der Frauen arbeiten als die des Staates.”*

Wer sind die Menschenhändler? Was sind ihre Methoden?

Die Teilnehmer erklärten, dass die Händler in der Regel männlich sind, außerdem gut ausgestattete, einfallsreiche, keine brutale Gewalt anzuwendende oder doch anzuwendende Personen sind; sie sagten, erst in den letzten Jahren wären besonders die nigerianische Frauen als Täter gesehen worden, dann die Frauen aus Bulgarien und Rumänien, die selbst zum Opfer der Menschenhändler gefallen sind, dann hätten sie aber bemerkt, dass man dadurch gut Geld verdienen kann; diese Frauen seien auch unter Menschenhändler. Die beiden beteiligten Probanden haben ihre Meinung im Folgenden zum Ausdruck gebracht:

“(...) Ich kann nichts über ihre Eigenschaften sagen, denn es ist sehr vielfältig. “Ich habe einen guten Job für dich.”, könnten sie gesagt haben. So etwas ist möglich. Kinderbetreuung, Hausarbeit, Handel, Wartung oder andere Dinge könnten sie gesagt haben. Oder sie hätten vielleicht gesagt, dass, wenn sie wirklich als Prostituierte in Deutschland arbeiten würden, würden sie noch mehr Geld verdienen. Aber sie haben keine Vorstellung davon, unter welchen Bedingungen sie arbeiten würden.” *“Sie sind sehr mobil und gut ausgestattet, sie wissen wozu man das Geld benutzen kann. Das bedeutet, sie können sehr teure Anwälte aufsuchen. Wenn sie bei der Polizei angezeigt worden sind, können sie Vermutungen anstellen, wie der mögliche Prozess gegen sie verlaufen kann und sie handeln dann dementsprechend. Sie wende nsich nicht an die rauhe Gewalt, die ihnen vor dem Gericht zur Last wird.*

Was ist die Rolle von NGOs in Deutschland im Kampf gegen den Menschenhandel?

Die deutschen Teilnehmer haben die Rolle der NGOs in dem Menschenhandel folgendermaßen zusammengefasst: Verantwortung übernehmen, das Thema permanent an die Tagesordnung der Regierung bringen, Bewusstsein erwecken, vertrauenswürdige Partner von misshandelten Frauen sein. Die anderen in den Vorschein kommenden

Aufgaben der NGOs sind: Kooperationsnetze schaffen, die Öffentlichkeit informieren und beraten.

Die beiden Teilnehmer teilten mit, dass einer der wichtigsten Gründe, warum sich die Menschen dem Menschen ausgesetzt sind, sei die Armut; dass sie besorgt seien um die Gruppen, die aus Bulgarien und Rumänien und EU-Ländern kommen, um hier eine Arbeit zu finden, aber nicht finden können. Ihre Meinungen darüber sind die Folgenden:

“Wir haben Vorteile. Deshalb können wir es als reiche Länder schaffen” Diese Worte zur Sprache bringen und dann dauernd neue Anordnungen treffen und dann auf Rückkehr dieser Leute hoffen. So wird eine neue Gruppe von Menschen und Armut geschaffen; eine, die wir weder wissen noch kennen. Das macht mir Sorgen. Denn unsere anfängliche Position war, dass, wenn wir diesen Menschen zum Überleben nicht helfen würden, sie zurückkehren würden. Wir können es nicht tolerieren. So haben wir zunehmende soziale Probleme und einen wachsenden Trend vom Verbrechen bekommen. “(...) Dieses Problem ist ein globales Problem und es wird im Wesentlichen wichtig sein, dass diese Landbevölkerung schon in ihrem Land unterstützt und informiert werden sollte, bevor sie ihre Heimat verlassen und immigrieren, also dieses Risiko eingehen.”

Was würden Sie über Kinderhandel sagen?

Als Betroffene werden die Kinder unter 18 Jahre definiert und die Teilnehmer erklärten, dass die Form des Kinderhandels in Deutschland mehr “sexuelle Ausbeutung” sei, zudem folgten Betteln und Zwang zur Kriminalität. Ein Teilnehmer sagte, dass die Täter des Kinderhandels zum Zwecke der sexuellen Ausbeutung seien in der Regel die Familienmitglieder. Seine Meinung darüber ist wie folgt:

“(...) Manchmal Eltern, Onkel und Tanten, manchmal (...) vor allem in Bulgarien und in Rumänien.”

Den Teilnehmern zufolge werden die Kinder gleichzeitig auch zum Verbrechen gezwungen wie ATM-Raub, Diebstahl, ältere Menschen überfallen. Drei Beteiligten sagten, dass die Handhabung der Situation von Kindern nicht so leicht ist; sie äußerten ihre Ansichten zu diesem Thema wie folgt:

“Es ist nicht offensichtlich, wer die Personen neben ihnen sind, ihre Familien oder die, mit denen sie zusammen gekommen sind. Wer sind sie? Sind sie ihre Familie? Es gibt weder ein Dokument noch eine Geburtsurkunde.” “(...) Polizei betrachtet es nur aus der kriminellen Perspektive, nicht aus der Perspektive der Ausbeutung. Wenn diese Kinder einmal als Schuldige gestempelt werden, können

wir ihnen nicht wieder behilflich sein, wie wir es möchten.“ “Wir haben hier auch unbeaufsichtigte Flüchtlinge im jüngeren Alter, die wegen der Prostitution hierher gebracht worden sind. Sie sind meistens junge Frauen, aber es gibt auch Jungen aus afrikanischen Ländern. Wir wissen, sie sind Jungen ab den 11. Lebensjahr. Sie werden teilweise übers Internet eingestellt. Die Kommunikation verläuft übers Internet. Eine sehr wichtige Entwicklung.”

2. Die Ergebnisse der in Griechenland von der Fokusgruppe durchgeführten Studie

Was ist der Menschenhandel? Haben Sie Zweifel an der Definition des Menschenhandels und an deren Umsetzung in die Praxis?

Die in den Vordergrund tretenden Elemente, die bei der Definition des Menschenhandels während der Fokusgruppenarbeit entstanden sind, sind die Folgenden:

Verletzung der Menschenrechte und die Freiheit der Person, Missbrauch der Person (wirtschaftliche, sexuelle Missstände und Verletzung der Arbeitskraft), Mobilisierungsprozess, Betrug durch Versprechen von einem luxuriösen Leben, Täuschung durch Lügen und in die Falle reinfallen lassen. Die beiden an der Fokusgruppenarbeit in Griechenland Beteiligten haben den Begriff vom Menschenhandel folgendermaßen definiert:

“(…) Ich möchte hiermit sagen, was für mich persönlich die Definition bedeutet. Das bedeutet, dass sich die Menschen während eines Mobilisierungsprozesses aus einem geografischen Standort an einen anderen Ort bewegen. Das Ziel dabei ist, dass diese Menschen von anderen finanziell missbraucht werden. Ich habe keine Probleme mit der Definition des Menschenhandels. Das ist für mich offensichtlich.“ (A-1). “(…) Ihr Zweck im Bezug auf die Opfer des Menschenhandels oder des Arbeitshandels ist es, die Menschen durch Versprechen vom Luxusleben, Täuschung durch Lügen in ihre Falle zu locken. In einigen Fällen verhindern sie ihre Opfer durch Bedrohungs- und Gewaltanwendung an der Flucht.” (A-2)

Welche Arten von Ausbeutungsformen gibt es im Bereich des Menschenhandels in Griechenland?

Die von den Teilnehmern zum Ausdruck gebrachten Verwertungsarten sind die Folgenden: Ausbeutung der Arbeitskräfte, niedrige Löhne (2 Personen), Personen aus anderen Ländern herholen und betteln lassen (2), mit Griechen in eine Scheinehe eingehen, um Rechte auf Staatsangehörigkeit zu haben und Aufenthaltserlaubnis zu bekommen (1), das Sexgewerbe

(2), die in Griechenland geboorene Babys auf illegale Weise an die griechischen Familien zur Adaption geben. Die beiden Teilnehmer sagten über Ausbeutungsformen Folgendes:

“In Griechenland gibt es Menschenverletzungen aus allen Kategorien. Zum Beispiel die zum Opfer des Menschenhandels gefallenen Menschen, die auf den Straßen bettelnden Kinder, Kinder ohne Begleitung. Ich würde betonen, dass die Sexopfer überwiegend aus Frauen und Kindern bestehen, aber auch aus Männern, die Opfer der Arbeitskräfte sind.” (A-3). “In Griechenland stehen wir jeden Tag dem Sex- und dem Arbeitskrafthandel gegenüber. Männlicher Sex-Handel wird jetzt immer häufiger, aber diese Menschen ausfindig zu machen ist im Vergleich zu Frauen schwieriger.” (P-1)

Mit welchen Ausbeutungsformen beschäftigt sich Ihre Zivilgesellschaftsorganisation?

Drei Beteiligten der Fokusgruppenarbeit haben über das Ziel der NGOs Folgendes erzählt:

“Aus Albanien, Bulgarien und Rumänien werden die Kinder (mit oder ohne Begleitung) von einigen Leuten hierher gebracht und wurde von ihnen finanziell profitiert. Es gibt auch Kinder aus den anderen Städten von Griechenland, die nach Thesaloniki gebracht werden. Unsere Organisation beschäftigt sich mit ihnen (A-1)”. “(...) Wir beschäftigen uns mit der Behandlung und Rehabilitation der zum Opfer fallenden Frauen und Mädchen und führen unsere Tätigkeiten in dieser Richtung (...)” (H-1). “Unsere Organisation stellt Dienstleistungen für die zum Opfer fallenden Personen und die Flüchtlingsgemeinschaft zur Verfügung. Diese Gemeinschaft besteht aus Kindern, Mädchen und Personen im Alter von 25 bis 35. Sie sind Opfer vom Sex- und Arbeitshandel.” (P-1)

Welche Gruppen sind dem Menschenhandel hilflos ausgesetzt? Was können Sie über die allgemeinen Merkmale der Opfer sagen?

Die Teilnehmer nannten im Folgenden die Gruppen, die in Griechenland dem Menschenhandel am meisten ausgesetzt sind: Die Armen (5 Personen), Menschen mit niedrigem Bildungsniveau (2 Personen), Personen mit Mangel an Selbstbewusstsein (1 Person), Personen in wirtschaftlicher Not (1 Person), Personen mit niedrigem Lebensstandard und ohne Unterstützung der Familie und der Umgebung (2 Personen), Außenseiter und marginalisierte Menschen (1 Person). Die bemerkenswerten Aussagen der Beteiligten über dieses Thema sind die folgenden:

“Mütter, Väter, Stiefväter, getrennte Familien scheuen sich nicht, ihre Kinder, besonders ihre Töchter zum Opfer fallen zu lassen, um ihre ökonomische Probleme zu lösen (...) Einige von den wichtigen Faktoren sind Armut, finanzielle Probleme, schlechte Lebensbedingungen und Mangel an Selbstbewusstsein. Betroffen von

all diesen Vorfällen sind die Menschen mit ausländischer Abstammung und die aus dem Ausland kommenden Leute. Bei den Vorfällen in den griechischen Familien handelt es sich um innerfamiliäre Gewalt" (H-1). "Laut einer Studie, die im Praxis-Institution auf dem Gebiet des Menschenhandels durchgeführt wurde, wurde festgestellt, dass sich die Opfer des Menschenhandels auf dem niedrigen Bildungsniveau befinden. Zum Beispiel, bei einer Befragung von 80 Personen wurde festgestellt, dass 80 % der Befragten einen Grundschulabschluss und die anderen Restlichen einen Gesamthochschulabschluss hätten."

In was für einem psychologischen Zustand befindet sich das Opfer? Was sind ihre Bedürfnisse, die erfüllt werden müssen?

Die in Griechenland an der Fokusgruppenarbeit Beteiligten haben die Opfer als Menschen mit geringem Selbstwertgefühl, verdorbener Stimmung und dem Schamgefühl bezeichnet und daher als jene, die in jeder Hinsicht Unterstützung benötigen würden. Einer der Teilnehmer sagte, dass die Opfer nicht nur ein einziges psychologisches Problem haben. Das Problem sei für jeden anders und er betonte, was zu Beginn der Arbeit gemacht werden sollte, nämlich das Opfer unter Schutz stellen durch Entfernung des Opfers aus der Umgebung des Händlers und durch dessen psychologische Unterstützung. Anschließend wurden folgendes der Reihe nach aufgeführt:

"Vorbeugende und schützende Maßnahmen treffen; bei ihrer Sozialisierung helfen, dafür sorgen, dass sie Vertrauen in die Institution haben, von der sie Sozialhilfe beziehen; ein Gefühl der Zugehörigkeit zu einem Ort schaffen; dafür sorgen, dass sie die Wirtschaftshilfe zunutze machen; Arbeit finden; Für ihre Orientierung mit anderen Institutionen Zusammenarbeit leisten."

Ein weiteres Problem, das von den Teilnehmern festgestellt worden ist, ist die Dauer der Prozesse, mit denen die Opfer konfrontiert sind. Ihre Befreiung hängt davon ab, wie lange sie sich in der Sache stecken. Ein Teilnehmer hat seine Meinung über dieses Thema im Folgenden zur Sprache gebracht:

"(...) Ihre Persönlichkeit hat sich total verändert und ist zusammengebrochen. Ob es sich um Frauen, Kinder oder Männer handelt, ist es gleich. Das ändert sich nicht. Deshalb wird die Zeit zu einem der wichtigsten Fktoren. Ab jetzt hängt es von den vorhandenen Möglichkeiten ab, was unsere Institution bieten und wie sie die Opfer retten kann. Je man früher eingreift, desto besser wird es." (A-1)

Wie werden Aufgaben und Zuständigkeiten während der Dienstleistungen für die Opfer unter den Institutionen geteilt?

Als man die Angaben der Fokusgruppenteilnehmer in Griechenland in Betracht zog, sah man, dass der Verlauf von dem, was die institutionen

verfolgten, um die Opfer zu erreichen, war doch nicht sehr unterschiedlich. Die Teilnehmer erklärten, dass sie die ganze Unterstützung für die Opfer durch ihre Institutionen geleistet hätten, sobald sie die Opfer erreicht haben. Obwohl es viel zu tun gibt, ist der erste und der wichtigste Punkt: "den Misshandelten unter Schutz bringen". Im Anschluss danach kommen rechtliche Angelegenheiten und die Behandlung der gesundheitlichen Probleme. Eine der wichtigsten Schwierigkeiten, die während des Verlaufs auftritt, sind die Mängel im Expertenbereich der NGO- Mitarbeiter und dass sie zahlenmäßig unzureichend sind. Über den Bericht von den Teilnehmern:

"(...) Die Opfer werden von der Polizei identifiziert, nicht von unserer Organisation. Dann werden sie zu uns geschickt. Die Polizei nimmt mit uns Kontakt auf und fordert von uns an, ob wir sie unterbringen können (...)" (H-1). "(...) Um das Opfer zu erreichen und ihm/ihr zu helfen, schreiten wir als Institution ein. Nachdem wir das Opfer gefunden haben, informieren wir darüber die Zuständigen für weitere Orientierung. (...)" (A-1).

In welchem Arbeitsbereich des Menschenhandels sind Sie stärker?

Während ein Institutionsvertreter in Griechenland als seine stärkste Seite die vorbeugende und schützende Auskunft für die Jugendlichen zwischen 16 und 18 Jahre angibt, erklärte ein anderer Teilnehmer, dass sie aufgrund der Erfahrungen ihres Institutions nicht nur im Menschenhandel, sondern auch in anderen Bereichen Dienste leisten würden; weil sie Straßensozialarbeit durchführen, hätten sie bessere Möglichkeiten gefährdete Kinder und Jugendliche zu erreichen. Ein dritter Teilnehmer sagte, dass man sich um die Gesundheitsprobleme der Opfer kümmert, ihnen den Zugang zu Medikamenten verhilft, sich mit den Problemen der an HIV und Hepatitis erkrankten Opfer beschäftigt, sich mit lokalen und nationalen NGOs in einem starken Verhältnis und einer Zusammenarbeit sein, Forschungen über Prostitutionen machen ...diese Merkmale seien als ihre stärkste Seite zu bezeichnen. Ein Vertreter sagte über die Methode der Straßenarbeit folgendes:

"(...) Streetwork ist sehr hilfreich für uns ... Wir haben eine Forschungsgruppe, die ihre Sprache spricht und Kenntnisse darüber hat, wie Betteln gemacht wird (...) Von 2011 bis 2016 habe ich Straßenarbeit durchgeführt, in dieser Zeit hat es neue Entwicklungen gegeben und passierte eine Menge Dinge. Früher traf man nicht so viele Menschen aus fremden Ländern, besonders aus Bulgarien und Rumänien. Aber heute hat sich der Menschenhandel leider vermehrt. Das Fazit ist: Je mehr die Armut erhöht, desto mehr werden die Vorfälle wie Betteln, Menschenhandel und Prostitution zunehmen. (P-2)

Wer sind die Menschenhändler ? Was sind ihre Methoden?

Die Teilnehmer gaben an, dass die Eigenschaften und angewandten Methoden der Menschenhändler unterschiedlich sind. Sie erklärten, dass sie einen niedrigen Bildungsniveau haben, dass sie mehr unbeholfene und unter Not leidende

Personen verfolgen, dass sie durch verschiedene Versprechungen die Menschen täuschen, dass sie Druck auf Menschen ausüben, dass sie nationale und internationale weit verbreitete Netzwerke haben und dass sie illegale Methoden anwenden. Laut einem Teilnehmer sind die Händler:

“(...) Sie sind in der Regel die Familien, Verwandten, Freunde der Familie.” Die Händler gehen hinter den Menschen her, die unbeholfen sind und sich völlig in Not befinden. Sie versuchen jede Gelegenheit zu nutzen. Zum Beispiel, wenn eine Familie keine Unterkunft, nichts zu essen hat, konzentrieren sich auf diese Schwachstellen und nutzen die Nöte der Menschen zu ihrem eigenen Vorteil. (P-1)

Was ist die Rolle von NGOs in Griechenland im Kampf gegen den Menschenhandel?

Griechenland hat in den letzten Jahren im Bereich des Menschenhandels große Fortschritte gemacht. Die Teilnehmer gaben an, dass sie ein übergeordnetes und umfassendes Gesetz haben und dass die Händler mit einer sehr harten Strafe bestraft werden. Ein Teilnehmer erklärte seine Ansichten in Bezug auf die Rolle der NGO wie folgt:

“Personaldienst muss besser organisiert werden und einen Schritt weiter gehen. So wie die Öffnung der Zentren auch die Ausbildung des Personals sehr wichtig. In diesem Fall wird es unseren lokalen und internationalen Studien sehr viel beigetragen.” (A-3)

Welche Verstärkung braucht man im Kampf gegen Probleme des Menschenhandels?

Die Teilnehmer in Griechenland erklärten, dass, obwohl die Gesetze im Bereich des Menschenhandels in Griechenland sehr gut sind, es Mangel an bestimmten Punkten gibt. Die von den Teilnehmern vorgeschlagene Stärkung ist wie folgt: Die Institutionen, die gegen den Menschenhandel kämpfen, sollen durch Fahrzeuge, Kenntnisse und Fachpersonal verstärkt werden. (3 Personen), Die Zahl der Institutionen, die sich gegen organisierte Kriminalität vorschreiten, soll erhöht werden. (1 Person), die Polizei soll ihre Aufgabe besser ausführen, bei der Informierung von NGO soll sie achtsam sein (1 Person), die NGO-Mitarbeiter, staatliche Beamten, Staatsanwälte, Anwälte und Polizisten sollen im Bereich des Menschenhandels ausgebildet

werden. Ein Teilnehmer hat seine Ansichten über Menschenhandel in Europa folgendermaßen zum Ausdruck gebracht:

“Palermo-Protokoll kann ohne Zweifel eines der besten Protokolle gegen den Menschenhandel in Betracht gezogen werden, aber in seinem Inhalt lässt es bezüglich der Sicherheit der Opfer eine kleine Lücke. Es bietet dem Opfer während der Untersuchungen keine Sicherheit. Zum Beispiel, die im Bereich des Menschenhandels tätige europäische Organisationen versuchen, während der Ermittlungen über den Händler die Opfer zu nutzen, ohne Sicherheitsvorkehrungen für das Opfer zu treffen (...)” (A-2).

Ein Teilnehmer sagte, dass es in den Medien darüber nicht so viel berichtet wird und betonte, dass man in der Gesellschaft dafür das Bewusstsein verstärken muss und setzte sein Gespräch wie folgt weiter:

Wir dürfen diese Situationen nicht tolerieren. Wenn wir ein bettelndes Kind sehen, würden wir sagen: “Gib ihm fünf Cent! Das macht nichts.” Uns geht es nicht an, was es damit macht. Im Endeffekt ist es ein Bettler für uns. Wir sehen, dass eine Frau auf die Prostitution geht. “Diese Frau ist doch eine Hure” würden wir denken. Über einen Vater, der sein Kind schlägt, würden wir sagen: “Er ist bestimmt müde, er hat psychologische Probleme.” Wenn niemand die Gewalttätigen anzeigt und wir diese Situationen tolerieren, dann bleiben diese Fälle so, wie sie sind und wir kommen zu keiner Lösung. Wenn Griechenland gegen solche Toleranz-Fälle nichts unternimmt, werden solche Fälle immer zunehmen.” (A-1)

Was machen Sie als NGOs um das Problem mit dem Menschenhandel zu verhindern?

Die Teilnehmer der Fokusgruppe sagten, dass man für die Opfer und andere Menschen mehr Informationen über den Menschenhandel zur Verfügung stellen sollte (4 Personen), dann kam dabei heraus, dass sie auf folgende Aufgabenbereiche Wert gelegt haben wie zum Beispiel, zwischenbetriebliche Zusammenarbeit leisten (2), die Opfer psychisch und rechtlich unterstützen (2), eine bessere Sozialpolitik entwickeln, in diesen Angelegenheiten Druck ausüben.

Die Teilnehmer sagten ausdrücklich, dass die Aufgabe von NGOs nicht nur darin besteht, für die Opfer eine Unterkunft zu besorgen und sie zu einer ärztlichen Untersuchung zu bringen; sondern dass es sehr wichtig ist, die Menschen über diese Themen zu informieren. Sie betonten gleichzeitig, dass die Menschenhändler unbedingt bestraft werden sollten. Ein Teilnehmer sagte, dass die Täter des Menschenhandels mehr aus den Albanien, Bulgarien und Rumänien kommenden Menschen sind und deshalb solle man eine Zusammenarbeit mit diesen Balkanländern

gewährleisten und mit den Konsulaten und Botschaften enge Beziehungen eingehen.

Einer der Redner beschreibt die Tätigkeiten seines Instituts im Folgenden:

“(...) Wir machen uns auf dem Weg an dem Welttag des Menschenhandels, die Leute darüber zu informieren und Bewusstsein zu schaffen. Diese Veranstaltungen finden manchmal nur durch Bemühungen unseres Instituts, manchmal auch in Zusammenarbeit mit anderen Institutionen statt. Wir legen großen Wert auf die Information, denn nur auf diese Weise kann man herbeiführen, den Menschenhandel und andere Fälle zu vermindern oder total zu beseitigen. Die Ausbildung und Information finden in den Schulen, innerhalb der Familie, am Arbeitsplatz statt (...). Wir besuchen die in ihrer Region eingerichteten Lager. Einige Dienstleistungen, die wir in diesen Lagern führen, sind zum Beispiel: Medikamente besorgen und Kochprogramme aufstellen. Darüber hinaus mit der Erforschung des Menschenhandels weiter machen.” (P-1)

3. Die Ergebnisse der mit den Organisationen der Zivilgesellschaft durchgeführten Verhandlungen

In der Türkei gibt es neben dem Familienberatungsverein (AILEDER) noch zwei NGOs, die im Bereich des Menschenhandels tätig sind. Diese sind die Human Resource Development Fund (IKGV) und Frauensolidaritätsverein (KDV). Die Angaben über die ausgeführten Verhandlungen zwischen zwei NGO-Mitgliedern über den Menschenhandel wurden analysiert und die Ergebnisse werden unter Kurznamen der vertretenen NGO im Folgenden aufgeführt:

Was ist Menschenhandel? Erleben Sie bezüglich der Definition des Menschenhandels Schwierigkeiten während deren Umsetzung in die Praxis?

Die Ansichten der Vertreter von IKGV und KDV sind folgendes:

“In der Türkei wird als Definition des Menschenhandels die im Palermo-Protokoll festgesetzte Definition eingesetzt. Als IKGV sind wir bei der Feststellung von Menschenhändleropfern nicht mit einbezogen. Wir denken jedoch, dass während der Identifizierung der Opfer einige Unklarheiten herrschen. Zum Beispiel, wir nehmen an, dass der Menschenhandel in Form von einigen Prostitutionsfällen mit der freiwilligen Prostitution verwechselt werden kann. Diese kann im rechtlichen Verfahren zwischen dem Absatz 80 (Menschenhandel) und 227 (Prostitution) des türkischen Strafgesetzbuches zur Verwirrung führen. Auf der anderen Seite denken wir, dass es Unschlüssigkeiten bei der Unterscheidung von anderen Formen der Zwangsarbeiten bestehen, und es gibt Zweifel daran, ob

es sich um Menschenhandel mit gezielter Ausbeutung der Arbeitskräfte oder nur um Ausbeutung der Arbeitskraft handelt. Wir können behaupten, dass diese Unschlüssigkeiten auch auf die Definition des Opfers wirken. Ich möchte hier nicht auf die gesetzliche Bestimmungen über den Menschenhandel eingehen. Da für die Opfer, die schon zu uns kommen, die in die Opferdefinition eingliedern lassen, führen wir keinen Identifizierungsprozess durch.“

Welche Arten von Ausbeutungsformen gibt es in der Türkei im Gebiet des Menschenhandels? Mit welcher Ausbeutungsart beschäftigt sich ihre Zivilgesellschaftsorganisation?

Die Meinungen der IKGV und KDV-Vertreter über Missbrauchformen sind wie folgt:

“Fast alle bis heute festgestellten Vorfälle des Menschenhandels sind die in Form von gezielter Zwangprostitution durchgeführte Menschenhandel. Die Anzahl der festgestellten Ausbeutungsfälle von Arbeitskräften ist sehr gering. Als IKGV beschäftigen wir uns mit den Opfern, die von der Generaldirektion der Einwanderungsverwaltung registriert worden und zu uns geschickt worden sind. Sie sind fast alle Opfer vom Menschenhandel zum Zwecke der Prostitution“ (IKGV).“ In der Türkei gibt es Sexarbeiter/innen, zweite Ehefrau, Mädchen heiraten, Zwangsheirat (jeden Alters), Kinderarbeit, Arbeiten in der Fabrik und auf dem Feld, Arbeiten in der Kindebetreuung und in der Krankenpflege. Es gibt sexuelle, wirtschaftliche, physische, psychologische Ausbeutungen. Die Opfer, die zu unseren Frauenhäusern geschickt werden, sind Frauen und fast alle, die als Sexarbeiterinnen arbeiten oder beschäftigt werden. (KDV)

Welche Gruppen sind dem Menschenhandel hoffnungslos ausgeliefert? Was können Sie über die allgemeine Merkmale der Opfer sagen?

Die Ansichten der Vertreter von IKGV und KDV über die die gefährdeten Gruppen sind Folgendes:

“Zu den gefährdeten Gruppen gehören ausgewanderte Arbeiterinnen, Flüchtlinge/Asylbewerber, Kinder ohne Begleitung, Kinder in Pflegeeinrichtungen, Minderheitengruppen. Die Opfer des Menschenhandels, die die Programme von HRDF zum Gebrauch gemacht haben, sind im Allgemeinen Menschen mit zentralasiatischer Abstammung, junge Frauen, getrennte und alleinerziehende Mütter, Frauen mit Unterhaltungspflicht“ (IKGV). “Kinder und Frauen bilden in erster Linie die Risikogruppen“ (KDV).“

In was für einen psychologischen Zustand sind die Opfer? Was sind die zu erfüllenden Bedürfnisse?

Auswertungen über den psychischen Zustand der Opfer von IKGV und KDV sind im Folgenden:

“Bei der Mehrheit der Opfer werden posttraumatische Belastungsstörungen gesehen. Selten begegnet man noch ernsteren psychologischen Störungen. Wiederherstellung des Vertrauens, Besorgung einer Unterkunft, Erfüllung der gesundheitlichen Bedürfnisse, Bereitstellung von Dolmetschern, Eingriffe in Traumafällen müssen kurzfristig gewährleistet werden. Langfristig müssen die folgenden Dienstleistungen gewährleistet werden: kontinuierliche psychologische Unterstützung, Erhaltung von sozialen und finanziellen Hilfe; einen Integrationsplan machen, wenn sie in dem jeweiligen Land bleiben wollen; eine Arbeitsstelle anbieten; für die sichere Rückkehr sorgen, wenn er in seine Heimat zurückkehren möchte und weitere Unterstützungsleistungen im eigenen Land” (IKGV). “Zunächst einmal fühlen sie sich wertlos, haben Angst, haben das Vertrauensgefühl den anderen Menschen gegenüber verloren. Kurzfristige Bedürfnisse müssen erfüllt werden wie z.B. Unterkunft, Sauberkeit, Gesundheit Ernährung, Bekleidung. Langfristig müssen die Bedürfnisse wie Vertrauen, psychologische Rehabilitation, einen Job finden, erfüllt werden, so dass sie sich in Ruhe entscheiden können, ob sie in der Türkei bleiben oder wieder in ihr eigenes Land zurückkehren wollen” (KDV).“

Wie werden bei den Dienstleistungen für die Opfer des Menschenhandels Pflichten und Verantwortlichkeiten unter den Institutionen geteilt?

Ein IKGV Vertreter hat Bearbeitungsreihe für ein Opfer folgendermaßen zusammengefasst:

“Die bei der Hotline 157 gemachten Anzeigen werden an die Hotline 155 oder 156 weitergeleitet, Strafverfolgung (Operation), Ermittlung (GIGM), Unterstützung (NGOs), Gesundheitswesen (öffentliche Krankenhäuser) und Rückkehr (IOM und GIGM).“

Eine KDV- Vertreterin hat die zu erfüllenden Aufgaben im Folgenden aufgeführt, wenn man das Opfer angetroffen hat:

“Die Opfer gehen direkt zur Polizei. Polizei führt die Befragung durch (wenn sie über Menschenhandel informiert sind), dann schicken sie die Opfer zur Generaldirektion für Immigrationsverwaltung (GIV). Gendarmerie/Polizei (bekommt die Anzeigen zur Kenntnis und führt Durchsuchungen) führt Befragung durch, dann leitet sie es an die GIV weiter.

Giv identifiziert durch Interviews das Opfer des Menschenhandels. Wenn das Opfer auf die NGO orientiert werden soll, bekommt es eine vorübergehende 30-tägige Schutz – Aufenthaltserlaubnis dann wird mit den NGO Beamten (mit uns) ein Gespräch geführt und über das Opfer informiert. Wir gehen zur Landesregierungsdirektion für Immigrationsverwaltung nehmen die Opfer mit und überbringen sie in eine Unterkunft. Die NGOs erfüllen zunächst die Grundbedürfnisse der Opfer. Solange sie hier bleiben, werden all ihre Wünsche erfüllt wie z.B. einen Beruf erlernen, Sprachen lernen, Hobbys, Sport machen.

(Während des Denkprozesses oder später, wenn es freiwillig seine Unterkunft verlassen will, darf es sie verlassen, diese Fälle werden an die

KDV und GIV weitergeleitet. Die gemeldeten Opfer werden dann von den Förderschutzprogrammen für den Menschenhandelsopfern entfernt.)

Wenn sie wieder freiwillig eine sichere Rückkehr in ihre Heimat unternehmen wollen, werden darüber die KDV und GIV informiert. Wenn sie keinen Pass haben, wird bei der jeweiligen Botschaft eine Reisebescheinigung ausgestellt. Eine Gesundheitsbescheinigung wird ausgestellt. IOM (internationale Organisation für Migration) stellt einen Transport-Service für Flugzeug/Flughafen zur Verfügung, damit die Opfer den gewünschten Ort leichter erreichen. Die von IOM erforderten Opferformulare werden von den zuständigen NGOs ausgefüllt und die anderen Unterlagen wie Reisebescheinigung, Reise-Erklärungsformulare, Gesundheitsbescheinigung an die IOM geschickt. Wenn während der Rückkehr der Opfer in ihr Land Probleme auftreten, (wie Empfang, Unterkunft, Gesundheit, Bildung und Arbeit), wird dann für eine sichere Rückkehr

Gesorgt, in dem man mit IOM in ihrem Land eine Verbindung hergestellt. Während der Fahrt wird IOM-Assistent Service- Support geleistet. GIV informiert inzwischen das Verwaltungsamt, Flughafen und NGOs über die Reise des Opfers, um Sicherheitsvorkehrungen zu treffen, so dass der/die Betroffene in Sicherheit die Türkei verlassen kann. Nachdem das Opfer in sein Land geschickt worden ist, schreibt man an die NGO und GIV einen Bericht und es wird aus dem Opferschutzprogramm geschieden. Das Gesundheitsministerium ermöglicht, dass die Opfer in diesem Prozess alle Arten von Dienstleistungen bekommen, in dem sie von NGOs eine Krankenbescheinigung ausgestellt bekommen.“

In welchem Arbeitsbereich sind sie bezüglich des Menschenhandels stärker?

Die Berichte der Vertreter von IKGV und KDV über ihre Stärken sind wie folgt:

“Unsere informativen Seminare und Publikationen für Migrantinnen und Opferschutz“ IKGV. “Weil wir seit 11 Jahren ein Frauenhaus betreiben, haben wir Erfahrung. Wir können uns mit dem Frauenhaus und Sensibilisierungsmaßnahmen gleichzeitig beschäftigen“ KDV.

Wer sind die Menschenhändler? Was sind ihre Methoden?

Die Beurteilungen der IKGV und KDV über die Händler wie folgt:

“Während einige der Händler aus Mitglieder/Führer der organisierten Kriminalität bestehen, gibt es auch andere Händler. Die Händler engagieren meistens in einem Netzwerk die Opfer. In diesem Netzwerk können sich auch ihre Bekannten und sogar ihre Verwandten etablieren, um das Vertrauen zu gewinnen. Diese Personen spielen gegen Entgelt dabei eine Rolle, dass die Opfer überzeugt werden; dass sie daran glauben, einen anderen Job zu haben, dass sie sich dem Händler hingeben. Die Händler betrügen die Opfer meistens

durch das Versprechen, eine Arbeit zu finden. Wenn sie die Opfer in die Türkei gebracht haben, zwingen sie sie zur Prostitution. Durch die Methoden wie psychologische, physische und sexuelle Gewalt, Überschuldung, die Eiziehung von Pässen, Bedrohung der Familienmitglieder können sie die Opfer in diesem Prozess halten. Den Opfern, die die Prostitution nicht akzeptieren oder sich ausscheiden wollen, drohen sie mit der Abschiebung. Oder, wenn sie verstanden haben, dass ein Opfer ihnen entfliehen könnte, dann verkaufen sie es an einen anderen Händler und lassen es erneut überschulden lassen. "(IKGV) "Die Händler haben keinen bestimmten Typ, keine bestimmte Identität und keinen bestimmten Beruf." (KDV)

Was ist die Rolle der NGOs in der Türkei im Kampf gegen den Menschenhandel?

Der Kommentar der Vertreter von IKGV und KDV über die Rolle der NGO sind wie folgt:

"Ein Vertreter von IKGV erklärte, dass die Rolle der NGOs bei der Bestimmung des Opfers des Menschenhandels sehr gering ist, dass es für den Opferschutz nur 3 NGOs gibt und dass der Tätigkeitsbereich von NGOs mehr Bewusstsein über den Menschenhandel zu schaffen ist, und dass sie mehr im Ausbildungs- und Schutzbereich der staatlichen und der NGO-Mitarbeiter tätig sind"(IKGV). Die im Bereich des Menschenhandels arbeitende NGOs führen zusammen mit den Frauenhäusern Bewusstseinstätigkeiten fort. Darüber hinaus, wenn die bei den einigen NGO arbeitenden Mitarbeiter Wissen über Menschenhandel verfügen, werden sie an die GIV weitergeleitet" (KDV).

Welche Bereiche sollen bei der Bekämpfung des Menschenhandels entwickelt werden?

Nach Meinung der IKGV und KDV-Vertretern sind die Folgenden Bereiche im Kampf gegen den Menschenhandel verstärkt werden:

"Opferbestimmung, langfristige Unterstützung der Opfer, Fürsprache für das Opferrecht, Erhöhung des sozialen Bewusstseins, klare Zusammenarbeit zwischen den Behörden, Umsetzung der internationalen Verträge, Perspektive über die Gleichstellung der Geschlechter" (IKGV).

Was sollte man tun, um die Probleme des Menschenhandels zu vermeiden?

Um die Probleme des Menschenhandels zu verhindern, ist die Einstellung der HRDF und FSV- Vertreter wie folgt:

"Bildung, Informieren/ Entwickeln und Verteilen der Bildungsmaterialien, Erhöhung des Bewusstseins" (IKGV). Als NGO führen wir Bewusstseinstätigkeiten durch" (KDV).

IV. FORSCHUNGSERGEBNISSE

Die Ergebnisse der Studie wurden im Rahmen der Kapazitätsbewertung in Betracht der tiefgreifenden Verhandlungen mit den in den verschiedenen Städten der Türkei tätigen Organisationen der Zivilgesellschaft und durch die mit den NGOs in Thessaloniki-Griechenland und Berlin-Deutschland durchgeführte Zusammenarbeit erstellt.

Demzufolge:

1. Während man die Definition vom Menschenhandel bestimmte, haben die Vertreter von NGOs sie auf der Grundlage der Definition von EU-Protokoll von Palermo gemacht; die nicht direkt im Bereich des Menschenhandels tätigen NGO-Vertreter haben einige Elemente des Menschenhandels umfassende Definition gemacht, aber sie haben mehr eine Definition über Gewalt gemacht.
2. Alle Teilnehmer haben gesagt, dass sie die Bedürfnisse haben, auf allen Gebieten des Menschenhandels informiert zu werden. Die Themen, über die sich die auf dem Gebiet arbeitenden und nicht arbeitenden NGOs informieren möchten, sind ganz unterschiedlich.
3. Die Vertreter der nicht im Bereich des Menschenhandels arbeitenden NGOs wissen nichts über das System und mit welchen Institutionen sie zusammen arbeiten sollen, wenn sie ein Opfer des Menschenhandels antreffen.
4. Während der Beantwortung der ansiegerichteten Fragen konzentrierten sich die Vertreter der auf dem Gebiet des Menschenhandels tätigen NGOs mehr auf die Erfüllung der Bedürfnisse des Opfers, die Verbesserung des opferzentrierten Systems und die Bedeutung der Spezialisierung; dagegen konzentrierten sich die Vertreter der nicht auf dem Gebiet des Menschenhandels arbeitenden NGOs mehr auf den Begriff des Menschenhandels, was es bedeute und auf das Verstehen der Bedürfnisse und Merkmale des Opfers, was das sei; auf die Erfahrung der nationalen und internationalen Umsetzung der Gesetze und die rechtlichen Anordnungen in diesem Bereich.
5. Vertreter von NGOs, die im Bereich des Menschenhandels arbeiten, haben erklärt, dass das System bei der Bekämpfung gegen den Menschenhandel nicht nur nach sexuellem Missbrauch sondern nach

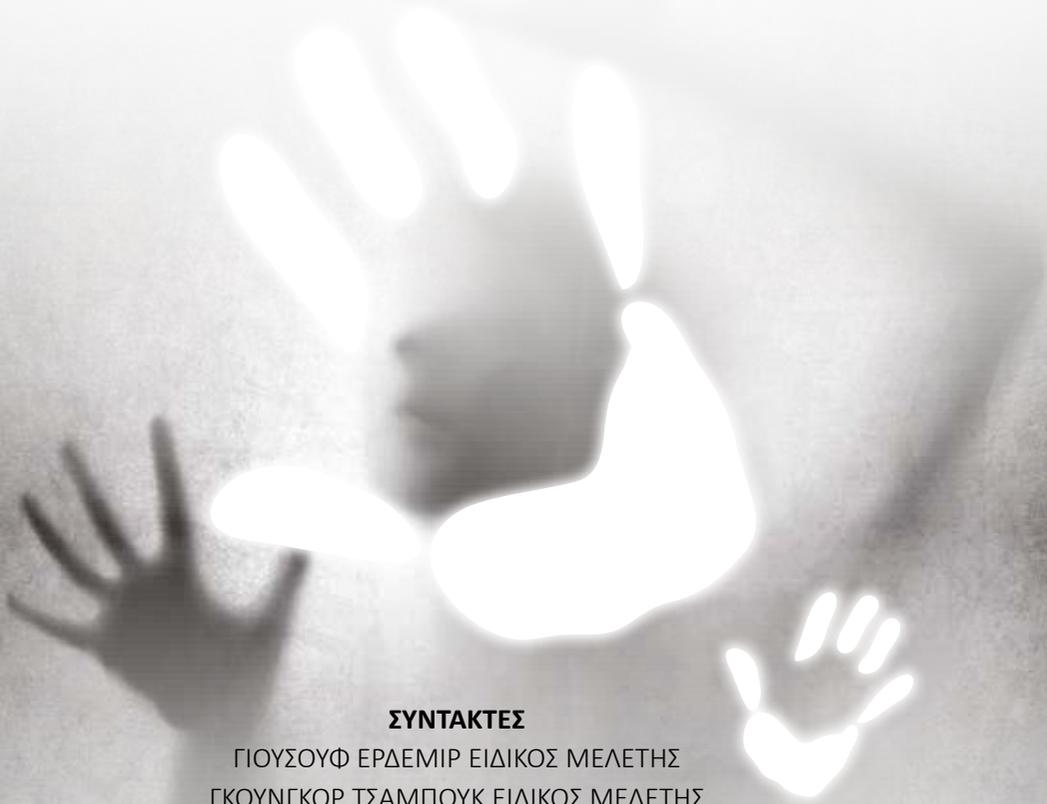
allen Arten des Missbrauchs neu angeordnet und gestärkt werden muss.

6. Alle Teilnehmer gaben an, dass man in einem vielseitigen und multisektoralen Kommunikation und Zusammenarbeit sein sollte.
7. Alle Teilnehmer in der Türkei erklärten, dass mehr NGOs an dem Prozess bezüglich des Menschenhandels beteiligen sollten, dass es eine auf der Vertrauensbasis aufgebaute Zusammenarbeit und Arbeitsteilung geben soll.
8. Die Teilnehmer in der Türkei haben in Bezug auf die Rolle und Aufgaben der NGOs erklärt, dass die NGOs im Bereich der Bewusstseinschaffung mehr stärker als im Bereich der Durchsetzungskraft sind. Die Rolle der NGOs im Bereich des Menschenhandels haben sie als eine aktive und effektive Standhaltung in den staatlichen Mechanismen beschrieben. Zu den Aufgaben der NGOs gehören auch, dass man eine Arbeitsteilung macht, damit man die Spezialisierung erreicht und dass man dadurch eine vielseitige Dienstleistungen schaffen kann; dass man sich in einem Vertrauensverhältnis seine Kenntnisse und Erfahrungen austauscht; dass man finanziell und moralisch unabhängig ist, eine Strategie entwickeln und dass man das Problem zum Vorschein bringt etc.
9. Die NGO-Vertreter, die in Deutschland im Bereich des Menschenhandels arbeiten, haben berichtet, dass man in Bezug auf Vorbeugungsmaßnahmen mit dem Land des Opfers eine effektive Kommunikation und Zusammenarbeit führen sollte.
10. Es wurde berichtet, dass die Anzahl der gegen den Menschenhandel tätigen Institutionen erhöht werden soll und dass sie mit mehr Fahrzeugen, Informationen und Fachkräften ausgestattet werden sollen.

ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Οι Αξιολογήσεις των Αντιπροσώπων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων
Περί της Εμπορίας Ανθρώπων που Εργαζούνται Άμεσα με τα Θύματα της
Εμπορίας Ανθρώπων ή με τις Μειονεκτικές Ομάδες στην Τουρκία,
την Γερμανία και την Ελλάδα

ΠΟΡΙΣΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

ΓΙΟΥΣΟΥΦ ΕΡΔΕΜΙΡ ΕΙΔΙΚΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΓΚΟΥΝΓΚΟΡ ΤΣΑΜΠΟΥΚ ΕΙΔΙΚΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Μεταφραστής στα Ελληνικά

Κεμάλ ΣΑΜΠΑΝ

Έλεγχος αξιοπιστίας μετάφρασης

Αχμέτ ΧΑΤΙΠΟΓΛΟΥ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2017- ΑΤΤΑΛΕΙΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ
ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Αριθμός Συμβάσης: TR2011/0135.15-04/03

Χρόνος μελέτης: 15 Φεβρουαρίου 2016- 14 Φεβρουαρίου 2017

ISBN: 978-605-64947-4-1

“Το παρόν βιβλίο έχει συνταχθεί με την οικονομική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Τουρκικής Δημοκρατίας. Από το περιοχόμενο του βιβλίου είναι υπεύθυνος μόνο ο Σύλλογος Συμβουλών Οικογενείας και με κανένα τρόπο δεν δύναται να ερμηνευθεί με τον τρόπο ότι αντανακλά τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Τουρκικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Ευρωπαϊκής Ένωσης.”

Η Μελέτη της Δύναμης Κοινωνίας Πολιτών στην Καταπολέμηση Εμπορίου Ανθρώπου διεξαγείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Διαλόγου Κοινωνίας Πολιτών που συγχρηματοδοτείται από την Τουρκική Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρόγραμμα αναπτύχθηκε ως πλατφόρμα για να εξασφαλήσει να ενωθούν γύρω σ'ένα κοινό θέμα οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις από τη Τουρκία και των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αλληλογνωριστούν οι κοινωνίες, να διαμοιραστούν τις γνώσεις τους και να δημιουργήσουν έναν μόνιμο διάλογο. Από την τεχνική εφαρμογή του προγράμματος είναι υπεύθυνο το Υπουργείο Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Τμήμα Κεντρικής Χρηματοδότησης και Διαγωνισμού είναι η αρχή της συμβάσης προγράμματος.

Γραφιστική

Zeynep Aslan - m.zeynepaslan@gmail.com

Εκτύπωση

Pozitif Matbaa

Anadolu Bulvarı 145. Sokak No: 10/19 Yenimahalle - ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

pozitif@pozitifmatbaa.com

ΤΑ ΠΕΡΙΟΧΕΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	207
-----------------------	------------

1. ΜΕΡΟΣ

Η ΤΟΥΡΚΙΑ, Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	213
--	------------

1. Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΤΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΑΪLEDER... 213	
2. Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΣΤΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΚΟΚ..... 221	
3. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΑΡΣΗΣ	229

2. ΜΕΡΟΣ

Η ΜΕΛΕΤΗ ΔΥΝΑΜΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ - ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ	237
---	------------

I. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ..... 237	
1. Το περιοχόμενο της μελέτης και της έρευνας..... 237	
2. Ο στόχος της μελέτης..... 237	
3. Ο στόχος της έρευνας..... 237	
4. Ο σχεδιασμός της έρευνας..... 238	
II. Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	238
1. Συλλογή στοιχείων..... 238	
2. Ανάλυση στοιχείων..... 239	
3. Η περιορισμένη κατάσταση των στοιχείων..... 240	

III. ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	240
Α. Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗΣ.....	240
1. Το νομικό πλαίσιο των ΜΚΟ στην Τουρκία.....	240
2. Οι χώροι δραστηριοτήτων των ΜΚΟ στην Τουρκία.....	241
3. Ο πόλεις που δραστηριοποιούνται οι ΜΚΟ στην Τουρκία.....	241
4. Οι εθνικές και διεθνείς εργασίες που συνεργάζονται οι ΜΚΟ της Τουρκίας.....	241
5. Οι ιδιαιτερότητες των συμμετεχόντων στην έρευνα	241
Β. ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΕΥΘΕΩΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	243
1. Τα Ευρήματα της Επικεντρωμένης Ομαδικής Εργασίας που Πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία.....	243
2. Τα Ευρήματα της Λεπτομερής Συνομιλίας που Πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία.....	256
Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΜΚΟ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	262
1. Τα Αποτελέσματα της Έρευνας Επικεντρωμένης Ομάδας που Πραγματοποιήθηκε στη Γερμανία	262
2. Τα Ευρήματα της Έρευνας Επικεντρωμένης Ομάδας που Πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα.....	266
3. Τα Αποτελέσματα της Λεπτομερής Συναντήσής που Διενεργήθηκε με τις Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς στην Τουρκία	272
IV. ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	277

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Γνωρίζεται ότι η εμπορία ανθρώπων είναι ένα έγκλημα που διεπραττέται κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προσβάλλει βάνανυσα την ανθρωπινή αξιοπρέπεια του θύματος το οποίο δεν μπορεί να εκτελεσει τις καθημερινές λειτουργίες του, για το λόγο αυτό το θύμα χρειάζεται πολλαπλών υποστήριξη και νοσηλεία. Το θύμα αν δεν παρεί την απαιτούμενη και αρκετή υποστήριξη, ζεί υπό την επήρεια των γεγωνοτών σε όλη τη διάρκεια της ζωής του, δεν μπορεί να δώσει σωστές απόφασεις σχετικά με τον εαυτό του και το πιο πολύ σημαντικό συνεχίζει να είναι θύμα συνέχεια του εγκλήματος ή μπορεί να γίνει και ο δραστής του εγκλήματος.

Οι σωματέμποροι επειδή κερδίζουν υψηλά κέρδη με τη διεπράξη της πράξης εμπορίας ανθρώπων, με σκόπο να κρύψουν το έγκλημα λαμβάνουν αυστηρά μέτρα για να αποκρύψουν το έγκλημα και χρησιμοποιούν νέες μεθόδους για να εμποδίσουν την πρόσβαση στα θύματα και στους ίδιους. Για το λόγο αυτό, η εμπορία ανθρώπων που είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα, διατηρεί την ιδιότητα ενός φαινομένου που είναι δύσκολα η πρόσβαση και η κατονοήση της.

Ο Σύλλογος Συμβουλών Οικογενείας παρέχει διάφορες υποστηρίξεις στα θύματα στη φάση εντοπισμού και στα καταφύγια γυναίκας από το 2009. Οι εμπειρίες που αποκτήθηκαν έδειξαν ότι, τα θύματα υπό τη απειλή ζωής εκτίθενται στις πράξεις που δεν θελούν και στην εκμετάλλευση, διαταράσσεται η ψυχική και φυσική υγεία τους, χανούν την αυτοεμπιστοσύνη τους και συνεπώς δεν εκφραζούνται ή δεν μπορούν να εκφράσουν τους εαυτούς τους.

Ήδη, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις ανταποκρίνονται στις σπουδαίες βοθηίες για τις ανάγκες της κοινωνίας και μπορεί να είναι δραστικοί σε όλους τους τομείς.

Στο πλαίσιο του 4^ο Προγράμματος Διαλόγου Κοινωνίας Πολιτών, εξασφαλίζοντας τον διαμερισμό γνώσης και εμπειρίας μεταξύ των μη κυβερνητικών οργανώσεων της Τουρκίας και των χωρών Ευρωπαϊκής Ένωσης για το σκοπό να δυναμώσουν τη συνεργασία τους και να πραγματοποιήσουν κοινές εργασίες κατά την εμπορία ανθρώπων, εκτελείται η **Μελέτη Δυνάμης της Κοινωνίας Πολιτών για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων**.

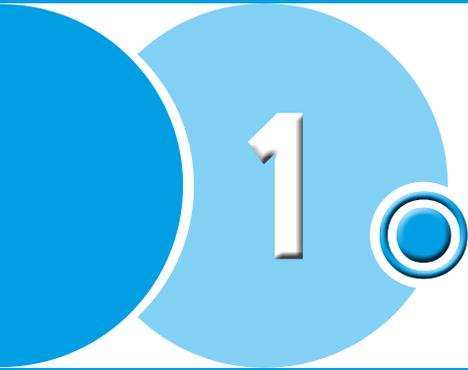
Κατά τη φάση του σχεδιασμού της μελέτης αυτής, για να εντοπιστεί το περιεχόμενο της εκπαίδευσης που θα δοθεί στους εκπαιδευόμενους και για την αξιολόγηση που μπορούν να διατελέσουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις στο χώρο εμπορίας ανθρώπων, αποφασίστηκε να αναλυθεί η υπάρχουσα δυναμικότητα και πραγματοποιήθηκαν συνομιλίες με τους αντιπροσώπους των 70 μη κυβερνητικών οργανώσεων από τη Γερμανία, την Ελλάδα και τη Τουρκία. Στην έρευνα που διενεργήθηκε, πραγματοποιήθηκαν σπουδαίες αξιολογήσεις σχετικά με τα νέα είδη της εμπορίας ανθρώπων, την ψυχολογική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση του θύματος, εξασφαλίστηκαν γνώσεις σχετικά με τη πράξη και της ιδιότητας του σωματεμπόρου, λήφθηκαν οι σκέψεις περί τί μπορούν να κάνουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη επίλυση του προβλήματος.

Ευχαριστώ πάρα πολύ στα μέλη του εκτελεστικού συμβουλίου και στους άλλους εθελοντές που κατά τη διάρκεια της αναλύσης δυναμικότητας προσπάθησαν για την προσβάση μας στις μη κυβερνητικές οργανώσεις, στους αντιπροσώπους των μη κυβερνητικών οργανώσεων που συμμετείχαν στις εργασίες αναλύσης και διαμοιράστηκαν μαζί μας τις πολιτιμές γνώσεις τους, στους αρμόδιους φορεών που παρείχαν ευκαιρίες για τις συνεδριάσεις επικεντρωμένης ομάδας, στους ακαδημαϊκούς που παρείχαν μεγάλη υποστήριξη κατά τη φάση ανάλυσης, στους μεταφραστές που μετάφρασαν στα Αγγλικά, στα Γερμανικά και στα Ελληνικά το πόρισμα αυτό και σε όλους στους άλλους που κατέβελαν μόχθου.

ΓΚΟΥΝΓΚΟΡ ΤΣΑΜΠΟΥΚ

Προεδρός του Συλλόγου ΑΪLEDER

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

1

ΜΕΡΟΣ

Η ΤΟΥΡΚΙΑ, Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

1. Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΤΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΑΙΛΕΔΕΡ

ΓΚΟΥΝΓΚΟΡ ΤΣΑΜΠΟΥΚ- ΑΙΛΕΔΕΡ

Τα Ηνωμένα Έθνη, άνοιξαν για υπογραφή το “Πρόσθετο Πρωτόκολλο για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Εμπορίας Ανθρώπων, Ιδιαίτερα Γυναικών και Ανηλίκων” στη πόλη Παλέρμο της Ιταλίας την 12η Δεκεμβρίου 2000, η Τουρκία υπέγραψε τη σύμβαση αυτή την 13η Δεκεμβρίου 2000 η οποία ανακοινώθηκε στην επίσημη εφημερίδα την 04η Φεβρουαρίου 2003 και την ενσωμάτωσε με το εσωτερικό δίκαιο της. Οι εργασίες σχετικά με τη πρόληψη εμπορίας ανθρώπων και υποστήριξη των θυμάτων στην Τουρκία, άρχισαν με τη διαδικασία του πρωτοκόλλου Παλέρμο και συνέχισαν. Στο πλαίσιο αυτό, έγιναν διαφορές νομικές και διοικητικές ρυθμίσεις για τη πρόληψη εμπορίας ανθρώπων, τημωρίση σωματεμπόρων και προστασίας των θυμάτων.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση Τουρκίας (TBMM) υπερψήφισε δυο αλλαγές που περιγραφούν ως έγκλημα της εμπορίας ανθρώπων και τον σωματέμπορο στο Τουρκικό Ποινικό Κώδικα τον Αύγουστο του 2002. Με το “υπ.αριθμ. 4771 νόμο” που εκδόθηκε στην υπ.αριθμ. 24841 από 09 Αυγούστο 2002 στην επίσημη εφημερίδα και άρχισε να ισχύει και με το άρθρο 201/β που προστέθηκε στο ΤΠΚ περιγράφηκε το έγκλημα εμπορίας ανθρώπων και άρχισαν να προβλέπονται βάρεις κυρώσεις κατά το εν λόγω έγκλημα. Με το άρθρο 80 του υπ.αριθμ. 5237 νέο ΤΠΚ που άρχισε να ισχύει την 01^η Ιουνίου 2005, το έγκλημα εμπορίας ανθρώπων περιγράφηκε εκ νέου. Με τη τελευταία ρυθμίση που έγινε την ημερομηνία 19η Δεκεμβρίου 2006 προστέθηκαν νέες προσθέσεις και με τον τρόπο αυτό το έγκλημα “εμπορίας ανθρώπων” έγινε συμβατό με τη Συμβάση των Ηνωμένων Εθνών Παλέρμο. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το σχετικό νομικό άρθρο, προβλέπεται να τιμωρηθούν οι σωματέμποροι σε ποινή φυλακίσης από 8 μέχρι 12 ετών και σε δικαστική χρηματική ποινή μέχρι δέκα χιλιάδων ημερών.

Κάθως συνεχίζοταν η διαδικασία του Πρωτοκόλλου Παλέρμο, το Υπουργείο Εξωτερικών οριστίκε ως Εθνικός Διοργανωτής και ιδρύθηκε η Εθνική Δυνάμη Αποστολής (UGG). Οι δημόσιοι φορείς που έχουν αποστολές στο χώρο κατάπολεμησης εμπορίας ανθρώπων, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι διεθνείς οργανώσεις, πήραν μέρος στην εν λόγω Εθνική Δυνάμη Αποστολής. Και η Τουρκία έπαιξε ένα σπουδαίο ρόλο για τη βελτίωση των πολιτικών σχετικά με τη πρόληψη εμπορίας ανθρώπων, εντοπισμό, προστασίας των θυμάτων και για τη τιμωρήση σωματεμπόρων. Στο πλαίσιο της Εθνικής Δυνάμης Αποστολής, ετοιμάστηκαν το πρώτο και το δεύτερο “Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων” και εφαρμόστηκαν. Το Πρώτο Εθνικό Σχέδιο Δράσης άρχισε να ισχύει την 6η Μαρτίου 2003 και προστέθηκαν νεές ρυθμίσεις την 25η Μαρτίου 2005, το δεύτερο Εθνικό Σχέδιο Δράσης άρχισε να ισχύει με την έγκριση του πρωθυπουργού την 18η Ιουνίου 2009.

Στο πλαίσιο της Εθνικής Δυνάμης Αποστολής σχηματίστηκε ο Εθνικός Μηχανισμός Καθοδήγησης. Ο Εθνικός Μηχανισμός Καθοδήγησης, περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες που εκτελούν ευθαία οι φορείς τις εργασίες για το θύμα και τους τρόπους εργασιών που πρέπει να παρασχεθούν από την πρώτη στήγμη εντοπισμού του θύματος εμπορίας ανθρώπων έως να αποσταλεί πίσω στη χώρα του.

Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, μαζί με τη τεχνική υποστήριξη που παρέχει στις προσπάθειες πάταξης περί εμπορίας ανθρώπων εκτέλεσε σπουδαίες εργασίες σχετικά με την ασφαλή επιστροφή των θυμάτων στις χώρες τους. Με το σκόπο να ζητήσουν βοήθεια αυτοί που είναι θύματα της εμπορίας ανθρώπων, άρχισε να λειτουργεί η γραμμή εκτακτής βοήθειας με αριθμό 157 που εξυπηρετεί σε 24ωρο βάση σε Τουρκικά, Αγγλικά, Ρωσικά, Ρουμανικά και στις άλλες γλώσσες των άλλων χωρών πηγής. Η τηλεφωνική γραμμή με αριθμό 157 στην οποία κατέστη δυνατόν η πρόσβαση από όλα τα μέρη της Τουρκίας περιλαμβανόμενα και τα κινητά τηλέφωνα, ανοίχτηκε και στη διεθνή πρόσβαση από τον Απρίλιο του 2007 (+90/312.1571122). Η τηλεφωνική γραμμή βοήθειας που δημιουργήθηκε για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, με τον καιρό εξασφάλισε και τις πληροφοριακές ανάγκες που είχαν οι αλλοδαποί. Η τηλεφωνική γραμμή βοήθειας 157 που λειτουργεί στο πλαίσιο της δομής της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης Μετανάστευσης ήδη εξαπλώθηκε και

συνεχίζει την υπηρετήση της με τον τίτλο Κέντρο Επικοινωνιών Αλλοδαπών (YIMER).

Όπως γίνεται και στις παγκόσμιες εργασίες για την καταπολέμηση εμπορίας ανθρώπων, η παροχή υπηρεσιών Καταφυγίου Γυναίκας και στην Τουρκία για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων εκτελούνται από τις μη κυβερνητικές οργάνωσεις. Το Ίδρυμα Αναπτύξης Ανθρωπινών Πηγών (IKGV) άρχισε την παροχή υπηρεσιών της την 23η Αυγούστου 2004 στην πόλη Ιστανμπούλ, το Ίδρυμα Αλληλεγγύης Γυναίκων (KDV) στην Ανκάρα την 01η Νοεμβρίου 2005 και ο Σύλλογος Συμβουλών Οικογενείας (AILEDER) την 01η Νοεμβρίου 2009 στην πόλη Αττάλεια.

Ο “Κώδικας Αλλοδαπών και Διεθνή Προστασία” που αποτελεί σημαντικές ρυθμίσεις για την εμπορία ανθρώπων εκδόθηκε στην επίσημη εφημερίδα την 11η Απριλίου 2013, σύμφωνα με το εν λόγω νόμο ιδρύθηκε η Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης (GİGM) και οι προσαρμογές στο εν λόγω τομέα άρχισαν την 11η Απριλίου 2014. Βάσει του νόμου αυτού, το δευτερεύον νομικό καθεστώς που αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται στα θύματα εμπορίας ανθρώπων “Ο Κονονισμός Περί Καταπολέμηση με την Εμπορία Ανθρώπων και Προστασίας Θύματος” εκδόθηκε την 17 Μαρτίου 2016. Συνεπώς, στο Εθνικό Μηχανισμό Καθοδήγησης έγιναν σημαντικές αλλαγές.

Επιπρόσθετα, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση Κατά της Εμπορίας Ανθρώπων, με υπ.άριθμ. 6667 νόμο εγκρίθηκε από την Μεγάλη Εθνοσυνέλευση Τουρκίας την 30η Ιανουαρίου 2016 και τέθηκε σε ισχύει την 01η Σεπτεμβρίου 2016.

Η περιγραφή των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων (η έκδοση το καθεστώς θύματος) αν και γίνονταν από τη Διεύθυνση Αλλοδαπών, Συνόρων και Ασύλων της Γενικής Διεύθυνσης Αστυνομίας, από την ημερομηνία αυτή γίνεται από τις Διεύθυνσεις Πόλεων Μεταναστεύσης. Στην Τουρκία η υπηρεσία που είναι αρμόδια για τη παροχή και τη μεθοδεύση υπηρεσιών σχετικά με τα θύματα εμπορίας ανθρώπων είναι η Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης. Ο παρούσας Εθνικός Μηχανισμός Καθοδήγησης απευθύνεται στους αλλοδαπούς και στους ημεδαπούς. Συνεχίζονται οι εργασίες για την εντάξη περισσότερων ιδρυμάτων και οργανώσεων στο μηχανισμό για μια καλύτερη και πολλαπλή παροχή υπηρεσιών στα θύματα.

Εθνικός Μηχανισμός Καθοδήγησης / Το Σύστημα Καθοδήγησης θυμάτων	
Η Πρώτη Φάση Καταγγελία και Αξιολόγηση (πρώτη πρόσβαση στο θύμα)	Καταγγελία: 155 Γραμμή Πρώτης Βοηθείας Αστυνομίας 156 Γραμμή Πρώτης Βοηθείας Χωροφυλακής 157 Κέντρο Επικοινωνιών Αλλοδοπών 158 Γραμμή Καταγγελίας Ακτοφυλακής Η Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης Οι Διεύθυνσεις Μετανάστευσης Πόλεων Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις Οι Γενικές Εισαγγελίες Οι Νομαρχίες, Οι Επαρχίες και κτλ.
Αξιολόγηση/Δικαστική Διαδικασία/Επίχρησηση	Οι Δυνάμεις Ασφαλείας
Περιγραφή Θύματος	Οι Διεύθυνσεις Μετανάστευσης Πόλεων
Ανάκριση και Διώξη	Οι Γενικές Εισαγγελίες-Οι Δυνάμεις Ασφαλείας
Δικαστική Διαδικασία	Τα Δικαστήρια
Καταφύγιο Γυναίκας / Αποκατάσταση	Η Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης Το Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικής Πολιτικής
Εθελοντική και Ασφαλή Επιστροφή	Η Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις Το Υπουργείο Εσωτερικών Το Υπουργείο Εξωτερικών

Αν εξεταστούν οι άριθμοι θυμάτων εμπορίας ανθρώπων που έχουν διαπιστωθεί, οι άριθμοι που διαπιστώθηκαν ως την 11η Απριλίου 2014 έχουν διαπιστωθεί από τη Διεύθυνση Αλλαδαπών, Συνόρων και Ασύλων της Γενικής Διεύθυνσης Αστυνομίας και οι υπολοιποί άριθμοι από την ημερομηνία αυτή από τη Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης. Σύμφωνα με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2004 έχουν διαπιστωθεί 239 θύματα, 256 θύματα το έτος 2005, 246 θύματα το έτος 2006, 148 θύματα το έτος 2007, 120 θύματα το έτος 2008, 102 θύματα το έτος 2009, 58 θύματα το έτος 2010, 82 θύματα το έτος 2011, 55 θύματα το έτος 2012, 21 θύματα το έτος 2013, 50 θύματα το έτος 2014, 108 θύματα το έτος 2015 και 135 θύματα το έτος 2016. (έως την ημερομηνία 1^η Οκτωβρίου 2016). Σύμφωνα με τις επίσημες καταγραφές, αν εξεταστούν οι χώρες προέλευσης των θυμάτων, τα ποίο πόλλα θύματα προέρχονται από τη Μολδοβία, τη χώρα αυτή τη παρακολουθούν με τη σειρά η Ρωσία, η Ουκρανία, το Κιρκιζιστάν, το Ουζμπεκιστάν και το Τουρκμενιστάν. Με

το περάς του χρόνου, στο ποσοστό θυμάτων που προέρχονται από τη Μολδαβία, τη Ρωσία και τη Ουκρανία σημειώθηκε μείωση και και αύξηση από τις χώρες το Κιρκίζιστάν, το Ουζμπεκιστάν και το Τουρκμενιστάν.

Οι εργασίες του Συλλόγου Συμβουλών Οικογενείας

Ο σκόπος ίδρυσης του Συλλόγου Συμβουλών Οικογενείας είναι η εξασφάλιση συμβολής για να αναπτυχθεί και να εξαπλωθεί η υπηρετηση συμβολής οικογενείας, να παρασχεθεί υποστήριξη για τη συνειδητοποίηση, υποστήριξη, σχεδίαση και εφαρμογή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, επίσης, υποστήριξη του προσωπικού που εργάζεται στο χώρο παροχής υπηρεσιών στο Ψυχικό-Κοινωνικό Τομέα. Ο σύλλογος ιδρύθηκε το έτος 2008 και εντάχθηκε στην διαδικασία καταπολέμησης κατά της εμπορίας ανθρώπων το έτος 2008.

Οι εργασίες που εκτελούνται από το Σύλλογο Συμβουλών Οικογενείας περί της εμπορίας ανθρώπων είναι:

- Εντοπισμός του θύματος,
- Λειτουργία καταφύγιο γυναίκας τύπου σταθμού,
- Εργασίες μελέτης,
- Ενημερωτικές εργασίες και προστασίας,
- Συμμετοχή στις εθνικές και διεθνείς επιστημονικές συνεδριάσεις-ανακοινώσεις.

Στο πλαίσιο της πρόληψης της Εμπορίας Ανθρώπων και του προγράμματος υποστήριξης θυμάτων, είναι γνωστό ότι τα θύματα υπέστη βάριο ψυχολογικό τραύμα και για το λόγω αυτό οι σχετικές εργασίες εκτελούνται σύμφωνα με την αντίληψη επιστημονικής πολλαπλής πειθαρχίας. Στη επιτροπή εργασίας για να παρασχεθεί συμβολή στην διεξαγωγή συνέντευξης θύματος και στο πρόγραμμα υποστήριξης, επίσης για τη διαχείριση το σύστημα διοίκησης συμπτώματος, βρίσκεται κοινωνικός λειτουργός, για την αξιολόγηση της νομικής κατάστασης του θύματος και για τη συμβολή του συλλόγου-αδικημένου δικηγόρος, ψυχοθεραπευτής και ψυχολόγος για την υποστήριξη της ψυχολογικής κατάστασης του θύματος και το προσωπικό του καταφυγίου γυναίκας που γνωρίζει Ρωσικά.

Στο πλαίσιο των εργασιών εντοπίσμο θυμάτων διενεργήθηκαν συνέντευξεις συνολικά με 584 γυναίκες (οι περισσότερες είναι γυναίκες

που εργάζονται ως σεξουαλικές εργάτριες), οι 66 από αυτές περιγράφηκαν ως θύματα. Από τα θύματα οι 2 είναι άντρες και 5 ανήλικοι.

Τα Στοιχεία Διανομής Θυμάτων Κατά των Χωρών και Ετών που Παρασχέθηκε Άμεση Υποστήριξη από το Σύλλογο στην Πόλη Αττάλεια									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΟ
Κιρκιζιστάν,	1	2	2	2	3	7	4	7	28
Ουζμπεκιστάν	1	2	2				1	1	7
Τουρκμενιστάν		1	2		3		1		6
Ουκρανία		2		1					3
Μαρόκο		2				2	2	5	11
Ρομανία					2				2
Μολδαβία				1			2		3
Ρωσία						1	1		2
Δαγιστάν				1					1
Συρία							1		1
Ιράν							1		1
Αφγανιστάν								1	1
Συνόλο	2	8	6	5	8	10	13	14	66

Ο αριθμός θυμάτων (αλλοδαπούς) που διαπιστώθηκε σε όλη τη Τουρκία κατά τη διάρκεια μεταξύ των ετών 2004-2016 (1η Οκτωβρίου 2016) είναι 1610, ο αριθμός θυμάτων που έχουν διαπιστωθεί στη πόλη Αττάλεια κατά την ίδια ημερομηνία είναι 301 άτομα. Το ποσοστό των θυμάτων που διαπιστώθηκαν στην πόλη Αττάλεια σε σχέση με τον αριθμό που έχουν εντοπιστεί σε όλη τη Τουρκία είναι 18 τοις εκατό. Λόγω του ότι η πόλη Αττάλεια είναι μία τουριστική πόλη και επειδή το 28 τοις εκατό των τουριστών που φτάνουν στην Τουρκία έρχονται στην πόλη Αττάλεια, επίσης, επειδή οι 25 τοις εκατό από τους συνολικούς αλλοδαπούς που κατοικούν νομιμά στην Τουρκία ζουν στην πόλη Αττάλεια, από την άλλη πλευρά οι υπεύθυνοι που συμμετεχούν στις εργασίες καταπολέμησης εμπορίας ανθρώπων στην πόλη Αττάλεια είναι έμπειροι και γνωρίζουν το θέμα καλά, οι αριθμοί στην εν λόγω πόλη είναι μεγαλύτερη από τις άλλες πόλεις, για αυτό οι υψηλοί αριθμοί θυμάτων που βρίσκονται στην πόλη Αττάλεια οφείλονται από τους άνω λόγους.

Στο Καταφύγιο Γυναίκας Τύπου Στάθμου, μπορούν να κατοικούν αυτοί που είναι θύματα με μεγάλη πιθανότητα και τα άτομα που έχουν

περιγραφεί ως θύματα. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στα θύματα βάσει του συστήματος διοίκησης συμπτώματος είναι ως εξής:

- Υπηρεσίες στέγασης και ασφάλειας,
- Υπηρεσία βασικής υγειονομικής περίθαλψης,
- Κοινωνική υπηρεσία,
- Ψυχοκοινωνική αξιολογήση και συμβολή,
- Ενημέρωση σε κάθε φάση, ενημέρωση το θύμα των διαδικασιών στη μητρική του γλώσσα,
- Νομική συμβολή,
- Κοινωνική δράση και οι εργασίες χόμπι
- Συμβολή για κοινωνική ένταξη,
- Συνοδεία στο θύμα σε όλες τις διαδικασίες,
- Υποστήριξη για την ασφαλή επιστροφή του.

Για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, να εντοπιστούν τα θύματα, να κατανοηθούν σώστα και να υποστηριχθούν, έχουν εκτελεστεί τοπικές, εθνικές και παγκόσμιες μελέτες. Επίσης πραγματοποιήθηκε κοινή συμμετοχή στις άλλες μελέτες. Παραδείγμα για τις μελέτες που έχουν διενεργηθεί, είναι η μελέτη σχετικά με την ενημέρωση των αλλοδαπών που μένουν στους ξενώνες οι οποίες βρίσκονται υπό την οργάνωση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττάλεια, η μελέτη πρόληψης για να μη ζησουν δευτερεύον ψυχικό τραύμα οι αλλοδαποί κατά τη διάρκεια που εκδίδονται οι ειδήσεις περί εμπορία ανθρώπων, επίσης, και η μελέτη συνειδητοποίησης δημοσιογράφων σχετικά με την σωστή ενημέρωση της κοινωνίας για την εμπορία ανθρώπων. Οι μελέτες για τα ενημερωτικά σεμινάρια για τους φοιτητές-φοιτήτριες κοινωνικών λειτουργών, για τους κοινωνικούς λειτουργούς και για τους ακαδημαϊκούς που εργάζονται άμεσα με τις Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες σε 28 πόλεις με 39 διαφορές ομάδες.

Στο πλαίσιο των εργασιών ενημέρωσης-υποστήριξης, υποστηρίχθηκαν οι εργασίες περί των νομικών ρυθμίσεων, συμβάλλαμε στις επιστημονικές συνεδριάσεις και στις εργαστηριακές εργασίες. Με τις διοργανώσεις του Διεθνή Οργανισμού Μετανάστευσης και της Γενικής Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης, παρασχέθηκαν υποστήριξεις εμπειριών και γνώσεων στους δικαστές, στους εισαγγελείς, στο προσωπικό δυναμένων ασφαλείας,

στους επιθεωρητές εργασιών, στους επιθεωρητές κοινωνικών λειτουργιών, στους υπεύθυνους του Υπουργείου Οικογένειας και Κοινωνικής Πολιτικής, στις μη κυβερνητικές οργάνωσεις και στους άλλους ενδιαφερουμένους φορείς της κοινωνίας και αποκτήθηκαν νέες γνώσεις. Επιπρόσθετα, υποστηρίχθηκαν οι εργασίες σχετικά με τις νομικές ρυθμίσεις κατά τις εν λόγω διαδικασίες.

Με το σκόπο να δημιουργηθεί ευκαιρία για να συζητηθεί το πρόβλημα εμπορίας ανθρώπων σε ακαδημαϊκό επίπεδο και για την εξασφάλιση να τεθούν στο φως της δημοσιότητας τα διαφορά στοιχεία του προβλήματος, πραγματοποιήθηκαν συμμετοχές στα εθνικά και παγκόσμια συνεδρία, στις συνδιασκέψεις, στα συνεδρία στο εξωτερικό και ανακοινώθηκαν διάφορες ανακοινώσεις, πραγματοποιήθηκαν συνομιλίες και έγιναν συμμετοχές στις εργαστηριακές εργασίες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ο Σύλλογος Συμβουλών Οικογένειας (2014) “Κοινωνική υπηρεσία για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων.”
- Η επίσημη ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης: http://www.goc.gov.tr/icerik6/turkiyenin-insan-ticaretiyle-mucadelesi_409_561_563_icerik
- Το πόρισμα σχετικά με τη καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων του έτους 2007, Η Εθνική Δυναμή Αποστολής (Υπουργείο Εξωτερικών, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Υπουργείο Εσωτερικών, Γενική Αστυνομική Διεύθυνση, Γενική Διοίκηση Χωροφυλακής, Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, Ίδρυμα Αναπτύξης Ανθρωπινών Πηγών, Ίδρυμα Αλληλεγγύης Γυναικών) Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης
- Η ενίσχυση της θεσμικής δυναμικότητας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, “Εθνικό Σχέδιο Δράσης” Ιουνίου 2009, Μελέτη συνταιριάσης Phare της ΕΕ. TR03-JH- 03

2. Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΣΤΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΚΟΚ

Eva Küblbeck, Αντιπρόσωπος της ΚΟΚ

Η νομική και η θεσμική δομή στη Γερμανία

Όπως είναι και σε πολλές χώρες η εμπορία ανθρώπων είναι ένα μεγάλο πρόβλημα και στην Γερμανία. Η Γερμανία είναι μια χώρα στόχου-άφιξης, για το λόγο αυτό επηρεάζονται αφενός μεν οι πολίτες τρίτων χωρών αφετέρου δε οι Γερμανοί πολίτες και οι πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το πρόβλημα αυτό. Επικεντρώνοντας στη σεξουαλική εκμετάλλευση το παρέλθον διαπιστωνόταν πιο πολύ τα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης, σήμερα αυξήθηκε η ευαισθητοποίηση για τη εκμετάλλευση μόχθου και εντοπίζονται αυτοί που εκτίθενται στην εν λόγω εκμετάλλευση. Στην Γερμανία δεν υπάρχουν ασφαλείς αριθμοί για τους άριθμους των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

Το νομικό πλαίσιο¹

Η εμπορία ανθρώπων που πραγματοποιείται για σκόπο σεξουαλικής εκμετάλλευσης κρίνεται ως έγκλημα στην Γερμανία από το ετός 1973 και η εμπορία ανθρώπων για το σκόπο εκμετάλλευσης εργατικής δύναμης από το 2005 και εδώ. Τα είδη εκμετάλλευσης όπως εξαναγκασμός στη ζητιανιά, καθοδήγηση για έγκλημα και εμπορίας ανθρώπινων οργάνων προστεθήκαν στο Γερμανικό Ποινικό Κώδικα. Βάση αυτής της ρυθμίσης, η αποπείρα εμπορίας ανθρώπων, συμμετοχή στην διαδικασία αυτού του εγκλήματος και η βοήθεια σε έγκλημα υπόκειται σε ποινή. Η εμπορία ανθρώπων για τους ανήλικους, κρίνεται ως επιβαρυντικό στοιχείο.

Σύμφωνα με το Γερμανικό Νόμο Διαμονής, για τους πολίτες των χωρών που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν γίνονται θύματα εμπορίας

1 Σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο τα παρακάτω αναφερομένα και το επομένο μέρος διασκευάστηκαν ως εξής: Küblbeck, E. (2016) Έκδοση του Γερμανικού Ινστιτούτου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η προσαρμογή για τις δεσμευσεις του ΟΑΣΕ που έχουν οριστεί σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στη Γερμανία και περί δημοκρατίας – η ανεξάρτητη έκθεση αξιολογίας σχετικά με το αρχηγείου ΟΑΣΕ της Γερμανίας 2016, σελ. 64. [FF.www.institut-fuer-menschenrechte.de/fileadmin/user_upload/Publikationen/Weitere_Publikationen/Implementation_of_Selected_OSCE_Commitments_on_Human_Rights_and_Democracy_in_Germany_09_2016.pdf](http://www.institut-fuer-menschenrechte.de/fileadmin/user_upload/Publikationen/Weitere_Publikationen/Implementation_of_Selected_OSCE_Commitments_on_Human_Rights_and_Democracy_in_Germany_09_2016.pdf)

ανθρώπων, επειδή επιρεάζονται αρνητικά από την εκμετάλλευση που έζησαν έως ότου να αποφασίσουν για την συνεργασία με τις δικαστικές αρχές ή μη, προβλέπεται ένας χρόνος αποκατάστασης και σκέψης.² Το εν λόγω δικαίωμα χρόνος αποκατάστασης και σκέψης, περιγράφεται ως περίοδος χαρίτος που μπορεί να μπορεί να κατοικεί το θύμα στη Γερμανία διαρκείας 3 μηνών και υποστηρίζεται οικονομικά κατά τη διάρκεια αυτή. Εάν, ένα θύμα εμπορίας ανθρώπων αποφασισεί να κατάθεσει ως μαρτύρας στο δικαστήριο, μπορεί να παρεί ειδική άδεια διανομής.³ Το εν λόγω δικαίωμα άδειας διανομής που αναφέρεται, επεκτείνεται από το 2005 έως ότου να ολοκληρωθεί η εκδικαστική διαδικασία. Η άδεια διανομής που εκδίδεται στους μειονότητας, μπορεί να εκδοθεί μόνο υπό τον όρο της δικαστικής διαδικασίας. Στην Γερμανία δεν υπάρχει επίσημος μηχανισμός περιγραφής ή καθοδήγησης για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων. Για να απαιτηθεί υποστήριξη από τα συμβουλευτικά κέντρα που παρασχούν άμεσα υπηρεσίες σχετικά για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, δεν χρειάζεται να περιγραφούν τα θύματα ως θύμα από τις κρατικές αρχές. Μετά από αυτή τη διαδικασία, για τα θέματα όπως να δοθεί κοινωνική βοήθεια ή άδεια διανομής πρέπει να κριθεί το άτομο από το δικαστήριο ως θύμα εμπορίας ανθρώπων.

Για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, παρέσχεται δικαίωμα οικονομικής υποστήριξης. Οι οικονομική υποστήριξη που παρέχεται στα θύματα, όπως είναι και στη φάση αποκατάστασης και η νομική διαδικασία διαφέρει για τους πολίτες των χωρών μελών της ΕΕ και μη. Σύμφωνα με τον Κώδικα Δικαιώματων Ασυλών κατά τη διάρκεια αποκατάστασης (*Asylbewerberleistungsgesetz*)⁴ παρέχεται οικονομική υποστήριξη, η εν λόγω υποστήριξη περιλαμβάνει τη ιατρική περιθάλψη και περιορίζεται μόνο για τα έκτακτα περιστατικά. Κατά την νομική διαδικασία, σύμφωνα με Κοινωνικούς Νόμους (*Sozialgesetzbuch*) τα θύματα εμπορίας ανθρώπων υποστηρίζονται οικονομικά, αυτό ισχύει και για τους πολίτες των Χωρών Μελών Ευρωπαϊκής Ένωσης⁵. Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν το

2 Μέρος .59(7) Νόμος Διαμονής (Aufenthaltsgesetz) η έκδοση 20 Οκτωβρίου 2015.

3 Μέρος . 25(4a) Νόμος Διαμονής

4 Νόμος Περί Δικαιώματων Προσφύγων(AsylbLG) έκδοση 11 Μαρτίου 2016.

5 Κοινωνικός Νόμος (*Sozialgesetzbuch*, SGB II), Δεύτερος τόμος, έσοδα ανεργίας, έκδος 15 Απριλίου 2015 ή ο Κοινωνικός Νόμος, 12^{ος} Τόμος . (SGB XII) κοινωνικές βοήθειες, η έκδοση 21 Δεκεμβρίου 2015.

δικαίωμα να ζητήσουν τα λεφτά που έχουν χασεί ή να αποζημιωθούν. Άλλα στη προσαρμογή δεν είναι τόσο εύκολο να κατορθωθεί αυτό.

Το θεσμικό πλαίσιο

Σύμφωνα με την ομοσπονδιακή δομή της Γερμανίας (16 Ομόσπονδα Κράτη), οι εργασίες σχετικά με την καταπολέμηση εμπορίας ανθρώπων και της υποστήριξης των θυμάτων διενεργούνται σε βασή εθνικής και ομόσπονδων κρατών. Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικογενειακών Εργασιών-Ηλικιωμένων, Γυναίκων και Νεών (BMFSFJ) ηγείται τις υπηρεσίες αυτές. Με στόχο για τη υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ των διαφορών φορέων, ιδρύθηκε το Ομοσπονδιακό Ομόσπονδο Συμβουλείο Εργασίας. Το εν λόγω συμβουλείο μετανομάστηκε ως Ομοσπονδιακό Ομόσπονδο Συμβουλείο Εργασίας Εμπορίας Ανθρώπων το 2012⁶. Το Ομοσπονδιακό Συμβουλείο Εργασίας, συνεδριάζει δυο φορές του χρόνου. Τα μέλη του συμβουλείου, σχηματίζονται από τους αντιπροσώπους των υπουργείων (Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικογενειακών Εργασιών-Ηλικιωμένων, Γυναίκων και Νεών, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εσωτερικών, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Εργασιών, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομική Συνεργασίας και Αναπτήξης) της Υψηλής Ομοσπονδιακής Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες, της Δικαστικής Διεύθυνσης Αστυνομίας, ένας μέλος από τα υπουργεία εσωτερικού, δικαιοσύνης, κοινωνικών υπηρεσιών και ισοτήτας των ομόσπονδων κρατών, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και της SOLWODI, της Πολιτικής Ομοσπονδιακής Ενώσης Εσόδων και του Συμβουλείου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Γερμανίας⁷.

Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Εργασιών (BMAS) είναι η βασική υπηρεσία που ασχολείται με την εκματέλλευση μόχθου. Το έτος 2015, ιδρύθηκε το Ομοσπονδιακό-Ομοσπόνδο Συμβουλείο Εργασίας με το στόχο εκματέλλευση μόχθου και το οποίο επικεντρώνεται την εμπορία ανθρώπων, έως το έτος 2016 η υπηρεσία αυτή αποσκοπεί

6 www.bmfsfj.de/bmfsfj/themen/gleichstellung/frauen-vor-gewalt-schuetzen/menschenhandel/bekaempfung-des-menschenhandels-auf-nationaler-ebene/bekaempfung-des-menschenhandels-auf-nationaler-ebene/80604?view=DEFAULT7

7 Το πόρισμα Γερμανίας της GRETA. (2015)), https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/greta_report_on_germany_2015_en.pdf, σελ. 15.

να αποπερατωσει τις εργασίες σχετικά με την καταπολέμηση εμπορίας ανθρώπων και της εκματέλλευσης μόχθου.⁸

Η Γερμανία δεν κατέχει εθνικούς διοικητικούς μηχανισμούς που συντονίζουν τις εργασίες διαφόρων φορέων για να δραστηριοποιηθούν στο τομέα εμπορίας ανθρώπων. Επίσης, στη παρούσα φάση δεν υπάρχει και κανένα σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση εμπορίας ανθρώπων.

Για την ιδρύση των σχετικών φορέων σχετικά με τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων και για την υποστήριξη αυτών των ιδρυμάτων είναι υπεύθυνα τα ομοσπόντα κράτη. Στα όλα ομοσπόντα κράτη περίπου, οι εργασίες που αφορούν τις γυναίκες είναι πιο ισχυρές. Βρίσκεται τουλάχιστον ένα ειδικό κέντρο που παρασχει υπηρεσίες συμβουλής⁹. Στα κέντρα αυτά, χωρίς να ληφθεί υπόψη ο τόπος διανομής των θυμάτων, παρέσχεται υπηρεσίας στέγασης και συμβολής. Τα περισσότερα κέντρα, διοργανώνονται υπό τη ΚΟΚ η οποία είναι ένα δίκτυο καταπολέμησης εμπορίας ανθρώπων στην Γερμανία. Μαζί με τα συμβουλευτικά κέντρα εμπορίας ανθρώπων, υπάρχουν και άλλα κέντρα συμβουλής που παρέχουν υπηρεσίες στους πρόσφυγες και αυξανούνται μέρα με τη μέρα.

Τα Εξειδικευμένα Συμβουλευτικά Κέντρα για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και το Γερμανικό ΜΚΟ δίκτυο κατά την εμπορία ανθρώπων-ΚΟΚ¹⁰

ΚΟΚ e.V.* Είναι το δίκτυο των Γερμανικών Μη Κυβερνητικών Οργανωσέων για τη καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, δραστηριοποιείται για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων και να αναδειξεί τα δικαιώματα προσφύγων. Υποστηρίζει και συντονίζει τις εργασίες των Συμβουλευτικών Κεντρών που προσφέρουν υπηρεσίες στα θύματα της εμπορίας ανθρώπων στην Γερμανία. Ιδρύθηκε το 1987 από τους Κοινωνικούς Λειτουργούς για τη στήριξη τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και πιστοποιήθηκε ως Μη Κυβερνητική Κερδοσκοπική Οργάνωση το 1999. Ήδη σε διαφορές περιοχές

8 www.bmas.de/DE/Themen/Soziales-Europa-und-Internationales/International/menschenhandelarbeitsausbeutung-bekaempfen.html;jsessionid=5CD7707EC39920AFB368D349880050F9

9 www.kok-gegen-menschenhandel.de/en/member-organisations-counselling-centres/

10 Το τμήμα αυτό συντάχθηκε βασικά από την εξής έκδοση. Richter, T. (2015) ΚΟΚ (bas.) Εμπορία Ανθρώπων – Μια Γενική βλέψη υπό το πρίσμα προσαρμογής και ΚΟΚ (2014) Το πόρισμα της ΚΟΚ στη GRETA. :www.kok-gegen-menschenhandel.de/fileadmin/user_upload/medien/stellungnahmen/KOK_Report_to_GRETA_Germany_2014_with_Annexes.pdf

της Γερμανίας βρίσκονται 37 οργανώσεις μελών αυτής της οργάνωσης. Οι εν λόγω οργανώσεις είναι τα συμβουλευτικά κέντρα για τα θύματα της σωματεμπορίας, οι οργανώσεις για τα δικαιώματα προσφύγων, καταφύγια γυναίκας, συμβουλευτικά κέντρα για τις εκδιδομένων με αμοιβή γυναίκες και οργάνωση λόμπι για τα δικαιώματα γυναικών. Ο γενικός στόχος της οργάνωσης είναι να εκτελεί εργασίες για την πάταξη εμπορίας ανθρώπων, να προσφέρει δραστική υπερασπίση στα θύματα, πάταξη των παραβιάσεων ανθρωπινών δικαιωμάτων κατά τις γυναίκες και υποστήριξη των θυμάτων για τα έγκληματα αυτά. ΚΟΚ e.V, είναι η μοναδική οργάνωση σε όλη την Ευρώπη που επικεντρώνεται στον τομέα αυτό.

Μέσα στο δίκτυο αυτό, επειδή οι εργασίες σχετικά με την εκμετάλλευση εμπορίες ανθρώπων συνεχίζονται από πολλά έτη και έδω, αποκτήθηκαν μεγάλες εμπειρίες. Η εξειδίκευση του δικτύου επειδή εξασφαλίζεται από την εξειδίκευση των μέλων οργανώσεων, οι εμπειρίες που αποκτιούνται στο πεδίο υποστηρίζονται δραστικά.

Τα συμβουλευτικά κέντρα στην Γερμανία για το τομέα εμπορίας ανθρώπων εξειδικεύθηκαν γενικά τη δεκαετία του 1980. Ειδικά, κατά το διαστήμα αυτό άρχισε να φαίνεται ως κοινωνικό πρόβλημα θα θέματα όπως «σεξουαλικός τουρισμός» στις νοτιανοτολικές χωρές Ασίας, η αποστολή «των νηφών με το σκόπο για παντρεία» στην Γερμανία και εργασία με χαμηλή αμοιβή, η αναγκαστική εργασία των γυναικών προσφύγων και κατά την διαδικασία αυτή διοργανώθηκαν διάφορες οργανώσεις με νέες δομές.

Η Γερμανία, υπερηφανεύεται γιατί κατέχει ένα ισχυρό, ριζικό και δραστικό δίκτυο μεταξύ των εξειδικευμένων συμβουλευτικών κέντρων. Μαζί με τις άλλες υπηρεσίες στο τομέα αυτό δραστηριοποιούνται 50 συμβουλευτικά κέντρα. Τα περισσότερα αυτά κέντρα, υποστηρίζουν ή συμβουλεύουν τα θύματα σεξουαλικής ή αναγκαστικής εργασίας και εκμεταλλεύσης μόχθου. Σύμφωνα με το στόχο ιδρύσης τους, τα περισσότερα κέντρα προσφέρουν υπηρεσίες στις γυναίκες με προτεραιότητα. Κάποια από αυτά δραστηριοποιούνται μόνο για τις γυναίκες και τα κάποια μαζί με τις γυναίκες υποστηρίζουν και τα ανήλικα και τους ενήλικες άνδρες.

Τα συμβουλευτικά κέντρα παρέχουν τις παρακάτω πλούσιες υπηρεσίες:

- Υποστήριξη κρήσης,
- Συνεχή ψυχοκοινωνική συμβουλή,

- Καθιέρωση των θεμάτων σχετικά με τα δικαιώματα διανομής και κοινωνικής ευημερίας, εξασφάλιση της προσβάσης στις πιγές που θα εξασφαλίσει τον βιοπορισμό του το θύμα.
- Ασφαλή στέγαση, ιατρική και θεραπευτική υποστήριξη, δυνατότητες σπουδών/εκμάθησης και παροχή ή διοργάνωση δραστηριοτήτων για αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.
- Συνοδεία του θύματος στις συνεδριάσεις που διενεργούνται με τις αρμόδιες αρχές.
- Υποστήριξη του θύματος κατά τις πράξεις ανάκρισης και διώξης στις Γερμανικές Αρχές.
- Υποστήριξη για την συνεδρίαση του δικαστηρίου και στις άλλες φάσεις εκδίκασης.
- Καθοδήγηση το θύμα στους δικηγόρους.
- Υποστήριξη για την ανάπτυξη του κατά τη διάρκεια που διαμενεί στην Γερμανία. (Εκμάθησης Γερμανικά μαθήματα, εβρέση δουλειάς κ.τ.λ.)
- Υποστήριξη για να ζητήσει αμοιβή και αποζημίωση το θύμα για τη καλύψη βασικών ανάγκων του.
- Υποστήριξη το θύμα για να επιστρέψει με ασφάλεια στην χώρα του, καθοδήγηση το θύμα στις σχετικές υπηρεσίες και στις οργάνωσεις που θα παρεί βοήθεια στη χώρα που θα παεί.

Ο Θεσμικό Πλαίσιο του Δικτύου

Η ΚΟΚ που το γενικό κέντρο της εδρεύει στο Βερολίνο έχει 37 οργανώσεις μελών και διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από τα 3 έως 5 μέλη γυναικών τα οποία εκλεγούνται για θητεία διάρκειας 2 ετών. Τα μέλη του συμβουλίου αντιπροσεπεύουν τη ΚΟΚ στις εκτός οργάνωσεις και τις εργασίες αυτές τις εκτελούν με εθελοντισμό. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, επιπροσθέτα εργάζονται σφυχτά με τους διοικητικούς υπεύθυνους του γενικού κέντρου ΚΟΚ και υποστηρίζονται από το Γενικό Συμβούλιο. Το εν λόγω σύστημα εξασφαλίζει την αντανάκλαση άμεσα τις εμπειρίες στις πρακτικές εμπειρίες των γυναικών που εργαζούνται στα συμβουλευτικά κέντρα και στις εργασίες του γενικού κέντρου.

Στο γενικό κέντρο της ΚΟΚ που εδρεύει στο Βερολίνο, βρίσκεται ένας εργαζομένος που εργάζεται με πλήρη αποσχόληση και τέσσερις

εργαζομένοι με μερική απασχόληση. Ο απαιτούμενος προϋολογισμός εξασφαλίζεται από τις μηνιαίες εισφορές μελών, ευεργεσίες και από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικογενειακών Εργασιών-Ηλικιωμένων, Γυναικών και Νεών Γερμανίας (BMFSFJ).

Η ΚΟΚ, συνεδριάζει δυο φορές το χρόνο στο γενικό κέντρο της ειδικά για τις οργανώσεις μελών, επίσης διοργανώνει μια φορά το χρόνο διαργανωτική συνεδρίαση ανοιχτή για τις οργανώσεις που δεν είναι μέλη της. Στις εν λόγω συνεδριάσεις διαμερίζονται βαθιά οι εμπειρίες και συζητούνται τα επίκαιρα θέματα και τα καθημερινά προβλήματα. Στις συναντήσεις που εκτελούνται με τις οργανώσεις μελών, εντοπίζονται τα θέματα που θα αποσχοληθεί το γενικό κέντρο. Από το γενικό κέντρο της ΚΟΚ, οι απαιτήσεις που ορίζονται βάση των εμπειριών οργανωσέων μελών μετατρέπονται σε πολιτικές προτάσεις και διαβιβάζονται στους αρμόδιες αρχές υπό το όνομα των οργανωσέων μελών.

Οι προσπάθειες σχετικά με τη δικτύωση της ΚΟΚ δεν περιορίζονται μόνο από τις οργανώσεις μελών και τις οργάνωσεις που εκτελούν ομοίες εργασίες, επίσης με τη συνεργασία με τα πόλλα άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη¹¹, αντιπροσωπεύεται σε διαφορές μονάδες εργασιών και στα κομιτάτα σε εθνικό επίπεδο. Επιπροσθέτα η ΚΟΚ, παίζει ενεργά ρόλο και με τις Διεθνείς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και με τις Οργανώσεις Ανθρωπινών Δικαιώματων. Για παραδείγμα, είναι μέλος της GATTW, διεθνής Πλατφόρμα ΜΚΟ La Strada, τη Πλατφόρμα Κοινωνία των Πολίτων της ΕΕ και τη Πλατφόρμα Βασικών Δικαιωμάτων ΕΕ.

Στο γενικό κέντρο, συλλεγούνται επίκαιρα στοιχεία σχετικά με τη βία κατά των προσφύγων γυναικών, εμπορία ανθρώπων και αξιολογούνται, συντάσσονται εβδομαδιαία δελτία που περιλαμβάνουν και τις ειδικές πρακτικές βοθηίες για το πρόβλημα και στελνούνται στις οργανώσεις μελών για να μετεφερθούν στα άτομο που εργάζονται στο πεδίο.

11 Συνεταιριοι για συνεργασία, οι νομκοί φορείς σε επίπεδο ομοσπονδίας, παραδείγμα: τα ομοσπονδιακά υπουργεία, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικογενειακών Εργασιών-Ηλικιωμένων, Γυναικών και Νεών (BMFSFJH), Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Θεμάτων (BMAS), Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτήξης (BMZ), Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εσωτερικών (BMI), Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης και Προστασίας του Καταναλωτή (BMJV), Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Ποινών, οι οργάνωσεις ανθρωπινών δικαιώματων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, τα συνδικάτα, επιστημονικές υπηρεσίες και αναξαρτήτοι επιστημονές, τα άλλα ΜΚΟ και τα μέσα μαζικής ενημερώσης.

Η ΚΟΚ διοργανώνει συνεχεία εργασίες στα μέσα μαζικής ενημερώσης, ειδικές διάλεξεις, εκδίδει διαφόρες εκδόσεις, επίσης διοργανώνει σεμινάρια και διάλεξεις για εκπαιδευτικές εργασίες, συμμετεχει σε διαφορές συνεδριάσεις και στις συζητήσεις ημερίδας και εκτελεί εργασίες συνειδητοποίησης για το θέμα εμπορίας ανθρώπων.

Οι βασικές δραστηριότητες της ΚΟΚ αναφέρονται παρακάτω:

Λαμβάνοντας ενεργά μέτρα, εξασφάλιση της προτροπής για υποστήριξη του δικτύου μεταξύ των δικών οργανώσεων μελών και στα άλλα ενδιαφερομένα μέρη (διοργάνωση δραστηριοτήτων τακτικά, συμμετοχή στα συμβούλια και στα κομιτάτα κτλ.)

- Συντασσόντας διαφορά άρθρα και έγγραφα συμμετοχή στις δημόσιες σχέσεις και στις δραστηριότητες λόμπι, χάραξη πολιτική και παροχή συμβουλευσεις, διοργάνωση συμποσίων κ.τ.λ.
- Ετοιμασία πρότασης νόμου και αποστολή της στους νομοθέτες
- Διοργάνωση εκπαιδευτικά προγράμματα για τα ενδιαφερομένα μέρη, στις δυνάμεις ασφαλείας, στις Μη Κυβερνητικών Οργανώσεις κ.τ.λ.
- Διαξαγωγή μελέτες με στόχο εκπαιδεύσεις. Με τον τρόπο αυτό εξασφάλιση μεταβίβαση γνώσεων, έκδοση διαφορά διμοσιεύματα, σύνταξη έκθεσης εμπειρογνωμοσύνης και άρθρα, διαργάνωση συνομιλιών και λητουργεία ιστοσελίδας-πλατφόρμα γνώσης,
- Προτροπή τη διεθνή συνεργασία με τους παγκόσμιους συνεταιίρους, έκδοση των παραλλήλων εκθέσεων.

3. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ-ΑΡΣΗΣ

Βασιλική ΚΟΚΚΙΝΙΔΟΥ, Αντιπρόσωπος της ΑΡΣΙΣ

Η ΑΡΣΙΣ είναι μία μη κυβερνητική οργάνωση που δραστηριοποιείται από το 1992 για την υποστήριξη ανηλίκων και των νέων και για την προάσπιση των δικαιωμάτων τους. Ο στόχος της ίδρυσης της ΑΡΣΙΣ είναι, να εξασφαλίσει την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού και παροχή προστασίας στα άτομα με κοινωνικού αποκλεισμού και υπαρκτή κίνδυνος να περιθωριοποιηθούν. Η ΑΡΣΙΣ, δουλεύει με νέους που ζούν υπό τους δύσκολες συνθήκες (όπως ανεπαρκής υποστήριξη από την οικογένεια, η παραμέληση, η κακοποίηση, η εκμετάλλευση, η απόρριψη από το εκπαιδευτικό σύστημα, η μετανάστευση, η προσφυγιά, η έλλειψη στέγης, η ανεργία, η σύγκρουση με το νόμο, η διαβίωση σε ιδρύματα ή σωφρονιστικά καταστήματα, κ.α.) συμβαλλεί στη προσωπική ανάπτυξη τους και για τη προσβάση τους στις κοινωνικές βοήθειες. Επίσης η ΑΡΣΙΣ, παρέχει υπηρεσίες στους ευάλωτες ομάδες (όπως για παράδειγμα άστεγους, μετανάστες, πρόσφυγες, ανέργους, άπορους, Ρομά κ.α) για την κοινωνική ένταξη τους και για την υπερασπίση των ανθρωπινών δικαιωμάτων τους.

Τα εσώδα της ΑΡΣΙΣ, προέρχονται από τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τις χωρηρησίες των οργανώσεων κοινωνικής υπευθυνότητας και από τις οικονομικές υποστηρίξεις εθελοντών ατόμων και ομάδων. Η ΑΡΣΙΣ, συνεργάζεται με τα δημοσία ιδρύματα και με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις της Ελλάδας και της Ευρώπης. Στο πλαίσιο αυτό, επειδή είναι μέλος περισσότερο από των 15 δικτύων έχει κατακτήσει μεγάλα επιτεύγματα. Σε κάθε υπηρεσία που παρέχεται, χρησιμοποιείται ένα επιστημονικό μοντέλο που αφορά την εθνική και διεθνή εμπειρία μεταξύ των επιστημονικών κλαδών.

Το εν λόγω μοντέλο που περιέχει τις υπηρεσίες της ΑΡΣΙΣ είναι όπως παρακάτω:

- Η ανάπτυξη κοινωνικών εργασιών για την εξάλειψη των προβλημάτων που εμποδίζει την ανάπτυξη του ατόμου.
- Υποστήριξη στους νέους που είναι θύματα της κοινωνικής περιθωριοποίησης ή αυτοί που έχουν το ρίσκο να περιθωριοποιηθούν.

- Προάσπιση τα δικαιώματα παιδιού.
- Ενημέρωση και ανάπτυξη της κοινωνικής ευαισθητοποίησης.
- Παροχή κοινωνική υπηρεσία σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, συνεργασία και επικοινωνία με τα δημόσια ιδρύματα, με τις μη κυβερνητικές οργάνωσεις και με τα επικοινωνικά δίκτυα.
- Ανάπτυξη νέα συστήματα για την άμεση υποστήριξη και παροχή βοθηείων για τους ευάλωτες και ανυπερασπιστές ομάδες. (οι ανυπερασπιστές ομάδες, είναι οι άστεγοι οικογενείες, ανέργοι, άποροι, μετανάστες, πρόσφυγες, φυλακισμένοι, Ρομά κ.α που ζούν στα συνόρα της φτωχειας ή κάτω από αυτά τα συνόρα)
- Παροχή υπηρεσία στέγασης στα παιδιά που υπάρχει κίνδυνος να εκτεθούν ή εκτέθηκαν σε παραμέληση, εκμετάλλευση, εμπορίας ανθρωπων και παροχή πολλαπλής υποστήριξης σ' αυτά.

Η ΑΡΣΙΣ κατά τη διάρκεια των 23 ετών εργασιών της, πραγματοποίησε διάφορες δραστηριότητες στις πόλεις Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Βόλος, Καρδίτσα, Λάρισα, Κοζάνη, Αλεξανδρούπολη της Ελλάδας. Σήμερα η ΑΡΣΙΣ κατέχει διαφορά κέντρα υπηρεσιών στις πόλεις Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Βόλος, Κοζάνη και Αλεξανδρούπολη.

Τα Κέντρα Υποστήριξης Νέων (ΚΥΝ) της ΑΡΣΙΣ στις πόλεις Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Κοζάνη: Τα Κέντρα Υποστήριξης Νέων απευθύνονται σε παιδιά και στους εφήβους μεταξύ από 5 έως 18 ετών. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τα ΚΥΝ επιδιώκουν να προλάβουν ή να ελαχιστοποιήσουν την επίδραση αρνητικών παραγόντων και δυσμενών συνθηκών που μπορεί να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα στη ζωή τους και να οδηγήσουν στη θυματοποίηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Το σχέδιο αυτό αφορά την πρόσβαση στα παιδιά που ζουν ή δουλεύουν στους οδούς και τη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών για την υποστήριξη τους.

Ξενώνες για την υποδοχή και στέγαση των Ασυνόδευτων Ανήλικων και Μεταναστών στη Βόλο, Θεσσαλονίκη και Αλεξανδρούπολη: Η ΑΡΣΙΣ με το ταμείο που εξασφάλισε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Πρόνοιας και στο πλαίσιο του προγράμματος ΜΕΤΟΙΚΟΣ, λειτουργεί τρεις ξενώνες για τα ασυνόδευτων ανήλικων στη Μακρυνίτσα Βόλου, Ωραιοκάστρου Θεσσαλονίκης και στην Αλεξανδρούπολη.

Ξενώνες Μεταβατικής Φιλοξενίας Ασουνόδευτων Ανηλίκων στη Θεσσαλονίκη και στην Αλεξανδρούπολη: Η ΑΡΣΙΣ, με την εμπειρία 10 ετών που κατέχει, λειτουργεί δυο μεταβατικής ξενώνες φιλοξενίας Ασουνόδευτων Ανηλίκων.

Οι Ασφαλές Περιοχές, καταυλισμός Διαβατών για τους Ασουνόδευτων Ανηλίκων και ο καταυλισμός στο Καλοχώρι Θεσσαλονίκης: Η ΑΡΣΙΣ, με την υποστήριξη χρηματοδότησης της οργάνωσης “Save the Children International” στους καταυλισμούς Διαβατών και Καλοχώρι παρέχει υποστήριξη φυλάξης για τους ανήλικους. Μετά τον εντοπισμό και τη μεταφορά τους στους καταυλισμούς αυτούς τα άτομα ανηλίκων, κατέστη ανάγκη να μετεφερθούν σε έναν άλλο φυλαγμένο χώρο. Ήδη, βρίσκονται πάρα πάλλα ανήλικα που δεν έχουν δυνατότητα στέγασης και έχουν εντοπιστεί με τις παρεμβάσεις των κινητών και άλλων μονάδων της ΑΡΣΙΣ. Τα μερικά εν λόγω ανήλικα, κρατούνται στα αστυνομικά κέντρα ως να λυθούν τα προβλήματα στέγασης. (υπαρχούν περιπτώσεις που τα ανήλικα που έχουν συμμετασχεί σε έγκλημα κρατούνται μαζί με τους ενήλικους άντρες)

Μονάδα Υποδοχής και Φιλοξενίας Οικογενειών Μεταναστών “Εστία Προσφύγων”: Στην εν λόγω μονάδα παρέχεται υπηρεσία δωρεάν στέγασης 6 μηνών στις οικογενείες που έχουν παιδιά μικρότερα από 12 ετών.

Φιλοξενικό Κέντρο - Ξενώνας Για τους Μεταναστές και για τις Οικογενείες στην Θεσσαλονίκη: Το φιλοξενικό κέντρο ξενώνας για τους μεταναστές και για τις οικογενείες βρίσκεται στην πόλη Θεσσαλονίκη. Η ΑΡΣΙΣ συνεχίζει το εν λόγω προγράμμα με την συνεργασία του Δήμου Θεσσαλονίκης και με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Είναι μια προσαρμογή που παρέχει υπηρεσίες στους αιτούντες διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα. Ειδικά στις πυρηνικές οικογενείες που κατέχουν ανήλικα, στους μόνους γονείς που έχουν τουλάχιστον ένα ανήλικο και στις έγκυες ενήλικες γυναίκες.

Οίκος ΑΡΣΙΣ, Μεταβατικό Υπνωτήριο για Ανήλικους και Νέους, Ωραιόκαστρο- Θεσσαλονίκη: Ο “Οίκος ΑΡΣΙΣ” παρέχει υπηρεσία μεταβατική στέγασης στους ανήλικους και στους νεούς που εκτέθηκαν σε παραμέληση, εκμετάλλευση και στην εμπορία ανθρώπων ή στα ανήλικα που βρίσκονται υπό του ρίσκου λόγω των οικογενειακών, κοινωνικών-οικονομικών συνθηκών.

Εξασφάλιση των Αναγκών των Ατομών Κατά τη Κρίση: Η ΑΡΣΙΣ, προσπαθεί να συλλεξει βασικά είδη για τη καθημερινή ζωή των ανθρώπων όπως είδη ενδυμασίας, ρουχισμού, υγιεινής, ποππουσία, είδη περιποίησης/φροντίδας βρέφων, παιχνίδια, βιβλία, διαφορά είδη σπιτιού, επιπλά, τροφής κ.α. και τα διανεμεί στις οικογενείες και στα άτομο που έχουν ανάγκη και ζουν στα φιλεξονικά κέντρα, στις φυλακές ή στα άλλα ιδρύματα.

Οι Δραστηριότητες που Πραγματοποιούνται για την Προστασία των Ανηλίκων που Εργάζονται στον Δρόμο και Είναι Θύματα Εμπορίας Ανθρώπων: Η ΑΡΣΙΣ, κατά τις εργασίες που εκτελεί, στις προσαρμογές της Κινητής Ομάδας Επεμβάσης, στις ενημερωτικές εκπαιδύσεις, στις εργαστήριακές εργασίες και στις δραστήριότες ελεύθερο χρόνου ή κατά τη διάρκεια που εκτελεί τις άλλες υπηρεσίες της γίνεται προσπάθεια στα θύματα εμπορίας ανήλικων. Μετά τον ορισμό των ανήλικων ως θύμα εμπορίας ανθρώπων, κατά τα ανήλικα που μετεφερόνται στα κέντρα φιλοξενίας εφαρμόζονται ειδικά προγράμματα που ετοιμάζονται ξεχωριστά για κάθε ανήλικο έως ότου να ενηλικιωθεί έτσι ώστε να εξαληφθούν οι επιδράσεις του ψυχολογικού τραύματος που έχει υπέστη.

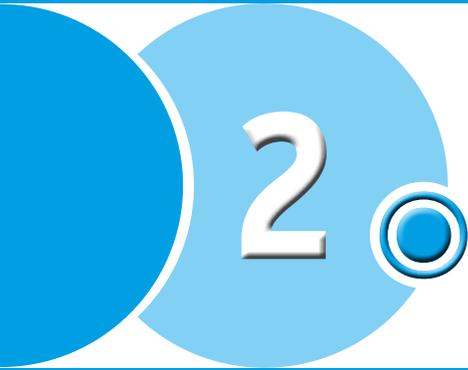
Χάρη των κοινωνικών εργασιών (εργασία πεδίου) εντοπίζονται τα περιστατικά εκμετάλλευσης, λαμβάνοντας υπόψη τη κατάσταση κρίσης που βρίσκονται εξασφαλίζεται η απαιτούμενη υποστήριξη στον θύμα και στην οικογενεία του. Η ΑΡΣΙΣ, χάρη των Κεντρών Υποστήριξης Νέων και του Οίκου ΑΡΣΙΣ που λητηργεί, παίζει κριτικό ρόλο για την υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανήλικων.

Το πρόγραμμα “Κινητό Σχολείο” της ΑΡΣΙΣ βρίσκεται στην πόλη Θεσσαλονίκη. Από το εν λόγω πρόγραμμα επωφελούνται τα ανήλικα που ανήκουν στις μειωνετικές ομάδες και τα ανήλικα που τις περισσότερες ώρες της καθημερινής ζωής τους τις ζούν στους δημόσιους χώρους (πλατίες, οδοί κ.α.). Το κινητό σχολείο που περιλαμβάνει τις διαφορές δραστηριότητες εκπαίδευσης και διασκέδασης, λειτουργεί με τη συνεργασία της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης ΠΡΑΞΗ και εφαρμόζεται στις περιοχές όπου ζουν/εργάζονται εντατικά στους δρόμους τα ανήλικα.

Μία άλλη δραστηριότητα της ΑΡΣΙΣ είναι η Κινητή Μονάδα Κοινωνικής Παρεμβάσης που βρίσκεται στην πόλη Θεσσαλονίκη. Με την εν λόγω εργασία, υποστηρίζονται τα ανήλικα που εργάζονται στους δρόμους, οι αστέγοι και οι ευάλωτες ομάδες που έχουν κατακλυστεί από την

κοινωνία, συμβάλλεται για να δυναμώσουν ψυχολογικά, να μεταφερθούν σε άλλους χώρους ανάλογα με το επίπεδο της ανάγκης του.

Περιληπτικά η ΑΡΣΙΣ εξασφαλίζει συμβουλή στους ανήλικους και στους νέους, διοργανώνει διάφορες εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δραστηριότητες, πραγματοποιεί εργαστηριακές εργασίες και αναψυχής, υποστηρίζει τις ομάδες που εξηηρετεί για την προσβάση τους στις άλλες κοινωνικές, διοικητικές, υγειονομικές υπηρεσίες και εξασφαλίζει να επικοινωνήσουν με τους άλλους οργάνους. Επίσης, με τη κινητή μονάδα της εξασφαλίζει είδη ενδιμασίας, τροφής, διάφορά είδη σπιτιού κ.τ.λ. στα άτομα και στις οικογενείες. Η ποίο σημαντική δραστηριότητα της είναι, για την ανάπτυξη των ανηλικών που βρίσκονται στα κέντρα στέγασης μέσω των εξατομικευμένων προγράμματος παρέχει όλες τις υπηρεσίες.

A decorative graphic at the bottom left of the page consists of three overlapping circles. The leftmost circle is a solid dark blue. The middle circle is a lighter blue and overlaps the first one. The rightmost circle is a very light blue and overlaps the middle one. The number '2' is centered within the middle circle.

2

ΜΕΡΟΣ

Η ΜΕΛΕΤΗ ΔΥΝΑΜΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ - ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ι. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η εργασία αυτή έγινε στα πλαίσια της μελέτης “της Δύναμης της Κοινωνίας Πολιτών στην Καταπολέμηση Εμπορίου Ανθρώπου” που διεξήγαγε η Σύλλογος Συμβούλων Οικογενίας στην κατηγορία της Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας του Προγράμματος IV Διαλόγου. Αυτοί που επωφελήθηκαν από κοινού από τη μελέτη είναι ο Μη Κυβερνητικός Οργανισμός “Network Against Trafficking in Human Beings-KOK e.V.” από το Βερολίνο της Γερμανίας και ο Μη Κυβερνητικός Οργανισμός “ARSIS-Association for the Social Support of Youth” από τη Θεσσαλονίκη της Ελλάδας.

1. Το περιοχόμενο της μελέτης και της έρευνας: Είναι οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί από την Τουρκία, τη Γερμανία και την Ελλάδα. Η έρευνα εφαρμόστηκε και συντάχθηκε σε έκθεση μεταξύ της 15 Απριλίου-15 Αυγούστου 2016.

2. Ο στόχος της μελέτης: Είναι η ενίσχυση της συνεργασίας και η καταπολέμηση με το εμπόριο ανθρώπου, εξασφαλίζοντας την ανταλλαγή στοιχείων και εμπειριών μεταξύ των κοινωφελών οργανισμών της Τουρκίας και των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενώ ο ειδικός σκοπός του είναι η εκτίμηση και η ανάλυση της δυναμικότητας των κοινωφελών οργανισμών που εργάζονται στο πεδίο, η κατανόηση του προβλήματος εμπορίου ανθρώπου, η ενίσχυση των γνώσεων και των ευαισθητοποιήσεων των κοινωφελών οργανισμών σχετικά με το θέμα εμπορίου ανθρώπου, η παραγωγή λύσεων στα προβλήματα με συνεργασία, η ενίσχυση της ειδικής δυναμικότητας και συνεπώς η ενίσχυση των θυμάτων με την επαύξηση του αριθμού των κοινωφελών οργανισμών και τη δημιουργία δικτύου.

3. Ο στόχος της έρευνας: Είναι η πραγματοποίηση επικεντρωμένων ομαδικών εργασιών και λεπτομερών συνομιλιών για την εκτίμηση δυνατότητας της σχετικά με το εμπόριο ανθρώπου και η ανάλυση των στοιχείων των κοινωφελών οργανισμών που δραστηριοποιούνται ευθέως

στη Γερμανία, την Ελλάδα και την Τουρκία σχετικά με το εμπόριο ανθρώπου, έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν με τα θύματα του εμπορίου ανθρώπου και να εργάζονται ταυτόχρονα με τις μειονεκτικές ομάδες στην Τουρκία. Ενώ ο ειδικός σκοπός της έρευνας είναι η κατανόηση του επιπέδου γνώσεων, των αναγκών, της δυνατότητας της ευαισθητοποίησης και της υπεράσπισης των κοινωφελών οργανισμών σχετικά με το θέμα εμπορίου ανθρώπου, ο εντοπισμός των κενών των προληπτικών και προστατευτικών υπηρεσιών, ο σχηματισμός του περιεχομένου εκπαίδευσης της μελέτης σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας.

4. Ο σχεδιασμός της έρευνας: Επιδιώχθηκε ο σκοπός να κατανοηθεί το επίπεδο των γνώσεων και των ευαισθητοποιήσεων των κοινωφελών οργανισμών που δεν δραστηροποιούνται ευθέως στην Τουρκία σχετικά με το θέμα εμπορίου ανθρώπου, να εντοπισθεί ο ρόλος και οι ευθύνες των δύο κοινωφελών οργανισμών που δραστηροποιούνται στη Γερμανία, την Ελλάδα και την Τουρκία σχετικά με το εμπόριο ανθρώπου, πως και ποιές εργασίες διαχειρίζονται, να εξακριβωθεί οι ανάγκες και οι προτάσεις τους και οι χρησιμοποιημένες ερωτήσεις συντάχθηκαν σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες των κοινωφελών οργανισμών.

II. Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. Συλλογή στοιχείων: Τα στοιχεία των ερευνών συγκεντρώθηκαν με δύο διαφορετικούς ποιοτικούς τρόπους, όπως με επικεντρωμένη ομαδική εργασία και λεπτομερή συνομιλία. Οι ερωτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα ετοιμάστηκαν διαφορετικά σύμφωνα με το αν εργάστηκε ή όχι ο κοινωφελής οργανισμός σχετικά με το θέμα εμπορίου ανθρώπου και την ιδιαιτερότητα του κοινωφελούς οργανισμού και χρησιμοποιήθηκαν στη Γερμανία και την Ελλάδα μεταφράζοντας στις δικές τους γλώσσες. Ο δειγματισμός της έρευνας ορίστηκε σύμφωνα με τον ποικιλόμορφο τρόπο σε μέγιστο βαθμό.

Προσκλήθηκαν με ιδιαίτερη φροντίδα στις λεπτομερείς συνομιλίες και στις επικεντρωμένες ομαδικές εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στην Τουρκία οι κοινωφελείς οργανισμοί που έχουν ενεργητική δραστηριότητα με τις μειονεκτικές ομάδες, έχουν πιθανή δραστηριότητα στους φορείς διαφορετικών εκμεταλλεύσεων του εμπορίου ανθρώπου και έχουν υποκαταστήματα σε διάφορες πόλεις, έχουν εθνικές και διεθνείς εργασίες.

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 8 επικεντρωμένες ομαδικές εργασίες και σ'αυτές τις επικεντρωμένες ομαδικές εργασίες πήραν μέρος συνολικά 59 αντιπρόσωποι στο όνομα των 47 κοινωφελών οργανισμών, ήτοι 4 αντιπρόσωποι στο όνομα 4 κοινωφελών οργανισμών στο Χατάϊ, 12 αντιπρόσωποι στο όνομα 7 κοινωφελών οργανισμών στη Μερσίν, 7 αντιπρόσωποι στο όνομα 7 κοινωφελών οργανισμών στην Ιζμύρ, 11 αντιπρόσωποι στο όνομα 11 κοινωφελών οργανισμών στην Ιστανμπούλ (Δύο ομάδες), 7 αντιπρόσωποι στο όνομα 7 κοινωφελών οργανισμών στην Ανκάρα στην Τουρκία, 10 αντιπρόσωποι στο όνομα 8 κοινωφελών οργανισμών στο Βερολίνο στη Γερμανία και 8 αντιπρόσωποι στο όνομα 4 κοινωφελών οργανισμών στη Θεσσαλονίκη στην Ελλάδα. Κατά την επικεντρωμένη ομαδική εργασία ζητήθηκαν από τους συμμετέχοντες να συμπληρώσουν ένα δελτίο από 15 ερωτήσεις σχετικά με τον εαυτό τους και τον κοινωφελή οργανισμό που αντιπροσώπευαν και μετά οι εργασίες διεξήχθησαν υπό την προεδρία ενός προέδρου στα πλαίσια των ερωτήσεων που ετοιμάστηκαν από πριν.

Και κατά τη φάση της εργασίας λεπτομερής συζήτησης χρησιμοποιήθηκαν οι ερωτήσεις που είχαν χρησιμοποιηθεί κατά την επικεντρωμένη ομαδική εργασία. Πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία με αντιπροσώπους 9 κοινωφελών οργανισμών (ήτοι 3 από την Ανκάρα, 2 από την Γκαζιαντέπ και από 1 από τους νομούς Βαν, Νεβσεχέρ, Διαρμπακέρ και Μπουρσά), το πεδίο δράσης των οποίων δεν είναι κατευθείαν “το εμπόριο ανθρώπου” και με αντιπρόσωπο του Ιδρύματος Αλληλεγγύης Γυναίκων από την Ανκάρα και αντιπρόσωπο του Ιδρύματος Ανάπτυξης Ανθρώπινης Πηγής από την Ιστανμπούλ, το πεδίο δράσης των οποίων είναι κατευθείαν “το εμπόριο ανθρώπου” και είναι ταυτόχρονα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της μελέτης.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με 58 κοινωφελούς οργανισμούς και 70 αντιπροσώπους. Απ' αυτούς, δραστηριοποιούνται όλοι ως κοινωφελείς οργανισμοί στη Γερμανία και την Ελλάδα στο θέμα εμπορίου ανθρώπου και 2 κοινωφελείς οργανισμοί στην Τουρκία και οι υπόλοιποι 44 κοινωφελείς οργανισμοί (στην Τουρκία) δεν δραστηριοποιούνται στο θέμα εμπορίου ανθρώπου.

2. Ανάλυση στοιχείων: Πριν από την ανάλυση των στοιχείων, κωδικοποιήθηκαν ένα προς ένα με βάση των συμμετόχων οι δημοσκοπήσεις, τα στοιχεία των επικεντρωμένων ομάδων και λεπτομερών συνομιλιών. Τα στοιχεία δημοσκόπησης αξιοποιήθηκαν με

το πακέτο πρόγραμμα IBM/SPSS 21. Τα στοιχεία των επικεντρωμένων ομάδων και λεπτομερών συνομιλιών συντάχθηκαν πρώτα σε έγγραφη μορφή και μετά αναλύθηκαν. Για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας της έρευνας, τα αποτελέσματα μελετήθηκαν συγκριτικά με την υποστήριξη ενός δευτέρου ερευνητή που είναι ειδικός στο θέμα ποιοτικής ανάλυσης και μετά τις αναγκαίες διορθώσεις γράφτηκε η έκθεση της.

Στην έρευνα χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική ανάλυση από τις τεχνικές αναλύσεις. Έγιναν διαλύσεις με την ανάλυση συχνότητας που περιλαμβάνεται στην περιγραφική ανάλυση. Έγινε προσπάθεια για την ταξινόμηση των απαντήσεων που έδωσαν τα μέλη των κοινωφελών οργανισμών που έγιναν οι συνομιλίες. Τα αποτελέσματα, σύμφωνα με την ταξινόμηση αυτή, ενισχύθηκαν με τα κατευθείαν αποσπάσματα από τους συμμετόχους.

3. Η περιορισμένη κατάσταση των στοιχείων: Ο αριθμός των κοινωφελών οργανισμών στη Γερμανία που δραστηριοποιούνται στο θέμα του εμπορίου ανθρώπου είναι αρκετός μεγάλος, αλλά ο αριθμός των κοινωφελών οργανισμών που πήραν μέρος στην έρευνα είναι περιορισμένος και για το λόγο αυτό δεν ανταποκρίνονται επαρκώς στα αποτελέσματα της έρευνας οι δραστηριότητες και εφαρμογές που διεξάγονται σε αρκετές ευρείες κλίμακες στο πεδίο εμπορίου ανθρώπου στη Γερμανία. Επίσης, οι επικεντρωμένες ομαδικές εργασίες στη Γερμανία και στην Ελλάδα διεξήχθησαν στις δικές τους γλώσσες και υπήρξαν απώλειες περιορισμένων γνώσεων κατά την αποκωδικοποίηση των ήχων.

III. ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

A. Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗΣ

1. Το νομικό πλαίσιο των ΜΚΟ στην Τουρκία: Πήραν μέρος περισσότερα από ένα άτομα από τον ίδιο κοινωφελή οργανισμό στις ορισμένες επικεντρωμένες ομαδικές εργασίες και συμπληρώθηκε ένα δελτίο δημοσκόπησης στο όνομα για κάθε κοινωφελούς οργανισμού. Σύμφωνα μ'αυτό, η νομική θέση των 46 κοινωφελών οργανισμών είναι ως εξής: Οι 28 είναι σύλλογοι, οι 3 επαγγελματικά επιμελητήρια, οι 4 επαγγελματικές οργανώσεις (σύλλογοι), οι 4 ιδρύματα, οι 3 δίκτυα σε όλη την Τουρκία, οι 2 τοπικά δίκτυα (αστικό συμβούλιο), ο 1 συνδικάτο και ο 1 συνεταιρισμός.

Δεν υπάρχουν στοιχεία νομικών καθεστώτων σχετικά με τους κοινωφελείς οργανισμούς της Γερμανίας και της Ελλάδας.

2. Οι χώροι δραστηριοτήτων των ΜΚΟ στην Τουρκία: Τα πεδία εργασίας των κοινωφελών οργανισμών που πήραν μέρος στην έρευνα και το πεδίο δραστηριότητας δεν είναι εμπόριο ανθρώπου: Οι 12 είναι κοινωνικά προβλήματα σχετικά με τον άνθρωπο, οι 8 γυναίκες (βία στη γυναίκα, παρενόχληση, βιασμός, δικαιώματα γυναικών κ.λ.π), οι 8 παιδιά (παιδική εργασία, παιδιά που εργάζονται/ζουν στις οδούς, εμπόριο παιδιών, πορνία παιδιών κ.λ.π), οι 8 μετανάστες/πρόσφυγες, οι 2 νομικά και κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων δημοσίου, οι 5 ανθρώπινα δικαιώματα, οι 3 άτομα ΛΟΑΤΚΙ (LGBT), οι 3 άτομα με ειδικές ανάγκες, ο 1 ναρκομανής.

3. Ο πόλεις που δραστηριοποιούνται οι ΜΚΟ στην Τουρκία: Οι 13 κοινωφελείς οργανισμοί δραστηριοποιούνται σ' όλους τους νομούς στην Τουρκία, ενώ ορισμένοι κοινωφελείς οργανισμοί δραστηροποιούνται σε περισσότερες από μία πόλεις και ορισμένοι μόνο σε μία πόλη. Σύμφωνα μ' αυτό, οι πόλεις που δραστηριοποιούνται περισσότερες από μία ή μόνο σε μία είναι οι εξής: Ανκάρα, Ιζμύρ, Ιστανμπούλ, Μπουρσά, Γκαζιαντέπ, Δενιζλή, Μουγλά, Αδανά, Εδινέ, Αϊδίν, Τσανακκαλέ, Σιρνάκ, Τραμπζόν, Διαρμπακήρ, Βαν, Μερσίν, Ερκεσεχέρ, Χατάϊ και Ουρφά.

4. Οι εθνικές και διεθνείς εργασίες που συνεργάζονται οι ΜΚΟ της Τουρκίας: Οι 28 εκ των συμμετόχων ανέφεραν ότι οι κοινωφελείς οργανισμοί που εκροσωπούν εργάζονται και συνεργάζονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

5. Οι ιδιαιτερότητες των συμμετεχόντων στην έρευνα: Εκτιμήθηκαν στο κεφάλαιο αυτό οι γραμματικές γνώσεις, τα επαγγέλματα των συμμετόχων, αν έχουν ή όχι άλλη εργασία εκτός από τον κοινωφελή οργανισμό που εργάζονται, αν έτυχαν ή όχι κάποια εκπαίδευση για το θέμα εμπορίου ανθρώπου.

Οι θέσεις των συμμετόχων που καταλαμβάνουν στους κοινωφελούς οργανισμών που εκπροσωπούν: Αναφέρθηκε ότι εκ των 70 ατόμων που πήραν μέρος στις επικεντρωμένες ομαδικές εργασίες και λεπτομερείς συνομιλίες, τα 70 % είναι μέλος του κοινωφελούς οργανισμού που εκπροσωπεί, τα 25,4 % είναι διοικητικός στέλεχος (πρόεδρος ή μέλος

διοικητικού συμβουλίου), τα 14 % συντονιστής μελέτης και τα υπόλοιπα είναι ασκούμενοι ή άλλοι εθελωντές.

Οι 95 % εκ των 70 συμμετόχων ανέφεραν ότι είναι απόφοιτοι πανεπιστημίου και οι υπόλοιποι 5 % είναι απόφοιτοι δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου και οι 59,3 % εκ αυτών δήλωσαν ότι έχουν άλλη εργασία εκτός από τον κοινωφελή οργανισμό που εκπροσωπούν.

Οι 40 % εκ των 56 αντιπροσώπων κοινωφελών οργανισμών που δεν εργάζονται για το θέμα εμπορίου ανθρώπου δήλωσαν ότι εργάζονται σ'ένα κοινωφελή οργανισμό που δεν έχουν μελέτη για το θέμα εμπορίου ανθρώπου και για το λόγο αυτό δεν έχουν ιδέα για το θέμα, ενώ οι 55,8 % εκ των συμμετεχόντων αυτών ανέφεραν ότι δεν συναντήθηκαν ποτέ μ'ένα θύμα εμπορίου ανθρώπου.

Οι 33,9 % εκ των 56 αντιπροσώπων κοινωφελών οργανισμών που δεν εργάζονται για το θέμα εμπορίου ανθρώπου δήλωσαν ότι δεν συμμετείχαν σε οποιαδήποτε εκπαίδευση για το θέμα εμπορίου ανθρώπου και για το λόγο αυτό δεν έχουν ιδέα για τη διαδικασία, νόμους, εθνικές και διεθνείς συμβάσεις σχετικά με το θέμα εμπορίου ανθρώπου και να μάθουν αυτές.

Προέκυψε ότι οι 48,5 % εκ των 56 αντιπροσώπων κοινωφελών οργανισμών που δεν εργάζονται για το θέμα εμπορίου ανθρώπου γνωρίζουν το 157, τη γραμμή έκτακτης ανάγκης που χρησιμοποιείται για τα θύματα εμπορίου ανθρώπου στην Τουρκία. Αλλά, όταν ρωτήθηκαν για το περιεχόμενο της γραμμής βοήθειας 157, μόνο οι 34 % εκ αυτών δήλωσαν ότι ο 157 “είναι γραμμή άμεσης ανάγκης για τα θύματα του εμπορίου ανθρώπου”. Περίπου 55 % των ερωτηθέντων δεν απάντησαν στην ερώτηση.

Όταν ερωτήθηκε αν υπάρχουν ή όχι κοινωφελείς οργανισμοί που εργάζονται για το θέμα εμπορίου ανθρώπου στην Τουρκία και αν υπάρχουν ποιοί είναι, οι 15 εκ των 44 συμμετόχων που απάντησαν δήλωσαν ότι δεν έχουν ιδέα, οι 5 ότι υπάρχουν κοινωφελείς οργανισμοί αλλά δεν γνωρίζει τα ονόματά τους, ενώ οι 2 ότι δεν υπάρχουν κοινωφελείς οργανισμοί που εργάζονται για το θέμα αυτό. Αυτοί που ανέφεραν τα ονόματα των κοινωφελών οργανισμών που εργάζονται στο πεδίο εμπορίου ανθρώπου είναι: AİLEDER (6 άτομα), IKGV (4 άτομα), Σύλλογος Αλληλεγγύης Μεταναστών (3 άτομα), AİLEDER και ASAM (4 άτομα), AİLEDER και IKGV (2 άτομα) και KDV (3 άτομα). Οι κοινωφελείς οργανισμοί που εργάζονται για το θέμα εμπορίου ανθρώπου στην Τουρκία είναι AİLEDER, IKGV και

KDV και από τις απαντήσεις αυτές συνεπάγεται ότι οι περισσότεροι εκ των συμμετόχων δεν γνωρίζουν τους κοινωφελείς οργανισμούς που εργάζονται για το θέμα εμπορίου ανθρώπου.

Όταν ερωτήθηκε αν είναι εκτεταμένο ή όχι το εμπόριο ανθρώπου στην Τουρκία και αν είναι εκτεταμένο, σε ποιούς νομούς, οι 10 εκ των 44 εκπροσώπων κοινωφελών οργανισμών δήλωσαν ότι νομίζουν ότι δεν είναι εκτεταμένο το εμπόριο ανθρώπου στην Τουρκία, ενώ οι 10 δήλωσαν ότι νομίζουν ότι το θέμα είναι εκτεταμένο αλλά είναι κάτι που δεν φαίνεται. Ενώ οι άλλοι συμμετοχοί ανέφεραν ότι το εμπόριο ανθρώπου είναι εκτεταμένο περισσότερο στους παραμεθόριους νομούς. Αναφέρθηκε ότι τα άτομα που εισέρχονται λαθραία ή ως πρόσφυγες μέσω των συνόρων από τις χώρες όπως Συρία και Ιράκ, αποτελούν τα θύματα του εμπορίου ανθρώπου, επίσης αναφέρθηκε ότι το εμπόριο ανθρώπου είναι εκτεταμένο στην Ιστανμπούλ, Αττάλεια, Ιζμύρ και σε ορισμένους νομούς της περιοχής Μαύρης Θάλασσας.

B. ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΕΥΘΕΩΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

1. Τα Ευρήματα της Επικεντρωμένης Ομαδικής Εργασίας που Πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία

Στο κεφάλαιο αυτό παρατέθηκαν τα ευρήματα των 6 διαφορετικών επικεντρωμένων ομαδικών εργασιών που έγιναν στην Τουρκία. Πήραν μέρος στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία 41 αντιπρόσωποι από 35 κοινωφελείς οργανισμούς. Όταν έγινε η ανάλυση των στοιχείων, αξιοποιήθηκε ξεχωριστά κάθε ερώτηση. Οι απόψεις των συμμετόχων στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία αναλύθηκαν κάτω από την επικεφαλίδα κάθε ερώτησης και τα ευρήματα παρατέθηκαν κατωτέρω.

Τι Είναι το Εμπόριο Ανθρώπου;

Οι όμοιες περιγραφές που προέκυψαν από τις διαφορετικές περιγραφές εμπορίου ανθρώπου κατά τη διάρκεια της επικεντρωμένης ομαδικής εργασίας, συγκεντρώθηκαν κάτω από την ίδια περιγραφή. Σύμφωνα μ' αυτό η περιγραφή εμπορίου ανθρώπου με ψηλότερη συχνότητα είναι το εξής:

“Είναι η εκμετάλλευση των ατόμων με εμπορικούς σκοπούς, περιορίζοντας ή μη την ελευθερία τους, χωρίς τη συναίνεση ή με τρόπο της γνώσης τους παραβιάζοντας τους κόπους και τη σωματική ακεραιότητα τους.”

Τα θέματα που προεξέχουν σχετικά με την περιγραφή του εμπορίου ανθρώπου κατά τη διάρκεια της επικεντρωμένης ομαδικής εργασίας:

1. Η ύπαρξη παραβίασης ανθρώπινου δικαιώματος.
2. Η παρεμπόδιση ελευθεριών.
3. Να είναι παράνομο.
4. Η εκμετάλλευση του ατόμου.
5. Να γίνεται χωρίς τη θέληση του ατόμου.
6. Να είναι επιζήμιο.
7. Η εξαπάτηση του ατόμου.

Η σκέψη ενός συμμετόχου που πήρε μέρος στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία στην Ανκάρα, για το θέμα εμπορίου ανθρώπου είναι ως εξής:

“Μιά φορά είναι παράνομο.[...] Η σπουδαιότερη ιδιαιτερότητα που έχει ο άνθρωπος είναι η ικανότητα να αποφασίσει. Παράλληλα μ’αυτό, οι κινήσεις και οι δημιουργίες του ανθρώπου σχηματίζουν ένα πλαίσιο. Μιά φορά παίρνετε από τα χέρια του την ικανότητα να αποφασίσει σχετικά μ’ αυτές τις κινήσεις και δημιουργίες. Και κάνοντας αυτά ενεργοποιείτε τον άνθρωπο και τον μετατρέπετε σ’ένα εμπορικό αντικείμενο. Δηλαδή εδώ μπορεί να γίνει καθοδήγηση για τη εκμετάλλευση κόπου, εμπορίας ανθρώπινων οργάνων, ζητιανιά παιδιού ή τη σεξουαλική εργασία ή μπορεί να γίνει και μια διευθέτηση για την παράνομη διάβαση των συνόρων.”

Και ένα θέμα που συζητούν οι συμμετοχοί που παίρνουν μέρος στις επικεντρωμένες ομαδικές εργασίες, είναι η διαφορά μεταξύ των φράσεων “εμπορίου ανθρώπου” και “λαθρομετανάστευσης”. Η σκέψη των συμμετόχων από την Ιζμύρ που πήραν μέρος στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία είναι ως εξής:

“Στο εμπόριο ανθρώπου εκμεταλλεύονται οι κόποι, ενώ στη λάθρομετανάστευση εκμεταλλεύονται στην πραγματικότητα οι ελπίδες.[...] Για μένα, το εμπόριο ανθρώπου γίνεται και λίγο χωρίς τη συγκατάθεση των ατόμων. Στη λαθρομετανάστευση υπάρχει μιά κατάσταση συγκατάθεσης που πηγάζει περισσότερο από τη δύσκολη κατάσταση που είναι.” “Στο εμπόριο ανθρώπου τα άτομα γίνονται εμπόρευμα [...] Ξεγελώνται τα άτομα και μεταφέρονται σε μιά άλλη χώρα, σε μιά άλλη περιοχή με σκοπό να δουλέψουν, καταχρώνται, τους βάζουν να δουλέψουν και δεν πληρώνονται. Μπορούν να δοθούν παραδείγματα όπως οι γυναίκες παρασύρονται παρομοίως στην πορνεία. Η λαθρομετανάστευση είναι μιά πιό μεσολαβητική έννοια.” “Η μιά

είναι μία εργασία που γίνεται με τη βία...[...] Στη λαθρομετανάστευση υπάρχει μία συναίνεση, στο εμπόριο ανθρώπου δεν γίνεται συναίνεση.”

Στο Πεδίο Εμπορίου Ανθρώπου τι Είδους Τρόποι Εκμετάλλευσης Υπάρχουν;

Οι απαντήσεις που έδωσαν οι συμμετοχοί στην ερώτηση τι είδους τρόποι εκμετάλλευσης υπάρχουν είναι: Στο υψηλότερο βαθμό σεξουαλική εκμετάλλευση (12 άτομα), μετά με τη σειρά εκμετάλλευση κόπου (8 άτομα), παντρεία σε μικρή ηλικία (6 άτομα), εμπόριο οργάνου (4 άτομα), εμπόριο ανηλίκων (2 άτομα), παράνομη υιοθεσία (2 άτομα), οικιακή εργασία (2 άτομα), ζητιανιά (2 άτομα), ψυχολογική εκμετάλλευση (2 άτομα) και εκμετάλλευση ελπίδας (1 άτομο).

Οι συμμετοχοί έδωσαν διαφορετικά παραδείγματα για την εκμετάλλευση κόπου. Οι απόψεις που πρωτοστάτηκαν για το θέμα αυτό:

“[...] Όπως στο παράδειγμα των Συρίων, τη δουλειά που ένας Τούρκος πολίτης κάνει σε 10 Λίρες, τη δίνουν στους Συρίους και πληρώνουν 2 Λίρες, με τη σκέψη ότι οι Σύριοι έχουν μεγαλύτερη ανάγκη. Αν είναι λεφτά, κι’αυτό μπαίνει στην νόμιμη εκμετάλλευση κόπου. (Ένας συμμετοχος στην Ανκάρα)” [...] “... Στο νομό μας γίνεται και εκμετάλλευση εργατικού δυναμικού. Φθηνό εργατικό δυναμικό εξασφαλίζεται από τους Συρίους. Κι’εκείνο δημιουργεί μία αδικία. Ειδικότερα ανήλικοι εργαζόμενοι είναι πάρα πολύ, που δεν έχουμε δει πριν. Όπως ξέρω εγώ, υπάρχουν πάρα πολύ Σύριοι εργαζόμενοι που εργάζονται χωρίς ασφάλιση, φθηνά, χωρίς ασφάλεια. Και η εκμετάλλευση κόπου είναι μία σημαντική εκμετάλλευση του εμπορίου ανθρώπου. (Ένας συμμετοχος στο Χατάϊ)”

“Μπορεί να αποτελέσει το εμπόριο ανθρώπου το μέρος που είναι με τη μετανάστευση. Πείθεις ένα άνθρωπο, τον πηγαίνεις σ’ένα άλλο μέρος, τον υπόσχες και χωρίς να εκπληρώσεις τις υποσχέσεις σου, τον βάζεις να εργάζεται με πολύ χαμηλές αμοιβές. Αυτό μπορεί να είναι εμπόριο ανθρώπου. Η εκμετάλλευση κόπου περιλαμβάνεται μέσα σ’αυτό, δηλαδή γι’αυτό το νοιάζομαι. Οι έννοιες του εισοδήματος, του εμπορεύματος και του κέρδους υπάρχουν μέσα σ’αυτό. Παρόλο περιλαμβάνει το κέρδος, υπάρχει και την εκμετάλλευση κόπου. (Ένας συμμετοχος στην Ιζμύρ)”

Η άποψη ενός συμμετόχου που πήρε μέρος στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία στο Χατάϊ σχετικά με τη παντρεία σε μικρή ηλικία:

“Η Ρεϊχανλή είναι μία επαρχία μας στα σύνορα του Χατάϊ. Κάποιος στη Ρεϊχανλή και στην Αλτηνοζού, τη στιγμή αυτή διώχνει τη σύζυγό του που είναι υποχρεωμένος να ζει με επίσημο γάμο. Αγοράζει με λεφτά μία νεότερη, ακόμα μία ανήλικη Συριανή και αρχίζει να ζει μαζί της με θρησκευτικό γάμο. Δεν είναι κι’αυτό ένα είδος εμπορίου ανθρώπου; Η κατάσταση αυτή είναι μια κατάντια για την ανήλικη.”

Ποιές Είναι οι Ανυπεράσπιστες Ομάδες που Εκτίθενται σε Εμπόριο Ανθρώπου;

Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία, στην αρχή των ανυπεράσπιστων ομάδων που εκτίθενται σε εμπόριο ανθρώπου έρχονται τα παιδιά. (22 άτομα). Το ακολουθούν με τη σειρά οι γυναίκες (12 άτομα), οι ανάπηροι (9 άτομα), οι θύματα πολέμου/τα άτομα ζωρίς πατρίδα/οι μετανάστες (9 άτομα), τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ (8 άτομα), οι ηλικιωμένοι (4 άτομα), οι άποροι (4 άτομα), τα ανυπεράσπιστα άτομα (3 άτομα), οι άνδρες (3 άτομα). Σχετικά με τα παιδιά, αναφέρθηκε ότι ειδικότερα τα παιδιά που δεν είναι κοντά των οικογενειών τους, δεν έχουν οικογένεια ή μεγάλωσαν με φροντίδα ιδρύματος, τα παιδιά που παντρεύτηκαν σε μικρή ηλικία, τα φρενοπαθή, τα παιδιά που εργάζονται μακριά από των οικογενειών τους είναι πίο σημαντική ομάδα στόχος για το εμπόριο ανθρώπου. Η άποψη ενός συμμετέχου που πήρε μέρος στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία στην Ιστανμπούλ σχετικά με την εκμετάλλευση ανηλίκων είναι ως εξής:

“ [...] Είναι παράδειγμα και το σύστημα προστατευτικής οικογένειας που συντηρείται με λεφτά. Παρόλο την εκμετάλλευση ζει το ανήλικο, περιλαμβάνεται στο εμπόριο αυτό η χρησιμοποίηση του ανηλίκου από τα άτομα ως μέσο για την απόκτηση των χρημάτων αυτών. Όσα και να εποπτεύσουμε εμείς, αυτό το σύστημα προστατευτικής οικογένειας είναι έξω από εμάς. Παραδείγματος χάρη, σ’ένα χωριό πεθαίνουν οι γονείς ενός παιδιού, αν το παιδί αυτό έχει κληρονομιά ή περιουσία, τα άτομα στο χωριό εκμεταλλεύουν το ανήλικο για να την αποκτήσουν [...]”.

Η άποψη των συμμετόχων στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία στην Ιζμύρ σχετικά με το θέμα αυτό είναι ως εξής:

“Το θέμα του εμπορίου ανθρώπου μπορεί να αποτελέσουν όλοι. Δεν διακρίνει φυλή, φύλο, γλώσσα, θρησκεία. Μπορεί να είναι και γυναίκα, μπορεί να είναι και άνδρας. [...] Η ομάδα που αποκαλούμε εμείς ως μειονεκτική, είναι περισσότερα εκτεθειμένη στο θέμα αυτό. Καθώς και αυτοί που δεν έχουν οποιαδήποτε προστασία ή αυτοί που έχουν ανάγκη από κοινωνο-οικονομική άποψη. Κοινό σημείο είναι η ωφέλεια από τη δύσκολη θέση όπως και να είναι.” “Τα παιδιά, οι γυναίκες, αυτοί που έφυγαν από τον πόλεμο και ήρθαν, αυτοί που το χρώμα δέρματός τους είναι διαφορετικό, αυτοί που προσπαθούν να φύγουν από τη πείνα, την ένδεια και να μεταθούν σε μιά άλλη χώρα και χαρακτηρίζονται ως μειονεκτικές ομάδες, είναι μάζες στόχος του εμπορίου ανθρώπου.”

Το σχόλιο ενός συμμετόχου στην Μερσίν σχετικά με τις γυναίκες που εκτέθηκαν σε εμπόριο ανθρώπου, είναι ως εξής:

“Πολλές γυναίκες που φαίνονται ότι εργάζονται οικειοθελώς στον τομέα της πορνείας δεν μπορούν να γλυτώσουν από την περιστροφή εκείνη, γιατί

δεν μπορούν να αποβάλλουν τα πολλά παιδικά τους τραύματα, δεν έτυχαν θεραπεία και όταν προχωρεί η ηλικία τους δεν μπορούν να μείνουν μακριά. [...] Ας πάρουμε υπόψη τις Σύριες οικογένειες. Οι περισσότερες πάντρεψαν τα παιδιά τους σε μικρή ηλικία. Όταν τα πάντρεψαν, υπήρχε μιά κατάσταση εμπορίου ανθρώπου ή το έκαναν οικειοθελώς; Για μένα το εμπόριο ανθρώπου είναι μιά ευρεία έννοια.”

Η άποψη ενός συμμετόχου στην Μερσίν σχετικά με τους αναπήρους που έχουν ρίσκο να εκτεθούν σε εμπόριο ανθρώπου, είναι ως εξής:

“Ξέρετε, η γυναίκα είναι η ένα βασικό θύμα του εμπορίου ανθρώπου[...].. Οι ανάπηρες γυναίκες έχουν τα οικογενειακά τους προβλήματα. Δηλαδή αν ανοίξουμε ένα κεφάλαιο γυναίκα και παιδί, είναι ένα άλλο πράγμα να είσαι ανάπηρη γυναίκα.” (Συμμέτοχος της επικεντρωμένης ομάδας Μερσίν)

Η άποψη ενός συμμετόχου στην Ιστανμπούλ σχετικά με το ότι και οι ενηλικιωμένοι άνδρες περιλαμβάνονται στις ανυπεράσπιστες ομάδες, είναι ως εξής:

“Φέρονται κατά ομάδες οι νέοι, ανεκπαιδευτοι, άνεργοι, βιωμένοι στις μεγάλες οικογένειες κ.λ.π. άνδρες. Αυτοί οι άνθρωποι εργάζονται σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες. Οι περισσότεροι κοιμούνται στο εργοστάσιο που εργάζονται, δεν τους δίνουν ένα μέρος να μείνουν, 10 άτομα 20 άτομα μένουν στο ίδιο μέρος, σε κάθε 15 ημέρες οδηγούνται στα λουτρά κ.τ.λ... Όπως εγώ ξέρω προσωπικά [...] αυτό κάνουν οι άνθρωποι που έχουν εργοστάσιο στην περιοχή τους. Σ’αυτό πάλι υπάρχουν άνθρωποι που γνωρίζουν την περιοχή, τον τόπο, οι οποίοι εξασφαλίζουν τη μετάθεση αυτή, την κυκλοφορία της εργασίας. Γ’έμενα κί’ αυτό είναι στην πραγματικότητα ένα εμπόριο ανθρώπου. Μπορούν να επιδειχτούν ως παράδειγμα αυτοί που δεν φαίνονται, εργάζονται στους δρόμους, οι ομάδες που διαφοροποιήθηκαν, απομονώθηκαν, τα άτομα ΛΑΟΤΚΙ.”

Πως Είναι το Προφίλ των Ατόμων που είναι το Θέμα Εμπορίου Ανθρώπου;

Οι συμμετέχοντες στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία το ανέφεραν στην πρώτη σειρά ως με χαμηλή κοινωνο-οικονομική κατάσταση (12 άτομα), μετά με τη σειρά ως άνεργοι (10 άτομα), αυτοί που έχουν χαμηλή κοινωνική αντίσταση και δυναμική αυτοάμυνας (5 άτομα), απελπισμένοι και τα άτομα που έχουν ανάγκη να πιστέψουν σε κάτι (4 άτομα). Ορισμένες απόψεις των συμμετόχων της επικεντρωμένης ομάδας σχετικά με το προφίλ των ατόμων που εκτέθηκαν σε εμπόριο ανθρώπου είναι ως εξής:

“Το να είναι ανυποστήρικτος, μπορεί να είναι ένα κοινό χαρακτηριστικό. Αυτοί που δεν έχουν πρόσβαση, δεν μπορούν να πλησιάσουν στους μηχανισμούς υποστήριξης, δεν τα ξέρουν, η πραγματική κατάσταση πολέμου και μετανάστευση αποτελούν ένα πολύ μεγάλο ρίσκο. Γιατί δεν γνωρίζει τίποτα σ’ένα ξένο τόπο, ένα ανασφαλές περιβάλλον. Τέτοιου είδους καταστάσεις ίσως στα περισσότερα

είναι κοινό χαρακτηριστικό.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα). “Εργάζοντας με τις γυναίκες, το μεγαλύτερο κοινό χαρακτηριστικό όλων είναι η απομόνωση [...]” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα). “Η απελπισία, η αμηχανία, στην πραγματικότητα βρίσκονται μέσα σε μία αγώνα διαβίωσης. [...] Εκτός αυτού οικονομικά προβλήματα, ανεργία... Σκέπτομαι ότι και η ανεργία περιλαμβάνεται οριστικά στις αιτίες του εμπόριου ανθρώπου. Ακόμα μπορεί να είναι και η μία από τις σπουδαιότερες αιτίες.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Χατάϊ). “Μπορεί να έχει περάσει τραύμα, μπορεί να έχει χάσει την ικανότητα και δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τα συστήματα έκδοσης υγιούς απόφασης, μπορεί να έχει δείξει και ορισμένες ψυχιατρικές καταστάσεις. Μπορεί να πιστέψει ότι είναι κάτι πολύ σωστό που από μας είναι παράλογο.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιζμύρ). Πέραν την απογοήτευση, μπορεί να χάσει εξ ολοκλήρου το θέμα της εμπιστοσύνης και ως αποτέλεσμα μπορεί να εκτεθεί σε βαριά κατάπτωση προσωπικότητας, μπορεί και αποκτήσει τη ψυχολογία ενός δούλου. Μπορεί να ζήσει το κατώτατο επίπεδο της απελπισίας... Μπορεί να συμβεί εσωστρέφεια και παράλληλα μ’ αυτό μετά την ανάρρωση μπορεί να παρουσιάσει κατάσταση διαφορετικών συμπεριφορών. Έχει σημασία η μοναδικότητα του περιστατικού. Υπάρχουν, αρχίζοντας από αυτοκτονία, πολύπλευρες ανησυχίες για το μέλλον. Υπάρχουν περιστατικά που συμβαίνουν.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιζμύρ).

Ποιοί Είναι οι Σωματέμποροι; Ποιοί Είναι οι Μέθοδοί τους;

Οι συμμετέχοντες έκαναν διαφορετικές περιγραφές εμπόρων. Κατά τους συμμετέχοντες οι σωματέμποροι είναι κακοί άνθρωποι, μπορούν να χρησιμοποιήσουν παράνομους μεθόδους. Ορισμένες απόψεις των συμμετόχων σχετικά με τους εμπόρους ανθρώπου είναι ως εξής:

“... ο άνδρας εκεί για μένα είναι ένα σύμβολο. Άτομο που έχει τη δύναμη στα χέρια του, κατά τον αυτόν που είναι αντίκρυ, άτομο που έχει ψηλή θέση. Κατά το θύμα, άτομο που είναι ισχυρό, έχει αντιληφθεί τις ίσως υπάρχουσες στερήσεις του θύματος.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ). “Το βασικό του σημείο πρέπει να φέρει τη σκέψη της δύναμης. Σκέπτομαι ειδικά για το θέμα αυτού του εμπόρου ότι είναι ανάγκη της σκέψης αυτής. “Είσαι άνδρας, είσαι δυνατός, αν εξουσιάζεις μπορείς να κερδίσεις λεφτά επί του ατόμου, μπορείς να εξασφαλίσεις κέρδος.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα). “... ίσως όχι επί των ατόμων, μπορεί να γίνει λόγος για μία ομάδα που εργάζονται συστηματικά και οργανωμένα.[...] Μία φορά είναι άνθρωποι που έχουν μία δουλειά. Στην πραγματικότητα αυτό που είναι εμφανές στην κοινωνία, αυτοί είναι άνθρωποι που έχουν θέση, έχουν βαρύτητα και είναι οργανωμένοι.[...]” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα). “Όταν λέμε έμπορος, εγώ κοιτάζω περισσότερα από τη σχέση που πιέζει-πιέζεται. Παραδείγματος χάρη, αυτός που το κάνει από πρώτο χέρι είναι έμπορος, αλλά και αυτός που παραβλέπει γνωρίζοντας ότι έκανε εκείνος, για μένα είναι ένας έμπορος. Παραδείγματος χάρη, η μητέρα γνωρίζει ότι ο άνδρας της πουλάει την κόρη της αλλά μένει σιωπηρή. Η κατάσταση αυτή καθιστά τη μητέρα

έμπορο. Και αυτός που παραβλέπει είναι ένας έμπορος.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα). “Στην αρχή κερδίζουν εμπιστοσύνη, μετά που κερδίζουν εμπιστοσύνη κάνουν τη δουλειά αυτή. Εξ άλλου μπορεί να κάνει αυτή τη δουλειά, σκέφτοντας ποιά άτομα θα εξασφαλίσουν την οικονομική του δύναμη. Άτομο που ερευνά πολύ καλά ξέρει ποιό θα είναι τριγύρω του, ποιό μπορούν να συμπεριληφθούν στο σημείο αυτό στο εμπόριο... [...]” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ).

Ποιός Είναι ο Βαθμός Προτεραιότητας του Προβλήματος Εμπορίου Ανθρώπου στη Χώρα μας;

Στην ερώτηση αυτή οι συμμετέχοντες έδωσαν διαφορετικές απαντήσεις. Όταν μία ομάδα συμμετόχων υπερασπίζεται ότι το θέμα δεν είναι ορατό, μία άλλη ομάδα συμμετόχων προβάλλοντας ότι υπάρχουν πάρα πολλές εκστρατείες για τα θέματα όπως εκμετάλλευση ανηλίκων, ανήλικες νύμφες και άτομα ΛΑΟΤΚΙ, δήλωσε ότι είναι ορατό το περιστατικό. Τα λόγια ενός συμμετόχου που είπε ότι το θέμα εμπορίου ανθρώπου στη χώρα μας δεν είναι ορατό, είναι ως εξής:

“Παρόλο είναι ένα σημαντικό θέμα προσκηνίου, αλλά στην πραγματικότητα είναι ένα πρόβλημα που έρχεται στο προσκήνιο μόνο με τη μετανάστευση, το πιο σωστό είναι ότι έρχεται στο προσκήνιο επί της λαθρομετανάστευσης και της εκμετάλλευσης ποινής, το οποίο καλύπτεται περισσότερες φορές, θεωρείται ότι δεν υπάρχει ή γίνονται προσπάθειες για τη νομιμοποίησή του.”(Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ).

Το μεγαλύτερο μέρος των συμμετόχων της επικεντρωμένης ομάδας αναφέρουν (7 άτομα) ότι το θέμα εμπορίου ανθρώπου είναι απόλυτης προτεραιότητας για τη χώρα μας. Ορισμένοι ανέφεραν (6 άτομα) ότι είναι ένα θέμα απόλυτης προτεραιότητας αλλά το κράτος δεν το βλέπει με αρκετή προτεραιότητα και άλλοι δήλωσαν (4 άτομα) ότι είναι με προτεραιότητα αλλά δεν είναι ορατό. Και μία άλλη ομάδα είτε (4 άτομα) ότι δεν είναι ένα πρόβλημα με προτεραιότητα. Οι απόψεις των συμμετόχων για το θέμα αυτό, είναι ως εξής:

“Επειδή είναι σχετικά με την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, είναι ένα πρόβλημα προτεραιότητας και μεγάλης σημασίας που πρέπει να λυθεί. Αν θα αρχίσουμε από κάπου, πρέπει να αρχίσουμε απ’εκεί. Αλλά βλέπουμε ότι δεν είναι με προτεραιότητα στη χώρα μας. Βλέπουμε ότι δεν είναι με προτεραιότητα και από άποψη κρατικών πολιτικών και από άποψη κοινωνικής ενδιαφέροντος. Ειδικότερα η χώρα μας είναι μία από τις χώρες που το θέμα αυτό συζητείται ευρέως.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιζμύρ).

Αυτοί που λένε ότι το εμπόριο ανθρώπου δεν είναι ένα πρόβλημα με προτεραιότητα, είναι αυτοί που σκέπτονται ότι το πρόβλημα στην

πραγματικότητα δεν είναι με προτεραιότητα όταν καταταχθεί μεταξύ των προβλημάτων της χώρας. Οι περισσότεροι των συμμετόχων έχουν την άποψη ότι το θέμα είναι σημαντικό αλλά το κράτος δεν το βλέπει με αρκετή προτεραιότητα το θέμα αυτό.

Όταν Συναντήσετε μ'ένα Θύμα Ξέρετε τι θα Κάνετε; και Συναντήσατε με Σωματέμπορο;

Οι περισσότεροι των συμμετόχων της επικεντρωμένης ομαδικής εργασίας που πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία είπαν ότι όταν συναντήσουν ένα θύμα η διαδικασία που πρέπει να γίνει είναι να ειδοποιηθούν πρωτίστως οι δυνάμεις ασφαλείας όπως η αστυνομία, η χωροφυλακή, η εισαγγελία και να τηλεφωνηθεί στον αριθμό 155 της αστυνομίας. (8 άτομα). Επίσης οι 4 από τους συμμετόχους είπαν ότι πρέπει να κληθεί ο αριθμός 157 γραμμής έκτακτης ανάγκης, οι 4 μπορεί να ειδοποιηθούν οι σχετικοί κοινωφελείς οργανισμοί, οι 2 μπορεί να ενημερωθεί ο δικηγορικός σύλλογος και ένας μπορεί να κληθεί ο αριθμός 183. Οι απόψεις των συμμετόχων για το θέμα αυτό, είναι ως εξής:

“Παραδείγματος χάρι υπάρχει μία γραμμή που μπορεί να βοηθήσει στα θύμα που εκτέθηκε σε βία ή αναγκάστηκε να πάρει βοήθεια. Αλλά δεν τη θυμάμαι δυστυχώς αυτή τη στιγμή. Υπάρχουν ιδρύματα που μπορούν να κατευθύνουν. Υπάρχει το 157. Αν δεν μπορεί να γίνει τίποτα, υπάρχει το 155, η αστυνομία.” (Ο συμμετέτοχος της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα). “Κι’εγώ πιθανότατα θα απευθυνόμουνα πρωτίστως στους κοινωφελείς οργανισμούς. Μόλις έμαθα το 157.” (Ο συμμετέτοχος της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα). “Εγώ δεν ήξερα το 157, μόλις το έμαθα από το δελτίο.” (Ο συμμετέτοχος της επικεντρωμένης ομάδας Μερσίν). “Εγώ συνάντησα πολύ και στην ιδιωτική μου ζωή... Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι στη χώρα μας που έρχονται από το εξωτερικό, για να φροντίσουν παιδιά, να φροντίσουν ηλικιωμένους κ.λ.π. Οι οικογένειες παίρνουν τα διαβατήριά τους. Εργάζονται χωρίς άδεια, παράνομα. Από μία μεριά υπάρχει συναίνεση αλλά δεν έχουν με κανένα τρόπο δικαίωμα ξεκούρασης, δεν έχουν διακοπές. Κρατούνται όλα τα χαρτιά κ.λ.π.” (Ο συμμετέτοχος της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα).

Η κατώτερη άποψη παρέχει λεπτομερή πληροφορία σχετικά με το ότι πόσο γνωρίζει ο συμμετέτοχος τα περιστατικά:

“Εγώ είμαι λιγάκι πιά τυχερός στο θέμα αυτό, γιατί εργάζομαι στο Υπουργείο Οικογένειας καθόσον είμαι ειδικός κοινωνικών υπηρεσιών.[...] Γενικά η διαδικασία που διεξάγεται είναι το εξής: Όταν υπάρχει μία καταγγελία, εγώ πηγαίνω για έρευνα. Δεν πηγαίνω καθόλου στην αστυνομία. Αν είναι αλλοδαπός, παίρνω τηλέφωνο στο προξενείο. Δεύτερον τηλεφωνώ στο ICC. Τρίτον μαθαίνω τις διαδικασίες εισόδου. Τέταρτον, αν υπάρχει τραύμα, πηγαίνω στο αρμόδιο φορέα. Αν είναι από την Τουρκία, η διαδικασία που κάνω γ'αυτό, αντί το

προξενείο, αν υπάρχει κάποιο πρόβλημα σχετικά με τη μεταφορά του ατόμου από το μέρος που μένει, κατά τη διάρκεια διεξαγόμενης διαδικασίας, το θύμα και αυτός που διεπραττεί το έγκλημα μένουν συνήθως στο ίδιο χώρο, εμείς επικεντρωνόμαστε στο τι μπορούμε να κάνουμε στην επόμενη φάση. Από τη στιγμή που θεωρείται ότι υπάρχει κίνδυνος, εγώ γράφω κατευθείαν στην Εισαγγελία.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ).

Τι Πρέπει να Γίνουν για την Παρεμπόδιση του Προβλήματος Εμπορίου Ανθρώπου;

Το μεγαλύτερο μέρος των συμμετόχων απάντησαν (16 άτομα) ότι πρέπει να γίνει ευαισθητοποίηση και να συνειδητοποιηθεί η κοινωνία. Μετά αναφέρθηκε με τη σειρά ότι πρέπει να αλλάξουν οι παρούσες πολιτικές και πρέπει να βγούν οι αναγκαίοι νόμοι (4 άτομα), πρέπει να αναλάβουν δίκες οι κοινωφελείς οργανισμοί (2 άτομα), οι κοινωφελείς οργανισμοί πρέπει να συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των μηχανισμών του κράτους και να συνεργαστούν. (2 άτομα). Τα αναγκαία που πρέπει να γίνουν για τη συνειδητοποίηση της κάθε τομέα της κοινωνίας και τη δημιουργία ευαισθητοποίησης στο θέμα εμπορίου ανθρώπου, οι συμμετέχοι δήλωσαν τις εξής απόψεις:

“Στην πραγματικότητα αυτό είναι θέμα συνείδησης. Να γίνει ευαισθησία και να καταστήσουν όσο δυνατόν θεμιτά τα προβλήματα. Νομίζω ότι μπορεί να είναι καλή η αλληλεγγύη με τις γυναίκες. Ειδικότερα μπορούν να συμπεριληφθούν στη διαδικασία οι γυναίκες που εκτέθηκαν στο εμπόριο ανθρώπου.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα). “Σκέπτομαι ότι οι δασκάλοι σχολικής συμβούλης είναι στον τομέα αυτό αποτελεσματικοί. Για την απόκτηση ευαισθησίας πρέπει να ευαισθητοποιηθούν τα επαγγελματικά στέλεχη και οι αστυνομικές δυνάμεις πρέπει να κάνουν μιά τέτοια εργασία.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ).

Η άποψη ενός συμμετόχου σχετικά με τη συμπερίληψη των κοινωφελών οργανισμών στη διαδικασία είναι ως εξής:

“Στην πραγματικότητα μπορεί να συγκεντρωθούν οι κοινωφελείς οργανισμοί που εργάζονται στο ίδιο τομέα και να κάνουν μοιρασιά καθήκοντος. Παραδείγματος χάρη αν αυτό είναι ένα θέμα σχετικά με το εμπόριο ανθρώπου, ένας κοινωφελής οργανισμός να αναλάβει το μέρος της αποκατάστασης του θύματος εμπορίου ανθρώπου και για το νομικό αγώνα να μπει στη μέση ένας άλλος κοινωφελής οργανισμός. Αλλά έχει μεγάλη σημασία η επικοινωνία και ο συντονισμός μεταξύ αυτών, καθώς και η συνεργασία. Συνεπώς για το θέμα του καθήκοντος που πρέπει να είναι του κοινωφελούς οργανισμού, πρέπει ο καθένας και ο κάθε κοινωφελής οργανισμός να έχουν διαφορετικά καθήκοντα και πρέπει να μην υπάρχουν θέματα όπως σύγκρουση συμφερόντων.” (Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ).

Τι Πρέπει να Είναι ο Ρόλος των Κοινωνικών Οργανισμών για το Θέμα Εμπορίου Ανθρώπου;

Από τις πολλές διαφορετικές απαντήσεις που δόθηκαν στην ερώτηση αυτή, αυτές που προεξέχουν παρατίθενται περιληπτικά κατωτέρω:

1. Οι κοινωνικοί οργανισμοί είναι σε θέση να δουν από πιά κοντά την υπάρχουσα κατάσταση στο πεδίο. Επειδή οι κοινωνικοί οργανισμοί βλέπουν και συνειδητοποιούν από πιά κοντά την υπάρχουσα κατάσταση στο πεδίο, μπορεί να είναι καθοδηγητές στο θέμα αυτό. Μπορούν να εξασφαλίσουν περισσότερη υποστήριξη και συμβολή στις εργασίες συνειδητοποίησης και εκπαίδευσης και να προσπαθήσουν να ακουστούν.
2. Πρέπει οι κοινωνικοί οργανισμοί και παραδείγματος χάρη ο Σύλλογος Κοινωνικών Λειτουργών να έχουν ένα πρόγραμμα εργασίας.
3. Οι κοινωνικοί οργανισμοί έχουν πολύ περισσότερη επιρροή από κάθε είδους μηχανισμό του κράτους. Δεν έχουν επαρκείς γνώσεις για το θέμα ούτε τα άτομα ούτε οι εργαζόμενοι στους κοινωνικούς οργανισμούς. Πρέπει να εκτελεστούν μακροπρόθεσμες κοινές εργασίες.
4. Πρέπει να συγκεντρωθούν οι κοινωνικοί οργανισμοί που εργάζονται στον τομέα αυτό και να κάνουν μοιρασιά καθήκοντος.
5. Η **δύναμη δημιουργίας ευαισθητοποίησης** των κοινωνικών οργανισμών είναι πάρα πολύ αλλά η **κυρωτική τους δύναμη** πολύ λίγη.
6. Οι κοινωνικοί οργανισμοί είναι κοινωνικοί πολιτικοί μηχανισμοί. Στους κοινωνικούς οργανισμούς βρίσκονται άτομα από όλα τα επαγγέλματα όπως ειδικοί κοινωνικών λειτουργών, κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι, νομικοί.

Ένας συμμετέχων εξέφρασε τη γνώμη του σχετικά με τα καθήκοντα που πρέπει να αναλάβουν οι κοινωνικοί οργανισμοί, ως εξής:

“Το εμπόριο ανθρώπου είναι μιά σοβαρή υπόθεση. Εγώ δεν σκέπτομαι να παραμεριστεί παράμερα το κράτος και να κάνουν όλες τις δουλειές οι κοινωνικοί οργανισμοί. Δεν πρέπει να είναι έτσι. Για μένα ένας κοινωνικός οργανισμός πρέπει να παρακολουθήσει πραγματικά. Πρέπει να παρακολουθηθεί ανεξάρτητα. Ο μεγαλύτερος ρόλος του για το θέμα εμπορίου ανθρώπου πρέπει να είναι αυτή. Συνεπώς πρέπει να υπάρχει ένας κοινωνικός οργανισμός, ο ρόλος του οποίου να είναι σημαντικός αλλά να παρακολουθήσει μ’ένα τρόπο ανεξάρτητο και να καταστήσει ορατό, να υποστηρίξει και να υπερασπυθεί.”(Ο συμμετέχων της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα).

Κατά τους συμμετόχους πέφτουν πάρα πολλές δουλειές στους κοινωφελείς οργανισμούς. Όμως οι συμμετοχοί εξέφρασαν ότι οι κοινωφελείς οργανισμοί έχουν και πολλά προβλήματα. Ένα απ' αυτά είναι ως εξής:

“Καμιά φορά φαίνεται ότι κάνουμε εμείς αυτά που πρέπει να κάνει το κράτος. Ακόμα, όταν το κράτος παίρνει απόφαση στα θέματα σχετικά μ'εμάς, αποφασίζει χωρίς να μας συμβουλευτεί. Μπορούν να υπάρχουν ρόλοι που υποστηρίζουν και δυναμώνουν περισσότερο.” “[...] Γι'αυτό κι'ένα που αλλάζει την αποστήθιση επί των κοινωφελών οργανισμών. Και γι'αυτό πρέπει να αναπτυχθούν βέβαια εφευρετικότητα και διαφορετικοί τρόποι. Γιατί υπάρχει εκεί ένας απίστευτος τοίχος. Δηλαδή εγώ ως κοινωφελής οργανισμός δεν μπορώ να σκέφτομαι κάτι το εναλλακτικό, από το να προσπαθώ να υποβάλλω τη βασική υπηρεσία. Συνεπώς εγώ δεν είμαι εφευρετικός, θέλω να παρατηρήσω, θέλω να παρακολουθήσω αλλά δεν μπορώ. Εγώ θέλω να εργάζομαι για νόμο αλλά δεν μπορώ να το κάνω.[...] Αλλά στην Τουρκία υπάρχει διαδικαστικό πρόβλημα. Μπορεί ως κοινωφελής οργανισμός να σχηματιστεί μιά ομάδα πίεσης στο θέμα της ενίσχυσης διαδικασίας και της θέσπισης διαδικασίας.”

Θέλετε στο Όνομά σας ή στο Όνομα του Ιδρύματός σας να Εργάζεται στον Τομέα Εμπορίου Ανθρώπου;

Το μεγαλύτερο μέρος των συμμετόχων της επικεντρωμένης ομαδικής εργασίας ανέφεραν ότι θέλουν στο όνομά τους ή στο όνομα του ιδρύματος που εκπροσωπούν να εργάζονται στον τομέα εμπορίου ανθρώπου. (13 άτομα). 4 αντιπρόσωποι δήλωσαν ότι θέλουν να εργαστούν στο τομέα του εμπορίου ανθρώπου που τους ενδιαφέρει, 3 αντιπρόσωποι ιδρυμάτων δήλωσαν ότι ήδη εργάζονται και 3 αντιπρόσωποι ιδρυμάτων είπαν ότι δεν έχουν καιρό να εργαστούν στο θέμα εμπορίου ανθρώπου γιατί οι δικές τους δουλειές είναι έντονες.

Τι Είδους Εργασία Ενίσχυσης Νομίζεται ότι Έχει Ανάγκη το Ίδρυμά σας στο Θέμα Εμπορίου Ανθρώπου;

Οι συμμετοχοί στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία ανέφεραν ότι έχουν ανάγκη κατά προτεραιότητα να πληροφορηθούν λεπτομερώς στο όνομα τους και στο όνομα τους κοινωφελούς οργανισμού που υπηρετούν, στο θέμα εμπορίου ανθρώπου. (11 άτομα). Οι απόψεις των συμμετόχων που πήραν μέρος στην επικεντρωμένη ομάδα Ανκάρα, για το θέμα αυτό είναι ως εξής:

“Δηλαδή υπάρχει έλλειψη γνώσεων στον τομέα αυτό. Στο ASAM, ο κοινωφελής οργανισμός που εργάζομαι εγώ είναι ένας οργανισμός που έχει πολλά κέντρα πεδίου και εργάζεται με πάρα πολλούς πρόσφυγες και μετανάστες, αλλά

έχει στο θέμα αυτό ελλείψεις σοβαρών γνώσεων. Για το λόγο αυτό πρέπει οπωσδήποτε να γνωστοποιηθεί. Και για το θέμα τι είναι και τι δεν είναι το εμπόριο ανθρώπου. Παράλληλα μ' αυτό δημιουργία ευαισθητοποίησης, κάθε είδους ευαισθητοποίησης. Πρέπει να γίνει μιά γνωστοποίηση για το ότι ποιά είναι η νόμιμη θέση του στην Τουρκία, ποιοί μπορούν να εκθετούν, τι μπορεί να γίνει, έως και τις τεχνικές συνομιλίας που έγινε λόγος ανωτέρω. Θα είναι πολύ καλά για τα στελέχη επαγγελματιών, τους συναδέλφους κοινωνικών υπηρεσιών. Και ενεργώντας κάτι τέτοιο, πρέπει να γίνει ενώνοντάς το με το θέμα προσφύγων.”

“Μιά από τις πιο αναγκαίες περιπτώσεις είναι να ενημερωθούν ένα προς ένα όλοι οι εργαζόμενοι κάθε συλλόγου ή πρέπει να είναι γνωστό που ανήκει κάθε περιστατικό που έρχεται και σύμφωνα μ' αυτό να κατευθυνθεί κάπου μέσα στο σύστημα.”

Οι συμμετοχοί ανέφεραν ότι παράλληλα με την ανάγκη της ενημέρωσης και της δημιουργίας ευαισθητοποίησης, πρέπει να είναι γνωστό το αναγκαίο προσωπικό υποστήριξης και ειδικών, ότι πρέπει να κατέχεται η διαδικασία, ο διαμοιρασμός πείρας, ότι πρέπει να παρακολουθούνται οι ημερήσιες εξελίξεις, ποιοί, ποιές δουλειές κάνουν. Ανέφεραν επίσης ότι πρέπει να υπάρχει μιά ομάδα εξοπλισμένων ειδικών για το θέμα, που θα αναλάβουν την επιτήρηση. Ορισμένες απόψεις των συμμετόχων είναι ως εξής:

“Πρέπει να υπάρχει και μιά ομάδα που πρέπει να υποστηρίξει τους ειδικούς που εργάζονται με τα θύματα. Αν υπήρχε μιά τέτοια εκπαίδευση, εγώ θα ήθελα να πάρω μέρος. Όπως επιτηρητής, Γιατί έχουμε ανάγκη. [...]” (Ο συμμετοχος της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ). “ [...] μιλάμε αλλά είναι πολύ δύσκολη η συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων. [...] Μιά οργάνωση ή ένας κοινωφελής οργανισμός πρέπει να είναι στέγη. Πρέπει να οριστεί ποιά θα είναι το πραγματικό υπεύθυνο ίδρυμα για να εξασφαλίσει εκείνο το συντονισμό με τα άλλα.” (Ο συμμετοχος της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ). Για μένα, είναι μιά υπόθεση που ενδιαφέρει σχεδόν όλα τα ιδρύματα, αλλά ιδιαίτερα το Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικών Πολιτικών, την Αστυνομία, την Υγεία και στην πραγματικότητα πάρα πολλά ιδρύματα, οι συνεργασίες αυτές πρέπει να είναι σχετικά και με την εκπαίδευση, και με την αποκατάσταση και με τις προστατευτικές, προληπτικές και τις μετέπειτα υπηρεσίες.[..]. Σκέπτομαι στο όνομά μου, πρέπει ότι να έχει χώρος του κοινωφελής οργανισμού και αυτά πρέπει να συμπεριληφθούν στα στρατηγικά σχέδια.” (Ο συμμετοχος της επικεντρωμένης ομάδας Ιστανμπούλ).

Είναι Αναγκαία Η Συνεργασία Μεταξύ των Ιδρυμάτων στη Λύση του Προβλήματος; Τι Είδους Συνεργασία Χρειάζεται;

Οι συμμετοχοί όταν απαρίθμησαν τα ιδρύματα και τους οργανισμούς που μπορεί να γίνει συνεργασία, επισήμεναν ένα ολοκληρωμένο συντονισμό μεταξύ των ιδρυμάτων αυτών. Σύμφωνα μ' αυτό στην

πρώτη σειρά ανέφεραν τους κοινωφελείς οργανισμούς που μπορούν να έχουν σχέση με το εμπόριο ανθρώπου. Και εξέφρασαν σχετικά με τους αυτούς κοινωφελείς οργανισμούς τους συλλόγους κοινωνικών λειτουργών, τα ιατρικά επιμελητήρια, τους δικηγορικούς συλλόγους, τα ιδρύματα σχετικά με τις γυναίκες και τα παιδιά που δραστηριοποιούνται στον τομέα κοινωνικών υπηρεσιών. Μετά αναφέροντας τα δημόσια ιδρύματα απαρίθμησαν με τη σειρά τις Νομαρχίες, την Αστυνομία, τους οργανισμούς που υπάγονται στο Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικών Πολιτικών, την Υπηρεσία Μετανάστευσης, τα Πανεπιστήμια, τις Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, τους οργανισμούς που εξασφαλίζουν πόρους. Ένας από τους εκπροσώπους κοινωφελούς οργανισμού που πήρε μέρος στην επικεντρωμένη ομαδική εργασία στο Χατάϊ, όταν έδωσε ένα παράδειγμα από το δικό του τομέα για το θέμα αυτό, χρησιμοποίησε τις εξής φράσεις:

“Δίνω παράδειγμα, όταν έρχεται στο ΞÖNİM, για την επαγγελματική κατάρτιση, τη νομική υποστήριξη, τη ψυχο-κοινωνική υποστήριξη κ.τ.λ. απαιτείται μιá ομαδική εργασία, συμπεριλαμβανομένου και όλους τους κοινωφελούς οργανισμούς, τα πανεπιστήμια. Σύμφωνα με τις ανάγκες του περιστατικού, παραδείγματος χάρη όταν είναι ανάγκη λαϊκή υγεία, όταν είναι ανάγκη εθνική παιδεία (αν έχει παιδί, αν απαιτεί μυστικότητα), όλα τα έχει το ΞÖNİM. Εγώ χρόνια τώρα παίρνω υποστήριξη, παραδείγματος χάρη από το δικηγορικό σύλλογο, από το ιατρικό επιμελητήριο. Όταν δεν βρίσκω άκρη στο περιστατικό, παίρνω υποστήριξη και από τα άλλα επαγγέλματα. Πρέπει να κατέχει καλά τις διαδικασίες. Πρέπει να γνωρίζει το Τουρκικό Αστικό Κώδικα, το Τουρκικό Ποινικό Κώδικα, το Νόμο περί Προστασίας Ανηλίκων. κ.λ.π.”

Ένας συμμετοχος που ανέφερε άποψη σχετικά με το τύπο είτε τα εξής:

“Ίσως χρειάζεται να γίνει πολιτική και μπορεί να χρειαστεί η αλλαγή της υπάρχουσας. Ή μπορεί να δημιουργηθεί συνεργασία με τον τύπο. Μπορούν να συμπεριελήφθούν στα δημόσια σποτ που είναι υποχρεωτικά σε ορισμένες ώρες της ημέρας για τη γυναίκα και το παιδί [...]” (Ο συμμετοχος της επικεντρωμένης ομάδας Ανκάρα).

Τι Είδους Εμπόδια Μπορούν να Υπάρχουν Μπροστά σας για να Εργάζεται στο Θέμα Εμπορίου Ανθρώπου;

Οι απαντήσεις που έδωσαν στην ερώτηση αυτή οι συμμετοχοι παρατίθενται κατωτέρω:

1. Απροθυμία των δημοσίων ιδρυμάτων στο θέμα της βοήθειας.
2. Όραση με ερωτηματικό του δημοσίου τους κοινωφελείς οργανισμούς.
3. Μη ύπαρξη συντονισμού μεταξύ των σχετικών ιδρυμάτων.

4. Μη επαρκείς πολιτικοί.
5. Να μην είναι ελεύθεροι οι εργαζόμενοι στους κοινωφελείς οργανισμούς γιατί είναι παράλληλα εργαζόμενοι στο δημόσιο και να έχουν πρόβλημα χρόνου.
6. Ασυνειδησία των ανθρώπων στο μηχανισμό καθοδήγησης.
7. Αδυναμία πρόσβασης στο θύμα/Απροθυμία του θύματος στο θέμα της ωφέλειας από το σύστημα.
8. Δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο.

2. Τα Ευρήματα της Λεπτομερής Συνομιλίας που Πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία

Όταν έγινε η ανάλυση των στοιχείων της εργασίας λεπτομερής συνομιλίας που διενεργήθηκε στην Τουρκία στο θέμα εμπορίου ανθρώπου με 9 άτομα που η δραστηριότητα των οποίων δεν είναι άμεσα το εμπόριο ανθρώπου, αξιοποιήθηκε ξεχωριστά κάθε ερώτηση. Οι απόψεις των αντιπροσώπων των κοινωφελών οργανισμών που πήραν μέρος στη λεπτομερή συνομιλία για το θέμα εμπορίου ανθρώπου αναλύθηκαν με τις δικές τους κωδικούς κάτω από την επικεφαλίδα κάθε ερώτησης και τα ευρήματα παρατέθηκαν κατωτέρω.

Τι Είναι το Εμπόριο Ανθρώπου;

Παρόλο είναι διαφορετικοί οι ορισμοί του εμπορίου ανθρώπου, τα θέματα που προεξέχουν στον όρισμό είναι εξής: Εξαναγκασμός και ωμή βία (5 άτομα), παρανομία (4 άτομα), εκμετάλλευση (5 άτομα), ωφέλημα από απελπισία (3 άτομα), παραβίαση δικαιώματος (3 άτομα), εξαπάτηση, παρεμπόδιση ελευθερίας (3 άτομα) και εξασφάλιση οικονομικής ωφέλειας (4 άτομα).

Η άποψη του A48 για το θέμα αυτό που εκτιμά από μία ευρύτερη άποψη του εμπόριο ανθρώπου είναι ως εξής:

“Το εμπόριο ανθρώπου σημαίνει γενικά η με τη βία κράτηση, η εκμετάλλευση με περιορισμό των ελευθεριών των γυναικών, ανδρών και παιδιών με σκοπό εκμετάλλευσης.[...] Η ένδεια που δημιουργούν οι οικονομικές κρίσεις που συμβαίνουν σε ορισμένες χώρες, η επιθυμία μιάς καλύτερης ζωής και οι απελπισίες που συμβαίνουν, ωθούν τους ανθρώπους να πιστέψουν εύκολα τις υποσχέσεις των κακόβουλων εμπόρων ανθρώπου, με αποτέλεσμα να δουλωθούν με τις μετέπειτα πιέσεις και βίες.”

Στο Πεδίο Εμπορίου Ανθρώπου τι Είδους Τρόποι Εκμετάλλευσης Υπάρχουν;

Κατά τους συμμετόχους ο σπουδαιότερος τύπος εκμετάλλευσης εμπορίου ανθρώπου είναι η σεξουαλική εκμετάλλευση (9 άτομα) και η εκμετάλλευση κόπου (8 άτομα). Ακολουθούν με τη σειρά το εμπόριο οργάνων (4 άτομα), η αιχμαλωσία, η δουλεία (3 άτομα), η φυσική βία (3 άτομα), η παντρεία με βία (2 άτομα). Η άποψη του V44 για το θέμα αυτό που πήρε μέρος στις λεπτομερείς συνομιλίες είναι ως εξής:

“Η εκμετάλλευση κόπου έρχεται πρώτα. Όταν παρατηρηθεί με μάτι ως φθηνό εργατικό δυναμικό, δεν υπολογίζονται ούτε τα δικαιώματα ζωής. Εξ άλλου η σεξουαλική εκμετάλλευση, η ψυχολογική και φυσική βία είναι από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα θύματα.”

Ποιές Είναι οι Ανυπεράσπιστες Ομάδες που Εκτίθενται σε Εμπόριο Ανθρώπου;

Κατά τους συμμετόχους στην αρχή των ανυπεράσπιστων ομάδων για το εμπόριο ανθρώπου είναι τα παιδιά/τα παιδιά χωρίς γονείς (8 άτομα), οι γυναίκες (7 άτομα), τα θύματα πολέμου, οι πρόσφυγες και οι μετανάστες (6 άτομα) και οι φτωχοί (3 άτομα). Επίσης οι νέοι που έφυγαν από το σπίτι, οι άνθρωποι χωρίς σπίτι και οι ηλικιωμένοι κατανεμήθηκαν ως οι άλλες ανυπεράσπιστες ομάδες. Κατά το V47 οι ανυπεράσπιστες ομάδες είναι οι εξής:

“[...] Οι μειονεκτικές ομάδες που αναγκάστηκαν για την εσωτερική μετανάστευση (από διαφορετικές πόλεις), μετανάστευσαν από διαφορετικές χώρες (μπορεί να μην είναι υποχρεωτική μετανάστευση), με μειωμένη οικονομική κατάσταση δηλαδή αυτοί που έχουν οικονομική ανάγκη.”

Πως Είναι το Προφίλ των Ατόμων που Είναι το Θέμα Εμπορίου Ανθρώπου;

Οι απόψεις αυτών που πήραν μέρος στις λεπτομερείς συνομιλίες, σχετικά με τις ιδιαιτερότητες αυτών που εκτέθηκαν στο εμπόριο ανθρώπου:

“Και οι άνδρες μπορούν να γίνουν θύματα στη ζωή εργασίας, αλλά στο εμπόριο ανθρώπου επειδή οι γυναίκες και τα παιδιά αποφέρουν “μεγάλο κέρδος” [...] είναι στην πρώτη σειρά των θυμάτων, άλλωστε είναι απροστάτευτες.” (A60). “Ζουν μέσα σε στερήσεις ως οικονομικά/ψυχολογικά. Δεν μπορούν να απολαύσουν των μηχανισμών κοινωνικών βοηθειών και υποστηρίξεων, δεν μπορούν να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους. Εκτίθενται σε διάφορους τρόπους απειλής, πίεσης και διάφορων βίων.” (A48). “Τα άτομα που εκτίθενται στο εμπόριο ανθρώπων, μπορεί να έχουν παραπλανηθεί από πλαστές αγγελίες εργασίας για μία καλύτερη ζωή, μπορεί να είναι νέοι που έχουν φύγει από το

σπίτι, μπορεί να έχει μείνει σε μιά ξένη χώρα ή μπορούν να είναι άτομα χωρίς σπίτια. Τα θύματα του εμπορίου ανθρώπου να μπορούν να χαρακτηριστούν οριστικά ότι είναι έτσι, μπορούν να είναι όλοι, γυναίκες, άνδρες, νέοι, ανήλικοι.” (G43).

Ποιά Είναι η Ψυχολογική Κατάσταση Ενός Θύματος Εμπορίου Ανθρώπου; Τι Πρέπει να Γίνει;

Οι συμμετοχοί ανέφεραν ότι τα άτομα που εκτίθενται στο εμπόριο ανθρώπου κυριεύονται από φόβο και ανησυχούν για το μέλλον τους (6 άτομα), είναι απελπισμένοι και βρίσκονται σε μιά κατάσταση που έχουν ανάγκη να πιστέψουν κάτι (4 άτομα), κυριεύονται από αίσθημα ντροπής (3 άτομα), δεν γνωρίζουν τους νόμους (1 άτομο), έχουν υποστεί τραύμα (1 άτομο). Επίσης ορισμένοι συμμετοχοί εξέφρασαν τα εξής:

“Πρέπει οπωσδήποτε να υποστηριχτεί με τη ψυχολογική του πτυχή. Έχουν υποστεί διάκριση, ζουν σε μιά κατάσταση τραύματος που μπορεί να διαρκέσει χρόνια.” (B47). Τον περισσότερο καιρό έχουν περάσει ένα μεγάλο τραύμα, το οποίο μπορεί να προέρχεται από πολλά στρώματα. Το τραύμα που βασίζεται σε σεξουαλική και ψυχολογική βία, μπορεί να προέρχεται από ντροπή, φόβο φυγής, πλύση εγκεφάλου. Μπορεί να είναι η αιτία πανικού, κατάθλιψης, χρήσης ουσίας, δυσπεψίας. (G43)”

Ποιοί Είναι οι Σωματέμποροι;

Κατά τους συμμετόχους οι σωματέμποροι είναι οι σπείρες, η μαφία (4 άτομα), οι εθνικοί και διεθνείς εγκληματικές οργάνωσεις (3 άτομα), όλοι που αποσκοπούν συμφέρον (2 άτομα), οι γονείς και οι συγγενείς (2 άτομα). Η περιγραφή ενός συμμετόχου για τον σωματέμπορο είναι ως εξής:

“Οι σωματέμποροι μπορούν να είναι από διαφορετικούς ανθρώπους και επαγγέλματα. Σ’ αυτό περιλαμβάνονται οι ιδιοκτήτες πορνείων και οι αίθουσες πλαστών μασάζ, οι κύριοι των εργαζομένων σε σπίτια, οι σπείρες και οι εγκληματικές οργάνωσεις, οι ιδιοκτήτες των πλαστών πρακτορείων μανεκέν, τα μέλη της οικογενείας, οι συγγενείς, οι εργοστασιάρχες, οι ιδιοκτήτες εταιρειών, οι ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων. (G43)”

Ποιές Είναι οι Μέθοδοι Δράσης των Σωματεμπόρων;

Κατά τους συμμετόχους, στην αρχή των μεθόδων που χρησιμοποιούν οι σωματέμποροι έρχονται η εργασία με τη βία (6 άτομα), η εξαπάτηση (5 άτομα), η κράτηση (3 άτομα), η απειλή (2 άτομα) και ο εξαναγκασμός (1 άτομο). Η σκέψη ενός συμμετόχου σχετικά με το θέμα αυτό είναι ως εξής:

“Εξασφαλίζει την απαγωγή των γυναικών, των κοπελών και των νέων ανδρών από τα σπίτιά τους και τους τόπους που ζουν με λανθασμένη πληροφόρηση, απάγει άνθρωπο με τη βία, πατάσσει και βάζει να δουλέψουν τα θύματα τρομάζοντάς τους.” (V45)

Ποίος Είναι ο Βαθμός Προτεραιότητας του Προβλήματος Εμπορίου Ανθρώπου στη Χώρα Μας;

Οι τρεις από τους συμμετόχους είπαν ότι το εμπόριο ανθρώπου στη χώρα μας είναι ένα πρόβλημα με προτεραιότητα, οι τρεις είπαν ότι οι ίδιοι θεωρούν το πρόβλημα αυτό με προτεραιότητα αλλά το κράτος δεν το βλέπει με αρκετή προτεραιότητα, άλλοι δύο συμμετοχοί είπαν ότι το εμπόριο ανθρώπου θα αρχίσει στο εξής να γίνει πρόβλημα με προτεραιότητα και ένας συμμετόχος δεν απάντησε. Η άποψη ενός συμμετόχου σχετικά με το θέμα αυτό είναι ως εξής:

“Για μένα είναι ένα πρόβλημα πολύ σημαντικό. Δύο από τους λόγους που προσελκύουν τους σωματέμπορους να κάνουν τη δουλειά αυτή, είναι να κερδίσουν πολλά λεφτά και είναι μιά δουλειά με λίγο ρίσκο. Αν δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί, το εμπόριο αυτό ανθρώπου δεν τελειώνει ποτέ.” (G43)

Όταν Συναντήσετε μ’ένα Θύμα Ξέρετε τι θα Κάνετε;

Οι πέντε από τους συμμετόχους δήλωσαν ότι θα απευθυνθούν πρωτίστως στις δυνάμεις ασφαλείας ή θα τηλεφωνήσουν στους 157 και 155. Οι τρεις είπαν ότι θα πάνε στο σχετικό κοινωφελής οργανισμό, ενώ οι άλλοι τρεις εξέφρασαν ότι το ίδρυμα που εκπροσωπούν ήδη ασχολείται με τα θύματα. Ένας συμμετόχος είπε γι’ αυτά που θα κάνει, τα εξής:

“Κοιτάζω πρώτα αν χρειάζεται ή όχι άμεση επέμβαση από την άποψη υγείας. Εξασφαλίζω την ασφάλεια του. Εξασφαλίζω την αναγκαία ψυχολογική υποστήριξη, ρωτώ ποιό δρόμο θέλει να ακολουθήσει. Αν θέλει ο ίδιος να ακολουθήσει τους νόμιμους τρόπους, το κάνω.[...] παρηνώ το τηλέφωνο στο 157.” (G43)

Τι Πρέπει να Γίνουν για την Παρεμπόδιση του Προβλήματος Εμπορίου Ανθρώπου;

Οι οκτώ από τους συμμετόχους δήλωσαν ότι για την αντιμετώπιση του εμπορίου ανθρώπου πρέπει πρωτίστως να συνειδητοποιηθούν και να ευαισθητοποιηθούν όλοι οι τομείς για το θέμα και με τον τρόπο αυτό πρέπει να καταστεί ορατό το πρόβλημα. Τρεις από τους συμμετόχους ανέφεραν ότι πρέπει να αυξηθεί ο αριθμός των σχετικών κοινωφελών οργανισμών, τρεις συμμετοχοί είπαν ότι οι κοινωφελείς οργανισμοί

πρέπει να συνεργαστούν με τα δημόσια ιδρύματα και οργανισμούς και δύο συμμετοχοί ότι πρέπει να γίνει διεθνής συνεργασία.

Οι προτάσεις των δύο που πήραν μέρος στις λεπτομερείς συνομιλίες από την Ανκάρα, είναι ως εξής:

“[...] το διεθνές νομικό πλαίσιο προσφέρει ένα πολύ σπουδαίο πλαίσιο για το θέμα της αντιμετώπισης του εμπορίου ανθρώπου και της προστασίας των εκτεθειμένων. Απαιτείται πολιτική αποφασιστικότητα των κρατών στην καταπολέμηση του εμπορίου ανθρώπου. Επίσης είναι κλειδί στην καταπολέμηση του εμπορίου ανθρώπου η ευαισθητοποίηση και η συνεργασία όλων των σχετικών συμμετόχων συμπεριλαμβανομένης και της κοινής γνώμης. Για την κάλυψη του εμπορίου ανθρώπου σε διαφορετικούς τομείς, μέσα στους μηχανισμούς συντονισμού που θα σχηματιστούν στην καταπολέμηση του εμπορίου ανθρώπου πρέπει να ιδρυθούν συστήματα συνεργασίας και κοινής δράσης που θα συμπεριλαμβάνουν όλους τους σχετικούς συμμετόχους, ιδιαίτερα τους μηχανισμούς που σχηματίζουν οι διωκτικές και δικαστικές αρχές, τα συστήματα υγείας, τους κοινωφελείς οργανισμούς και τους οργανισμούς όπως οι δήμοι, τα επαγγελματικά επιμελητήρια. Παράλληλα με την εντόπιση και προστασία ιδιαίτερος των θυμάτων, έχει σημασία από άποψη της δραστηρικής καταπολέμησης με το εμπόριο ανθρώπου που είναι ένα οργανωμένο έγκλημα, ο συστηματικός διαμοιρασμός γνώσεων και εμπειριών, η οργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, η εξασφάλιση της λειτουργικότητας των συνεργασιών. Από άποψη διασυνοριακού χαρακτήρα, είναι αναπόφευκτη η συνεργασία μεταξύ των διωκτικών δυνάμεων και κοινωφελών οργανισμών των χωρών που αποτελούν πηγή, είναι χώρες διέλευσης και στόχου. Ο σχηματισμός του πλαισίου της συνεργασίας αυτής και η συστηματική σύσταση με τα δραστικά μέσα που λαμβάνει υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις εποχής είναι σπουδαίο τόσο από άποψη προστασίας και ενίσχυσης των θυμάτων όσο τιμωρίας των ενόχων. Επίσης μπορούμε να συμβάλλουμε όχι μόνο με την επαγγελματική ταυτότητά μας αλλά και ως άτομο στην καταπολέμηση του εμπορίου ανθρώπου. Γι’ αυτό έχει μεγάλη σημασία η αύξηση της ευαισθητοποίησης μας, η χρήση και η προβολή της γραμμής άμεσης επέμβασης 157.” (A48)

Ποίος Πρέπει να Είναι ο Ρόλος των Κοινωφελών Οργανισμών στο Εμπόριο Ανθρώπων;

Είναι της απόψεως ότι, οι ΜΚΟ είναι οι πιο σημαντικές οργανώσεις που μπορούν να καταπολεμήσουν την εμπορία ανθρώπων και πρέπει να δημιουργηθεί ευαισθητοποίησης από την κοινωνία, ιδρύοντας ομάδες πίεσης και δραστηριότητες λόμπυ (6 άτομα). Οι άλλοι ρόλοι που πρέπει να αναλάβουν οι ΜΚΟ είναι η συνεργασία με τα άλλα ιδρύματα (3 άτομα), να αναλάβουν ρόλο πρόληψης, προστάτευσης, καταπολέμησης (2 άτομα) και παρακολούθησης (1 άτομο).

Επιθυμείτε να Εργαστείτε στο Τομέα Εμπόριο Ανθρώπων;

Όλοι οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι επιθυμούν να εργασθούν στο θέμα εμπόριο ανθρώπων. Ένας από τους συμμετέχοντες δήλωσε ότι *“επιθυμεί να εργαστεί στο τομέα σχετικά με τις γυναίκες και τα παιδιά”* (V44).

Τι Είδους Ενισχυτική Εργασία Χρειάζεται το Ίδρυμά σας στο Θέμα Εμπορίας Ανθρώπων;

Τα θέματα που αισθάνονται ανάγκη οι συμμετέχοντες ως άτομο και ως ίδρυμα στο θέμα εμπορίας ανθρώπων είναι: ανάγκη πληροφοριών προς την κατανόηση της εμπορίας ανθρώπων (6 άτομα), ανάγκη ενημέρωσης σχετικά με τους εθνικούς και διεθνούς νόμους και συμβάσεις (5 άτομα) και καθημερινών εξελίξεων, διαμερισμός εμπειρίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σε καλά παραδείγματα, και την ανάγκη πληροφόρησης της υπάρχουσας κατάστασης (5 άτομα). Μερικοί από τους συμμετέχοντες δήλωσαν την ανάγκη πληροφόρησης στα κατωτέρω θέματα:

“Ο προσδιορισμός της εμπορίας ανθρώπων, ποιοί μπορούν να γίνουν θύματα, πώς μπορούν να επηρεαστούν οι Σύροι και άλλες ομάδες μεταναστών [...] η ενημέρωση των δυνατοτήτων εργαζομένων στον τομέα μεταναστών και προσφύγων κυρίως των Σύρων και Ιρακινών, το τί ακριβώς μπορούν να κάνουν[...]”(G42). “Η κατάσταση του Κόσμου και της Τουρκίας στο θέμα της εμπορίας ανθρώπων, [...] Οι εφαρμογές και οι μελέτες με στόχο πρόληψης το εμπόριο ανθρώπων στον Κόσμο και στην Τουρκία, ποία είναι τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν για τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων, Τι είδους εργασίες εκτελούνται, ποία μέτρα μπορούν να ληφθούν; (B47)”.

Είναι Απαραίτητο η Συνεργασία Μεταξύ των Ιδρυμάτων ή Όχι; Τι Είδους Συνεργασία Μπορεί να Γίνει;

Οι συμμετέχοντες, εκτός από έναν, δήλωσαν ότι η καλύτερη συνεργασία μπορεί να γίνει με τις ΜΚΟ. Παράλληλα τόνισαν ότι μπορεί να πραγματοποιηθεί συνεργασία και με τις τοπικές διοικήσεις και με τα κρατικά ιδρύματα όπως η αστυνομία, η νομαρχία και διοίκηση μετανάστευσης. Η άποψη ενός συμμετέχοντα:

“Ειδικότερα πιστεύω πως πρέπει να συνεργαστεί με τις Διευθύνσεις Αστυνομίας, μη κυβερνητικές οργανώσεις και με τα διάφορα κρατικά ιδρύματα. (Υπουργείο Υγείας, Οικογένειας και Κοινωνικής Πολιτικής, Δικαιοσύνης, Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Μετανάστευσης, Ίδρυμα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Υπηρεσία Διαχείρισης Καταστροφών και Εκτάκτων Καταστάσεων (AFAD), Υπουργείο Εσωτερικών)” G42.

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΜΚΟ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Στο τμήμα αυτό, αναφέρονται τα αποτελέσματα της μίας έρευνας επικεντρωμένες ομαδικές εργασίες που πραγματοποιήθηκε στη Γερμανία και στην Ελλάδα. Κάθε ερώτηση εκτιμήθηκε ξεχωριστά όπως και στην επικεντρωμένη ομαδική έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία. Οι απόψεις του κάθε συμμετέχοντα αναλύθηκαν κάτω από την επικεφαλίδα της κάθε ερώτησης. Κατά την επικεντρωμένη ομάδα έρευνας που πραγματοποιήθηκε στη Γερμανία για να αποφευχθούν οι επαναλήψεις και να χρησιμοποιηθεί αποδοτικά ο χρόνος, οι συμμετέχοντες αντί να επαναλαμβάνουν τις ίδιες απόψεις όπου συμφωνούν, υιοθέτησαν την αρχή να διαμεριστούν τις καινούργιες γνώσεις. Γι' αυτό το λόγο ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι περιορισμένος κάτω από κάθε επικεφαλίδα της κάθε ερώτησης.

1. Τα Αποτελέσματα της Έρευνας Επικεντρομένης Ομάδας που Πραγματοποιήθηκε στη Γερμανία

Ποιά η Σχέση Μεταξύ Εμπορίας Ανθρώπων και Λαθρομετανάστευσης;

Ένας από τους συμμετέχοντες στην έρευνα επικεντρομένη ομάδα στη Γερμανία, δήλωσε ότι ανακατεύονται οι έννοιες της εμπορίας ανθρώπων και της λαθρομετανάστευσης και πρόσθεσε τη δική του σκέψη:

Κυρίως στα μαζικά μέσα ενημέρωσης ή επικοινωνίας παρακολουθώ πως οι έννοιες της εμπορίας ανθρώπων και της λαθρομετανάστευσης συνεχώς μπερδεύονται. Μπορεί να τις εκτιμώ εγώ ξεχωριστά. Αλλά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στις δημόσιες συζητήσεις ανακατεύονται συχνά αυτοί οι έννοιες. Αυτοί που παραβιάζουν τα σύνορα, αργότερα εκτίθενται στο εμπόριο ανθρώπων.

Τί Είδους Εκμεταλλεύσεις Υπάρχουν στη Γερμανία στον Τομέα Εμπορίας Ανθρώπων;

Οι συμμετέχοντες στην Επικεντρομένη Ομάδα Έρευνας στη Γερμανία, ταξινόμησαν τα είδη της εμπορίας ανθρώπων ως εκμετάλλευση μόχθου (4 άτομα), σεξουαλική εκμετάλλευση (3 άτομα), εμπορία ανήλικων (1 άτομο), παράνομη υιοθεσία (1 άτομο) και εμπορία σωματικών οργάνων (1 άτομο).

Ποιές Είναι οι Ανυπεράσπιστες Ομάδες που Υφίστανται την Εμπορία Ανθρώπων;

Οι συμμετέχοντες, δήλωσαν ότι μέσα από τις ανυπεράσπιστες ομάδες που υφίστανται σε σωματεμπορία, προηγούνται οι γυναίκες (2 άτομα) τις οποίες ακολουθούν τα ανυπεράσπιστα άτομα, (ουτοί που δεν έχουν οικογένειες, μετανάστες, άποροι κ.τ.λ.) (1 άτομο), τα άτομα ΛΑΟΤΚΙ (1 άτομο), οι ανήλικοι (1 άτομο) και εξοστρακισμένοι από τις χώρες τους (1 άτομο). Δύο από τους μετέχοντες στην επικεντρομένη ομάδα έρευνας δήλωσαν ότι είναι της γνώμης:

“[...] εδώ στην Dortmund συνήθως τα θύματα είναι οι γυναίκες και οι τρανσέξουαλ που έρχονται από την Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Μεταξύ των ενηλίκων υπάρχουν και ανήλικες”. “Όπως φανταζόμαστε, είναι πολύ δύσκολη η θέση των γυναικών που είναι θύματα κυρίως των σωματεμπόρων και των συνεργών αυτών”. Συχνά οι αυτουργοί είναι αυτοί που τους εμπιστεύονται, τα μέλη της οικογένειας και αυτοί που κατέχουν μία καλή κοινωνική θέση στα χωριά και στις πόλεις και σκοπεύουν να εκμεταλλευτούν τις γυναίκες. Διότι οι γυναίκες που δεν αισθάνονται ασφάλεια στη γύρω περιοχή και δεν μπορούν να πάρουν βοήθεια, γίνονται θύματα”.

Σε Ποιά Ψυχολογία Βρίσκεται το Θύμα; Ποιες Είναι οι Ανάγκες που Πρέπει να Καλυφθούν;

Τα μέλη της επικεντρομένης ομάδα έρευνας επικεντρώθηκαν στις επίγους ανάγκες των θυμάτων. Έκαναν θέμα για τους τρόπους που χρησιμοποίησαν για να επαναφέρουν το θύμα στην καθημερινότητα από τα τραύματα που υπέστησε. Οι συμμετέχοντες είναι της γνώμης ότι τα θύματα έχουν τραυματιστεί (4 άτομα). Το μεγάλο μέρος των συμμετεχόντων δήλωσαν πως παράλληλα στην περίθαλψη τραυμάτων είναι σημαντικό να αποφέρουν αυτοπεποίθηση (4 άτομα), να εξασφαλίσουν την ανάγκη στέγασης (1 άτομο), ιατρική περίθαλψη (1 άτομο), σίτιση (1 άτομο) και ενίσχυση ενδυμασίας (1 άτομο). Η γνώμη ενός συμμετέχοντα είναι ως εξής:

“[...] σύμφωνα με τις εμπειρίες μας, αν τα θύματα μπορούν να μεταφερθούν σε ασφαλή σημεία, τότε αισθάνονται πιο ασφαλείς και ανακουφίζονται. Αυτό βοηθάει στην γρήγορη επανώρθωση της ψυχολογικής των κατάστασης μετά [...] και όταν αισθάνονται μια πραγματική ασφάλεια, και όταν λένε “Ναι τώρα βρίσκομαι σε ασφάλεια” τότε γίνονται πολλά πράγματα.”

Δύο συμμετέχοντες περιέγραψαν όπως παρακάτω τους διαφορετικούς μεθόδους περίθαλψης του θύματος:

“συνεχίζουμε μία καλλιτεχνική εργασία περίθαλψης με μουσική και χορούς για να τους προσφέρουμε μια ενασχόληση”. “Πώς πρέπει να συμπεριφερόμαι στην καθημερινή ζωή; Πώς μπορώ να προσαρμοσθώ με

την καθημερινή ζωή; Ποιοί είναι οι μέθοδοι που πρέπει να εφαρμοστούν για να μην επανέλθουν οι εφιάλτες που έχω ζήσει; Ο κάθε θεραπευτής έχει διαφορετικούς μεθόδους για την εφαρμογή αυτή.”

Σε Ποιές Εργασίες Είστε ποιά Δυναμική ως Ίδρυμα ή ως Πρόσωπο για το Θέμα Εμπορίας Ανθρώπων;

Οι ειδικοί των ΜΚΟ που έλαβαν μέρος στη επικεντρωμένη ομάδα έρευνας, δήλωσαν ότι εργάζοντας με αυτοθυσία και πολλών ωρών με την επίγνωση και αυταπάρνηση παρέσχουν υπηρεσίες συμβολής και τα κέντρα συμβολής κατέχουν σημαντικό δυναμικό (ποιοτικά και ποσοτικά), εφάρμοσαν πολύπλευρους εκπαιδευτικούς μεθόδους με σκοπό εμπόδισης της πορνείας. Οι γνώμες των δύο συμμετεχόντων είναι ως εξής:

“Τα πάντα συνεχώς αλλάζουν και η μεγαλύτερη αλλαγή πραγματοποιήθηκε με τον ερχομό των ανθρώπων στην Γερμανία. Οι αλλαγές αυτές, αναπόφευκτα επιφόρτησαν ευθύνες και καθήκοντα στα κέντρα συμβολής. Παρόλο αυτά και τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες μπορούμε να τις πετύχουμε”. “[...] διευκρινίζει το θέμα μονόπλευρης εργασίας [...] δηλαδή συμπαραστεκόμαστε σε περισσότερες γυναίκες από όσο το κράτος. Ακόμα, καπότε εργαζόμαστε περισσότερα για τα συμφέροντα, τα ωφελήματα των γυναικών παρά του κράτους”.

Ποιοί Είναι οι Σωματέμποροι; Ποιοί Είναι οι Μεθόδοι τους;

Οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι οι σωματέμποροι συνήθως είναι άνδρες, επίσης είναι εξοπλισμένοι, επιδέξιοι και άνθρωποι που δεν χρησιμοποιούν βία ή και χρησιμοποιούν βία, πάντως τα τελευταία χρόνια εμφανίζονται και γυναίκες αυτουργοί κυρίως από την Νιγηρία, πάλι από την Ρουμανία και τη Βουλγαρία εμφανίζονται γυναίκες σωματέμποροι οι οποίες αρχικά ήταν θύματα εμπόριο ανθρώπου αλλά όταν παρατήρησαν ότι είναι ένας καρποφόρος τομέας, ξεκίνησαν να είναι και οι ίδιες σωματέμποροι. Δύο συμμετέχοντες περιέγραψαν όπως παρακάτω τις εντυπώσεις τους σχετικά με το θέμα:

“[...] Δεν μπορώ να πω τίποτα για τα χαρακτηριστικά, γιατί είναι πολλά. Μπορεί να έχουν πει έχω μιά καλή δουλειά για σένα”. Αυτό είναι δυνατόν. Μπορεί να της έχουν πει πως αν δουλέψει σε οικιακές εργασίες, συντήρηση παιδιών, εμπόριο ή πραγματικά ως πόρνη στη Γερμανία θα κερδίσει πολλά λεφτά. Αλλά δεν έχουν καμιά ιδέα σχετικά με το θέμα σε ποιές συνθήκες θα δουλέψουν.”
“Είναι πολύ εξοπλισμένοι, κοινωνικοί, γνωρίζουν πώς θα μεταχειριστούν τα λεφτά. Αυτό σημαίνει ότι μπορούν να διορίσουν ακριβούς συνηγόρους. Αν θα υπάρχει κάποια καταγγελία, μπορούν να φανταστούν πώς θα εξελιχθεί η δίκη

κατά των εαυτών τους και αμέσως λαμβάνουν τα μέτρα τους. Στα δικαστήρια δεν τολμούν σε ωμή βία επιχειρήσεις που τους επιβαρύνει δικονομικά.”

Ποιός Είναι ο Ρόλος των ΜΚΟ στη Γερμανία στην Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων;

Οι συμμετέχοντες, περιέγραψαν το ρόλο των ΜΚΟ στην εμπορία ανθρώπων ως, ανάληψη ευθύνης, συνεχή μεταφορά στην ημερήσια διάταξη της κυβέρνησης το θέμα, δημιουργία ευαισθητοποίησης και ενίσχυση την εμπιστοσύνη τα θύματα γυναικών. Τα άλλα καθήκοντα των ΜΚΟ που προέρχονται είναι να δημιουργήσουν δίκτυο συνεργασίας, να ενημερώσουν την κοινή γνώμη και να συμβουλεύουν.

Σε Ποιά Θέματα Χρειάζεται Ενίσχυση στην Καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων στη Γερμανία;

Οι συμμετέχοντες τόνισαν ότι πρέπει να ενισχυθεί η υποστήριξη για κάθε είδους εκμετάλλευσης στη Γερμανία (3 άτομα), πρέπει να πραγματοποιούν ενημερώσεις για τις δυνατότητες και κινδύνους (32 άτομα), να αυξηθεί ο αριθμός των κέντρων συμβουλής σε μερικά μέρη (1 άτομο), να ληφθούν μέτρα προστατεύσης για τα θύματα (1 άτομο), να ενισχυθούν οι επικοινωνίες με τα υπόλοιπα ιδρύματα (1 άτομο). Ένα άλλο θέμα είναι η ενημέρωση των ατόμων σχετικά με το πρόβλημα που θα αντιμετωπίσουν τα άτομα πριν ανακατευθούν σε εγκλήματα.

Ο πιο σημαντικός λόγος που υφίστανται οι άνθρωποι την εμπορία ανθρώπων, είναι η φτώχεια και δύο από τους συμμετέχοντες υπογράμμισαν τα παρακάτω για τις ομάδες που έρχονται από τη Ρουμανία και Βουλγαρία προς τη Γερμανία με σκοπό να βρουν δουλειά και είναι ανήσυχοι για τις εν λόγω ομάδες.

Μπορούμε να λέμε “Έχουμε πλεονεκτήματα. Γι’αυτό ως πλούσια κράτη μπορούμε να το κατορθώσουμε”. Έπειτα, όμως περιμένουμε τον επαναπατρισμό αυτών των ανθρώπων με διάφορες ρυθμίσεις. Με αυτό τον τρόπο δημιουργούμε μία νέα ομάδα, μία νέα φτώχεια την οποία δεν την γνωρίζουμε και δεν την ξέρουμε. Αυτό με φοβίζει πολύ. Διότι αρχικά η σκέψη μας ήταν, εάν τους βοηθούσαμε, πιστεύαμε ότι θα επέστρεφαν στη πατρίδα τους. Με αυτόν τον τρόπο αποκτήσαμε κοινωνικά προβλήματα, άνθρωποι με τάση να διεπράξουν εγκλήματα, τα οποία δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε.”
“[...] αυτό είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και πρέπει αυτοί οι άνθρωποι να ενημερώνονται και να ενισχύονται στη χώρα τους πριν να φύγουν και μούν σε αυτό το ρίσκο.”

Τί Μπορείτε να Πείτε για την Εμπορία Παιδιών;

Οι συμμετέχοντες χαρακτήρισαν τα παιδιά ως ανήλικα κάτω από των 18 ετών, τονίζοντας ότι η εμπορία αφορά πιο πολύ την σεξουαλική εκμετάλλευση των ανηλίκων, ζητιανειά και καταναγκασμός σε εγκλήματα στην Γερμανία. Ένας από τους συμμετέχοντες τόνισε ότι στη σεξουαλική εκμετάλλευση των ανηλίκων παίζουν ρόλο οι οικογένειες τους και τη σκέψη του σχετικά με το θέμα την ανάφερε ως εξής:

“[...] μερικές φορές οι γονείς, μερικές φορές οι θύοι και θύες [...] κυρίως από τη Βουλγαρία και Ρουμανία”.

Σύμφωνα με τους συμμετάσχοντες, οι ανήλικοι καταναγκάζονται σε εγκλήματα όπως ληστεία Αυτόματη Μηχανής Ανάλυσης (ΑΤΜ), απλή ληστεία, επίθεση σε ηλικιωμένους. Οι απόψεις των τριών συμμετασχόντων που υπογραμίζουν ότι δεν είναι εύκολα η διαχρηρήση της κατάστασης των ανηλίκων, είναι ως εξής:

“Δεν γνωρίζουμε αν είναι οι γονείς τους που παρευρίσκονται ή άνθρωποι που ήρθαν μαζί με αυτά. Ποιοί είναι αυτοί; Οι οικογένειές τους ή όχι; Ούτε έχουν κανένα χαρτί ή κανένα δελτίο γέννησης.” “[...] η αστυνομία ενδιαφέρεται μονόπλευρα με την υπόθεση, αν αποτελεί έγκλημα ή όχι. Αν τα παιδιά αυτά χαρακτηριστούν έστω μία φορά ένοχοι, τότε δεν μπορούμε να τους βοηθήσουμε.” “Εμείς έχουμε και προσφυγές μικρής ηλικίας που μεταφέρθηκαν για να χρησιμοποιηθούν στην αγορά πορνείας. Είναι νέες κοπέλλες αλλά υπάρχουν και ανήλικα αγόρια που προέρχονται από τις χώρες Αφρικής. Γνωρίζομαι ότι υπάρχουν αγόρια από ηλικίας 11 χρονών. Συννεοούνται μέσω ίντερνετ. Είναι πολύ σημαντική αυτή εξέλιξη.

2. Τα Ευρήματα της Έρευνας Επικεντρωμένης Ομάδας που Πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα

Τί Σημαίνει Εμπορία Ανθρώπων; Ζείτε Αμφιβολίες στον Προσδιορισμό της Εμπορίας Ανθρώπων Κατά τις Εφαρμογές σας;

Κατά τη εργασία επικεντρωμένης ομάδας τα στοιχεία που πρωτοστατούν σχετικά με τον προσδιορισμό της εμπορίας ανθρώπων είναι: παραβίαση δικαιωμάτων και ελευθεριών του ανθρώπου, η αδικία του ατόμου (οικονομική, σεξουαλική και εργασιακή), παραπλάνηση με διάφορες υποσχέσεις και ψέματα όπως καλύτερη και πολιτελής ζωή και καλύτερη δουλειά. Δύο από τους συμμετέχοντες στην εργασία επικεντρωμένης ομάδας στην Ελλάδα περιέγραψαν όπως παρακάτω την εμπορία ανθρώπων:

“[...] προσωπικά θα σας πω τι ακριβώς σημαίνει αυτός ο ορισμός για μένα. Είναι η μετακίνηση των ανθρώπων από ένα σημείο σ'ένα άλλο σημείο του κόσμου εντός μίας κινήτης διαδικασίας. Και ο σκοπός εδώ είναι η εκμετάλλευσή εμπορικά αυτών των ανθρώπων από άλλους ανθρώπους. Δεν έχω πρόβλημα με τον ορισμό της εμπορίας ανθρώπων. Το θέμα είναι ξεκάθαρο για μένα.” (A-1). “[...] εδώ ο σκοπός, για τα θύματα εμπορίας ανθρώπου ή εκμετάλλευση εργασίας είναι η εξαπάτηση των ανθρώπων με διάφορες υποσχέσεις όπως καλύτερη δουλειά, καλύτερες συνθήκες διαβίωσης, πολιτελής ζωή και καμιά φορά καταναγκασμός και με απειλή αυτών των ανθρώπων.” (A-2).

Τί Είδους Εκμετάλλευση Υπάρχει στην Ελλάδα στον Τομέα Εμπορίας Ανθρώπων;

Τα είδη εκμετάλλευσης που ανέφεραν οι συμμετάσχοντες είναι: Εκμετάλλευση μόχθου, εργασία με χαμηλούς μισθούς (2 άτομα), καταναγκασμό για ζητιανειά φέρνοντάς τους από άλλες χώρες (2 άτομα), γάμος με Έλληνες άνδρες με σκοπό απόκτησης υπηκοότητας και άδειας παραμονής (1 άτομο), σεξουαλική εργασία (2 άτομα), παράδοση παράνομα νεογέννητων μορών στις ελληνικές οικογένειες που γεννιούνται στην Ελλάδα. Δύο από τους συμμετέχοντες για τα είδη εκμετάλλευσης είπαν τα παρακάτω:

“Στη Ελλάδα υπάρχουν κάθε είδους παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των κατηγοριών. Παράδειγμα, υπάρχουν άνθρωποι που υφίστανται την εμπορία ανθρώπων, παιδιά που ζητιανεύουν στους δρόμους, ασυνόδευτα ανήλικα. Θέλω να επισημάνω το εξής. Το μεγαλύτερο ποσοστό των θυμάτων του σεξ είναι οι γυναίκες και τα μικρά παιδιά. Αλλά υπάρχουν και άνδρες που είναι θύματα εργασίας (A-3). Στην Ελλάδα κάθε μέρα συναντάμε θύματα του σεξ και εκμετάλλευσης εργασίας. Και το εμπόριο σεξ για άτομα άνδρων είναι πια καθημερινότητα, αλλά είναι πιο δύσκολο να το διαπιστώσουμε σε σύγκριση με τις γυναίκες. (P-1).

Η ΜΚΟ σας με τι Είδους Εκμετάλλευση Ασχολείται;

Τρεις από τους συμμετέχοντες περιέγραψαν τους σκοπούς της ΜΚΟ όπως παρακάτω:

“Μεταφέρονται από κάποια άτομα μικρά παιδιά από την Αλβανία, Βουλγαρία και Ρουμανία (σε συνοδεία ή και όχι) και εκμεταλλεύονται οικονομικά. Υπάρχουν και ανήλικα θύματα που μεταφέρονται στη Θεσσαλονίκη από άλλες πόλεις της Ελλάδας. Το ίδρυμά μας ασχολείται με αυτά τα θέματα. (A-1). [...] ασχολούμαστε με την αποκατάσταση και τη θεραπεία των γυναικών και των ανηλικών κοριτσιών που έπεσαν θύματα [...].(H-1). Το ίδρυμά μας παράσχει υπηρεσίες για άτομα θύματα και στους προσφύγες. Η μάζα αυτή αποτελείται από τους ανηλικούς, από νέες κοπέλλες και από άτομα 20-35 χρονών. Οι ίδιοι είναι θύματα πορνείας και εργασίας. (P-1).

Ποιές Είναι οι Ανυπεράσπιστες Ομάδες που Υφίστανται την Εμπορία Ανθρώπων; Τί Μπορούμε να πούμε για τα Γενικά Χαρακτηρηστικά των Ουμάτων;

Οι συμμετέχοντες, δήλωσαν ότι μέσα από τις ανυπεράσπιστες ομάδες που υφίστανται την εμπορία ανθρώπων, προηγούνται οι άποροι (5 άτομα), άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου (2 άτομα), αυτοί που έχουν οικονομικά προβλήματα (1 άτομο), χαμηλού οικονομικού επιπέδου και δεν μπορούν να παρουν οικονομική υποστήριξη από το περιβάλλον τους (2 άτομα), τα άτομα με κοινωνική απομόνωση (1 άτομο). Οι απόψεις που επισύρουν την προσοχή των συμμετέχοντων είναι ως εξής:

“[...] μάνες, πατέρες, θετοί πατέρες, χωρισμένες οικογένειες, για να ξεπεράσουν τα οικονομικά τους προβλήματα, δεν δυστάζουν να ρισκοκινδυνεύσουν τα παιδιά και κυρίως τις κοπέλλες τους. [...] μερικοί από τους λόγους είναι η φτώχεια, οικονομικά προβλήματα, δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης και αυτοπεποίθηση”. Τα θύματα είναι αλλοδαποί και άνθρωποι που έρχονται από το εξωτερικό. Τα γεγονότα στις ελληνικές οικογένειες αφορούν μόνο τις οικογενειακές υποθέσεις (H-1). Σύμφωνα με μία έρευνα που πραγματοποιήθηκε από το ίδρυμα “Πράξης” σχετικά με την εμπορία ανθρώπων, διαπιστώθηκε πως τα θύματα εμπορίας ανθρώπου ανήκουν στην ομάδα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου. Π.χ. στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των 80 ατόμων, διαπιστώθηκε πως τα 80 % είχαν τελειώσει το δημοτικό ενώ οι υπόλοιποι απόφοιτοι γυμνασίου.”

Σε Ποιά Ψυχολογία Βρίσκεται το Θύμα; Ποιές Είναι οι Ανάγκες του που Πρέπει να Καλυφθούν;

Οι συμμετάσχοντες στις εργασίες της επικεντρωμένης ομάδας στην Ελλάδα χαρακτήρισαν τα θύματα με χαμηλή αυτοδυναμία, οι ασθήσεις τους χαλασμένες, αδιάθετοι, ντροπαλοί και γι'αυτούς τους λόγους άνθρωποι που έχουν την ανάγκη υποστήριξης από κάθε άποψη. Ένας από τους συμμετάσχοντες τόνισε ότι τα ψυχολογικά προβλήματα του θύματος δεν είναι μόνο ένα, αλλά πολλά και γι'αυτό πρωτίστως πρέπει να απομακρυνθεί το θύμα από το περιβάλλον του σωματέμπορα, να ενισχυθεί ψυχολογικά και να προστατευθεί και συνέχισε ως εξής:

“πρέπει να διοργανωθούν προγράμματα πρόληψης και προστατευτικά, να βοηθηθεί το θύμα για ένταξη του στην κοινωνία, να εξασφαλιστεί εμπιστοσύνη του στο ίδρυμα που παίρνει βοήθεια, να δημιουργηθεί αίσθηση ότι ανήκει σε έναν τόπο, να εξασφαλιστεί για να εποφεληθεί από την οικονομική βοήθεια, να του δωθεί η ευκαιρία για να βρει εργασία, να εκτελεστούν συνεργασίες με άλλες υπηρεσίες για την καθοδήγηση.”

Ένα άλλο θέμα που τονίζουν οι συμμετάσχοντες είναι η διάρκεια των διαδικασιών που υφίσταται το θύμα. Όσο καιρό τα θύματα βρίσκονται μέσα στη διαδικασία αυτή, τόσο πολύ δυσκολεύονται να βγουν από την εν λόγω κατάσταση. Ένας από τους συμμετάσχοντες δήλωσε τις απόψεις του κατωτέρω σχετικά με το θέμα:

“[...] το ήθος τους έχει αλλάξει τελείως και έχει πέσει. Δεν αλλάζει αν είναι γυναίκα, παιδί ή άνδρας. Επομένως ο χρόνος αποτελεί το μεγαλύτερο παράγοντα. Μετά απ’ αυτό το πώς θα σώσει το θύμα ή το τί μπορεί να κάνει για αυτόν, εξαρτάται από τις δυνατότητες που κατέχει το ίδρυμα. Και από τη δικιά μας πλευρά ο χρόνος έχει μεγάλη σημασία. Όσο γρήγορα μπορούμε να δρούμε τόσο καλύτερα” (A-1).

Στην Εξυπηρέτηση των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων, Ποιά Είναι η Διανομή των Ρόλων και Καθηκόντων Μεταξύ των Ιδρυμάτων;

Σύμφωνα με τις αφηγήσεις των συμμετέχοντων στις εργασίες επικεντρωμένης ομάδας που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα, διαπιστώθηκε πως οι μέθοδοι των διαδικασιών που διενεργούν οι υπηρεσίες σχετικά με τα θύματα δεν διαφέρουν πολύ μεταξύ τους. Οι συμμετάσχοντες δήλωσαν ότι από τη στιγμή που αναλαμβάνουν τις διαδικασίες σχετικά με τα θύματα, όλες τις υπηρεσίες τις προσφέρουν στα πλαίσια των δυνατοτήτων του ιδρύματός των. Μεταξύ πολλών εργασιών που έχουν αναλαβεί, η προτεραιότητα είναι η “εξασφάλιση ασφάλειας του θύματος”. Στη συνέχεια είναι οι δικαιοπραξίες και η λύση των υγειονομικών προβλημάτων. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζεται στη διάρκεια αυτή, είναι η ανεπάρκεια ειδικό προσωπικό των ΜΚΟ και ο αριθμός των εργαζομένων. Οι συμμετάσχοντες στις αφηγήσεις τους σχετικά με τις διαδικασίες τόνισαν:

“[...]τα θύματα δεν τα εντοπίζομαι εμείς ως ίδρυμα. Τα εντοπίζει η αστυνομία και τα στέλνει σ’μάς. Η αστυνομία έρχεται σε επαφή με εμάς και απαιτεί να τα φιλοξενήσουμε εμείς ως ίδρυμα ” [...] (H-1). “[...] Για την πρόσβαση στο θύμα και για να το βοηθήσουμε κινούμαστε ως ίδρυμα. Δεν ανακατεύουμε την αστυνομία και τις άλλες διωκτικές αρχές. Μετά την επαφή μας με το θύμα ενημερώνουμε τους αρμόδιους της εθνικής καθοδήγησης [...]” (A-1).

Σε Ποίους Τομείς Εργασιών Είστε Ποίο Ισχυροί Για την Εμπορία Ανθρώπων;

Ένας αντιπρόσωπος της ΜΚΟ από την Ελλάδα, ανέφερε ότι είναι ισχυροί για την ενημέρωση πρόληψης και προστασίας κατά τους νέους μεταξύ 16-18 ετών, ο ένας άλλος αντιπρόσωπος λόγω της εμπειρίας του φορέα του ανέφερε ότι παρέχουν υπηρεσίες όχι μόνο στον τομέα εμπορίας

ανθρώπων άλλα και στους άλλους τομείς, επειδή διενεργούν εργασία οδού είναι υψηλή η πιθανότητα για τη πρόσβαση στα ανάλικα θύματα και στους νέους. Ο τρίτος συμμετέχοντας, δήλωσε ότι το να ενδιαφέρονται με τα πρόβληματα υγείας των θυμάτων, η παροχή βοήθειας φαρμάκων είναι οι ισχυροί τομείς τους. Ανάφερε επίσης ότι είναι ισχυροί και για τις δραστηριότητες όπως να ενδιαφέρονται με τα πρόβληματα υγείας των θυμάτων μέσω της κινητής ομάδας, για τον έλεγχο HIV/AIDS και υπατήτηδας των θυμάτων, να βρισκούνται σε ισχυροί συνεργασία και επικοινωνία με τις εθνικές και διεθνείς ΜΚΟ, να διενεργούν έρευνες σχετικά με τη πορνεία. Αυτός ο αντιπροσωπός για εργασία οδού ανάφερε τα παρακάτω:

“[...] Ο τρόπος εργασίας οδού μας βοηθά παρά πολύ...βρίσκεται μία ομάδα μας έρευνας που μιλάει με τη δική τους γλώσσα, που είναι ενήμεροι με ποίον τρόπο γίνεται η ζητιανιά. [...] Από το έτος 2011 ως το 2016 διενεργώ εργασία οδού, συνέβησαν πολλά περιστατικά, άλλαξαν πολλά τα πράγματα στο διαστήμα αυτό. Παλιά δεν αντικρίζαμε αλλοδαπούς, ειδικά τα άτομα που έρχοταν από τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Άλλα, σήμερα η εμπορία ανθρώπων έχει αυξηθεί δυστυχώς. Ως αποτέλεσμα, όσο αυξηθεί η φτώχεια τόσο θα αυξηθεί και η ζητιανιά, η εμπορία ανθρώπων και τα περιστατικά πορνείας. (P-2)

Ποιοί Είναι οι Σωματέμποροι; Ποιοί Είναι οι Τρόποι τους;

Οι συμμετέχοντες ανάφεραν ότι οι ιδιοότητες των σωματεμπόρων και οι τρόποι που χρησιμοποιούν είναι διάφοροι. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, το επίπεδο εκπαίδευσης των σωματεμπόρων είναι χαμηλό, συνήθως τρέχουν από κόντα των ατόμων που είναι απροστάτευτα και έχουν ανάγκη από όλα, εξαπατούν τα άτομα αυτά με διαφορές υπόσχεςεις, δημιουργούν πίεση στα εν λόγω άτομα, έχουν σχέση με μεγάλα εθνικά και διεθνείς δίκτυα επικοινωνιών και χρησιμοποιούν παράνομοι τρόποι. Σύμφωνα με τον συμμετέχοντα οι σωματεμπόροι είναι:

“[...]συνήθως είναι οικογενείες, συγγενείς, οικογενειακοί φιλοί.” “οι σωματέμποροι, τρέχουν από κόντα των ατόμων που είναι απροστάτευτα και έχουν ανάγκη από όλα. Προσπατούν να επωφεληθούν από κάθε ευκαιρία. Παραδειγμάτος χάρην, αν η κάποια οικογενεία δεν έχει τόπο στέγασης, δεν έχει φαγητό ξεκινούν από αυτά τα αδύναμα στοιχεία τους. Τις ανάγκες των ατόμων τις χρησιμοποιούν για τα δικά τους συμφέροντα.”(P-2)

Τί Ρόλο Παίζουν οι ΜΚΟ για τη Καταπόλεμηση της Εμπορίας Ανθρώπων στη Ελλάδα;

Οι συμμετέχοντες που ανάφεραν ότι η Ελλάδα έχει προχωρήσει πολύ για την εμπορία ανθρώπων τα τελευταία χρόνια και έχουν ένα νόμο με

μεγάλη περιεκτικότητα, επίσης δήλωσαν ότι οι νόμοι είναι υπέρ για να τιμωρηθούν με βαριά ποινή οι σωματέμποροι. Ο ένας συμμετέχοντας, για τον ρόλο των ΜΚΟ ανάφερε τις εξής απόψεις του:

“Οι υπηρεσίες προσωπικών πρέπει να διοργανωθούν καλύτερα και να προχωρήσουν ένα βήμα ποίο μπρόστα. Αν και είναι πολύ σπουδαίο να ανοιχθούν κέντρα, επίσης είναι και πολύ σημαντικό να εκπαιδευτεί το προσωπικό και να οργανωθεί. Σε περιπτώση αυτή, θα συμβαλλούν και στις εθνικές και διεθνείς εργασίες μας.” (A-3)

Για Ποία Θέματα Σχετικά με τη Καταπόλεψη Εμπορίας Ανθρώπων Υπαρχει Ανάγκη Ενίσχυσης;

Οι συμμετέχοντες, ανάφεραν ότι αν και οι νόμοι περί εμπορίας ανθρώπων στην Ελλάδα είναι ισχυροί, σε κάποια θέματα υπαρχει αδυναμία ακόμη. Για τις ενισχύσεις που προθεΐναν να γίνουν οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι πρέπει να είναι οι εξής: Να ενισχυθούν οι φορείς που καταπολεμούν με την εμπορία ανθρώπων υπό την απόψη εργαλίων, γνώση και ειδικό προσωπικό. (3 άτομα), να αυξηθούν οι φορείς που παρεμβαίνουν στα οργανωμένα έγκληματα (1 άτομο), η αστυνομία πρέπει να εκτελεσει καλύτερα την αποστολή της, κυρίως πρέπει να ευαισθητοποιηθεί καλύτερα για τη ενημέρωση των ΜΚΟ (1 άτομο), να εκπαιδευτεί το προσωπικό των ΜΚΟ, ο δημόσιος λειτουργός, ο εισαγγελέας και ο δικαστής για τα θέματα εμπορίας ανθρώπων. Ο ένας συμμετέχοντας, ανάφερα όπως παρακάτω την κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη παρά στη Ελλάδα.

“Το πρωτόκολλο Πατέρμου θεβαία μπορεί να κριθεί από τα καλύτερα πρωτόκολλα κατά την εμπορία ανθρώπων. Άλλα το περιοχομένο του πρωτόλλο αυτού, αφηνει ανοιχτό χώρο για την ασφάλεια του θύματος. Κατά την ανάκριση δεν προβλεπει πολύ χρόνο και δεν εξασφαλίζει ασφάλεια στο θύμα. Παραδείγμα, οι Ευρωπαϊκοί φορείς που εργάζονται στο τομέα εμπορίας ανθρώπων κυρίως, προσπαθούν να επωφεληθεί το θύμα από τον μηχανισμό ενημέρωσης σωματέμπορο. Άλλα, δεν λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας για την ασφάλεια του θύματος. ... [...]” (A-2).

Ο συνομιλητής που ανάφερε ότι δεν αναφέρονται ειδησεις για τα θέματα αυτά στα μέσα μαζικής ενημερώσης, υπογράμμισε ότι πρέπει να αυξηθεί η κοινωνική ευαισθητοποίηση και συνέχισε τα λόγια του ως εξής:

“Εμεις δεν πρέπει να δείξουμε επιείκεια σε αυτές τις περιπτώσεις. Βλεπούμε ένα ανήλικο που ζητανεύει και λέμε “αφήσε το, δώσε πέντε γρόσια”. Δεν μας ενδιαφέρει, τι θα κανεί. Τελικά είναι ένα ζητιανάκι. Βλεπούμε όμως μια γυναίκα που εκδίδεται και λέμε “αυτή η γυναίκα είναι κοινή γυναίκα”. Για το πατέρα που δερνει το παιδι του, λέμε “είναι κουρασμένος, μπορεί να έχει ψυχολογικά πρόβληματα”. Αν δεν κάνει παραπάνω κανεις για τον βιαστή και

δείξουμε επιείκεια σε αυτές τις καταστάσεις δεν αλλάζει η κατάσταση αυτή, δεν βρίσκεται κάποια λύση. Έαν η Ελλάδα δεν καταπολεμήσει το φαινόμενο επιείκειας θα αυξηθούν αυτά τα περιστατικά.” (Α-1)

Τι Κάνετε για τη Πάταξη του Προβλήματος Εμπορίας Ανθρώπων ως ΜΚΟ;

Οι συμμετέχοντες στη εργασία επικεντρωμένης ομάδες, ανέφεραν ότι πρέπει να ενημερωθούν περισσότερο τα θύματα και τα άλλα άτομα για τη εμπορία ανθρώπων (4 άτομα), μετά ανέφεραν με τη σειρά ότι δίνουν σημασία στα θέματα για τη συνεργασία μεταξύ των φορέων (2 άτομα) να παρασχεθεί ψυχολογική και νομική υποστήριξη στα θύματα (2 άτομα), να αναπτυχθεί καλύτερη κοινωνική πολιτική και να δημιουργηθεί καταπίεση. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι η αποστολή των ΜΚΟ δεν είναι μόνο η στέγαση ή η νοσηλία του θύματος, έχει μεγάλη σημασία και η ενημέρωση των ανθρώπων για το θέμα αυτό, επίσης ανέφεραν ότι πρέπει τιμωρηθούν οι σωματέμποροι οποσδήποτε. Ο ένας συμμετέχοντας δήλωσε ότι αυτοί που διενεργούν την εμπορία ανθρώπων ποιο πολύ κατάγονται από την Αλβανία, Βουλγαρία και Ρουμανία, για το λόγο αυτό πρέπει εξασφαλιστεί συνεργασία με τις Βαλκανικές χώρες, να δημιουργηθούν σφιχτές σχέσεις με τα προξενία και τις πρεσβείες.

Ο ένας συνομιλητής ανέφερε ως εξής τις εργασίες που διενεργεί το δικό του ίδρυμα:

“[...] στις παγκόσμιες ημέρες θγαίνουμε στους δρόμους για να ενημερώσουμε το κοίνο και να δημιουργήσουμε ευαισθητοποίηση. Αυτές οι δραστηριότητες εκτελούνται καπότε μόνο από το δικό μας φορέα και καπότε με την συμμετοχή και τη συνεργασία των άλλων φορεών. Δίνουμε μεγάλη σημασία στην ενημέρωση, διότι με τον τρόπο αυτό μπορεί να μειωθούν τα περιστατικά εμπορίας ανθρώπων και τα άλλα τα περιστατικά ή να εξαλειφθούν, Η εκπαίδευση και η ενημέρωση πρέπει να εκτελεστεί στα σχολεία, στις οικογενείες, στους χώρους εργασίας. επισκέφτομαστε στις διαδηλώσεις που διοργανώνονται στις περιοχές [...] Μερικές υπηρεσίες που παρέχονται εκεί, είναι όπως η διανομή φαρμακών στα άτομα που έχουν ανάγκη, διοργάνωση προγράμματα μαγειρίας. Επίσης, η συνεχίση των ερεύνων για την εμπορία ανθρώπων.” (Ρ-1)

3. Τα Αποτελέσματα της Λεπτομερής Συναντησής που Διενεργήθηκε με τις Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς στην Τουρκία

Μαζί με τον Σύλλογο Συμβουλών Οικογενείας (AİLEDER) στην Τουρκία δραστηριοποιούνται ακόμη δυο ΜΚΟ στο τομέα εμπορίας ανθρώπων. Αυτά είναι το Ίδρυμα Αναπτύξης Ανθρωπινών Πηγών (IKGV) και το Ίδρυμα Αλληλεγγύης Γυναϊκών (KDV). Με τα δυο μέλη ΜΚΟ αυτά, αναλύθηκαν

τα δεδομένα της λεπτομερούς συνάντησης για την εμπορία ανθρώπων που διενεργήθηκε και αναφέρθηκαν παρακάτω τα αποτελέσματα με τη συντημήση της ενδιαφερομένης ΜΚΟ που αντιπροσωπεύθηκε.

Τί Είναι Εμπόριο Ανθρώπων; Διστάζεται για τη περιγραφή της Εμπορίας Ανθρώπων στις προσαρμογές σας;

Η απόψη του αντιπροσώπου του ΙΚΓV και ΚDV σχετικά με την περιγραφή της εμπορίας ανθρώπων είναι ως εξής:

“Στην Τουρκία για τη περιγραφή της εμπορίας ανθρώπων χρησιμοποιείται η περιγραφή του πρωτοκόλλου Παλέρμo. Ως ΙΚΓV εμείς δεν συμμετέχομε στις εργασίες διαπιστώσεις θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Άλλα, όταν γίνεται περιγραφή θύματος, σκεφτόμαστε ότι βρίσκονται χώροι δισταγμού. Παραδείγματος χάριν, νομίζομε ότι τα κάποια περιστατικά εμπορίας ανθρώπων που φαίνονται εξαναγκαστικής πορνείας, στις προσαρμογές ανακατεύονται με τα περιστατικά πορνείας που βασίζεται στη θέληση. Το θέμα αυτό, προκαλεί σύγχυση στη δικαστική διαδικασία για το άρθρο 80 του ΤΠΚ (εμπορία ανθρώπων) και για το άρθρο 227 του ΤΠΚ (πορνεία). Από την άλλη πλευρά στους άλλους τύπους της εξαναγκαστικής εργασίας, σκεφτόμαστε ότι βρίσκονται πεδία δισταγμού για τον διαχωρισμό της εμπορίας ανθρώπων με το σκόπο εκμετάλλευσης εργασιακής δυνάμης και της εκμετάλλευσης μόχθου. Μπορούμε να πούμε ότι οι εν λόγω δισταγμοί αντανακλούν στη περιγραφή του θυμάτος.” “Δεν θέλω να αναφέρω έδω την περιγραφή της εμπορίας ανθρώπων που προβλέπεται από το νόμο. Τα θύματα που έρχονται σε μας, επειδή είναι οι γυναίκες που έχουν περιγραφεί ως θύματα εμπορίας ανθρώπων, εμείς δεν βρισκόμαστε στη διαδικασία περιγραφής.” (ΚDV).

Τί Είδους Εκμετάλλευσης Βρίσκονται στον Τομέα Εμπρορίας Ανθρώπων στην Τουρκία; Η Μη Κυβερνητική Οργάνωση σας με Ποιο Είδος Εκμετάλλευσης Ασχολείται;

Οι απόψεις του αντιπροσώπου του ΙΚΓV και ΚDV σχετικά με τα είδη εκμετάλλευσης είναι ως εξής:

“Όλα τα περιστατικά εμπορίας ανθρώπων σκέδον που έχουν διαπιστωθεί στην Τουρκία είναι είδος εμπορίας ανθρώπων με σκόπο εξαναγκαστικής πορνείας. Οι αριθμοί των περιστατικών για τα θύματα με σκόπο εκμετάλλευσης εργασίας είναι πολύ χαμηλά. Ως ΙΚΓV, ασχολούμαστε με τα θύματα που εντοπίζονται από τη Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης και καθοδηγούνται σε μας. Όλα σκέδον τα άτομα αυτά είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων με σκόπο της εξαναγκαστικής πορνείας” (ΙΚΓV). “Στην Τουρκία υπάρχουν πρόβληματα όπως, οι σεξουαλικές εργάτριες, το σύστημα παλλακίδας, ο γάμος ανηλικών κοριτσιών, ο εξαναγκαστικός γάμος (σε όλες τις ηλικίες), ανηλικών εργατές, εργασία στα εργοστάσια και στο γεωργικό τομέα, εργασία στις δουλειές περιποίησης ηλικιωμένων και ανηλικών ατόμων, σεξουαλική-οικονομική-

φυσική-ψυχολογική-ψηφιακή εκμετάλλευση. Τα θύματα που καθοδηγούνται στο δικό μας Καταφύγιο Γυναίκες είναι γυναίκες και οι όλες αυτές είναι οδηγμένες σε εξαναγκαστική πορνεία". (KDV).

Ποίες Είναι οι Ανυπεράσπιστες Ομάδες της Εμπορίας Ανθρώπων; Τι Μπορείτε να Πείτε Σχετικά με τα Γενικά Χαρακτηριστικά του Θύματος;

Οι απόψεις του αντιπροσώπου του ΙΚGV και KDV σχετικά με τους οι ανυπεράσπιστες ομάδες είναι ως εξής:

"Τις εργάτριες γυναίκες πρόσφυγες, τους πρόσφυγες/μετανάστες, τα ασυνόδευτα ανήλικα, τις ομάδες μειονοτήτων, τα ανήλικα που βρίσκονται στα κρατικά ιδρύματα περιποίησης μπορούμε να τα μετρήσουμε ως ανυπεράσπιστες ομάδες. Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων που έχουν εποφελωθεί από το προγράμμα του ιδρύματος ΙΚGV, γενικά είναι οι νεές γυναίκες που προέρχονται από τις χώρες Μέσης Ασίας, αυτές που έχουν πάρει διαζύγιο, οι μονές μητέρες και οι γυναίκες που δυσκολεύονται για τον βιοπορισμό τους. (ΙΚGV). "Τα ανήλικα και οι γυναίκες πρωταρχικά είναι οι ανυπεράσπιστες ομάδες. Εάν αυτοί είναι προσφύγες ή μετανάστες τότε η βλάβη που θα αντιμετωπίσουν είναι μεγαλύτερη. ". (KDV).

Σε τί Ψυχολογική Κατάσταση Βρίσκεται το Θύμα; Ποίες Είναι οι Ανάγκες του που Πρέπει να Καλυφθούν;

Οι απόψεις του αντιπροσώπου του ΙΚGV και KDV σχετικά με τη ψυχολογική κατάσταση του θύματος είναι ως εξής:

"Στα περισσότερα θύματα παρατηρείται στρέψ μετά το τραύμα που έχουν παθεί. Σπαίνια, βρίσκονται ποίο βαριά ψυχολογικά περιστατικά. Πρέπει να εξασφαλιστεί σε μικρό χρονικό διαστήμα η ασφάλεια του θύματος, να βρεθεί μεταφραστής και να γυνεί η επεμβάση θραυμάτος. Σε μακρό χρονικό διάστημα πρέπει να συνεχίσει η ψυχολογική υποστήριξη, να παρεί κοινωνική και οικονομική υποστήριξη, να ετοιμαστεί το σχέδιο ενσωμάτωσης αν θέλει να μείνει στη χώρα που βρίσκεται, να του βρεθεί δουλειά, αν θέλει να επιστρέψει στη χώρα του να εξασφαλιστεί η ασφαλή επιστροφή του και να συνεχίσει να παίρνει αυτές τις υποστήριξεις και στη χώρα του." (ΙΚGV). "Πρωταρχικά αισθάνονται ανάξιοι, φοβούνται παρά πολύ, έχουν χασει τις αισθηθείς εμπιστοσύνης για τους άλλους ανθρώπους. Οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα είναι: η στέγαση, ο καθαρισμός, η περιθάλψη, η τροφή, η ενδυμασία. Στο μακρινό χρονικό διάστημα πρέπει να εξασφαλιστεί η ανάγκη εμπιστοσύνης, η ψυχολογική αποκατάσταση, ευρέση δουλειά και να αισθανθεί άνετα τον εαυτό του για να προτιμήσει για την επιστροφή στη χώρα του ή να μηνεί στην Τουρκία." (KDV).

Πώς Γίνεται ο Καταμερισμός Αποστολών και Ευθύνης Κατά τη Παροχή Υπηρεσιών στα Θύματα Εμπορίας Ανθρώπων;

Ο αντιπρόσωπος του ΙΚGV ανάφερε περιληπτικά με τη σειρά τις πράξεις που πρέπει να διενεργηθούν για τα θύματα:

“Οι καταγγελίες που έρχονται στη τηλεφωνική γραμμή 157 αναφέρονται στις τηλεφωνικές γράμμες 155 και 156, οι δυνάμεις ασφαλείας (επιχείρηση), ο εντοπισμός η [(GIGM) (Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης)], η υποστήριξη (οι ΜΚΟ), υγειονομικές υπηρεσίες (κρατικά νοσοκομεία και επιστροφή στη χώρα [ΙΟΜ (ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης) και η GIGM])

Ο αντιπρόσωπος του ΙΚGV, ανάφερε αναλύθηκα όπως παρακάτω τις πράξεις που πρέπει να διενεργηθούν κατά τη συνάντηση με το θύμα.

“Τα θύματα πηγαίνουν στη αστυνομία ευθέως. Η αστυνομία διενεργεί την απαιτούμενη ανάκριση (αν είναι ενήμερη σχετικά με την εμπορία ανθρώπων) και μπορεί να τα καθοδηγήσει στη Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης (GIGM). Η Χωροφυλακή/αστυνομία (πραγματοποιούν επιδρομές μετά της λήψης καταγγελιών) διενεργεί την ανάκριση (αν είναι ενήμερη σχετικά με την εμπορία ανθρώπων) μπορεί να τα κατοδηγήσει στη GIGM. Η GIGM, διενεργεί συνέντευξη και το περιγραφεί ως θύμα εμπορίας ανθρώπων το άτομο. Εάν το θύμα καθοδηγηθεί στη ΜΚΟ, δίδεται προσωρινή άδεια διαμονής διάρκειας 30 ημερών, πραγματοποιούνται συνέντευξη με τους υπεύθυνους των ΜΚΟ (με μας) και γίνεται ενημέρωση σχετικά με το θύμα. Εμείς, πηγαινόντας στη Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης Πόλεων αναλαμβάνουμε το/τα θύμα/θύματα και το/τα μετεφερούμε στο καταφύγιο γυναίκας. Οι ΜΚΟ, πρωτίτως καλύπτουν τις βασικές ανάγκες του θύματος. Κατά τη διάρκεια που μενεί στο καταφύγιο γυναίκας, καλύπτονται οι απαιτήσεις του θύματος όπως επαγγελματική κατάρτηση, εκμάθηση γλώσσας, χόμπι, αθλητισμού. [Κατά τη διάρκεια σκέψης ή μετά από αυτή τη διάρκεια με τη δική του θέληση, το θύμα αν θελεί μπορεί να αναχωρήσει από το καταφύγιο γυναίκας, τότε η κατάσταση αναφέρεται στην Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης (GIGM) και στον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΙΟΜ) και το θύμα αποβάλλεται από το πρόγραμμα υποστήριξης.] Επίσης, εάν θελήσει πάλι να επιστρέψει στη χώρα του με τη δική του θέληση πληροφορείται η Γενική Διεύθυνση Διοίκηση Μετανάστευσης (GIGM) και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΙΟΜ). Εάν δεν κατέχει διαβατήριο το θύμα, εκδίδεται διαβατήριο από τη ενδιαφερομένη πρεσβεία. ολοκληρώνονται οι διατυπώσεις για την ιατρική γνωματεύση. Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΙΟΜ) καλύπτει το εισιτήριο αεραπλάνου/μεταβίβαση του θύματος για όπου θέλει. Τα έντυπα που ζητούνται από τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΙΟΜ) συμπληρώνονται από το σχετικό ΜΚΟ και επίσης τα σχετικά έγγραφα όπως το ταξιδιωτικό έγγραφο, το έντυπο travel declaration, το ιατρικό έγγραφο αποστέλλονται στον ΙΟΜ. Στην επιστροφή τους στη χώρα του τα θύματα, μετά την επανασύνδεση που διενεργείται με τη διεύθυνση του ΙΟΜ στη χώρα επιστοροφής του (για τα θέματα υποδοχή, καταφύγιο, ιατρική περιθάλψη, εκπαιδύση και αν απαιτεί να βρεί δουλεία) το θύμα επιστρέφεται με ασφαλή τρόπο στη χώρα του. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού το ΙΟΜ παρέχει υπηρεσία βοηθού. Η GIGM κατά τη

διαρκεία αυτή, ενημερώνει τη νομαρχία, το αεροδρόμιο, η ενδιαφερομένη ΜΚΟ σχετικά με το ταξίδι του θύματος και λαμβανούνται τα απαραίτητα μέτρα για να αναχωρήσει με ασφάλεια από τη Τουρκία το θύμα. Μετά την αποστολή του θύματος στη χώρα του η ΜΚΟ αποστέλλει έγγραφο στη GIGM και η εν λόγω Διεύθυνση αποβαλλεί το θύμα από το πρόγραμμα υποστήριξης. Το Υπουργείου Υγείας, κατά τη διάρκεια αυτή, εξασφαλίζει να παρασχεθεί κάθε είδος ιατρικής περιθάλψης από τα κρατικά νοσοκομεία υπό τον όρο της συμπλήρωσης το παραμπεμπτικό έντυπο από τη ενδιαφερομένη ΜΚΟ.

Σε Ποιές Δουλείες Είστε Ποίο Ισχυροί για την Εμπορία Ανθρώπων;

Οι αξιολογήσεις του αντιπροσώπου του IKGV και KDV σχετικά με τις ισχυρές ικανότητες που κατέχουν είναι ως εξής:

“Στα πρόγραμμα υποστήριξης θύματος, τα ενημερωτικά σεμινάρια για τις γυναίκες πρόσφυγες και στις έκδοσεις είμαστε υσχυροί.” IKGV. “Επειδή λητουργούμε καταφύγιο γυναίκας από 11 έτη και έδω είμαστε έμπειροι στο τομέα αυτό. Μπορούμε να εκτελέσουμε ταυτόχρονα τις εργασίες λητουργιών καταφύγιο και της δημιουργίας ευαισθητοποίησης.” KDV.

Ποιοί Είναι οι Σωματέμποροι; Ποιοί Είναι οι Τρόποι τους;

Οι αξιολογήσεις του αντιπροσώπου IKGV και του KDV σχετικά με τους σωματέμπορους είναι ως εξής:

“Οι κάποιοι σωματέμποροι αν και είναι μέλη/υγετές των Οργανωμένων Εγκλημάτων Οργανάσεων, υπάρχουν και σωματέμποροι που δραστηριοποιούνται μεμονωμένα. Οι σωματατέμποροι τις περισσότερες φορές καθοδηγούν τα θύματα έντος του ενός δικτύου. Στο εν λόγω δίκτυο για να εξασφαλίσουν την εμπιστοσύνη των θυμάτων, βρίσκονται οι γνώστοι του σωματεμπόρου και μάλιστα οι συγγενείς του. Τα άτομα αυτά παίζουν ρόλο για να πείσουν τα θύματα έναντι αμοιβής, να πεισουν τα θύματα σχετικά με ότι θα δουλέψουν σε άλλη δουλειά και να παραδοθούν στους σωματέμποροι. Οι σωματέμποροι, τα θύματα τα υπόσχονται συνήθως ότι θα εργαστούν σε κάποια άλλη δουλειά και τα εξαπατούν, μετά την άφιξή τους στην Τουρκία όμως εξαναγκάζονται να επιδοθούν στην πορνεία. Με τους τρόπους όπως τη ψυχολογική, φυσική και σεξουαλική βία, χρέωση, υφαρπαγή του διαβατηρίου του, απειλή για τα οικογενειακά μέλη, μπορούν να κρατήσουν τα θύματα στη διακασία αυτή. Τα θύματα που δεν αποδέχονται να επιδοθούν στην πορνεία ή θελούν να αναχωρήσουν τα απειλούν με την απέλαση από τη χώρα. Οι σωματέμποροι αν καταλαβούν ότι το θύμα θα φυγεί το πουλούν σε άλλον ένα σωματέμπορο και τα χρεώνουν πάλι.” (IKGV). “Οι σωματέμποροι δεν έχουν ορισμένο τύπο, ταυτότητα, επαγγέλμα”. (KDV)

Τί Ρόλο Παίζουν οι ΜΚΟ για τη Καταπόλεμηση της Εμπορίας Ανθρώπων στη Τουρκία;

Το σχόλιο του αντιπροσώπου του İKGV και του KDV σχετικά με τους ρόλους των ΜΚΟ για τη καταπόλεμησης εμπορίας ανθρώπων είναι ως εξής:

“Ανάφερε ότι οι ρόλοι των ΜΚΟ για τη διαπίστωση των θυμάτων είναι “πολύ μικροί”, για το θέμα υποστήριξης θύματος βρίσκονται μόνο τρεις ΜΚΟ στην Τουρκία, οι ΜΚΟ έχουν ρόλους κυρίως για τις δραστηριότητες δημιουργίας ευαισθητοποίησης σχετικά με την εμπορία ανθρώπων, εκπαιδεύσεις για τους δημόσιους λειτουργούς και στους εργαζομένους των ΜΚΟ και προστασίας.” (İKGV). “Οι ΜΚΟ που απασχολούνται με την εμπορία ανθρώπων μαζί με τα καταφύγια γυναίκας εκτελούν τις εργασίες σχετικά με τη δημιουργία ευαισθητοποίησης, επίσης μερικό προσωπικό που εργάζεται στα κάποια ΜΚΟ που έχουν δραστηριότητες για τους προσφύγες και μετανάστες, γνωρίζει την εμπορία ανθρώπων, καθοδηγεί τα θύματα στη İKGV.” (KDV)

Για Ποία Θέματα Καταπόλεμησης Εμπορίας Ανθρώπων Υπαρχεί Ανάγκη Ενίσχυσης στην Τουρκία;

Τα Θέματα που χρειάζεται ανάγκη ενίσχυσης για την καταπόλεμηση εμπορίας ανθρώπων κατά του αντιπροσώπου του İKGV και του KDV είναι ως εξής:

“Εντοπισμός, υποστήριξη θύματος για μακράς διάρκειας, υπερασπίση δικαιωμάτων των θυμάτων, εφραυξήση της κοινωνικής ευαισθητοποίησης, διαφανή συνεργασία μεταξύ των φορέων, η εφαρμογή των διεθνών συμβασέων, οπτική κοινωνικής ισοτήτας φυλών.” (İKGV). “Πρωταρχικά πρέπει να ενισχηθεί η κοινωνική ηθική” (KDV).

Τι Κάνετε για τη Πάταξη του Προβλήματος Εμπορίας Ανθρώπων ως ΜΚΟ;

Το σχόλιο του αντιπροσώπου του İKGV και του KDV σχετικά με την πάταξη του προβλήματος εμπορίας ανθρώπων είναι ως εξής:

“Εκπαιδεύσεις, δραστηριότητες ανάπτυξης για τα υλικά ενημερώσεως/εκπαιδεύσεως και η διαμονή των, εφραυξήση ευαισθητοποίησης” (İKGV). “Εμείς ως ΜΚΟ εκτελούμε εργασίες ευαισθητοποίησης” (KDV).

IV. ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τα αποτελέσματα της έρευνας, ετοιμάστηκαν λαμβάνοντας υπόψη τις λεπτομερείς συνομιλίες που διενεγήθηκαν και τις παρατηρήσεις που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της εργασίας αξιολόγησης δυναμικότητας, τις συνεδριάσεις επικεντρωμένες ομάδες με τις μη κυβερνητικές οργάνωσεις που δραστηριοποιούνται στις διαφορές πόλεις της Τουρκίας και με τις μη κυβερνητικές οργάνωσεις στη πόλη Βερολίνο της Γερμανίας και στη πόλη Θεσσαλονικής της Ελλάδας. Σύμφωνα με αυτό:

1. Για τη περιγραφή σχετικά με το θέμα τι είναι η εμπορία ανθρώπων, οι αντιπρόσωποι των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο τομέα εμπορίας ανθρώπων έθεσαν ως βάση την περιγραφή που προβλέπεται στο πρωτόκολλο Παλέρμο του ΟΕ, οι αντιπρόσωποι των ΜΚΟ που δεν δραστηριοποιούνται άμεσα με τον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, έκαναν την περιγραφή της βίας περισσότερα που περιείχε και κάποια στοιχεία της εμπορίας ανθρώπων.
2. Όλοι οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι έχουν ανάγκη ενημέρωσης σχετικά με τα όλα θέματα εμπορίας ανθρώπων. Τα θέματα ενημέρωσης των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο τομέα εμπορίας ανθρώπων ή όχι, δεν διαφέρουν μεταξύ τους.
3. Οι αντιπρόσωποι των ΜΚΟ που δεν δραστηριοποιούνται στον τομέα εμπορίας ανθρώπων στην Τουρκία, δεν γνωρίζουν το σύστημα και δεν ξέρουν με ποιους φορείς πρέπει να διενεργηθεί συνεργασία όταν συναντηθούν με τα θύματα εμπορίας ανθρώπων.
4. Οι συμμετέχοντες όταν απαντούσαν τις ερωτήσεις που τους ρωτήθηκαν, οι αντιπρόσωποι των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο τομέα της εμπορίας ανθρώπων περισσότερα επικεντρώθηκαν στο θέμα σχετικά με το ότι πρέπει να καλύψουν οι ανάγκες του θύματος και να ενισχυθεί, επίσης πρέπει να ενισχυθεί το σύστημα με επικεντρώση του θύματος και της σημασίας εξειδίκευσης, οι αντιπρόσωποι των ΜΚΟ που δεν δραστηριοποιούνται στο τομέα της εμπορίας ανθρώπων περισσότερα επικεντρώθηκαν στην περιγραφή της εμπορίας ανθρώπων και στο θέμα να κατανοήσουν τις ανάγκες και τις ιδιοτητες του θύματος, να μαθούν τις εθνικές και διεθνείς προσαρμογές και τις νομικές ρυθμίσεις.
5. Οι αντιπρόσωποι των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο τομέα της εμπορίας ανθρώπων, δήλωσαν ότι για τη καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων πρέπει να ενισχυθεί και να επαναδιοργανωθεί το σύστημα με βάση όλων των ειδών εκμετάλλευσης μόχθου και όχι μόνο της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.
6. Όλοι οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι πρέπει να διενεργηθεί πολυπλευρή συνεργασία με τα μέσα επικοινωνίων και διάφορους τομείς.
7. Οι συμμετέχοντες στην Τουρκία δήλωσαν ότι τα ΜΚΟ πρέπει να συμμετασχούν στη διαδικασία της εμπορίας ανθρώπων και πρέπει

να υπάρχει συνεργασία βασιζόμενη στην εμπιστοσύνη μεταξύ των φορέων και καταμερισμό εργασιών.

8. Οι συμμετέχοντες στην Τουρκία, για τους ρόλους και της λειτουργίας των ΜΚΟ αξιολόγησαν ως έξης: “Η δύναμη των ΜΚΟ για την ευαισθητοποίηση είναι μεγάλη, αλλά η δύναμη για τις κυρώσεις είναι πολύ λίγη”. Για τον ρόλο των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο τομέα της εμπορίας ανθρώπων ανέφεραν ότι οι ΜΚΟ πρέπει να συμμετέχουν ενεργά και δραστικά μέσα στους κρατικούς μηχανισμούς, να γίνει καταμερισμός αποστολών για μια πολλαπλή υποστήριξη στα θύματα και να εξειδικευθούν βάση αυτών των στοιχείων, να διαμοιρασθούν τις γνώσεις και τις εμπειρίες βάση της σχέσης εμπιστοσύνης, να είναι ανεξαρτητά υλικά και πνευματικά, να διενεργήσουν ενεργείες προστασίας και παρακολουθήσης, να χαράξουν πολιτικές και να θέσουν φανερά το πρόβλημα στο κοινό κ.τ.λ.
9. Οι αντιπρόσωποι των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο τομέα της εμπορίας ανθρώπων στη Γερμανία, δήλωσαν ότι πρέπει να διενεργηθούν συνεργασίες με τη χώρα του θύματος στο πλαίσιο των προληπτικών εργασιών.
10. Αναφέρθηκε ότι πρέπει να αυξηθούν οι υπηρεσίες που καταπαλεμούν την εμπορία ανθρώπων και τους δραστές, να υποστηριχθούν αυτές οι υπηρεσίες με γνώση, προσωπικό και ειδικούς,

Bu proje Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmetedir.
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey.

www.ailedanismanlari.org
www.siviltoplumdiyalogu.org
www.civilsocietydialogue.org

